

ДОСВ – ЧРБУ период 2016-2021

СЪДЪРЖАНИЕ

1	АНОТАЦИЯ НА ПУРБ НА ЧРБУ, ПЕРИОД 2016-2021	13
2	ОПИСАНИЕ ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ / ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И / ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНИЯ ПУРБ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	20
3	ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ПУРБ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.....	22
4	ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ, МЕСТООБИТАНИЯ, ВИДОВЕ И ЦЕЛИ НА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО НИВО И ТЯХНОТО ОТРАЗЯВАНЕ (ОТЧИТАНЕ) ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ПУРБ НА ЧРБУ	33
4.1	Защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на местообитанията	34
4.2	Защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици.....	37
5	ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	39
5.1	Методика на оценка.....	39
5.2	Оценка на въздействията.....	41
5.2.1	Подход	41
5.2.2	Оценка на мерките, предвидени за целия РБУ.....	42
5.3	Описание и анализ на степента на въздействието на ПУРБ 2016-2021 г. върху видовете, предмет на опазване в защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания.....	43
5.3.1	33 АЙТОСКА ПЛАНИНА (BG0000151).....	43
5.3.2	33 АЛАДЖА БАНКА (BG0001500).....	45
5.3.3	33 АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО (BG0000270)	50
5.3.4	33 АХЕЛОЙ - РАВДА - НЕСЕБЪР (BG0000574)	54

5.3.5	33 БАКАДЖИЦИТЕ (BG0000402)	64
5.3.6	33 ВОЙНИШКИ БАКАДЖИК (BG0000513).....	65
5.3.7	33 БОСНА (BG0000208).....	66
5.3.8	33 БУРГАСКО ЕЗЕРО (BG0000273)	69
5.3.9	33 ВАРНЕНСКО-БЕЛОСЛАВСКИ КОМПЛЕКС (BG0000622).....	72
5.3.10	33 ГОЛЯМА КАМЧИЯ (BG0000501).....	75
5.3.11	33 ГАЛАТА (BG0000103)	79
5.3.12	33 ДЕВНЕНСКИ ХЪЛМОВЕ (BG0000635)	82
5.3.13	33 ДЕРВЕНТСКИ ВЪЗВИШЕНИЯ 2 (BG0000219).....	83
5.3.14	33 ДОЛИНАТА НА РЕКА БАТОВА (BG0000102).....	87
5.3.15	33 ЕЗЕРО ДУРАНКУЛАК (BG0000154).....	91
5.3.16	33 ЕКОКОРИДОР КАМЧИЯ - ЕМИНЕ (BG0000393)	98
5.3.17	33 ЕМИНЕ – ИРАКЛИ (BG0001004).....	103
5.3.18	33 ЕМОНА (BG0001501).....	112
5.3.19	33 ЗАЛИВ ЧЕНГЕНЕ СКЕЛЕ (BG0000242)	115
5.3.20	33 ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ” (BG0000118).....	122
5.3.21	33 КАМЕНИЦА (BG0000138).....	125
5.3.22	33 КАБИЮК (BG0000602).....	128
5.3.23	33 КАМЧИЯ (BG0000116)	129
5.3.24	33 КАМЧИЙСКА И ЕМЕНСКА ПЛАНИНА (BG0000133)	139
5.3.25	33 КАРААГАЧ (BG0000143)	143
5.3.26	33 КОМПЛЕКС КАЛИАКРА (BG0000573)	145
5.3.27	33 КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА (BG0000117)	155
5.3.28	33 КРАЙМОРСКА ДОБРУДЖА (BG0000130)	161
5.3.29	33 ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000139).....	163
5.3.30	33 МАНДРА – ПОДА(BG0000271)	167
5.3.31	33 МАРИНА ДУПКА (BG0000589)	175
5.3.32	33 ОСТРОВЧЕ (BG0000173)	176
5.3.33	33 ОТМАНЛИ (BG0001502).....	178
5.3.34	33 ПЛАЖ ГРАДИНА - ЗЛАТНА РИБКА (BG0000146).....	182

5.3.35	33 ПОБИТИТЕ КАМЪНИ (BG0000132)	189
5.3.36	33 ПОМОРИЕ (BG0000620)	192
5.3.37	33 ПЛАЖ ШКОРПИЛОВЦИ (BG0000100)	199
5.3.38	33 ПРЕСЛАВСКА ПЛАНИНА (BG0000421)	208
5.3.39	33 ПРОВАДИЙСКО - РОЯКСКО ПЛАТО (BG0000104)	210
5.3.40	33 РЕКА ГОРНА ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000136)	215
5.3.41	33 РЕКА ДОЛНА ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000137)	218
5.3.42	33 РЕКА КАМЧИЯ (BG0000141)	222
5.3.43	33 РЕКА МОЧУРИЦА (BG0000196)	224
5.3.44	33 РИШКИ ПРОХОД (BG0000149)	226
5.3.45	33 РОПОТАМО (BG0001001)	228
5.3.46	33 СИНИТЕ КАМЪНИ (BG0000164)	242
5.3.47	33 СРЕДЕЦКА РЕКА (BG0000198)	243
5.3.48	33 СТРАНДЖА (BG0001007)	252
5.3.49	33 ТАУШАН ТЕПЕ (BG0000623)	265
5.3.50	33 ТИЧА (BG0000178)	266
5.3.51	33 ТРИТЕ БРАТЯ (BG0000119)	271
5.3.52	33 ФАКИЙСКА РЕКА (BG0000230)	275
5.3.53	33 ШАБЛА - ЕЗЕРЕЦ (BG0000621)	280
5.3.54	33 ШУМЕНСКО ПЛАТО (BG0000382)	289
5.4	Описание и анализ на степента на въздействието на ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитените зони по Директива 79/409/ЕИО за опазване на дивите птици	291
5.4.1	33 АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО (SPASCIBG0000270)	292
5.4.2	33 БАТОВА (SPABG0002082)	305
5.4.3	33 БАКЪРЛЪКА (SPABG0002077)	311
5.4.4	33 БАЛЧИК (SPABG0002061)	317
5.4.5	33 БЕЛИТЕ СКАЛИ (SPABG0002097)	318
5.4.6	33 БИЛО (SPABG0002115)	318
5.4.7	33 БУРГАСКО ЕЗЕРО (ВАЯ) (SPASCIBG0000273)	319

5.4.8	33 ВАРНЕНСКО-БЕЛОСЛАВСКО ЕЗЕРО (СПАВГ0000191).....	326
5.4.9	33 ГАЛАТА (СПАВГ0002060).....	328
5.4.10	33 ДУРАНКУЛАШКО ЕЗЕРО (СПАВГ0002050).....	329
5.4.11	33 ЕМИНЕ (СПАВГ0002043).....	336
5.4.12	33 ЗАЛИВ ЧЕНГЕНЕ СКЕЛЕ (SPASCIBG0000242).....	339
5.4.13	33 ЗАПАДНА СТРАНДЖА (СПАВГ0002066).....	340
5.4.14	33 КАЛИАКРА (СПАВГ0002051).....	342
5.4.15	33 КАМЧИЙСКА ПЛАНИНА (СПАВГ0002044).....	344
5.4.16	33 КОМПЛЕКС КАМЧИЯ (СПАВГ0002045).....	349
5.4.17	33 КОМПЛЕКС РОПОТАМО (СПАВГ0002041).....	350
5.4.18	33 КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА(СПАВГ0002029).....	353
5.4.19	33 МАНДРА-ПОДА (SPASCIBG0000271).....	361
5.4.20	33 ОВЧАРОВО (СПАВГ0002093).....	363
5.4.21	33 ПОМОРИЙСКО ЕЗЕРО (СПАВГ0000152).....	364
5.4.22	33 ПРОВАДИЙСКО-РОЯКСКО ПЛАТО (СПАВГ0002038).....	364
5.4.23	33 СТРАНДЖА (СПАВГ0002040).....	367
5.4.24	33 ШАБЛЕНСКИ ЕЗЕРЕН КОМПЛЕКС (СПАВГ0000156).....	375
5.4.25	33 ЯТАТА (СПАВГ0002046).....	380
6	СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.....	382
6.1	Общи смекчаваци мерки.....	382
6.2	Специфични мерки.....	385
6.2.1	33 АЛАДЖА БАНКА (BG0001500).....	385
6.2.2	33 АХЕЛОЙ - РАВДА - НЕСЕБЪР (BG0000574).....	385
6.2.3	33 ГОЛЯМА КАМЧИЯ (BG0000501).....	385
6.2.4	33 ДЕРВЕНТСКИ ВЪЗВИШЕНИЯ 2 (BG0000219).....	386
6.2.5	33 ДОЛИНАТА НА РЕКА БАТОВА (BG0000102).....	386
6.2.6	33 ЕКОКОРИДОР КАМЧИЯ - ЕМИНЕ (BG0000393).....	386
6.2.7	33 ЕМИНЕ – ИРАКЛИ (BG0001004).....	387
6.2.8	33 КАМЕНИЦА (BG0000138).....	387
6.2.9	33 КАМЧИЯ (BG0000116).....	387

6.2.10	33 КАМЧИЙСКА И ЕМЕНСКА ПЛАНИНА (BG0000133)	387
6.2.11	33 КОМПЛЕКС КАЛИАКРА (BG0000573)	388
6.2.12	33 КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА (BG0000117)	388
6.2.13	33 ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000139)	389
6.2.14	33 МАНДРА – ПОДА(BG0000271)	389
6.2.15	33 РЕКА ГОРНА ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000136)	389
6.2.16	33 РЕКА ДОЛНА ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000137)	389
6.2.17	33 СРЕДЕЦКА РЕКА (BG0000198)	389
6.2.18	33 СТРАНДЖА (BG0001007)	390
6.2.19	33 ТИЧА (BG0000178)	391
6.2.20	33 ФАКИЙСКА РЕКА (BG0000230)	391
6.2.21	33 ШАБЛА - ЕЗЕРЕЦ (BG0000621)	391
6.2.22	33 АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО (SPASCIBG0000270)	392
6.2.23	33 БАТОВА (SPABG0002082)	393
6.2.24	33 БАКЪРЛЪКА (SPABG0002077)	393
6.2.25	33 БУРГАСКО ЕЗЕРО (ВАЯ) (SPASCIBG0000273)	394
6.2.26	33 ВАРНЕНСКО-БЕЛОСЛАВСКО ЕЗЕРО (SPABG0000191)	394
6.2.27	33 ДУРАНКУЛАШКО ЕЗЕРО (SPABG0002050)	394
6.2.28	33 ЗАПАДНА СТРАНДЖА (SPABG0002066)	395
6.2.29	33 КАМЧИЙСКА ПЛАНИНА (SPABG0002044)	395
6.2.30	33 КОМПЛЕКС РОПОТАМО (SPABG000204)	395
6.2.31	33 КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА(SPABG0002029)	395
6.2.32	33 ПРОВАДИЙСКО-РОЯКСКО ПЛАТО (SPABG0002038)	396
6.2.33	33 СТРАНДЖА (SPABG0002040)	396
6.2.34	33 ШАБЛЕНСКИ ЕЗЕРЕН КОМПЛЕКС (SPABG0000156)	397
7	АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА	398
8	ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ СЪОБРАЗНО КРИТЕРИИТЕ ПО ЧЛ. 22	399
9	НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ЗБР	401

10 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ, ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ИНФОРМАЦИЯ..... 402

11 ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ 403

ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1	Документи по Чл. 9 на Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.
Приложение 2	Списък на плановете и програми, съществуващи и / или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания ПУРБ могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони
Приложение 3	Списък на защитените зони от НЕМ Натура 2000, водните тела и планираните мерки в ПУРБ2016-2021 г. на ЧРБУ за период 2016-2021 г.
Приложение 4	Карти на ЗЗ
Приложение 5	Изключенията по чл. 156 е от ЗВ за водни тела в защитени зони

СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ

Таблица 3-1 Структурни и неструктурни елементи на ПУРБ, период 2016-2021.....	24
Таблица 4-1 Защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	34
Таблица 4-2 Защитени зони за опазване на дивите птици, попадащи на територията на ЧРБУ.....	37
Таблица 5.4.1-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ за Черноморския район.....	293
Таблица 5.4.1-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитената зона SPS/SCIBG0000270 Атанасовско езеро. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0/празна клетка - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.....	297
Таблица 5.4.1-3 Степен на отрицателно въздействие от различните структурни мерки от ПУРБ в защитената зона SPS/SCIBG0000270 Атанасовско езеро	303
Таблица 5.4.2-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	306
Таблица 5.4.2-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.....	308
Таблица 5.4.3-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху SPABG0002077 Бакърлъка, предвидени в ПУРБ за Черноморския район	312

Таблица 5.4.3-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитената зона SPABG0002077 Бакърлъка. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0/празна клетка - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие. 313

Таблица 5.4.7-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху 33 SPASCIBG0000273 Бургаско езеро (Вая), предвидени в ПУРБ за Черноморския район..... 320

Таблица 5.4.7-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитената зона SPASCIBG0000273 Бургаско езеро (Вая). Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0/празна клетка - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие. 321

Таблица 5.4.7-3 Степен на отрицателно въздействие от различните структурни мерки от ПУРБ в защитената зона SPASCIBG0000273 Бургаско езеро (Вая) 324

Таблица 5.4.8-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху 33, предвидени в ПУРБ..... 326

Таблица 5.4.10-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху 33 SPABG0002050 Дуранкулашко езеро, предвидени в ПУРБ за Черноморския район..... 330

Таблица 5.4.10-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитената зона SPABG0002050 Дуранкулашко езеро . Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично/ миграционно/ зимно местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; В/в -

Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0/празна клетка - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.....	331
Таблица 5.4.11-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	336
Таблица 5.4.12-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху SPASCIBG0000242 Залив Ченгене скеле предвидени в ПУРБ на Черноморския район.....	339
Таблица 5.4.13-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	341
Таблица 5.4.14-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	342
Таблица 5.4.15-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	344
Таблица 5.4.15-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.	345
ПУРБ предвижда 1 структурна мярка, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (5 броя) и подземни водни тела (2 броя), свързани със зоната. Мярката, която би могла да окаже отрицателно въздействие върху някои целеви видове от разглежданата защитена зона е дадена в Таблица 5.4.16-1, (Карта в Приложение 4) .Таблица 5.4.16-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху SPABG0002045 Комплекс Камчия, предвидени в ПУРБ за Черноморския район.....	349
Таблица 5.4.17-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	350

Таблица 5.4.18-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	353
Таблица 5.4.18-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.	357
Таблица 5.4.19-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху ЗЗ SPASCIBG0000271 Мандра-Пода, предвидени в ПУРБ на Черноморския район	361
Таблица 5.4.22-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	365
Таблица 5.4.23-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	367
Таблица 5.4.23-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.	370
Таблица 5.4.24-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.....	375
Таблица 5.4.24-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.	376

СПИСЪК НА ФИГУРИТЕ

Фигура 1-1 Карта на Черноморски район за басейново управление.....	14
Фигура 4-1 Карта на ЧРБУ и защитените зони по НЕМ Натура 2000 в него.....	33
Фигура 5.4.8-1 Характер на терена в и около обхвата на предложените структурни мерки.....	327
Фигура 5.4.11-1 Характер на терена в и около обхвата на предложената структурна мярка. Розов контур - граница на ЗЗ.....	337

СПИСЪК С ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗЗ	Защитена зона
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЕК	Европейска комисия
ИВТ	Изкуствени водни тела
ИП	Инвестиционно предложение
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НЕМ	Национална екологична мрежа
НПО	Неправителствена организация
ОВОС	Оценка на въздействие върху околната среда
ОСВ	Оценка на степента на въздействие
ПВТ	Подземни водни тела
ПРЗ	Препарати за растителна защита
ПС	Прагови стойности
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУРБ	План за управление на речните басейни
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
РБУ	Район на басейново управление
РДВ	Рамкова директива за водите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и води
СКОС	Стандарти за качество на околната среда
СМВТ	Силно модифицирани водни тела
СОЗ	Санитарно-охранителни зони
БДЧР/ ЧРБУ	Басейнова дирекция „Черноморски район“/Черноморски район за басейново управление

1 Анотация на ПУРБ на ЧРБУ, период 2016-2021

Оценката на съвместимостта на “План за управление на речните басейни в Черноморски район за басейново управление“, е изготвена в съответствие с изискванията на Закона за опазване на околната среда (Обн. ДВ. бр.91/2002г., попр. изм. доп. ДВ. бр.89/2011г.); Закона за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77/2002г., изм. ДВ. бр.88/2005г., ДВ. бр.105/2005г., ДВ. бр.29/2006г., ДВ. бр.30/2006г., ДВ. бр.34/2006г., ДВ. бр.52/2007г., ДВ. бр.64/2007г., ДВ. бр.45/2012г.), изискванията на Директива 92/43/ЕЕС и Директива 79/409/ЕЕС .

Проектът на ПУРБ (2016-2021) е изготвен в изпълнение на изискванията на глава Х, Раздел VI от Закона за водите и чл.13 от Директива 2000/60/ЕС (РДВ). При изготвянето на проекта на ПУРБ са взети предвид и разпоредбите на Глава Х, Раздели III, IV и V от ЗВ, както и изискванията на чл.4,5,6,8 и 11 на РДВ.

Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) е основен инструмент за управление на водите на басейново ниво и постигане на целите на Директива 2000/60/ЕК (РДВ).

Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ) обхваща 16567,93 км² от сухоземната територия и 6 358 км акватория или 14,9 % от територията на страната и 100% от акваторията на Черно море. На запад граничи с Дунавски басейнов район и с Източнобеломорски басейнов район, на север с Република Румъния, а на юг - с Република Турция.

Черноморски район за басейново управление е показан на Фигура 1-1.

Черноморски район за басейново управление обхваща:

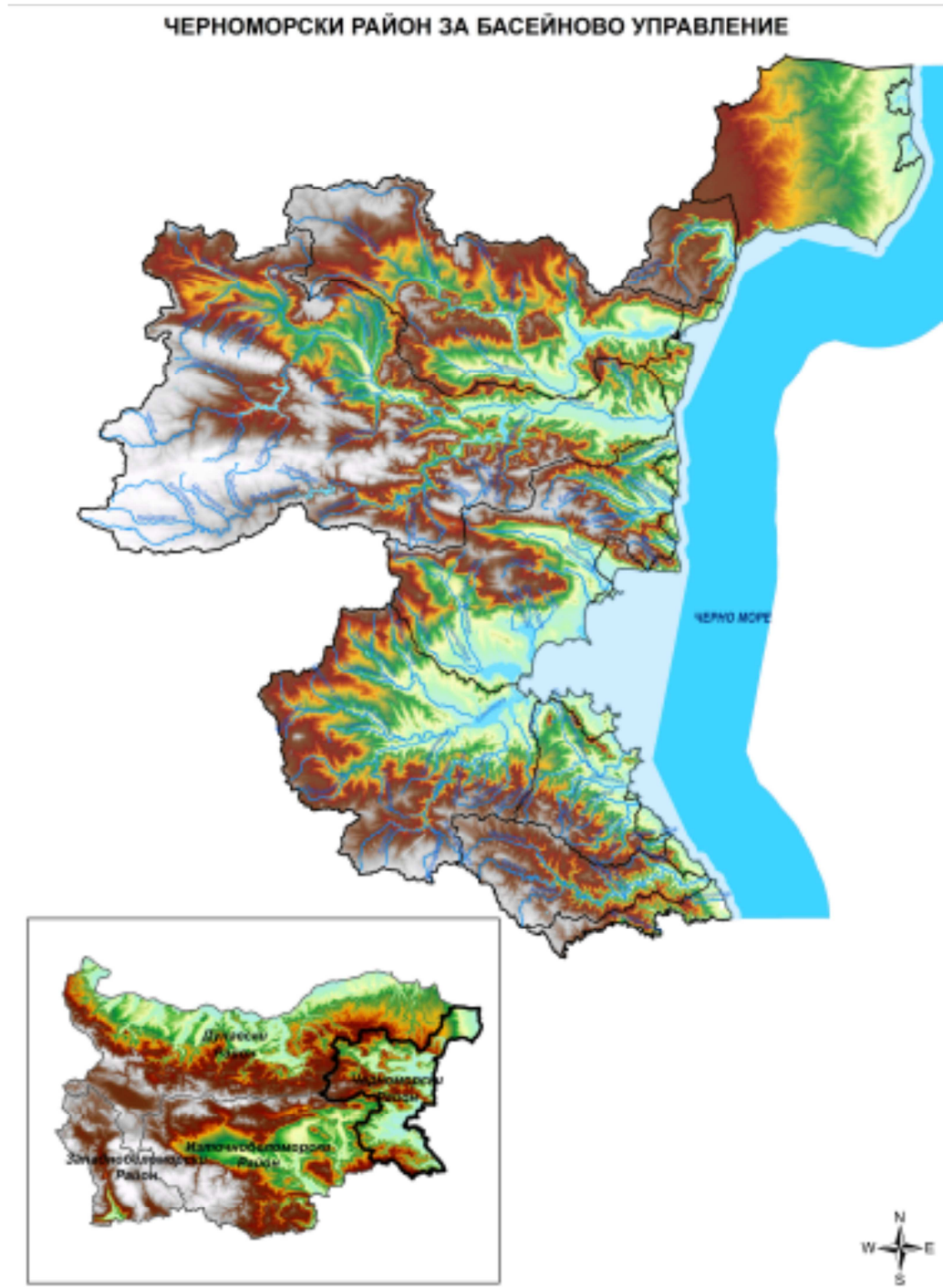
- Водосборните области на реките, вливащи се в Черно море на територията на Р. България;
- Крайбрежни морски води и териториално море на Р. България, включително вътрешните морски води;
- Подземни води.

Водите в района на басейново управление са групирани в повърхностни и подземни водни тела и в допълнение са определени зони за защита в рамките на всяко водно тяло.

Повърхностните води са обособени в 4 категории водни тела - "реки"¹, "езера", "преходни води" и "крайбрежни води". Типовете повърхностни водни тела са определени в зависимост от физическите и химическите характеристики, обуславящи специфичните

¹ Язовирите, образувани чрез преграждане на река попадат в категорията „реки“, но се типологизират като езера, тъй като притежават характеристики на езера.

екосистеми в съответния екорегион. Черноморски район за басейново управление попада в обхвата на 2 екорегiona²: Екорегион 12 - Понтийска провинция- за вътрешните повърхностни води и Екорегион Черно море - за крайбрежните морски води.

Фигура 1-1 Карта на Черноморски район за басейново управление

² Границите на екорегионите са актуализирани през 2009 г. на базата на биогеографска информация, при което Екорегион 7 (Източни Балкани) остава извън обхвата на ЧРБУ.

Зоните за защита обхващат цели повърхностни и подземни водни тела или части от тях и са както следва:

- Зони за защита на водите предназначени за питейно – битово водоснабдяване;
- Зони за защита с води за къпане, отдих и рекреация;
- Зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включващи чувствителни и уязвими зони;
- Зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
- Защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване.

От друга страна, в зависимост от степента си на модификация водните тела се класифицират като:

- силномодифицирани (СМВТ) - които са претърпели значителни физични изменения, довели до значителни промени в хидроморфологичните им характеристики;
- изкуствени (ИВТ) - създадени вследствие на човешка дейност.

В ПУРБ от предходния период за всяко водно тяло и зони за защита е направена оценка на екологичното състояние (в съответствие с изискванията на ЗВ и РДВ) и са определени видовете натиск за всяко водно тяло и защитена зона. Въз основа на тази оценка е разработена програма от мерки, целящи изпълнение на предмета и целите на ПУРБ на ЧРБУ, който е проводник на изискванията и насоките залегнали в ЗВ и РДВ.

В настоящият ПУРБ (ПУРБ II) на ЧРБУ за периода 2016-2021 за всички водни тела на територията на района е направена актуализация на екологичното състояние на водите, натоварванията и мерките, целящи постигане на целите и задачите, свързани с ЗВ и РДВ.

Целите и задачите на Черноморски РБУ за периода 2016-2021 са формулирани в глава 5 на проекта на ПУРБ и са изготвени в съответствие с изискванията на ЗВ (и чл.4 на Рамковата директива за водите). Основна цел е дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда. Общата цел е постигане на добро състояние/потенциал до 2015 г. и предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието за всички водни тела.

Актуализацията на целите за повърхностните води е извършена на база на:

- оценки на екологично и химично състояние на актуализираните водните тела, включително определяне на показатели с отклонения от СКОС;

- отчитане изпълнението на планираните в първия ПУРБ цели и изключения от постигането им;
- отчитане на извършените промени при актуализация на границите на повърхностните водни тела.

Целите за опазване на околната среда са насочени към:

- а) предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;
- б) опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;
- в) опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добро химично състояние на повърхностните води;
- г) предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

За **повърхностните водни тела в добро екологично състояние/добър екологичен потенциал и добро химично състояние** са планирани следните цели:

към 2015г.: „Поддържане и запазване на добро екологично състояние/добър екологичен потенциал“, „Поддържане и запазване на добро химично състояние“ към 2021г. и 2027г.: „Запазване на добро екологично състояние/добър екологичен потенциал“, „Запазване на добро химично състояние“

За **повърхностните водни тела в по-ниско от добро екологично състояние/по-нисък от добър екологичен потенциал** са планирани следните цели:

към 2015г.: „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние/потенциал“, „Опазване, подобряване и възстановяване на водното

към 2021г. и към 2027г. - „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние/потенциал“, „Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на умерено/добро екологично състояние“, „Постигане на умерено/добро състояние по биологични елементи“, „Постигане на умерено/добро състояние по физикохимични елементи“, „Запазване на добро екологично състояние/потенциал“

За **повърхностните водни тела в по-ниско от добро химично състояние** са планирани следните цели:

към 2015г.: „Постигане на добро химично състояние“, ”Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества“.

- към 2021г и към 2027г. „Постигане на добро химично състояние“, „Запазване на добро химично състояние“; „Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества“;

Приложени са следните *изключения, свързани с удължаване на срока за постигане на целите:*³

1. Водни тела, за които постигането на целите ще стане поетапно след 2015 г. по технически причини, но не по-късно от 2027 г. (чл. 156в, т.1 „а“ от Закона за водите)

Мотиви: Този тип изключение е приложено за водни тела в които е стартирало изпълнението на основни мерки, но не е приключило в срок по причини от технически характер. В резултат на което ефекта от прилагането им ще се отрази върху екологичното състояние едва след тяхното завършване (след 2015г.).

2. Естествените условия не позволяват достигане на доброто състояние до 2015г. (чл. 156в, т.1 „в“ от Закона за водите)

Мотиви: Удължаването на срока за постигане на екологичните цели за някои водни тела се дължи на това, че ефекта от изпълнението на мерките ще може да бъде отчетен след 2015г. Т.е., изпълняват се необходимите мерки, но е необходимо по-дълго време за получаване на ефекта от тях върху водното тяло и постигане на добро състояние (напр. завършило е изпълнението и е в процес прилагането на основни мерки, но ефекта върху екологичното състояние ще се отрази след 2015г.)

Друга причина за прилагане на този тип изключение е, че за някои водни тела не е установен източника на натиск/причината за непостигане на добро състояние и съответно не може да бъде определено подходящо приложимо решение/мярка.

3. По – малко строги цели (чл. 156г, т.1 от Закона за водите)

Мотиви: Природните условия не позволяват подобряване на състоянието в периода на плана. Поради натрупването на големи количества биогени и специфични химични елементи в седиментите и тяхната динамика, масовото им освобождаване предизвиква еутрофикация и влияе директно на дънните организми. Дори и замърсяването да бъде сведено до нива много под минималните за поставения в Плана период, при настоящата урбанизация мерките може и да не дадат необходимия ефект, като експертната оценка не може да предвиди периода, след който ще бъде постигнат баланс между водната фаза и седимента (Варненско и Белославско езера, трите канала

³ Изключенията за водните тела, които няма да постигнат целите са прецизирани след утвърждаване от Министъра на ОСВ с Наредба №1/01.07.2016г. - „Методика за прилагане на изключенията по чл.156б – 156е от Закона за водите“.

и Варненски и Бургаски заливи). Предприемането на мерки за ограничаването на дейностите, влияещи пряко върху факторите на средата би било неприемливо от гледна точка на социалният ефект и значимостта на тези дейности (морски транспорт, удълбочаване, хидротехническо строителство и др.).

Водните тела, към които е приложен Чл. 156 на ЗВ са дадени в Приложение 5.

Дейностите за постигане на целите за повърхностните води заложи в ПУРБ Черноморски район за втория планов период (2016-2021) са съгласувани с дейностите, заложи в Плана за управление на риска от наводнения (ПУРН). Между двата плана няма противоречия и постигането на набелязаните цели е възможно след изпълнение на комбинация от различни мерки за намаляване риска от наводнения, които подкрепят целите на ЗВ (и РДВ) и предотвратят влошаване на състоянието им и, когато е възможно, съдействат за постигане на добро екологично състояние/потенциал на водните тела, включително намаляване риска от замърсяване.

Главната цел за подземните водни тела (ПВТ) в териториалния обхват на ЧРБУ е постигане на добро състояние за всички ПВТ. На база на общите цели са определени оперативни цели по отношение на количественото и качествено състояние на подземните води.

Целите свързани с *количественото състояние* на ПВТ са свързани с осигуряване на такова ниво на подземните води, при което общото средно многогодишно черпене не превишава разполагаемите ресурси и не се предизвиква временна или постоянна промяна в посоката на потока:

По отношение на *качественото състояние* на ПВТ целта е ненадвишаване на стандартите за качество на подземните води определени в националното и Европейско законодателство и спазване вкл. праговете стойности (ПС) определени за всички замърсители и показатели на замърсяване, които характеризират ПВТ определени в риск да не постигнат добро химично състояние.

Приложени са *изключения, свързани с удължаване на срока за постигане на целите* на ПВТ поради *естествени условия*, във връзка с незащитеността на водоносните хоризонти, уязвими на повърхностни замърсявания – например замърсявания с нитрати и други замърсители, локални дифузни замърсявания от сметища, монокултури и т.н. за които е необходим продължителен период от време за изпълнение на мерките.

За някои водни тела удължаването на срока не може да доведе до евентуалното постигане на добро състояние до 2021 г. или до 2027 г. тъй като те са засегнати значително от човешката дейност или естествените им условия са такива, че постигането на целите за опазване на околната среда е невъзможно или икономически необосновано. За тях са приложени *изключения свързани с определяне на по-малко строги цели*. Например ПВТ, които по данни от мониторинга в периода 2008-2014 г. са

показвали лошо химично състояние без тенденция за подобряване или има установена морска интрузия.

В настоящият проект за ПУРБ на ЧРБУ за периода 2016-2021 г. е направена актуализация и на целите за опазване на **зоните за защита на водите**. За тези зони са определени специфични изисквания към състоянието на водите, които трябва да се постигат и/или поддържат, предвид характера на зоната и/или биологичното разнообразие.

Определени са следните цели за опазване на водите в зависимост от вида на зоните за защита:

- защитени зони по Натура 2000 - осигуряване на развитието на водните екосистеми и свързаните с тях сухоземни екосистеми;
- уязвими зони - намаляване и/или предотвратяване замърсяването с нитрати;
- чувствителни зони – намаляване на замърсяването с биогени;
- зони за извличане на вода за човешка консумация - недопускане постъпването на замърсители във водоизточниците;
- зони за къпане - намаляване замърсяването на крайбрежните морски води и осигуряване на благоприятни условия за рекреация;
- зони за развъждане на риби и черупкови организми - намаляване замърсяването на водите и осигуряване на благоприятни условия за развитие на тези организми.

Подробно описание на актуализираното екологичното състояние, натоварванията и мерките, целящи постигане на целите и задачите, свързани с ЗВ и РДВ за водните тела и зони за защита на водите е дадено в Приложение 3.

2 Описание други планове, програми и проекти / инвестиционни предложения, съществуващи и / или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания ПУРБ могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони

При актуализацията на Плана е направен обстоен анализ на основните планове, програми, стратегии и други документи, имащи отношение към водите. За целите на ПУРБ са идентифицирани и разгледани основните планове, които определят посоката на развитие, както и тези, които имат пряко отношение към управление на дейностите по околната среда и водите.

- на национално ниво - 20 стратегии, оперативни програми и национални планове;
- на регионално ниво – 2 регионални плана за развитие и 8 регионални генерални планове за водоснабдяване и канализация на ВиК дружества;
- на областно ниво – 8 областни стратегии за развитие за осемте административни области, попадащи изцяло или частично на територията на Черноморски район;
- на общинско ниво – 45 общински планове за развитие за общините, попадащи на територията на Черноморски район за периода 2014 - 2020 година; и
- 25 плана за управление на защитени територии, защитени зони и зони за защита на водите.

Списък и кратка информация за плановете, програмите и стратегиите е представен в Приложение 2. Плановете, програмите и стратегиите са разгледани и в Глава 8 на ПУРБ, период 2016-2021.

Публични регистри с данни за извършване на процедурите по ОВОС и ЕО на проектите и инвестиционните предложения са налични на интернет страницата на МОСВ и съответните Районни инспекции за опазване на околната среда (РИОСВ).

В съответствие с действащата законодателна рамка и процедури в България инвестиционните предложения и проекти, които ще се реализират на територията на Черноморския РБУ са обект на преценка за допустимост спрямо предмета и целите за опазване и защита на околната среда, водите и защитените зони от НЕМ Натура 2000 (по смисъла на Глава 6 на ЗООС) след уведомяване на компетентния орган.

Проектите и ИП, които попадат в обхвата на Приложения 1 и 2 на ЗООС или извън тях или под разпоредбите на Чл. 31 от ЗБР, за които има вероятност да окажат от значително въздействие върху околната среда, водите и/или защитените зони от Натура

2000 подлежат на оценка на въздействие върху околната среда (ОВОС) и/или оценка за степента на въздействие (ОСВ) с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Предметът и целите на опазване на водните тела и зоните за защита на водите, както и мерките предвидени в ПУРБ на Черноморски РБУ, период 2016-2021 ще бъдат разгледани и взети в предвид при изготвянето на тези оценки и разработването на смекчаващи мерки, конкретизирани за съответните проекти/ИП, водни тела и зони за защита на водите и защитени зони от Натура 2000.

3 Описание на елементите на ПУРБ, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи

Настоящата глава разглежда елементите на ПУРБ, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/ инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони, а именно предвидените в плана мерки за постигане на целите и задачите на ПУРБ.

Мерките за постигане на добро състояние на водите са разработени по основни речни басейни и по водни тела (за повърхностни и подземни води), като са обвързани със състоянието на всяко водно тяло и формулираните за него цели. В ПУРБ за периода 2016-2021 г, планираните мерки за предишния период, включително мерките свързани с предмета и целите на опазване на защитените зони от Национална екологична мрежа (НЕМ) „Натура 2000“ са актуализирани като е отчетена и степента им на изпълнение през първия период. При актуализацията е следван следния подход:

- мерки, за които са предприети действия, но не са приключили се запазват в новия планов период и се отчитат като съществуващи.
- планирани нови мерки, където съществуващите мерки са недостатъчни за постигане на целите.
- мерките, за които е преценено, че са некоректни и/или са в несъответствие с нормативната уредба са преформулирани (модифицирани) в съответствие с действащото законодателство или са отпаднали, като в замяна се планират нови.

На база на идентифицираните значими проблеми в управлението на водите в Черноморски район за басейново управление Програмата от мерки към ПУРБ 2016-2021г. е актуализирана (Глава 7 на ПУРБ 2016-2021 г.). Планираните мерки са групирани според източника на натиск, който води до влошаване на тяхното състояние, а именно:

Повърхностни води

- Елементи за намаляване на замърсяването от населените места - целят да се намали натискът на водите различните видове замърсители, напр. органични замърсители, азот, фосфор, биогенно замърсяване и др.;
- Елементи за намаляване на замърсяването от индустриални източници с приоритетни и специфични вещества, тежки метали и други химични вещества от точкови и дифузни индустриални източници;

- Елементи за намаляване на замърсяването от селското стопанство – насочени към намаляване на натискът с нитрати и фосфати от дифузно замърсяване;
- Елементи за намаляване на хидроморфологичния натиск – мерки свързани с изменението на оттока и хидрологичния режим, и влияние върху кохерентността и непрекъснатостта на речните екосистеми;
- Елементи с цел защита от вредното въздействие на водите за намаляване на риска за водните екосистеми и предпазване от значителни увреждания, в резултат от евентуални неблагоприятни събития (напр. наводнения);
- Елементи насочени към опазване на зоните за защита включват мерки за защита на зоните за питейни води, защитените територии и защитените зони от НЕМ Натура 2000.

Крайбрежни морски води

- Елементи насочени към ограничаване на натиска от замърсявания;
- Елементи насочени към ограничаване на натиска рибарство и интродуцирани чужди (инвазивни) видове.

Подземни води

- **Елементи за опазване и подобряване на количественото състояние на подземните води;**
- **Елементи за опазване и подобряване на качествено състояние на подземните води;**

Следва да се отбележи, че в някои случаи планираните елементи могат да бъдат отнесени към повече от една група, например някои елементи, свързани с повърхностните води се очаква да окажат положително въздействие и върху подземните води и крайбрежните морски води.

В Програмата от мерки към ПУРБ, период 2016-2021 г. са включени и допълнителни елементи / мерки, както следва:

Елементи свързани с Плана за управление на риска от наводнения

Това са дейностите за защита на речните брегове от ерозия и абразия, залесявания на бреговете, забрана за сечи и др.

Елементи свързани с адаптация към климатичните промени

Тук са включени както технически така и административни мерки, предвидени за изпълнение и в останалите групи мерки. Например изграждане и рехабилитация на ВиК инфраструктура и пречиствателни съоръжения, проучвания за използване на пречистени води, подобряване на регулаторната система, повишаване на осведомеността на населението и др.

Елементи за въвеждане на принципа за възстановяване на разходите за водни услуги

Това са мерки, целящи въвеждане на принципа за по-пълно възстановяване на разходите за водни услуги

Реализацията на актуализирания ПУРБ е свързана с изпълнение на елементите на ПУРБ II, което може да доведе до въздействие върху защитените зони и постигането на техните цели и задачи. За целите на настоящата оценка на степента на въздействие върху предмета и целите за опазване на местообитанията и видовете в защитените зони от НЕМ Натура 2000, елементите на плана са групирани като:

- Структурни – мерки, които имат потенциал да окажат значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, местообитанията и популациите на видове, предмет на опазване в ЗЗ. Това са предимно технически мерки, свързани с реализацията на инвестиционни проекти;
- Неструктурни – за които не се очаква да окажат отрицателно въздействие върху местообитания и видове в защитените зони. Това са предимно административни мерки за контрол и мониторинг на околната среда, проучване и др.
- В допълнение, в зависимост от обхвата мерките са разгледани като:
 - Мерки за целия район на басейново управление
 - Мерки насочени към водните тела
 - Мерки към зоните за защита на водите.

За целите на настоящата оценка в **Таблица 3-1** са дадени елементите на ПУРБ период 2016-2021 г. и тяхната принадлежност към групата на структурните и неструктурните елементи. Описание на елементите / мерките планирани в ПУРБ II и тяхната връзка с отделните защитени зони и водни тела е дадено в Приложение 3.

Таблица 3-1 Структурни и неструктурни елементи на ПУРБ, период 2016-2021 г.

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
Елементи, насочени към намаляване на замърсяването от населените места			
1	Изпълнение на проекти за изграждане, доизграждане, реконструкция или модернизация на <i>пречиствателни станции</i> за населените места	X	
2	Изпълнение на проекти за изграждане,	X	

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
	доизграждане, реконструкция или модернизация на <i>водопроводна и канализационна система</i> за населените места		
3	Осигуряване на <i>подходящо пречистване на отпадъчни води</i> от населени места с под 2000 е.ж. - изграждане на подходяща ПСОВ, включване към по-голяма ПСОВ, изграждане на влажна зона и др	X	
4	<i>Закриване на общинските депа за битови отпадъци</i> , които не отговарят на нормативните изисквания и <i>нерегламентирани сметища</i>	X	
Елементи, насочени към намаляване на замърсяването от индустриални източници			
5	Пречистване на <i>производствени отпадъчни води</i> - изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция, модернизация на ПСОВ	X	
6	Въвеждане на такси за замърсяване от отпадъчни води от промишлеността		X
7	Разработване на методи за анализ на приоритетни вещества във води и седименти		X
8	Изменение или прекратяване на <i>разрешителни за заустване на отпадъчни води</i> , с цел достигане / запазване на доброто състояние на водното тяло		X
9	Закриване и рекултивация на депа за производствени отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания	X	
Елементи, насочени към намаляване на замърсяването от селското стопанство			
10	Прилагане на добри земеделски практики за		X

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
	торене и съхранение на торове		
11	Въвеждане на такси за замърсяване на водите от дифузни източници от селското		X
12	Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници		X
13	Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове		X
14	Контрол на използването на пестициди		X
15	Контрол върху прилагането на добри земеделски практики		X
16	Създаване на информационна система за препаратите за растителна защита		X
17	Забрани, свързани с: <ul style="list-style-type: none"> - употреба на ПРЗ; - употребата на нерегистрирани торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества или хранителни субстрати; - прилагане на биологични агенти, които не са утвърдени от МЗХ и МОСВ; - складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата; 		X
18	Срещи, семинари и обучения на еколози от общините и НПО.		X
Елементи, насочени към намаляване на хидроморфологичния натиск			

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
19	Приемане на методика за определяне на екологичния отток		X
20	Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водовземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока;		X
21	Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока		X
22	Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	X	
23	Изменение или прекратяване на <i>разрешителни за водовземане от подземни води</i> с цел постигане запазване на доброто състояние на водното тяло		X
24	Подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води		X
25	Изграждане на съоръжения за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи, байпаси и др.)	X	
26	Разрушаване на бентове и прагове за осигуряване миграцията на рибите	X	
27	Почистване на речни корита и устия	X	
Елементи, с цел защита от вредното въздействие на водите (напр. наводнения)			
28	Изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията - възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия, например защита на речните и морски брегове от ерозия, абразия и свързаните с тях свлачищни процеси	X	

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
29	Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия, вкл. биологично укрепване	X	
Елементи, насочени към опазване на зоните за защита – зони за снабдяване с питейни води, защитени територии и защитени зони по Natura 2000			
30	Прилагане на Правилата за добра земеделска практика за водни тела определени като зони за защита на водите предназначени за питейно водоснабдяване в райони, в които е установен риск от замърсяване с нитрати		X
31	Биологични методи за ограничаване на еутрофикация, напр. зарибяване с растително ядни риби в язовирите, в които е установен цъфтеж на водорасли	X	
32	Проучване разпространението на инвазивни биологични видове и тяхното въздействие върху екологичното състояние (потенциал) на водните тела и природозащитния статус на защитените зони по Natura 2000;		X
33	Подобряване на естественото задържане на водата чрез повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	X	
34	Въвеждане на забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/ системи и осъществяване на контрол на тяхното изпълнение		X
35	Забрана за сечи, с изключение на санитарни и отгледни сечи във водосбора на водохващания		X

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
	от повърхностни води, предназначени за питейно битово водоснабдяване.		
Елементи, насочени към опазване на крайбрежни морски води			
36	Изграждане, реконструкция или модернизация на ВиК мрежа и пречиствателни съоръжения, в т.ч. изграждане на дълбоководно заустване	X	
37	Временна или постоянна забрана за ползване на определените зони за къпане		X
38	Определяне акваторията на пристанищата		X
39	Разработване и прилагане на инструкция и мерки за недопускане замърсяване на акваторията при товаро - разтоварни дейности		X
40	Контрол по отношение на управлението на отпадъците в районите на рибарските селища		X
41	Осъществяване на контрол на замърсяването от кораби превозващи вредни вещества в опакован вид, течни вещества в наливно състояние.		X
43	Осъществяване на контрол по замърсяване с петролни продукти.		X
43	Контрол на дейности по събиране и транспортиране на корабни и битови корабни отпадъци, включително отпадъчни води		X
44	Преразглеждане на издадените разрешителни с цел постигане на целите на водното тяло		X
45	Ограничаване на замърсяването на морските води чрез използване на подходящо оборудване при инцидентни разливи (скимъри, бонови заграждения и др.) □		X

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
46	Разработване и прилагане на инструкция и мерки за недопускане замърсяване на акваторията при товаро-разтоварни дейности		X
Елементи, свързани към подземните води			
47	Редовно определяне на: <ul style="list-style-type: none"> - разполагаемите ресурси на подземните водни тела; - баланс "разполагаеми ресурси-разрешено черпене" 		X
48	Контрол за спазване на изискванията за измерване на водното ниво и черпените количества подземни води		X
49	Контрол на разрешителните за водовземане от подземни води		X
50	Преразглеждане, изменение или прекратяване на разрешителни за водовземане във водни тела с цел предотвратяване на: <ul style="list-style-type: none"> - надвишаване на разполагаемите ресурси; - надвишаване на максимално допустимото понижение на водното ниво във водоземните съоръжения ; - понижение на водното ниво и/или изменение на посоката на потока, които създават опасност от привличане на солени или замърсени води 		X
51	Преразглеждане на комплексни разрешителни и промяна на емисионните ограничения за достигане/ запазване на доброто състояние на водното тяло		X

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
52	Подобряване експлоатация и стопанисване на хвостохранилища		X
Елементи, свързани с мониторинга			
53	Изпълнение на програма за собствен мониторинг: <ul style="list-style-type: none"> - на повърхностни, подземни води и отпадъчни води в района на депа за неопасни отпадъци; - за качеството на водите в морската акваторията; 		X
54	Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води чрез изграждане на нови пунктове за мониторинг в райони с установен риск от въздействие върху рецептори, определящи за състоянието на подземните водни тела (свързани повърхностни водни тела, сухоземни екосистеми, привличане на солени или замърсени повърхностни води, и др.) ⁴ .		X
55	Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източниците на натиск при установено влошаване на състоянието на водното тяло и неустановен източник на този натиск.		X
Елементи за въвеждане на принципа за възстановяване на разходите за водни услуги			

⁴ Изграждането на нови мониторингови пунктове е разгледано като неструктурна мярка, тъй като предсатвлява част от мониторинга на водните тела и зоните за защита. В някои изолирани случаи то може да е свързано с физическо въздействие, което обаче по своя характер е краткотрайно и много ограничено като площ и като цяло очакваното въздействие от самото изграждане е незначително в сравнение с очакваното положително въздействие във връзка с провеждания мониторинг.

№.	Елемент на ПУРБ 2016-2021 г.	Елементи	
		Структурни	Неструктурни
56	Повишаване на степента на възстановяване на разходите за водни услуги в домакинствата, селското стопанство и промишлеността		X
57	Въвеждане на такси за замърсяване на водите от дифузни източници от селското стопанство, от отпадъчни води от населените места и промишлените източници		X

4 Описание на защитени зони, местообитания, видове и цели на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на ПУРБ на ЧРБУ

На територията на Черноморски РБУ попадат защитени зони от Натура 2000 по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на местообитанията (Директива за местообитания) и по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици (Директивата за птиците). Карта на ЧРБУ и НЕМ Натура 2000 е дадена на **Фигура 4-1** и в Приложение 4.

Фигура 4-1 Карта на ЧРБУ и защитените зони по НЕМ Натура 2000 в него

При определянето на границите на защитените зони вносителите са използвали картографска основа (топографски карти в мащаб 1:100 000), а не цифровата ортофото карта и КВС/КК (в мащаб 1:5 000). Поради тази причина за целите на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” (наричан по-долу за краткост проект „Картиране – Фаза I“) и за постигане на по-голяма точност е извършена корекция на част от защитените зони спрямо имотните граници по КВС/КК.

Тъй като в момента е в ход подготовката на проекто-заповедите за обявяване на защитените зони за опазване на природните местообитания и в рамките на този процес границите на защитените зони се отлагат по имотни граници в мащаб 1:5 000, с което установеното разминаване се отстранява, с оглед на плановия период на ПУРБ 2016-2021 г. за целите на настоящата оценка са ползвани коригираните граници на защитените зони.

Различията в териториалния обхват на защитените зони по актуализираните и старите им граници не се отразяват на идентифицираното засягане от определените структурни мерки, т.е. предвижданите в ПУРБ 2016-2021 г. структурни мерки попадат изцяло в припокриващата се площ в обхвата на зоните.

Оценката на въздействията от тях и предлаганите мерки за смекчаването им е валидна както за стария, така и за новия териториалния обхват на защитените зони.

4.1 Защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на местообитанията

На територията на Басейновата дирекция „Черноморски район“ изцяло или отчасти попадат 54 бр. защитени зони (ЗЗ) по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

За целите на оценката за съвместимост се оценяват природните местообитания и видове в ЗЗ, попадащи на територията на Басейновата дирекция, върху които би могло да се очаква отрицателно въздействие в резултат от реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. Списък на тези защитени зони е даден в **Таблица 4-1**.

Таблица 4-1 Защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

№.	Код на зоната	Име на защитената зона
1	BG0000119	Трите братя
2	BG0000132	Побитите камъни

№.	Код на зоната	Име на защитената зона
3	BG0000198	Средецка река
4	BG0000421	Преславска планина
5	BG0000402	Бакаджиците
6	BG0000513	Войнишки Бакаджик
7	BG0000219	Дервентски възвишения 2
8	BG0000149	Ришки проход
9	BG0000230	Факийска река
10	BG0000621	Езеро Шабла - Езерец
11	BG0000118	Златни пясъци
12	BG0000620	Поморие
13	BG0000196	Река Мочурица
14	BG0000382	Шуменско плато
15	BG0000151	Айтоска планина
16	BG0000164	Сините камъни
17	BG0000136	Река Горна Луда Камчия
18	BG0000602	Кабюк
19	BG0000173	Островче
20	BG0000141	Река Камчия
21	BG0000501	Голяма Камчия
22	BG0000178	Тича
23	BG0000139	Луда Камчия
24	BG0000117	Котленска планина

№.	Код на зоната	Име на защитената зона
25	BG0000104	Провадийско - Роякско плато
26	BG0000393	Екокоридор Камчия - Емине
27	BG0000133	Камчийска и Еменска планина
28	BG0000154	Езеро Дуранкулак
29	BG0000116	Камчия
30	BG0000622	Варненско-Белославски комплекс
31	BG0000102	Долината на река Батова
32	BG0000100	Плаж Шкорпиловци
33	BG0000137	Река Долна Луда Камчия
34	BG0000623	Таушан тепе
35	BG0000138	Каменица
36	BG0000574	Ахелой - Равда - Несебър
37	BG0000589	Марина дупка
38	BG0000635	Девненски хълмове
39	BG0000130	Крайморска Добруджа
40	BG0000573	Комплекс Калиакра
41	BG0000103	Галата
42	BG0001004	Емине - Иракли
43	BG0000146	Плаж Градина - Златна рибка
44	BG0001500	Аладжа банка
45	BG0001501	Емона
46	BG0001502	Отманли

№.	Код на зоната	Име на защитената зона
47	BG0000242	Залив Ченгене скеле
48	BG0000270	Атанасовско езеро
49	BG0000273	Бургаско езеро
50	BG0000271	Мандра-Пода
51	BG0000143	Караагач
52	BG0001001	Ропотамо
53	BG0000208	Босна
54	BG0001007	Странджа

Повече информация е налична в стандартните Natura 2000 формуляри на защитените зони на сайта на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 (<http://natura2000.moew.government.bg/>).

4.2 Защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици

На територията на Басейновата дирекция “Черноморски район“ изцяло или отчасти попадат 25 бр. защитени зони (ЗЗ) за опазване на дивите птици по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие (Таблица 4-2).

Таблица 4-2 Защитени зони за опазване на дивите птици, попадащи на територията на ЧРБУ

№.	Код на ЗЗ	Наименование на ЗЗ
1	BG0000152	Поморийско езеро
2	BG0002029	Котленска планина
3	BG0002040	Странджа
4	BG0002041	Комплекс Ропотамо
5	BG0002043	Емине

№.	Код на ЗЗ	Наименование на ЗЗ
6	BG0002046	Ятата
7	BG0002093	Овчарово
8	BG0000156	Шабленски езерен комплекс
9	BG0002066	Западна Странджа
10	BG0002050	Дуранкулашко езеро
11	BG0000191	Варненско-Белославско езеро
12	BG0002038	Провадийско-Роякско плато
13	BG0002044	Камчийска планина
14	BG0002045	Комплекс Камчия
15	BG0002060	Галата
16	BG0002061	Балчик
17	BG0002082	Батова
18	BG0002097	Белите скали
19	BG0002051	Калиакра
20	BG0002115	Било
21	BG0002077	Бакърлъка
22.	BG0000270	Атанасовско езеро
23.	BG0000273	Бургаско езеро
24.	BG0000242	Залив Ченгене скеле
25.	BG0000271	Мандра-Пода

5 Описание и анализ на въздействието на плановете, програми и проекти/ инвестиционни предложения върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитените зони

В настоящата оценка на степента на въздействие на ПУРБ 2016-2021 г. Черноморски РБУ актуализираните и новопредложени мерки за следващия планов период 2016-2021 г. са оценени спрямо предмета и целите на защитените зони по *Директивата за местообитанията* (Директива 92/43/ЕЕС) и *Директивата за птиците* (Директива 79/409/ЕИО), които са както следва:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитените зони;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Поддържане и възстановяване на площта и естественото състояние на приоритетни природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитените зони;

Оценката за степента на въздействие върху предмета и целите на зоната при прилагане на програмата от мерки, предвидени в актуализирания ПУРБ 2016-2021 г. за периода на управление 2016-2021 г. включва:

- Мерки от ПУРБ 2010-2015 г., които не са изпълнени или са в процес на изпълнение, след актуализация; и
- Нови мерки.

Разгледани са видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитени тези, като е акцентът е върху водозависимите и свързаните с водите природни местообитания и видове, като елементи на защитените зони върху които оказва въздействие управлението на водните басейни.

5.1 Методика на оценка

Настоящата методика за оценка отговаря на изискванията на *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на плановете, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони* и добрите Европейски практики.

Обект на оценка са елементите на ПУРБ 2016-2021 г. в Черноморски РБУ за прогнозния период 2016-2021 г. При оценката е разгледана Програмата от мерки в контекста на тяхната връзка със съответните водни тела (повърхностни и подземни) и

зони за защита на водите и очакваното въздействие върху защитените зони от НЕМ Natura 2000. За целта, елементите на ПУРБ 2016-2021 г. а са групирани като структурни и неструктурни мерки (описани в Глава 3). Структурните мерки имат потенциал да окажат значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, местообитанията и популациите на видове, предмет на опазване в ЗЗ. Неструктурните мерки имат преобладаващо административен, контролен, мониторингов и др. характер и като въздействат върху защитените зони косвено. В настоящата оценка е оценено потенциалното въздействие от тези мерки.

Елементите на ПУРБ 2016-2021 г. и тяхната принадлежност към групата на структурните и неструктурните елементи са разгледани в Глава 3 на настоящия доклад, а връзката им с отделните защитени зони и водни тела е дадена в Приложение 3.

Очакваните въздействия са характеризирани като положителни и отрицателни. Значимостта на въздействие е оценена на базата стандартните критерии за оценка, като сила на въздействие, чувствителност и способност за възстановяване на рецепторите, сила, продължителност, обратимост и периодичност на въздействията, кумулативност, възможност да бъдат приложени смекчаващи/компенсиращи мерки и др.

Процесът на оценка за всяка защитена зона преминава през следните етапи:

- Идентифициране на водните тела/зони за защита на водите, елементите на ПУРБ2016-2021 г. и натиска за съответната защитена зона;
- Определяне на състоянието на зоната, природозащитния статус и чувствителност на местообитанията и видовете обект на защита;
- Прогноза за очакваното въздействие върху местообитанията и видовете, обект на опазване в зоните при изпълнение на планираните в ПУРБ 2016-2021 г. мерки, като се отчита естеството, мащаба, размера и продължителността на промяната;
- Оценка на значимостта на въздействията върху видовете и местообитанията, обект на опазване в зоната поотделно и като цяло за цялата защитена зона;
- Разработване на мерки, които да смекчат неблагоприятните въздействия от реализацията на плана.

Предложените в настоящия доклад смекчаващи мерки към ПУРБ 2016-2021 г. следва да бъдат взети предвид при изпълнението на всички планове, програми, проекти и ИП, които са свързани с него.

Предложените смекчаващи мерки са систематизирани в глава 6 от настоящия доклад, както следва:

1. Общи смекчаващи мерки - за всички зони, в които се предвижда съответната мярка от ПУРБ. Тези мерки са разгледани само в т. 6;
2. Специфични смекчаващи мерки - разписани за всяка защитена зона и обобщени в т. 6;

3. Допълнителни мерки – препоръки към актуализирания ПУРБ 2016-2021 г., с цел редуциране на съществуващ натиск (не касаят предложените в ПУРБ 2016-2021 г. мерки, а натиска, съществуващ в зоната).

Спецификата на оценката не предполага теренни проучвания.

Списък на използваните ръководства и методики за оценка на степента на въздействие върху зоните от Натура 2000 е даден в Глава 9 на настоящия доклад.

5.2 Оценка на въздействията

5.2.1 Подход

При оценката на въздействие за всяка ЗЗ са разгледани и оценени предвидените в ПУРБ 2016-2021 г. мерки, които могат да окажат въздействие върху местообитания и/или видове, предмет на опазване независимо дали мерките и/или водните тела, които касаят са на територията на ЗЗ или не. При идентифициране на мерките, които биха могли да окажат въздействие върху предмета и целите на зоните, както и за идентифициране на водните тела е използвана пространствена информация, предоставена от базата данни на БДЧР.

Приложение 3 представя обобщена информация за защитените зони и водните тела, за които са предвидени мерки в ПУРБ 2016-2021 г. на територията на зоните⁵. Карти на ЗЗ, видовете натиск и предвидените мерки са дадени в Приложение 4.

При оценката на въздействие е направено подробно проучване на видовете натиск върху местообитанията и видове (вкл. птици), включени в стандартните формуляри на Натура 2000, като информацията е допълнена и с данни от проведеното „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - Фаза I“.

В настоящия доклад са оценени въздействията при реализацията на Програмата от мерки, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. за постигане на целите на водните тела. Фокусът е върху структурните мерки, предимно технически дейности, свързани с реализацията на инвестиционни проекти, които имат потенциал да окажат значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, местообитанията и популациите на видове, предмет на опазване в ЗЗ. Тези мерки са оценени по зони, като е отчетена връзката на дадена зона със съответните водни тела (повърхностни и подземни) и предвидените в ПУРБ 2016-2021 г. мерки за тези водни тела (глави 5.3 и 5.4). Някои от мерките в ПУРБ 2016-2021 г. са общи и се отнасят за всички водни тела в обхвата на Черноморски РБУ. Оценката на тези мерки е направена в глава 5.2.2.

⁵ В оценката по зони са изброени само водните тела, дадени в Приложение 3, но са оценени всички мерки и/или водни тела, за които има вероятност да окажат въздействие върху зоната.

При изготвяне на оценката са използвани различни източници на информация, включително цифровизирани: ПУРБ, период 2016-2021 г. и данни от Басейнова дирекция - Черноморски район, информационна система на НЕМ Натура 2000 (<http://natura2000.moew.government.bg/>), официална страница на МОСВ (<http://www.moew.government.bg/>), експертни доклади, разработки на работни групи, и др., научни литературни източници.

5.2.2 Оценка на мерките, предвидени за целия РБУ

ПУРБ предвижда изпълнение на редица неструктурни мерки, които целят подобряване на състоянието на водните тела. По своята същност тези мерки имат потенциал да окажат положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоните (неструктурните мерки са описани в глава 3 и Таблица 3.1). Това са административни мерки, мерки за контрол и мониторинг на околната среда, проучване и др. Тяхното прилагане в зоните ще доведе до намаляване на съществуващите видове натиск в защитените зони. Редуцирането и контролът на различните видове замърсяване от различни източници в зоните ще окаже дълготрайно положително въздействие върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в зоните.

Предвидените неструктурни мерки като, мониторинг, проучвания и др. ще доведат до:

- повишаване на изучеността на водните тела и по-нататъшно прецизиране на необходимите мерки за постигане на целите им;
- повишаване на ефективността на предвидените в ПУРБ мерки;
- осъществяване на ефективен контрол върху количественото и качествено състояние на водните тела
- и др.

Като цяло всички тези въздействие от прилагането на неструктурните мерки върху водните тела ще доведат до положителен ефект върху защитените зони.

Промяната в количественото и качествено състояние на ПВТ, изразяващо се в промяна в нивото и/или посоката на потока на подземните води, химичния състав и др., може да окаже въздействие върху воднозависимите и сухоземни видове и местообитания в ЗЗ от НЕМ Натура 2000. В ПУРБ 2016-2021 г. са планирани мерки (Глава 3), които целят опазване или постигане на добро количествено и качествено състояние на ПВТ и свързаните с тях защитени зони.

Неблагоприятно въздействие върху ЗЗ може да се очаква от бъдещите планове, програми, проекти и ИП, чиято реализация е свързана с промяната в количественото и качествено състояние на ПВТ. Тези бъдещи инициативи следва да бъдат съобразени с предмета и целите на ПУРБ 2016-2021 г. за опазване на водните тела, в т.ч. на ПВТ, като се отчете връзката на потенциално засегнатите подземни водни тела и защитени зони от НЕМ Натура 2000.

Отчитайки резултатите от изпълнението на Програмата от мерки в ПУРБ 2009-2015 г. и предвид разпоредбите на ЗВ (Чл. 156) настоящият ПУРБ 2016 – 2021 г. предвижда прилагане на изключенията от целите за опазване на околната среда за някои водни тела. Тези изключения (описани в Глава 1) се основават предимно на продължителните периоди от време, необходими за постигане на доброто състояние на водите, предвид малката самопочиствателна способност на водните тела, оценени в по-лошо от добро състояние, което води до бавно възстановяване на водните тела и постигане на добро състояние. Ето защо към изключенията се прилага, освен съответните мерки от програмата, *удължаване на срока за постигане на добро състояние*. Необходимостта от по-дълго време за постигане на целите на водни тела, към които са приложени изключенията по Чл.156 от ЗВ няма да доведе до неблагоприятно въздействие върху защитените зони. В дългосрочен план, при постигане на целите за водните тела очакваното въздействие върху зоните е положително.

Единствено в случаите на изключения по чл.156е, които предвиждат изменения на физичните характеристики на водното тяло е възможно тези промени да окажат влияние върху местообитания и видове предмет на опазване на защитените зони. В тези случаи, съгласно чл.156е, новите модификации се разглеждат в процедурата по ОВОС/ОСВ и за тях се изисква да бъдат предприети всички практически мерки за намаляване на неблагоприятното въздействие върху състоянието на водното тяло и причините за тези изменения или отклонения да са в интерес на обществото.

Водните тела към които е приложен Чл. 156 на ЗВ са дадени в Приложение 5.

5.3 Описание и анализ на степента на въздействието на ПУРБ 2016-2021 г. върху видовете, предмет на опазване в защитените зони по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания

5.3.1 З3 АЙТОСКА ПЛАНИНА (BG0000151)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на З3 „Айтоска планина“ попадат 12 повърхностни водни тела - BG2SE600L016, BG2SE600R015, BG2SE600R1123, BG2SE800L018, BG2SE800R017, BG2SE800R019, BG2SE900L028, BG2SE900R024, BG2SE900R025, BG2SE900R026, BG2SE900R036, BG2SE900R1030 и 5 подземни водни тела - BG2G000000N021, BG2G000000Q006, BG2G000000Q008, BG2G000000K2034 и BG2G000000PG029

Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

В стандартния Натура 2000 формуляр на З3 са посочени следните природни местообитания:

- 1530 Панонски солени степи и солени блата
- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6220 Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*
- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*
- 91AA Източни гори от космат дъб
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори

При картирането са установени също:

- 4090 Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Видра (*Lutra lutra*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Дългоух ношник (*Myotis bechsteini*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Вертиго (*Vertigo angustior*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

Един (1) % от територията на защитената зона включва морска акватория и заливи.

Според проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на 33 видове натиск въздействащи върху повърхностните водни тела са:

- точкови източници на замърсяване и значително водоползване.

Тези видове натиск не се разполагат в близост до полигоните на водозависимите природни местообитания и няма да окажат въздействие върху тях. Видовете натиск

върху подземното водно тяло в границите на ЗЗ са свързани със замърсяване от точкови и дифузни източници (селско стопанство), които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието

В ПУРБ 2016-2021 г. са предвидени 3 структурни мерки:

- Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места - Закриване и рекултивация на общинско депо с.Каменар;
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на канализация на кв. Черно море, гр. Бургас;
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Доизграждане на 80 % канализация на кв. Ветрен, гр. Бургас.

Мерките ще се реализират в регулацията на населените места, по границата на зоната, но извън нея. Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване. Мерките ще окажат косвено положително въздействие върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в зоната.

Планирано е провеждането на приоритетни, физикохимични и хидробиологични мониторинги и дейности по намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.

2. Заключение

В зоната не се предвиждат структурни мерки. Мерки ще се реализират в регулацията на населени места, по границата на зоната. Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване. Очаква се косвено положително въздействие върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализиране на мерките в ПУРБ.

5.3.2 ЗЗ АЛАДЖА БАНКА (BG0001500)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

ЗЗ „Аладжа банка” е изцяло морска. В границите ѝ попада 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C1013).

Предмет на опазване в зоната са 2 природни местообитания и 4 вида животни.

Скалният риф „Аладжа банка” е формиран през Холоцен от свлечен средносарматски скален комплекс от варовици, варовити мергели, варовити пясъчници и мергели. Банката е разположена по протежението на брега срещу плаж „Златни пясъци” и плаж „Ривиера”, на разстояние от 400 м до 2100 м от бреговата линия, с

дължина 4 км и ширина до 1.5 км, на дълбочина от 5 до 12 м. Релефът ѝ е силно навълнен с денивелация от 2 до 4 м. „Аладжа банка” има отлична представителност по отношение на биотопа „Инфра- и циркулиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*”, който е подтип на местообитание 1170. В района на банката са налични множество метанови извори. Със своята абсолютна площ от 522 ха, относителната площ на банката съставлява над 3% от националното покритие на скалните рифове, което определя банката като една от най-големите за българското Черноморие. Миденото обрастване има 100% покритие, като преобладават едроразмерни (≥ 7 см) екземпляри на голямата черна мида, свидетелство за добро състояние на мидената популация. Съпътстващата прикрепена и подвижна безгръбначна фауна се отличава с високо разнообразие. „Аладжа банка” е важна за постигане на свързаност между рифовете от южното и северното ни Черноморие в мрежата от морски защитени зони. Банката е важна в екологично отношение като естествен биофилтър на крайбрежните морски води в акваторията пред КК „Златни пясъци” и като донор на ларви за възстановяване на мидените обраствания по други скални рифове, засегнати от инвазията на *Rapana venosa*.

2. Идентификация на въздействието

В проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в близост до 33 „Аладжа банка” са предложени следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане на нова ПСОВ КК "Златни пясъци"
 - изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ к.к. "Албена"

Заустването на непречистени отпадъчни води в морето е източник на биогенни елементи. Последните са основната причина за еутрофикационните процеси в крайбрежната зона, които могат до доведат до изчерпване на кислорода, до създаване зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са и източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане. Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на ПСОВ в проекта на ПУРБ 2016-2021 г. се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху цялостното природозащитно състояние на местообитанията, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови води.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В тази зона не е представен подтип „Подводни ливади с морски треви”⁶ (Тодорова и кол. 2012; Първоначална оценка по РДМС 2013). Липсват подробни данни от картиране и присъствие на другите подтипове.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

ПОСВ и точката за заустване на пречистените отпадъчни води са разположени в близост до зоната, но извън нея. Може да се очаква увреждане в резултат на затрупване на местообитанието. С цел предотвратяване на това въздействие е предложена смекчаваща мярка.

Може да се очаква и унищожаване на местообитанието в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък при провеждане на строителните дейности. Въздействието е възможно поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването с непречистени битови отпадъчни води от курортните комплекси.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

В зоната е представен подтип „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, на базата на точкови данни и без оценка на площите му (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква увреждане в резултат на затрупване на местообитанието. С цел предотвратяване на това въздействие е предложена смекчаваща мярка.

Може да се очаква и унищожаване на местообитанието в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък при провеждане на строителните дейности. Въздействието е възможно поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването с непречистени битови отпадъчни води от курортните комплекси.

⁶ Това е един от характерните национални подтипове на местообитание 1110, които се определя по-лесно. Останалите подтипове са по-трудни за картиране и оценка и поради липсата на подробно картиране не може да се даде информация за наличие/липса в зоната.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

По време на строителството може да се очаква известно увреждане на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Може да се очаква безпокойство (подводен шум) и промяна в хранителната база на тези видове (загрупване на местообитанията на демерсалните видове риби-трофичен ресурс на делфините) при строителството на заустванията на ПСОВ. С цел редуциране на това въздействие (както и на въздействията върху дънните местообитания) е предложена смекчаваща мярка.

В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

4.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*)

По време на строителството може да се очаква известно увреждане на местообитанията на двата вида карагъоз. Може да се очаква безпокойство и промяна в хранителната им база при строителството на заустванията на ПСОВ. С цел редуциране на това въздействие (както и на въздействията върху дънните местообитания) е предложена смекчаваща мярка.

В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху двата вида карагъоз, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

5. Кумулативно въздействие

Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма (кк „Златни пясъци“) и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници, а също и повишените количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси. Заустването на канализационната система на кк „Златни пясъци“ се намира извън границите на ЗЗ, но в непосредствена близост

до нея. В близост, в крайбрежната зона има заустване на битови отпадъчни води от жилищен комплекс. В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху състоянието на крайбрежните води в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

6. Смекчаващи мерки

- При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, планирането на дейностите да се извърши на базата на моделиране преноса на седименти. На базата на това моделиране дейностите да се планират така, че да се избегне въздействие върху местообитанията и видовете в зоната.

Очакван ефект: Да се минимизира въздействието върху дънни местообитания, морски бозайници и риби.

В допълнение, в т. 6 на доклада са препоръчани общи мерки.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложи в проекта ПУРБ 2016-2021 г., ако бъдат въведени и спазвани подходящи смекчаващи мерки.

8. Заключение

Дългосрочно отрицателно въздействие върху морските видове – предмет на опазване в зоната, не се очаква при въвеждане и спазване на подходящи смекчаващи мерки при изграждането на ПСОВ на курортните комплекси в близост до зоната. Цялостният ефект от изграждането на ПСОВ върху местообитанията на тези видове се очаква да бъде положителен, чрез намаляване на замърсяването и съответно подобряване на качеството на средата.

Дългосрочно отрицателно въздействие върху морските местообитания - предмет на опазване в зоната, не се очаква при въвеждане и спазване на подходящи смекчаващи мерки при изграждането на ПСОВ на курортните комплекси в близост до зоната. Цялостният ефект от изграждането на ПСОВ върху местообитанията се очаква да бъде положителен, чрез намаляване на замърсяването и съответно подобряване на качеството на средата.

5.3.3 33 АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО (BG0000270)

В границите на 33 „Атанасовско езеро“ попада 3 повърхностни водни тела BG2SE900L027, BG2SE900R025, BG2SE900R026, 1 крайбрежно водно тяло BG2BS000C1308 и 3 подземни водни тела - BG2G000000N025, BG2G000000K2034, BG2G000000PG029. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване са следните природни местообитания:

- 1150 Крайбрежни лагуни,
- 1310 *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени
- 1410 Средиземноморски солени ливади
- 1530 Панонски солени степи и солени блата
- 2110 Зараждащи се подвижни дюни
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6220 Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dilleni.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: бозайници: Видра (*L. lutra*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregusna*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*). Предмет на опазване са следните земноводни и влечуги: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*). Предмет на опазване са следните безгръбначни: Бисерна мида (*U. crassus*),

Видове, чиито местообитания има вероятност да бъдат значително отрицателно повлияни от осъществяване на дейностите, които са предвидени в този план са: Видра (*Lutra lutra*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

Водните площи (вкл. стоящи и течащи води) заемат 16 % от територията на защитената зона, 5 % – солени блата, солени пасища, солени степи и 3 % – тресавища, блата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища.

Атанасовското езеро е свръхсолено езеро с лиманен характер в северната си част и белези на лагуна в южната. Значителна част от площта му се използва като солници,

но със запазен примитивен начин на солодобив. Разположено е северно от град Бургас, непосредствено до морския бряг. През езерото преминава шосето от Бургас за Варна.

Според проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ върху повърхностните водни тела въздействат:

- точкови източници на замърсяване (зауствания на промишлени отпадъчни води и канализационни води) и
- водоползване на повърхностни води.

Промишлените отпадъчни води водят до пряко негативно въздействие върху местообитание 1530 Панонски солени степи и солени, като замърсяването стимулира разпространението на рудерални и инвазивни видове, което води до негативни промени в сообществата му. Канализационните води се изхвърлят на значително разстояние от полигони на природни местообитания. Водоползването влошава цялостните хидрологични условия, но не оказва пряко негативно въздействие върху конкретно местообитание.

Според данните в стандартните формуляри и докладите от проект Картиране на водозависимите природни местообитания в ЗЗ има и други видове натиск, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях. Това са: замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; туристически натиск; различни въздействия водещи до фрагментиране на местообитанията.

Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете и води до повишаване на еутрофикацията във водните басейни. Това оказва значително и постоянно отрицателно въздействие върху природно местообитание 1150 Крайбрежни лагуни. Замърсяването с битови отпадъци оказва значително отрицателно въздействие върху местообитание 2110 Зараждащи се подвижни дюни.

Фрагментирането на местообитанията е резултат на активната човешка дейност.

Засиленият туристически натиск води до отрицателно въздействие върху структурата и състава на сообществата на всички водозависими местообитания в ЗЗ.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и водовземане, които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

1. Идентификация на въздействието

Предложените мерки в актуализирания ПУРБ са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ. Предвидени са следните структурни мерки:

- Разширяване на стари и създаване на нови водни площи сред масивите от водолюбива растителност чрез прокопаване в ЗМ "Бургаски солници"

- Поддържане на високо водно ниво в сладководното блато в североизточната част на ПР "Атанасовско езеро"
- Разширяване на стари и създаване на нови водни площи сред масивите от водолюбива растителност чрез прокопаване в ЗМ "Бургаски солници"
- Повишаване на водното ниво в обиколния канал в ПР "Атанасовско езеро"
- Изграждане на канализация на кв. Черно море, гр. Бургас
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места-Доизграждане на 80 % канализация на кв. Ветрен, гр. Бургас

2. Оценка на въздействието

2.1. Природни местообитания

В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната. Като цяло предложените мерки ще имат положителен ефект върху водозависимите природни местообитания.

2.2. Бозайници

В резултат от прилагането на предложените мерки се очаква само временно безпокойство върху видрата, в малка част от местообитанието на вида в зоната. Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху вида в зоната. Предвидените мерки ще доведат до подобряване на качеството на местообитанията на видрата в зоната и вероятно ще повлияят благоприятно на хранителната ѝ база.

2.3. Влечуги

Предмет на опазване в зоната е обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*). Обитава стоящи водни басейни от различен тип (блата, езера, язовири), както и бавно течащи реки и напоителни канали. ю

В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква отрицателно въздействие върху вида, тъй като се предвижда създаване на нови и разширяване на съществуващи водни площи. Прилагането на мерките ще доведе до подобряване на качеството на местообитанията на вида в зоната и ще повлияе благоприятно на хранителната му база.

2.5. Земноводни

Предмет на опазване в зоната са Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква отрицателно въздействие върху земноводни, предмет на опазване в зоната. Те ще доведат до подобряване на качеството на местообитанията на двата вида в зоната

2.6. Безгръбначни

Не се очаква въздействие върху Бисерна мида (*Unio crassus*) в зоната, в резултат от прилагане на мерките, заложи в ПУРБ 2016-2021 г.

3. Кумулативно въздействие

Видове натиск, които оказват значително отрицателно въздействие в зоната са: замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; туристически натиск; въздействия на различни въздействия водещи до фрагментиране на местообитанията.

Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете и води до повишаване на еутрофикацията във водните басейни. Изпълнението на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. няма да доведе до значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

4. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

5. Смекчаващи мерки

Поради липсата на отрицателно въздействие не са предложени смекчаващи мерки.

6. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. в зоната.

7. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. В резултат на изпълнението на предвидените мерки ще бъдат създадени ниви и разширени съществуващи водни площи. Прилагането на мерките ще подобряване на качеството на водните местообитания в зоната и ще окаже положително въздействие върху хидробионтите в зоната.

5.3.4 33 АХЕЛОЙ - РАВДА - НЕСЕБЪР (BG0000574)

1. Описание на състоянието на 33 и видовете натиск в нея

В границите на 33 „Ахелой-Равда-Несебър” попадат 4 повърхностни водни тела (BG2SE900L028, BG2SE800R019, BG2SE800R020, BG2SE600R1010), 2 крайбрежни водни тела (BG2BS000C1108, BG2BS000C1010) и 4 подземни водни тела (BG2G00000K2034, BG2G000000Q006, BG2G00000PG029, BG2G000000N020). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 13 природни местообитания и 18 вида животни.

Защитената зона обхваща територии, заети от естествени обитания по двата бряга на р. Ахелой на юг от с. Александрово до вливането ѝ в Черно море, пясъчните дюни на югозапад от гр. Несебър и част от акваторията на Черно море. Надморската височина е от 0 до 92 м, а средната 44 м. По-голямата част от защитената зона опазва основно обширни плитки заливи (код 1160), други морски местообитания и няколко различни типа дюни. Една малка част от зоната е със запазени крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (код 91F0). Малка част около устието на р. Ахелой е заета от селскостопански земи – ниви, лозя, градини и полета, а крайбрежната ивица - предимно с псамофилна растителност. В района е осъществена интензивна залесителна дейност, като голяма част от дюните са залесени с насаждения от тополи (*Populus*), акация (*Robinia pseudoacacia*), черен бор (*Pinus nigra*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*). По бреговете на р. Ахелой все още са запазени стари тополи и тръстикови полета.

Морската част на зоната обхваща 81.1% от площта ѝ (3185.92 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (1884.44388 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.69962 ха), 1160 Обширни плитки заливи (1188.64922 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (3.21734), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.98209 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ 2016-2021 г. за 33 „Ахелой - Равда - Несебър” са предложени следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение - изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ на ВС „Елените“
- Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места;

действия за изпълнение - закриване и рекултивация на 2 бр.общински депа в гр. Несебър

Мерките ще се изпълнят в близост, но извън границите на зоната.

Депата за битови отпадъци са източник на замърсители (особено когато се намират в близост до водоеми), които с повърхностния отток или с подземните води постъпват във водоемите. Прилагането на тази мярка има положителна тенденция и е насочено към намаляване на замърсяването от такива отпадъци, както и на запазването на ресурсите и качеството на водите. Очаква се подобряване на цялостното природозащитно състояние на местообитанията, както и намаляване на химическото замърсяване на водоемите и съответно на крайбрежните морски води в резултат на повърхностен отток.

Изграждането на дълбоководно заустване на ПСОВ се очаква да има общо положително въздействие в дългосрочен план, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води. По време на строителството може да се очаква слабо временно отрицателно въздействие върху местообитания и видове поради посоката на преобладаващите течения в района (север-юг), но тъй като строителните дейности са предвидени извън територията на ЗЗ, ако бъдат предвидени и спазвани смекчаващи мерки, не се очаква дълготрайно такова.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

При първоначалното проучване в зоната не е установено присъствието на подтип „Подводни ливади с морски тревни“⁷ (Тодорова и кол. 2012). Липсват данни за разпределението и площите на останалите подтипове на това местообитание в зоната.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)

Въпреки че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове, както и на съпътстващи видове като *Cystoseira barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

⁷ Това е един от характерните национални подтипове на местообитание 1110, които се определя по-лесно. Останалите подтипове са по-трудни за картиране и оценка и поради липсата на подробно картиране не може да се даде информация за наличие/липса в зоната. .

По време на строителството може да се очаква увреждане на местообитания 1110 и 1170 при изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ ВС „Елените“ в резултат на затрупване на дънния субстрат, който е ключов техен елемент, като въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (18.84 ха за 1110 и 0.03 ха за 1170) от местообитанието. Увреждане на местообитанията може да се очаква и при извършване на строителните дейности в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък чрез вътрешно натоварване и ресуспендиране на натрупани такива в дънните седименти. Въздействие е възможно и при извършване на строителните дейности в близост до границите на зоната поради процеси на пренос от локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията. След приключване на строителните дейности се очаква тези местообитания да се възстановят. В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква положително въздействие върху ПС на местообитания 1110 и 1170 чрез подобряване на параметрите на средата в резултат на намаляването на замърсяването от курортните комплекси. При неправилна и неефективна експлоатация на ПСОВ (непълно пречистване, аварии), ефектът от дейността ѝ може да има дългосрочен негативен ефект върху съобществата от хидробионти, обитаващи района на заустване на водите. Намаляването на дифузното замърсяване на водите в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища ще има непряк положителен ефект върху тези местообитания, тъй като това ще допринесе непряко за подобряване и на състоянието на морската среда.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1130 Естуари

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличие на антропогенни структури в и в непосредствена близост до местообитанието и фрагментация (сгради в южната и северната част на зоната).
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради замърсяване с битови отпадъци и битови отпадъчни води; повишена еутрофизация; хидрологични изменения поради изградени подпорни стени и насипни диги; интензивно строителство непосредствено до местообитанието; следи от туристическа дейност.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличие на антропогенни структури в рамките на местообитанието и фрагментация (сгради в южната и северната част на зоната); значително замърсяване с твърди битови отпадъци; ниска биомаса на типичните видове.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на точкови източници на отпадъчни води и замърсяване с битови отпадъци; мезотрофно състояние на местообитанието; интензивно строителство непосредствено до и в рамките на местообитанието, вкл. хотели на самата брегова ивица при Ахелой; наличие на пътища в рамките на местообитанието и до него; значително въздействие от туристическа дейност.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1210 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е благоприятно по всички критерии.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради силна фрагментация заради активното използване на плажната ивица за плажуване от туристите и изградени плажни заведения (особено при Слънчев бряг).
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради концесии на плажовете и интензивно използване (над 90% от площта на местообитанието в зоната), като активното ползване възпрепятства естествените процеси на динамика на дюните и развитието на типичната растителност.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е благоприятно по всички критерии.

2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2130* в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличието на инвазивните видове *Amorpha fruticosa* и *Robinia pseudoacacia*, както и залесявания с неместния вид *Populus deltoides*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради непосредствената близост на местообитанието до плажната ивица на гр. Несебър и къ „Слънчев бряг“. В района на ПЗ „Пясъчни дюни-5бр. в Несебър“ има прокарани множество пешеходни пътеки и пътища по които е преминавано и с моторни средства. В района на ПЗ „Пясъчни дюни в местността Бабата“ има поставени дървени скари за преминаване на туристите, но има и пешеходни пътеки.

2190 Влажни понижения между дюните

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2190 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 1. Площ в границите на зоната – поради намаляване на площта на местообитанието спрямо стандартния формуляр, вероятно заради строителни работи, особено в северната и централната части.
- критерий 2. Структура и функции - поради силна фрагментация заради антропогенни структури, напр. пътища, сгради, ресторанти и плажни обекти.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради активното ползване на дюните за рекреация и силното замърсяване с битови отпадъци; наличие също и на строителни отпадъци и продължаващо интензивно строителство непосредствено до местообитанието; силно повлияна от антропогенна дейност хидрология на местообитанието и почти пълната липса на повърхностни води вследствие на сезонни, климатични а вероятно и хидрологични промени.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* и *Hydrocharition*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 3150 в рамките на ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради силна фрагментация заради антропогенни структури, напр. пътища, сгради, мост; изплитняване на местообитанието заради натрупване на анаеробни седименти.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради значително замърсяване от изхвърлени битови и строителни отпадъци, както и вток на силно замърсени битово-отпадъчни води; установено хипереутрофно състояние в резултат на изливането на битови отпадъчни води в местообитанието, анаеробни седименти с мирис на сероводород; продължаващо интензивно

строителство в непосредствена близост до местообитанието в източната и северната части; морфологични изменения на седиментите и формата на басейна, свързани със строителство и инфраструктура; хидрологични изменения на местообитанието в резултат на антропогенна дейност; бедни в качествено и количествено отношение дънни седименти в резултат на анаеробните условия; следи от интензивна туристическа дейност в рамките на местообитанието; значителни изменения в състава и количествените параметри на населяващите съобщества - типични за хипертрофни басейни, регистриран тежък цъфтеж на фитопланктонни водорасли от *Vacillariophyta*.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на местообитания 8330, 1130, 1140, 1160 предвид характера на мерките, предвидени в границите на защитената зона.

Предвидените нови структурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. ще допринесат непряко за подобряване на ПС на местообитания 1130, 1140, 1160, 8330, 3150 чрез намаляване на замърсяването от вливащите се в стоящите водоеми и в крайбрежната зона реки. Мерките обаче не са достатъчни за значително подобряване на ПС на тези местообитания (особено на местообитание 3150), които са подложени на допълнителен натиск от замърсяване с непречистени битови отпадъчни води от с. Ахелой и хотелските комплекси, тъй като не са предвидени нови структурни мерки, свързани с изграждане на канализация и свързване с ПСОВ на с. Ахелой и премахване на това замърсяване.

Предвидените нови структурни мерки няма да имат пряк ефект върху поддържането или подобряването на ПС на местообитания 1210, 2110, 2120, 2130*, 2190.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

По време на строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Може да се очаква също така въздействие чрез безпокойство, предизвикано от подводен шум, и промяна в хранителната база на тези видове поради загрупване на местообитанията на демерсалните видове рибитрофичен ресурс на делфините. Очаква се негативните въздействия да са временни, ако бъдат предвидени и спазвани подходящи смекчаващи мерки, и местообитанията на тези видове да се възстановят.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи, които са основен източник на еутрофикация, и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

Намаляването на дифузното замърсяване на водите в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища ще има непряк положителен ефект върху местообитанията на тези видове, тъй като това ще допринесе непряко за подобряване и на състоянието на морската среда.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Не се очаква отрицателно въздействие върху видрата. Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ 2016-2021 г. се очаква да допринесат за подобряване на местообитанията на вида в зоната.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Не се очаква отрицателно въздействие върху влечугите. Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ 2016-2021 г. се очаква да допринесат за подобряване на местообитанията им в зоната.

4.3. Земноводни

1171 *Triturus karelinii* (Южен гребенест тритон)

1188 *Bombina bombina* (Червенокоремна бумка)

Не се очаква отрицателно въздействие върху земноводните. Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ 2016-2021 г. се очаква да допринесат за подобряване на местообитанията им в зоната.

4.4. Риби

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *Rh. amarus* в ЗЗ „Ахелой - Равда - Несебър” се намират в благоприятно природозащитно състояние по всички критерии.

1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на вида *C. taenia* ЗЗ „Ахелой - Равда - Несебър” се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценката по критерий 1.

Популация в границите на зоната - установеното съотношение ювенилни/възрастни е над 9/1.

Не се очаква отрицателно въздействие върху сладководните видове риби – обект на опазване в зоната, чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в ПУРБ 2016-2021 г. мерки. Мерките са насочени предимно към крайбрежните води и зони и няма да засегнат пряко местообитанията на видовете. Предвидените нови структурни мерки в Проекта ПУРБ 2016-2021 г. се очаква да допринесат непряко за подобряване на местообитанията им в зоната чрез намаляване на дифузното замърсяване на водоемите в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища.

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), 4127 Харип (*Alosa tanaica*) и 1103 Средиземноморска финта (*Alosa fallax*)

В зона „Ахелой – Равда - Несебър“ няма сладководни местообитания (реки със средно и бързо течение и с дълбочина над 2 м), които да са подходящи за размножаване на видовете карагъоз. В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху двата вида карагъоз, изразяващо се в подобряване на ПС на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи, които са основен източник на евтрофикация, и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Локален негативен ефект върху рибните популации може да окаже дейността по строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ, като ефектът ще е краткосрочен и обратим. При неправилна и неефективна експлоатация на ПСОВ (непълно пречистване, аварии), ефектът от дейността ѝ може да има дългосрочен негативен ефект върху съобществата от хидробионти, обитаващи района на заустване на водите.

Намаляването на дифузното замърсяване на водите в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища ще има непряк положителен ефект върху местообитанията на тези видове, тъй като това ще допринесе непряко за подобряване и на състоянието на морската среда.

5. Кумулативно въздействие

Основните антропогенни заплахи върху зоната са силната, продължаваща и в момента урбанизация и туризмът, с произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници, а също и повишените количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси. Част от населените места и хотелските комплекси не са свързани с ПСОВ или нямат изградена канализационна система и са допълнителен източник на замърсяване с битови отпадъчни води в крайбрежната зона чрез заустването на отпадъчни води в реки (р. Хаджидере, р. Ахелой), които се вливат в морето на територията на ЗЗ. Р. Хаджидере

(ВТ ВG2SE600R1010) и р. Ахелой (ВТ ВG2SE800R020) се намират в умерено екологично състояние (БДЧР). Предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 г. мерки за ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ няма да допринесат пряко за достигане на добро ЕС на тези водни тела, тъй като не засягат основните източници на антропогенно въздействие върху тях.

В близост до ЗЗ има депа за битови и строителни отпадъци, които чрез дифузно замърсяване и чрез повърхностния отток допринасят за влошаване на качеството на водоемите.

На територията на ЗЗ има 8 зони за къпане, а други 2 се намират в непосредствена близост до нея.

През летния сезон в резултат от интензивния туристически натиск е възможно допълнително влошаване на качеството на водите в близката крайбрежна зона, както и на интензивно въздействие чрез натрупване на битови отпадъци. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

Крайбрежните ВТ, влизащи в границите на ЗЗ, са нови, предложени в Проекта ПУРБ 2016-2021 г.; предишните оценки на ЕС се отнасят за ВТ ВG2BS000C008. През 2014 г. това ВТ се намира в умерено ЕС (БДЧР). Предвидените в Проекта ПУРБ 2016-2021 г. мерки за ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ се очаква да допринесат за подобряване на екологичното състояние чрез намаляване на замърсяването с непречистени и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води на крайбрежната зона, както и на дифузното такова в резултат на повърхностен отток.

Предвидените в Проекта ПУРБ 2016-2021 г. мерки не са достатъчни за подобряване на ПС на голяма част от местообитанията в ЗЗ в незадоволително-неблагоприятно и лошо състояние, тъй като адресират непряко наблюдаваните натиски, както и кумулативните им въздействия. Необходимо е да бъдат предвидени допълнителни мерки, например включване на несвързаните с канализационната мрежа и пречиствателни станции населени места и курортни и туристически комплекси (с. Ахелой и околностите); реконструкция и модернизация на ПСОВ Равда-Несебър-Слънчев бряг с цел повишаване на пречиствателния ѝ капацитет през интензивния туристически сезон; предотвратяване на неефективната експлоатация на ПСОВ и изливането на непречистени води в морето чрез създаване на ретензионен обем в случаи на аварии и недопречистени води.

6. Смекчаваци мерки

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на

потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, планирането на дейностите да се извърши на базата на моделиране преноса на седименти. На базата на това моделиране дейностите да се планират така, че да се избегне въздействие върху местообитанията и видовете в зоната. се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

Очакван ефект: Да се минимизира въздействието върху дънни местообитания, морски бозайници и риби.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ 2016-2021 г. да се предвидят дейности насочени към намаляване на замърсяването на водните тела в ЗЗ;
- В актуализирания проект на ПУРБ 2016-2021 г. да се зложат мерки свързани със събиране на данни за характеристиките на водата във водните тела (съдържание на фосфор, азот, елетропроводимост) в ЗЗ.

В т. 6 са предписани и общи мерки.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, зложени в Проекта ПУРБ 2016-2021 г., ако бъдат въведени и спазвани подходящи смекчаващи мерки. Необходими са обаче допълнителни мерки за подобряване на ПС на местообитанията в неблагоприятно – незадоволително и лошо състояние, както и за подобряване на ЕС на повърхностните и крайбрежни ВТ в зоната.

8. Заключение

Предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 г. структурни мерки за ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“ се очаква да имат общо дългосрочно положително въздействие върху ПС на местообитанията и видовете – предмет на защита в зоната.

При строителните дейности по изграждане на дълбоководното заустване на ПСОВ в близост до зоната е възможно временно отрицателно въздействие върху морските местообитания и видове – предмет на опазване в зоната. Очаква се това въздействие да е слабо и местообитанията да се възстановят, ако бъдат въведени и спазвани подходящи смекчаващи мерки при тези дейности. Цялостният дългосрочен ефект от изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ „Елените“ върху морските местообитания и видове в зоната се очаква да бъде положителен, чрез намаляване на замърсяването и съответно подобряване на качеството на средата.

Предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 г. структурни мерки ще имат непряко положително въздействие върху ПС на водните местообитания в сухоземната част на

зоната, както и върху ПС на водозависимите сладководни видове, чрез намаляване на дифузното замърсяване. В някои случаи (напр. дюнните местообитания) мерките не се очаква да имат пряк ефект.

Необходими са допълнителни мерки за подобряване на ПС на местообитанията и видовете – обект на защита в ЗЗ „Ахелой-Равда-Несебър“, особено крайбрежните такива, тъй като премахването на неотговарящите на изискванията сметища и намаляването на химичното замърсяване от реките адресира само частично и в много случаи непряко натиските, наблюдавани в рамките на зоната.

5.3.5 ЗЗ БАКАДЖИЦИТЕ (BG0000402)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Бакаджиците“ попадат 1 повърхностно водно тяло BG2MA800R019 - и 1 подземно- BG2G00000K2034. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване са следните местообитания:

- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dilleni*
- 91AA Източни гори от космат дъб
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: бозайници: Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Лалугер (*Spermophilus citellus*) и два вида прилепи - Остроух нощник (*Myotis blythii*) и Голям нощник (*Myotis myotis*). Предмет на опазване са следните земноводните и влечугите: Смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*). При картирането в зоната е установена и *B. variegata*. Предмет на опазване са следните безгръбначни: Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*, *Rosalia alpina*, *Euplagia quadripunctaria*, Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*).

Според Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ натиска върху повърхностните водни тела е свързан с:

- Дифузни – Селско стопанство.

2. Идентификация на въздействието

В ПУРБ 2016-2021 г. не са предвидени структурни мерки в зоната. Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 Бакаджиците в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г., както и кумулативно въздействие.

Предвидена е неструктурна мярка - намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, която ще има положително въздействие върху местообитанията и видовете в 33.

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 Бакаджиците в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. Предвидената неструктурна мярка ще намали замърсяването в зоната и ще окаже положително въздействие върху местообитанията и видовете в 33

5.3.6 33 ВОЙНИШКИ БАКАДЖИК (BG0000513)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Войнишки Бакаджик“ попадат 2 повърхностни водни тела - BG2MA800R019, BG2MA900R1020 и 1 подземно водно тяло - BG2G00000K2034.

В 33 обект на опазване са три типа природни местообитания: 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори, 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа. При картирането в зоната са установени и местообитания 6220 Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Therop-Brachypodietea, 91AA Източни гори от космат дъб и 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

Предмет на опазване са: един вид бизайник – пъстър пор (*Vormela peregusna*), 5 вида влечуги - Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), един вид земноводно Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*) и 4 вида безгръбначни - Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розали (*Rosalia alpina*).

Воднозависими видове, предмет на опазване в зоната са: Южен гребенест тритон (*T. karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*E. orbicularis*), Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*).

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Според проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на 33 не са идентифицирани видове натиск, въздействащи върху повърхностните водни тела.

В ЗЗ по поречието на водното тяло има замърсяване с битови отпадъци, което допълнително влошава и намалява подходящите местообитания на Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*) и Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), а до известна степен и на Южния гребенест тритон (*T. karelinii*). Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и оказват слабо отрицателно въздействие върху видовете в ЗЗ.

В зоната не са предложени структурни мерки. Не се очаква въздействие върху природните местообитания и видове, предмет на опазване.

Като неструктурна мярка е предвидено изпълнение на дейности по намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, което ще окаже положително въздействие върху местообитанията и видовете, обект на опазване в зоната.

2. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. Предвидената неструктурна мярка ще намали замърсяването в зоната и ще окаже положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.7 ЗЗ БОСНА (BG0000208)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Босна“ попадат 15 повърхностни водни тела BG2IU200R1106, BG2IU400L011, BG2IU400R010, BG2IU400R012, BG2IU400R1008, BG2IU600R1113, BG2IU600R1213, BG2IU600R1313, BG2IU600R1413, BG2IU600R1513, BG2IU800R1015, BG2VE106R1401, BG2VE106R1701, BG2VE400R1501, BG2VE106R1701 и 2 подземни водни тела BG2G00000JT042, BG2G00000K2035 . Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела варира от умерено до добро. Химичното състояние е добро, като за част от водните тела няма данни.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 4030 Европейски сухи ерикоидни съобщества
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6220 Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс,
- 6510 Низинни сенокосни ливади

- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii
- 9180 *Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове
- 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)
- 91G0 *Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91E0 *Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)

За защитената зона не са посочени растителни видове от Приложение II на ЗБР.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Видра (*Lutra lutra*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Рис (*Lynx lynx*), Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалиа (*Rosalia alpina*).

Воднозависими видове, предмет на опазване в защитената зона са: Видра (*Lutra lutra*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Брияна (*Ch. chalcoides*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

Според Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ „Босна” натиска върху повърхностните водни тела основно е свързан с:

- Хидроложки изменения – обществено водоснабдяване;
- Дифузни замърсявания от селско стопанство.

2. Идентификация на въздействието

В ПУРБ 2016-2021 г. не са предложени структурни мерки на територията на зоната. За поддържане на доброто състояние на повърхностните водни тела са предвидени неструктурни мерки за намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници и въвеждане на забрани и ограничения за изпълнение на

дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водоземните съоръжения/системи. При реализацията им се очаква положително въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване.

3. Кумулативно въздействие

В ЗЗ „Босна” има съществуващи натоварвания от замърсяване от селско стопанство и хидроложки изменения поради обществено водоснабдяване. От реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква отрицателно въздействие, поради което не се очаква и кумулативен ефект.

4. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия върху видовете, обект на опазване в ЗЗ показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

3. Съкчаваци мерки в ЗЗ „Босна”

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, обект на опазване в ЗЗ. Поради това не е необходимо прилагане на мерки.

4. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ „Босна”.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ „Босна” в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. в зоната.

5. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ „Босна” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. Предвидените неструктурни мерки ще намалят замърсяването в зоната и ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.8 33 БУРГАСКО ЕЗЕРО (BG0000273)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Бургаско езеро“ попадат 4 повърхностни водни тела - G2SE900L037, BG2SE900R034, BG2SE900R035, BG2SE900R036 и 3 подземни водни тела BG2G000000N025, BG2G000000Q008, BG2G000000PG029. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС: 1310 *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени, 1410 Средиземноморски солени ливади.

За защитената зона не са посочени растителни видове.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Видра (*Lutra lutra*), Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), Пъстър пор (*Vorneld peregrina*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Уклея (Брияна, Облез) (*Chalcalburnus chalcoides*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*).

80% от площта на защитената зона е заета от морска акватория и заливи, а други 11 % от площта са тресавища, блата, растителност по крайбрежието на водоемите и мочурища.

Според проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на 33 върху повърхностните водни тела въздействат:

- точкови източници на замърсяване (зауствания на промишлени отпадъчни води и канализационни води, ПСОВ) и
- водоползване на повърхностни води.

Точковите източници на замърсяване се разполагат на значително разстояние от полигони на природни местообитания, обект на опазване. Те обаче създават значително замърсяване, което влошава екологичните условия в езерото и повишава еутрофикацията. Водоползването влошава цялостните хидрологични условия, но не оказва пряко негативно въздействие върху конкретно местообитание.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в 33 има и други видове натиск, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях. Това са: туристически натиск; разпространението на инвазивния вид - *Robinia pseudacacia*.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и водовземане, които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

Предложените неструктурни мерки в проекта на ПУРБ 2016-2021 г. са свързани с контрола на водовземането от подземните водни тела и др. Не са предложени допълнителни смекчаващи мерки.

2. Идентификация на въздействието

Предложените мерки в актуализарния ПУРБ 2016-2021 г. са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ. Има една структурна мярка:

- Подобряване на естественото задържане на водата - Подобряване на хидрологичния режим в ЗМ "Вая"

Очакваният ефект от мярката е повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.).

Мярката няма да окаже отрицателно въздействие върху местообитания, предмет на опазване и върху сухоземните видове, предмет на опазване. Като цяло мярката ще има положителен ефект върху водозависимите природни местообитания.

3. Оценка на въздействието

3.1. Природни местообитания

В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква отрицателно степен въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

3.2. Бозайници

В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква отрицателно въздействие върху вида в зоната. Мярката ще доведе до подобряване на качеството на местообитанията на вида в зоната и вероятно ще повлияе благоприятно на хранителната му база.

3.3. Влечуги

Предмет на опазване в зоната е обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*). Обитава стоящи водни басейни от различен тип (блата, езера, язовири), както и бавно течащи реки и напоителни канали. В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква отрицателно въздействие върху вида. Мярката ще доведе до подобряване на качеството на местообитанията на вида в зоната и ще повлияе благоприятно на хранителната му база.

3.4. Риби

В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква отрицателно степен въздействие върху Уклея (Брияна, Облез) (*Chalcalburnus chalcoides*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

3.5. Земноводни

В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква отрицателно въздействие върху земноводните Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), предмет на опазване в зоната.

3.3. Безгръбначни

Не се очаква въздействие върху сухоземните безгръбначни в зоната, в резултат от прилагане на мерките, заложи в ПУРБ 2016-2021 г.

4. Кумулативно въздействие

В границите на ЗЗ върху повърхностните водни тела въздействат точкови източници на замърсяване (зауствания на промишлени отпадъчни води и канализационни води, ПСОВ) и водоползване на повърхностни води. ТВ ЗЗ има и други видове натиск, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях. Това са: туристически натиск; разпространението на инвазивния вид - *Robinia pseudacacia*. В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

6. Смекчаващи мерки

Поради липсата на отрицателно въздействие не са предложени смекчаващи мерки.

7. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ Бургаско езеро.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 Бургаско езеро в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ 2016-2021 Г. в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 Бургаско езеро в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. В резултат от предложената в ПУРБ 2016-2021 г. мярка се очаква повишаване на водното ниво, разширяване на влажни зони (блата, езера и др.). Мярквата ще има положителен ефект върху водозависимите природни местообитания и видове в зоната.

5.3.9 33 ВАРНЕНСКО-БЕЛОСЛАВСКИ КОМПЛЕКС (BG0000622)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Варненско-Белославски комплекс“ попадат 3 повърхностни водни тела (BG2PR100L003, BG2PR210R1005, BG2PR345R1307) и 1 подземно (BG2G000000Q003) (Приложение 3). Състоянието им е оценено като лошо, както в количествено така и в качествено отношение.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела е умерено и много лошо.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС: 1310 *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени, 1410 Средиземноморски солени ливади.

За защитената зона не са посочени растителни видове.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Видра (*Lutra lutra*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

100 % от територията на защитената зона е заета от тресавища, блата, растителност по крайбрежието на водоемите и мочурища.

Езерният комплекс Варна-Белослав включва две езера - Варна и Белослав и участъци от реките Провадийска и Девненска. Езерата представляват солени морски лимани, свързани с изкуствено прокопан канал и разположени на запад от град Варна. Езерните страни са обрасли с висша водна растителност. Варненското езеро е крайбрежно лиманно езеро с естествен произход. Варненско-Белославския езерен комплекс е важна зона с международно значение за зимуващите водолюбивы птици.

Воднозависими видове, предмет на опазване в защитената зона са: Видра (*Lutra lutra*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Натискът върху повърхностните водни тела на ЗЗ „Варненско-Белославски комплекс” основно са свързани с:

- Точкови – от площадки за депониране на отпадъци;
- Точкови – от градски отпадъчни води;
- Дифузни замърсявания от селско стопанство;
- Физическа загуба на водни тела или на части от тях.

В Проекта ПУРБ 2016-2021 г. за водните тела на територията на ЗЗ не са предложени структурни мерки. Предложени са редица неструктурни мерки, като „Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води” и „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници”, които имат за цел да подобрят състоянието на повърхностните водни тела. Прилагането им няма да окаже отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в зоната.

2. Оценка на въздействието по видове

2.1. Бозайници

В зоната предмет на опазване е един воднозависим вид бозайник – видрата. Видът не е установен при теренни проучвания изпълнени по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I”. В ЗЗ „Варненско – Белославски комплекс“ няма екологични условия за видрата.

2.2. Влечуги

Предмет на опазване в зоната е един вид воднозависимо влечуго - Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*). Видът не е установен при теренни проучвания изпълнени по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I”.

2.3. Земноводни

Предмет на опазване в зоната е вида: Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Видът не е установен при теренни проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I”.

2.4. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната не са посочени безгръбначни животни.

2.5. Риби

Предмет на опазване в защитена зона „Варненско-Белославски комплекс” е Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*). Видът не е установен, затова е категоризиран като D-незначителен. Съществува вероятност, все пак да се среща на територията на ЗЗ. Всички предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. мерки могат да окажат положителен ефект върху потенциалните местообитанията на този вид в ЗЗ.

3. Кумулативно въздействие

В зоната има много силно кумулативно въздействие на няколко промишлени обекта, значителни изменения на естествения хидрологичен режим и нарушени връзки езеро-море на Варненското и Белославските езера във връзка с функциониращите пристанища, изкопни работи, водоземания, зауствания и др. Всякакви по-нататъшни промени в структурата и екологичните параметри на водните тела ще нанесат значителни отрицателни въздействия върху предмета и целите на опазване на защитената зона.

4. Въздействие върху целостта на зоната

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

5. Съкчаваци мерки в ЗЗ „Варненско-Белославски комплекс”

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, обект на опазване в ЗЗ. Поради това не е необходимо прилагане на мерки.

7. Остатъчно въздействие

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ „Варненско-Белославски комплекс” в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ „Варненско-Белославски комплекс” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. Предвидените мерки ще редуцират съществуващия натиск в зоната и ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване.

5.3.10 33 ГОЛЯМА КАМЧИЯ (BG0000501)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Голяма Камчия“ попадат 10 повърхностни водни тела - BG2KA578R1003, BG2KA578R1203, BG2KA578R1303, BG2KA578R1403, BG2KA900R1019, BG2KA900R1020, BG2KA700R017, BG2KA700R016, BG2KA600R018, BG2KA500R10 и 7 подземни водни тела BG2G000000Q004, BG2G000000Q005, BG2G000000K2032, BG2G000000PG027, BG2G000J3K1040, BG2G000K1NB037, BG2G000K1NB038 (Приложение 3).

Всички са оценени в лошо екологично състояние, а химичното като добро или като непостигащи добро.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС: 91G0* Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори. По проекта на МОСВ за Картиране на природните местообитания, фаза 1 е новоустановено местообитание 91E0. По данни от проекта това е единственото местообитание разпространено в рамките на зоната. Посочените в стандартния формуляр 91M0 и 91G0 не са открити.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Видра (*Lutra lutra*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*),), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), *Callimorpha quadripunctaria*, Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) и следните видове растения от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Воднозависими видове, предмет на опазване в защитената зона: Видра (*Lutra lutra*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна

(*Barbus plebejus*),), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

Според Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ „Голяма Камчия” натиска върху повърхностните водни тела е свързан със замърсяване от дифузни зауствания, които не са свързани с канализационната мрежа, селско стопанство, точкови замърсявания от производства, извършващи дейности, непопадащи в обхвата на приложение I на регламент № 166/2006г.

Дейностите по почистване на коритата оказват негативно влияние върху местообитание 91E0, като довеждат до влошаване на структурата и функциите на хабитата. Основните заплахи са от изсичане на крайречните гори, добив на инертни материали, изграждане на МВЕЦ и налични такива, замърсяване на водите.

2. Идентификация на въздействието на мерки, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

На територията на зоната не са предвидени структурни мерки. В близост до зоната са предвидени следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места.
- Изпълнението на мярката ще се реализира посредством:
- Рехабилитация и доизграждане на канализационна мрежа;
- Изграждане на ПСОВ - 1 брой.

Реализирането на мярката ще доведе до поддържане и постигане на добро химично и екологично състояние и като цяло ще окаже силно положителен ефект върху популациите на видовете, включени в предмета и целите за опазване в ЗЗ „Голяма Камчия”. Подобряването на качеството на водата ще доведе до подобряване и на състоянието на водните местообитания. В хода на изграждане на стуктураите за отвеждане и пречистване на води са възможни ефекти на безпокойство и прогонване на животински видове. Риск представлява възможността от точково заустване на недопречистени води от предвидената за изграждане ПОСВ в резултат на аварии, неспазване на биотехнологичния процес на водопречистване, наводнения и други. Това може да предизвика смъртност на хидробионти. С цел избягване на това въздействие е предписана смекчаваща мярка.

Мерките са предвидени за реализация извън зоната. Мерките за изграждане на канализация попадат в регулационната граница на с. Цонево. Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитания, бозайници и влечуги в зоната. Предвидените мерки ще имат дълготраен, косвен положителен ефект върху местообитанията и видовете, предмет на опазване.

2.1. Земноводни

Заустването на недопречистени води от ПСОВ може да предизвика смъртност.

2.2. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната са Бисерна мида (*Unio crassus*). При реализиране на мярката, в хода на строителни дейности е възможно временно увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на вида. Строителната дейност може да предизвика временно влошаване на някои физични и химични параметри на водата.

Заустването на недопречистени води от ПСОВ може да предизвика смъртност. С цел избягване на това въздействие е предписана смекчаваща мярка.

2.3. Риби

Предмет на опазване в зоната са Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*). Предвидените мерки, като цяло ще окажат положителен ефект върху местообитанията и популациите на рибите, включени в предмета и целите за опазване в ЗЗ. Предвиденото изграждане на 1 ПСОВ ще окаже положително въздействие върху качеството на водата и респективно, върху водните местообитания. Строителната дейност ще предизвика прогонване на животинските видове и влошаване на някои физични и химични параметри на водата. При изпълнението на структурната мярка не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанието на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори; промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, поради загуба на екземпляри промяна в хранителната база.

Заустването на недопречистени води от ПСОВ може да предизвика смъртност. С цел избягване на това въздействие е предписана смекчаваща мярка.

3. Кумулативно въздействие

В границите на ЗЗ видовете натиск въздействащи върху повърхностните водни тела са от изграждане на бентове, водоползване, ВЕЦ.

Отрицателното въздействие на водоползване се изразява преди всичко в промяна на хидрологичните условия, по точно в създаване на обезводнени участъци, особено в определени периоди.

Почистването на речните корита от храстова и дървесна растителност води до значимо отрицателно въздействие върху местообитание 91E0. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ. В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква

значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия върху видовете, обект на опазване в 33 показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Natura 2000.

6. Сметчаващи мерки в 33 „Голяма Камчия”

- Строителство в зоната на речното корито и речната тераса, да се извършва извън активния период на размножаване на хидробионтите (март-юни).

Очакван ефект: Редуциране на потенциалните въздействия върху хидробионти.

В допълнение, в т. 6 на доклада са препоръчани общи мерки.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ 2016-2021 г. да се заложи забрана за почистване на речните корита в участъците с местообитание 91E0, когато това не е свързано с непосредствена опасност за населението.

7. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 „Голяма Камчия”.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 „Голяма Камчия” в резултат от реализиране на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. за зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 „Голяма Камчия” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. Предвидените мерки ще имат дълготраен, косвен положителен ефект върху местообитанията и видовете, предмет на опазване.

5.3.11 33 ГАЛАТА (BG0000103)

1. Описание на състоянието на 33 и видовете натиск в нея

В границите на 33 „Галата” попадат 1 повърхностно водно тяло (без кодово обозначение), 4 крайбрежни водни тела (BG2BS000C005, BG2BS000C1006, BG2BS000C1013 и BG2BS000C1113) и 1 подземно водно тяло (BG2G000000N019). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 9 природни местообитания и 25 вида животни.

Сухоземната част на зоната се характеризира с разпръснати обширни гори и малки речни долини с блата. Мястото е разположено на миграционния път на птиците Виа Понтика. В посока изток-запад се намират дефилета, покрити с бяла топола (*Populus alba*), с участие на лиани (*Smilax exelsa*, *Periploca graeca*, *Clematis vitalba*). В южната част се намира не голям лиман, покрит с тръстика, папур и водно огледало – Паша дере. В отделни райони се срещат естествени широколистни гори от различни видове дъб, габър, на места участъци заети изцяло с липа (*Tilia argentea*). Преди 50 години в региона е започнала активна залесителна кампания за укрепване на бреговата линия и днес като резултат преобладаващата част от сушата от предложената територия е залесена с акация (*Robinia pseudoacacia*), морски бор (*Pinus maritima*), черен бор (*Pinus nigra*), а също и някои местни видове топола и липа.

Морската част на зоната обхваща 79% от площта ѝ (1455.95 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (1014.11 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (5.6018 ха), 1160 Обширни плитки заливи (5.35827 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (201.61), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

2. Местообитания, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната са застъпени следните консервационно ценни пясъчни биотопи - подтипове на местообитание 1110: „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*”, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, „Чисти пясъци с *Callianassa candida* и *Arenicola marina*”, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*”.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание и подтиповете му в зоната.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

В зоната присъства консервационно ценният биотоп – подтип на местообитание 1170 „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*”. Присъстват биогенни рифове на *Ostrea edulis*, но липсват живи индивиди на стридата.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Галата“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (сгради, ресторанти и къмпинги) в рамките на местообитанието, което води до фрагментация.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1210 в рамките на ЗЗ „Галата“ е благоприятно по всички критерии.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Галата“ е благоприятно по всички критерии.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 3150 в рамките на ЗЗ „Галата“ е благоприятно по всички критерии.

3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitans* и *Callitriche-Batrachion*.

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние в рамките на ЗЗ „Галата“ е благоприятно по всички критерии.

92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 92A0 в рамките на ЗЗ „Галата“ е благоприятно по всички критерии.

3. Видове, предмет на опазване в защитената зона:

3.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

3.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

3.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*)

3.5. Водни безгръбначни

1014 Вертиго *Vertigo angustior*

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. angustior* в ЗЗ „Галата“ се намират в благоприятно природозащитно състояние по всички критерии.

1016 Вертиго (*Vertigo moulinsiana*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. moulinsiana* в ЗЗ „Галата“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите на зоната – няма открити находища и индивиди в зоната.

3. Идентификация на въздействието

В зоната не са предвидени структурни мерки. Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете предмет на опазване.

4. Заключение

Тъй като в зоната не са предвидени структурни мерки, не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете предмет на опазване.

5.3.12 33 ДЕВНЕНСКИ ХЪЛМОВЕ (BG0000635)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Девненски хълмове“ попадат 4 повърхностни водни тела - BG2PR100L002, BG2PR100L003, BG2PR210R1005, BG2PR345R1207, и 4 подземни BG2G00000PG026, BG2G00000PG027, BG2G000J3K1040, BG2G000J3K1041. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Повърхностните води са с екологична оценка лошо, много лошо и умерено състояние. Химичното състояние е отчетено като добро и недостигащо добро

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС: 62C0* Понто-Сарматски степи, 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове, които не са зависими от водите.

В предмета на опазване в защитената зона няма установени видове животни и растения от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС.

Според ПУРБ 2016-2021 г. в границите на 33 натиска върху повърхностните водни тела основно е свързан с:

- Точкови – от производства, извършващи дейности, попадащи в обхвата на приложение I на регламент № 166/2006г.;
- Дифузни замърсявания от селско стопанство;
- Дифузни – транспорт;
- Физическа загуба на водни тела или на части от тях;
- Въвеждане на неместни видове и заболявания.

2. Идентификация на въздействието

В Проекта ПУРБ 2016-2021 г. за водните тела на територията на 33 не са предложени структурни мерки. Не се очаква въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в зоната.

Неструктурните мерки, заложи в ПУРБ 2016-2021 г. са основно свързани с „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници” и „Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност”. Прилагането им ще има положително въздействие върху състоянието на местообитанията в 33.

2. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие в 33 в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.. Прилагането на предложените неструктурни мерки ще има положително въздействие върху състоянието на местообитанията в 33.

5.3.13 33 ДЕРВЕНТСКИ ВЪЗВИШЕНИЯ 2 (BG0000219)

В границите на 33 „Дервентски възвишения 2“ попадат 6 повърхностни водни тела BG2MA400R1008, BG2MA400R1021, BG2MA700R007, BG2MA900R1020, BG2MA900R1120, BG2VE400R1501 и 2 подземни водни тела BG2G00000JT042, BG2G000RTPZ043. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са следните местообитания:

- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition,
- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitriche-Batrachion,
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс,
- 6510 Низинни сенокосни ливади, 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae),
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (Ulmenion minoris),
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.
- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysson-Sedion alb
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6220 Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Therobrachypodieta
- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dilleni
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum
- 9180 *Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове
- 91AA Източни гори от космат дъб
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)

Предмет на опазване са следните безгръбначни: *Dioszeghyana schmidtii*, *E. quadripunctaria*, Алпийска розалия (*R. alpina*), Бисерна мида (*U. crassus*), Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Вертиго (*V. angustior*), Вертиго (*V. moulinsiana*), Лицена (*L. dispar*), Об. паракалоптенус (*P. caloptenoides*), Обикновен сечко (*C. cerdo*), Осмодерма (*O. eremita*).

Предмет на опазване са следните риби: Горчивка (*Rh. sericeus*), Маришка мряна (*B. plebejus*), Обикновен щипок (*C. taenia*), Уклея (*Ch. chalcoides*).

Предмет на опазване са следните земноводни и влечуги: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*), Южна блатна костенурка (*M. caspica*).

Предмет на опазване са следните бозайници: Видра (*L. lutra*), Вълк (*C. lupus*), Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Лалугер (*S. citellus*), Мишевиден сънливец (*M. roachi*), Пъстър пор (*V. peregusna*), вкл. прилепите Голям нощник (*M. myotis*), Голям подковонос (*Rh. ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Дългопръст нощник (*M. saraccinii*), Дългоух нощник (*M. bechsteinii*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*), Остроух нощник (*M. blythii*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Трицветен нощник (*M. emarginatus*), Широкоух прилеп (*B. barbastellus*), Южен подковонос (*Rh. euryale*).

Според Проекта на ПУРБ в границите на 33 повърхностните водни тела са подложени на водовземания. Това е в съседство на полигони на местообитания 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition* и 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*. Водоземането води до промяна на хидрологичните условия, което оказва значително отрицателно въздействие върху тях.

В 33 има и други видове натиск, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях. Това са: замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; хидрологични и морфологични промени; въздействия от различен характер, които водят до фрагментиране на местообитанията; разпространението на инвазивни растения (*Amorpha fruticosa*); залесявания с екзотични и немесни видове растения.

Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете и води до повишаване на еутрофикацията във водните басейни. Този натиск оказва значително и постоянно отрицателно въздействие върху природни местообитания 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*, 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*.

Хидрологичните и морфологичните промени на водното тяло, като помпени станции, напоителни канали, каптажи; в резултат на брегоукрепващи дейности, андигиране, корекции на течението, пресушаване на крайречни влажни зони, разрушаване на естествена крайречна растителност и др. водят до изменения на хидрологичния режим или деградация на съобществата на местообитанията. Хидрологичните и морфологичните въздействия оказват значително отрицателно въздействие върху местообитания 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*, 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) и 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Фрагментирането на местообитанията е резултат на активната човешка дейност и е предизвикано от въздействия, като изземване на инертни материали от коритото и бреговете и др. Това води до увеличаване на антропогенния натиск и влияе върху местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*.

Инвазивният вид *Amorpha fruticosa* оказва значително отрицателно въздействие върху структурата и състава на природни местообитания 6510 Низинни сенокосни ливади, 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*), 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Замърсяването от различни източници и фрагментиране на местообитанията са главните въздействия върху водозависимите видове животни в ЗЗ. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство), които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

1. Идентификация на въздействието

В ПУРБ 2016-2021 г. е предвидена една структурна мярка:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на нова канализационна мрежа с необходимия капацитет на с. Голямо Буково

Тъй като предложената структурна мярка попада в рамките на населеното място не се очаква отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване. Очакваното въздействие е положително както за водното тяло (BG2MA400R1021), така и за местообитанията и видовете в зоната.

В зоната са предвидени и редица неструктурни мерки, като „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници“, „Изменение или прекратяване на разрешителни за заустване на отпадъчни води, в резултат от преразглеждането им“, които ще окажат положително въздействие върху предмета и целите на зоната.

2. Кумулативно въздействие

В границите на 33 повърхностните водни тела са подложени на водовземания, замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; хидрологични и морфологични промени; въздействия от различен характер, които водят до фрагментиране на местообитанията; разпространението на инвазивни растения (*Amorpha fruticosa*); залесявания с екзотични и немесни видове растения.

В резултат на изпълнение на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

3. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие от реализация на мерките в плана върху местообитанията и видовете в 33 Дервентски възвишения 2 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

4. Смякаващи мерки

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 Дервентски възвишения 2.

Препоръчани са следните допълнителни мерки за намаляване на съществуващия натиск в зоната:

- В актуализирания проект на ПУРБ 2016-2021 г. да се ограничи провеждането на дейности, свързани с промяна на хидрологичния режим в 33;
- В актуализирания проект на ПУРБ 2016-2021 г. да се забрани залесяването с нетипични за района видове, като за тази цел се ползват видове на естествената крайречна растителност (бяла топола, елша, върба);

5. Остатъчно въздействие

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 Дервентски възвишения 2 в резултат от реализиране на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. в зоната.

6. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 Дервентски възвишения 2 в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. Предвидените мерки ще окажат положително въздействие както върху водното тяло (BG2MA400R1021), така и за местообитанията и видовете в зоната.

5.3.14 33 ДОЛИНАТА НА РЕКА БАТОВА (BG0000102)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Долината на река Батова“ попадат 6 повърхностни водни тела - BG2DO800R001, BG2DO800R004, BG2DO800R005, BG2DO800R006, BG2PR100L001, един неанализиран участък и 2 подземни водни тела BG2G000000N018, BG2G000000Q002. Екологичното състояние на повърхностните водни тела е с оценка добро и много лошо в еднакво съотношение. Химичното състояние е добро и непостигащо добро, а за по-голяма част от водните тела няма данни. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство), които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в 33.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 2110 Зараждащи се подвижни дюни,
- 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни),
- 2180 Облесени дюни,
- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosedion albi*
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
- 62C0* Понто-Сарматски степи
- 9150 Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки
- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus* 91H0
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)

Предмет на опазване са следните безгръбначни: Алпийска розалия (*R. alpina*), Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Буков сечко (*M. funereus*), Вертиго (*V. angustior*), Вертиго (*V. moulinsiana*), Обикновен сечко (*C. cerdo*).

Предмет на опазване са следните видове риби: Маришка мряна (*B. plebejus*), Обикновен щипок (*C. taenia*).

Предмет на опазване са следните земноводни и влечуги: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*).

Предмет на опазване са бозайниците: Видра (*L. lutra*), Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregusna*), Степен пор (*M. evermanni*), вкл, прилепите: Голям нощник (*M. myotis*), Голям подковонос (*Rh. ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Дългопръст нощник (*M. saraccinii*), Дългоух нощник (*M. bechsteini*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*), Остроух нощник (*M. blythii*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Трицветен нощник (*M. emarginatus*), Широкоух прилеп (*B. barbastellus*), Южен подковонос (*Rh. euryale*).

Според Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ „Долината на река Батова” натиска върху повърхностните водни тела основно е свързан с:

- Дифузно - замърсяване от селското стопанство;
- Точково замърсяване - площадки за депониране на отпадъци;
- Въвеждане на неместни видове и заболявания.

Антропогенното въздействие в ЗЗ „Долината на река Батова” е свързано и с туристическия натиск, които води до безпокойство и замърсяване на водата. Селскостопански дейности (като паша), изсичането на дървета и същевременно залесяване с чужди видове, оказват негативен натиск върху местообитания и виодве в ЗЗ. Наличието на автомобилен трафик се отразява неблагоприятно върху животинските видове, предмет на опазване. Хидрологичният режим е променен, в резултат на извършени корекции в речното корито на р. Батова в миналото. Съществуващите бентове и други фрагментационни структури в речните корита, както и свързаните с тях хидрологични промени, оказват отрицателно въздействие върху рибите, които се предмет на опазване в ЗЗ, създавайки затруднения в разпространението им.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

- В Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. за ЗЗ „Долината на река Батова” са предложени следните структурни мерки за повърхностните водни тела: Подобряване на естественото задържане на водата;
- В Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. е предвидено мерките да се изпълнят чрез:
- Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (Възстановяване и поддържане на водния режим на заливната гора в ПР "Балтата").
- Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места- Закриване и рекултивация на нерегламентирано сметище с. Оброчище - стопанска база за коне, складове за строителни материали;

3. Оценка на въздействието по видове

3.1. Бозайници

Нерегламентираните сметища за битови отпадъци са източник на замърсители (особено когато са в близост до водоеми), които с повърхностния отток постъпват във водоемите. Въздействието от прилагането на предложената в ПУРБ 2016-2021 г. мярка е косвено, трайно и като цяло положително. Отрицателно въздействие, следствие от прилагането на тази мярка би могло да бъде краткотрайно безпокойство със сравнително нисък интензитет, но според резултатите от картирането няма потенциални местообитания на видовете бозайници, предмет на опазване в зоната в близост до сметището. Не се очаква въздействие.

3.2. Влечуги

Предмет на опазване са следните влечуги: Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*).

Сметището, предвидено за разчистване е разположено в потенциално местообитание на *E. orbicularis* и *E. sauromates*. Въздействието от прилагането на предложената в ПУРБ 2016-2021 г. мярка е косвено, трайно и като цяло положително. Отрицателно въздействие, следствие от прилагането на тази мярка би могло да бъде краткотрайно безпокойство със сравнително нисък интензитет, както и незначителна загуба на индивиди, в резултат на инциденти. Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие.

Строителството при изпълнение на дейности по мярка „Подобряване на естественото задържане на водата” ще предизвика безпокойство. Индивидите от този вид ще избегнат значително въздействие, като се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително

малка площ. Като цяло, изпълнението ще доведе до подобряване на местообитанията на вида.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популацията на влечугите в ЗЗ.

3.3. Земноводни

Предмет на опазване в зоната е: Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

При реализиране на строителни дейности по мярка „Подобряване на естественото задържане на водата” в зоната може да се очаква безпокойство. Земноводните са относително слабо чувствителни по отношение на безпокойството и не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие.

Поради относително широкия хранителен спектър на земноводните не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

3.4. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната е: Вертиго (*Vertigo angustior*). При реализиране на мярката „Подобряване на естественото задържане на водата” не се очаква въздействие върху местообитанията и популацията на вида в зоната.

3.5. Риби

Предмет на опазване в зоната Долината на река Батова са Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*). Тук мряната е представена от вида приморска мряна - *B. bergi*. Мряната е новооткрит за зоната вид и сравнително рядък. Реализацията на мярката „Подобряване на естественото задържане на водата” ще има положителен ефект върху местообитанията и популациите на рибите, обитаващи зоната, увеличавайки площта на водозависими местообитания и подобрявайки условията на съществуващите такива. Съществува риск, при техническото изпълнение на мярката, да се предизвикат промени във водното ниво, което може да доведе до смъртност и безпокойство на индивиди. Това е особено валидно за хайвер и ларви на рибите. Препоръчва се смекчаваща мярка по отношение на периода на извършване на дейностите.

4. Кумулативно въздействие

В ЗЗ има съществуващи натоварвания от депо за отпадъци, водоползвания, зауствания от фабрики. В резерват „Балтата” има нарушен хидрологичен режим в резултата на корекциите и пресушаванията на р. Батова.

В ПУРН е предвидена мярка по почистване на речните корита в съответни участъци, попадащи в ЗЗ, както и прилежащите дерета. Като цяло изпълнението на тази мярка е свързано с изпълнението на мярката за възстановяване на водното ниво в резерват „Балтата” и ще доведе до положителен резултат за местообитанията и

съответно популациите на риби, земноводни, влечуги, бозайници с водозависим начин на живот.

За избягване на значителен кумулативен ефект се предлагат смекчаващи мерки.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия върху видовете, обект на опазване в 33 показва, че не се очаква значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвид липсата на значително отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Natura 2000.

6. Смекчаващи мерки в 33 „Долината на река Батова”

- Предвидените действия по мярка „Подобряване на естественото задържане на водата” да се осъществяват извън пика на размножителния период на земноводни и риби, предмет на опазване на 33. Дейностите по възможност да се осъществяват в периода на маловодие: август – септември.
- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло;
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

7. Остатъчно въздействие

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 „Долината на река Батова” в резултат от реализиране на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 „Долината на река Батова” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвидените мерки, като цяло, ще окажат положителен ефект върху местообитанията и популациите на видовете, включени в предмета и целите за опазване в 33.

5.3.15 33 ЕЗЕРО ДУРАНКУЛАК (BG0000154)

1. Описание на състоянието на 33 и видовете натиск в нея

В границите на 33 „Езеро Дуранкулак” попадат 2 повърхностни водни тела, от които 1 крайбрежно (BG2BS000C001) и 1 стоящо (BG2DO700L017), неанализиран участък и 2 подземни водни тела (BG2G000000N044 и BG2G000000PG026).

Предмет на опазване в зоната са 12 природни местообитания и 19 вида животни.

Общата площ на зоната е 5050.79 ха. Плажната ивица е разположена по цялата зона. Дюните заемат централната част от зоната. Храстовите съобщества заемат стръмните склонове над крайбрежната ивица. Тревните съобщества са локализиращи в южната част на високия бряг. Езеро Дуранкулак е най-северното сред българските морски крайбрежни езера. Понастоящем представители на 7 вида риби, срещащи се в езерото, са включени в Червената книга на България, 5 вида са под защитата на Бернската конвенция и 3 вида са включени в програмата Корине (МОСВ 2013).

Морската част на зоната обхваща 74.5% от площта ѝ (3762.84 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (526.8 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (8.68736 ха), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.00005 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур или Морска свиня (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са предмет на опазване. В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района, направени през 2007 г. от специалисти на ИБЕИ-БАН, показаха наличието му в зоната около н. Сивриборун - Дуранкулак. Липсват данни за площта, подробно картиране, както и описание на съществуващите подтипове.

2. Идентификация на въздействието

В Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. за ЗЗ „Езеро Дуранкулак” е предложена следната структурна мярка за ВТ BG2DO700L017:

- Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.); действия за изпълнение:
 - Отстраняване на част от тръстиката и създаване на открити водни площи в ЗМ „Дуранкулашко езеро“

Почистването на обрастванията с макрофити и създаването на открити водни площи в езерата и влажните зони се очаква да допринесе за постигането и поддържането на добро екологично състояние, възстановяването на естествения характер и биоразнообразието на местообитанията, както и за повишаването на способността за самопочистване на водоемите. Очаква се също така тази мярка да допринесе за намаляване на риска от наводнения чрез подобряване на водообмена.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на състоянието за тези местообитания в ЗЗ.

Повишената самопречистваща способност на свързаните с морето влажни зони в резултат на подобрения им хидрологичен режим се очаква да допринесе за общо подобряване на ПС на местообитания 1110, 1140, 1160, 8330 чрез намаляване на замърсяването, постъпващо дифузно и с повърхностния отток в крайбрежните води.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитание 1160 в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ е представено с относително малка площ (60.1980 ха), и проявява своите основни характеристики. Общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради фрагментация на местообитанието заради наличието на антропогенни структури (сгради и къмпинг) в рамките на полигоните.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличие на значително битово замърсяване; строителство и инфраструктура.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитание 1210 в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намира в благоприятно природозащитно състояние по всички показатели. ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ е едно от местата в страната, където местообитанието е развито най-добре, и това следва да се има предвид при планиране на по-нататъшното развитие в крайбрежната зона в района.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони върху ПС на местообитанието.

1410 Средиземноморски солени ливади

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитание 1410 в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намира в неблагоприятно-лошо природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Площ в границите на зоната – поради заемана площ, по-малка от референтната.
- критерий 2. Структура и функции – поради установено наличие на инвазивния вид *Elaeagnus angustifolius* (миризлива върба) и на чуждоземния вид с инвазивни възможности *Erigeron sumatrense*.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони върху ПС на местообитанието.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenia* по крайбрежната ивица (бели дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитание 2120 в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намира в неблагоприятно-лошо природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация на местообитанието, дължаща се на намиращите се в рамките на ЗЗ сгради на къмпинга и почивната станция, където върху дюните са извършвани залесявания, също и на преминаващо трасе за автомобили и на „диво“ къмпингуване в южната част на зоната.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради използването на дюните за рекреация, „диво“ къмпингуване в южната част на зоната, включително и паркиране на автомобили.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони върху ПС на местообитанието.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Не е извършено подробно картиране на състоянието за това местообитание в ЗЗ.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони върху ПС на местообитанието.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* и *Hydrocharition*

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитание 3150 в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намира в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние по всички критерии.

Предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони се очаква да окажат пряко положително въздействие ПС на местообитанието. Очаква се подобряване на хидрологичния режим в резултат на прочистването на обрастванията от макрофити, което вероятно ще намали степента на изплитняване и пресъхване на водоемите през лятото и ще допринесе за възстановяването на местообитанието.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние на тези видове в ЗЗ.

Повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения им хидрологичен режим се очаква да има цялостно непряко положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *L. lutra* в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намират в благоприятно природозащитно състояние по всички критерии.

Очаква се цялостен положителен ефект от прилагането на мярката върху състоянието на местообитанията на този вид в резултат на възстановяването на естествения им характер, както на подобряване на екологичното състояние на водоемите в резултат на повишената им самопречистваща способност и възстановения хидрологичен режим.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *E. orbicularis* в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма намерени индивиди в зоната.
- критерий 2. Площ на местообитанията в границите на зоната – в зоната преобладават непригодни за вида местообитания, но присъстват и малко количество слабопригодни и пригодни такива.
- критерий 3. Структури и функции – обща фрагментация на потенциалните местообитания на вида от линейни съоръжения.

Очаква се цялостен положителен ефект от прилагането на мярката върху състоянието на потенциалните местообитания на този вид в резултат на възстановяването на естествения им характер, както на подобряване на екологичното състояние на водоемите в резултат на повишената им самопречистваща способност и възстановения хидрологичен режим.

4.3. Земноводни

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. bombina* в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма намерени индивиди в зоната.
- критерий 3. Структури и функции – обща фрагментация на потенциалните местообитания на вида от линейни съоръжения.

Очаква се цялостен положителен ефект от прилагането на мярката върху състоянието на потенциалните местообитания на този вид в резултат на възстановяването на естествения им характер, както на подобряване на екологичното състояние на водоемите в резултат на повишената им самопречистваща способност и възстановения хидрологичен режим.

4.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*)

Не е извършено подробно картиране на състоянието на тези видове в ЗЗ.

Повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения им хидрологичен режим се очаква да има цялостно непряко положително въздействие върху тези видове, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

1134 Горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *R. sericeus* в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намират в благоприятно природозащитно състояние по всички критерии.

Мярката от проекта ПУРБ 2016-2021 г., свързана с подобряване на хидрологията на стагнатните водоеми, ще има положително въздействие върху сладководните видове риби в резултат на подобрените условия в местообитанията им - възстановяването на естествения им характер и хидрологичен режим, както и подобреното екологично състояние благодарение на повишената самопречиствателна способност на водоемите.

4.5. Водни безгръбначни

1016 Вертиго (*Vertigo moulinsiana*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. moulinsiana* в ЗЗ „Езеро Дуранкулак“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма намерени находища и индивиди.
- критерий 3. Структури и функции – ниска влажност на почвата в над 75 % от потенциалните находища.

Очаква се цялостен положителен ефект от прилагането на мярката върху състоянието на потенциалните местообитания на този вид в резултат на възстановяването на естествения им характер, както на подобряване на екологичното състояние на водоемите в резултат на повишената им самопречистваща способност и възстановения хидрологичен режим.

5. Кумулативно въздействие

На територията на ЗЗ „Езеро Дуранкулак” се намират 4 зони за къпане. През летния сезон е възможно слабо кумулативно въздействие, породено от замърсяването на крайбрежните води от засиления туристически поток и морски трафик. Възможно е засилено антропогенно въздействие и върху местообитанията на крайбрежните дюни в резултат на къмпингуването чрез отгъпване и фрагментиране, както и чрез натрупването на битови отпадъци.

В района на зоната в близост до езеро Дуранкулак се намира заустване на отпадъчни води от канализационната система на етноселище „Градина“, което вероятно оказва неблагоприятно влияние върху екологичното състояние на намиращите се в близост водни тела, и особено по време на интензивния летен туристически сезон. Езеро Дуранкулак е в много лошо екологично състояние по хидробиологични параметри; по химически параметри състоянието му е неизвестно (БДЧР). Мерките от ПУРБ 2016-2021 г. ще окажат положително въздействие в зоната. Увеличаване на водното количество в езерото ще подобри състоянието на водната екосистема.

6. Смекчаваци мерки

Не се предвиждат смекчаваци мерки за ЗЗ, тъй като не се очаква отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

8. Заключение

Цялостният ефект от почистването на обрастванията с макрофити и подобряването на хидрологичния режим на езерата и влажните зони в ЗЗ се очаква да бъде положителен, в резултат на възстановяването на естествения характер и биоразнообразието на местообитанията, повишаването на способността за самопречистване на водоемите и намаляването на риска от наводнения чрез подобряването на водообмена.

5.3.16 33 ЕКОКОРИДОР КАМЧИЯ - ЕМИНЕ (BG0000393)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Екокоридор Камчия - Емине“ попадат следните повърхностни водни тела - BG2KA400R012, BG2KA400R013, BG2KA400R014, BG2KA400R015, BG2KA400R1011, BG2KA400R1111, BG2KA500R010, BG2KA578R1203, BG2KA600R018, BG2KA700R017, BG2KA900L021, BG2KA900R1019, BG2KA900R1020, BG2SE900R1030 и 8 подземни водни тела BG2G000000Q004, BG2G000000Q007, BG2G000000K2032, BG2G000000K2034, BG2G000000PG028, BG2G000J3K1040, BG2G000K1HB038, BG2G000K1HB039.

Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване според стандартния формуляр на зоната са следните местообитания:

- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)
- 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91AA Източни гори от космат дъб
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91W0 Мизийски букови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
- При картирането в зоната са установени още:
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
- 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: бозайници: *Vormela peregusna*, *Lutra lutra*, *Mesocricetus newtoni*, *Canis lupus*, *Barbastella barbastellus*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis emarginatus*. При картирането в зоната са установен и лалугер и следните прилепи: *Rh.*

Ferrumequinum, *Rh. hyposideros*, *Rh. euryale*. Земноводни и влечуги, предмет на опазване са: *Elaphe sauromates*, *Emys orbicularis*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*, *Triturus karelinii*, *Bombina bombina* и *Bombina variegata*.

Рибите, предмет на опазване в зоната са: *Barbus meridionalis*, *Barbus plebejus*, *Cobitis taenia*. При картирането е установена и горчивката.

Безгръбначни, предмет на опазване са: *Paracaloptenus caloptenoides*, *Coenagrion ornatum*, *Lucanus cervus*, *Morimus funereus*, *Rosalia alpine*, *Cerambyx cerdo*, *Unio crassus*, *Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*, *Euplagia quadripunctaria*.

Според проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ видовете натиск, които въздействат върху повърхностните водни тела са от

- точков източник на замърсяване (промишлени отпадъчни води).

Този натиск се намира на голямо разстояние от полигоните на водозависимото местообитание и няма да окажат въздействие върху тях. Планирано е провеждането на контролен и хидробиологични мониторинги.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в ЗЗ има и други видове натиск, които оказват отрицателно въздействие върху природното местообитание.

Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица е основен натиск върху природните местообитания и видовете. Замърсяването с разградими органични вещества увеличава растежа на водорасли и влияе на кислородното съдържание. Това, заедно с промяната на течението при маловодие оказва значимо въздействие върху горчивката, обикновения щипок и маришката мряна. Черна мряна (*B. meridionalis*) е почувствителна към съдържанието на кислород и неговото изменение. В ЗЗ има местообитания на два вида Вертиго (*V. angustior*, *V. moulinsiana*). Тези видове обитават крайбрежната зона с растителност и местообитанията им зависят и от колебания във водното ниво, предизвикани от водоземания..

Навлизането на инвазивните видове растения - *Robinia pseudoacacia* и *Amorpha fruticosa* в съобществата на местообитание 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) оказва отрицателно въздействие върху него. Инвазивните видове водят до промяна на екологичните условия, състава и структурата на съобществата и са реална заплаха за съществуването им.

Почистването на речните корита от храстова и дървесна растителност води до значително отрицателно въздействие върху водозависимото местообитание и загуба на площи, които заема. Дейностите по почистване на коритата от дървесна растителност в границите на местообитанието трябва да се извършват ежегодно и да се изразяват в

изнасяне на единични сухи, наклонени и стари дървета, които могат да паднат и запушат речното корито.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство), които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предложените мерки в актуализирания ПУРБ 2016-2021 г. са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места-доизграждане на канализация на с. Дъскотна
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места-Изграждане на ПСОВ с. Дъскотна

Мерките ще имат положителен ефект върху околната среда. Първата мярка попада в рамките на населеното място и няма да окаже отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната.

Изграждането на ПСОВ с. Дъскотна ще бъде извън населеното място, в зоната. Поради това може да окаже отрицателно въздействие върху видове и местообитания предмет на опазване. След изграждане на съоръжението въздействието му върху зоната ще бъде положително.

В полигона, предвиден за изграждане на ПСОВ не са картирани местообитания, предмет на опазване в зоната.

3. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване

По данни от картирането в района, предвиден за изграждане на ПСОВ се срещат следните видове, предмет на опазване: *Emys orbicularis*, *Testudo hermanni*, *Triturus karelinii*, *Bombina bombina*. Местообитанието е отбелязано като „слабо пригодно“ за видовете.

Пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитание на вид;

Изграждането на ПСОВ ще доведе до незначителна загуба на местообитание на земноводните и влечугите в зоната. Местообитанието, в което ще се изгражда ПСОВ е слабо пригодно за тях. Поради това не се очаква значително отрицателно въздействие.

Безпокойство

При реализиране на строителни дейности по изграждане на ПСОВ може да се очаква безпокойство. Влечугите са относително слабо чувствителни по отношение на безпокойството. Те ще избегнат значително въздействие, като се преместят в съседни

участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ, в слабо пригодено местообитание за влечугите, предмет на опазване в зоната.

Промени във числеността и структурата на популацията

Смъртност на индивиди може да се очаква в резултат на инциденти. По време на зимния период, когато индивидите са неподвижни и уязвими, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Засегната е малка площ от слабо пригодено местообитание на *Emys orbicularis*, *Testudo hermanni*, *Triturus karelinii*, *Bombina bombina*. Не се очаква значителна загуба на индивиди и съответно не се очаква влияние върху числеността на популациите на влечугите в зоната.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популацията на влечуги в ЗЗ. Въпреки това, поради липсата на конкретика в предложената в ПУРБ 2016-2021 г. мярка, в ДОСВ е заложена смекчаваша мярка, която да гарантира липсата на значително въздействие.

3.2. Земноводни

Предмет на опазване в зоната са южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*) и *Bombina bombina*. Тритонът населява предимно стоящи водоеми, възможно е бумките да бъдат повлияни от предложената мярка в ПУРБ 2016-2021 Г. е малко вероятно да се налагат в оптимални местообитания на земноводните.

Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ. Земноводните са с ниска чувствителност по отношение на безпокойство.

3.1. Риби

Предмет на опазване в зоната са: Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Горчивка (*Rh. sericeus*), Обикновен щипок (*C. Taenia*). При изпълнението на структурните мярки не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори; промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, поради загуба на екземпляри; промяна в хранителната база.

Строителната дейност ще предизвика прогонване на риби и възможно кратковременно влошаване на някои физични и химични параметри на водата, поради замътане, попадане на строителни смеси във водата и др. По-чувствителни на това

въздействие ще са дребните и слабоподвижни риби от видовете главоч, щипок. Риск представлява заустването на недопречистени води от ПСОВ при аварии, което може да предизвика смъртност. В случаи на ефективно водопречистване на отпадъчните води въздействието на строителните дейности при изпълнени на мярката върху рибните съобщества ще е локално и обратимо.

3.3. Безгръбначни

Не се очаква значително въздействие върху сухоземните безгръбначни в резултат от прилагане на мерките, заложи в ПУРБ 2016-2021 г.

4. Кумулативно въздействие

В границите на ЗЗ видовете натиск, които въздействат върху повърхностните водни тела са от точков източник на замърсяване (промишлени отпадъчни води). Този натиск се намира на голямо разстояние от полигоните на водозависимото местообитание и няма да окажат въздействие върху тях. Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете. Замърсяването с разградими органични вещества увелича растежа на водорасли и влияе на кислородното съдържание. Навлизането на инвазивните видове растения - *Robinia pseudoacacia* и *Amorpha fruticosa* в съобществата на местообитание 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) оказва отрицателно въздействие върху него. Почистването на речните корита от храстова и дървесна растителност води до значително отрицателно въздействие върху водозависимото местообитание и загуба на площи, които заема. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство), които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ. В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

6. Сметчаващи мерки

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и водната тераса и извън размножителния период на земноводни, предмет на опазване на ЗЗ.
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ 2016-2021 г. да се заложи ограничаване на изсичането на крайречната растителност в природни местообитания, с изключение при прилагането на мерки свързани със защита от вредното въздействие на водите за категорията „Човешко здраве“ по ДН и дейности за подобряване на ПС;
- В актуализирания проект на ПУРБ 2016-2021 г. да се забрани залесяването с нетипични за района видове, като за тази цел се ползват видове на естествената крайречна растителност (бяла топола, бяла върба, бряст, елша);

В допълнение, в т. 6 на доклада са препоръчани общи мерки.

7. Остатъчно въздействие

Предвид заключението за липса на значителни отрицателни въздействия върху предмета и целите на защитената зона не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ 2016-2021 Г. в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г. Предложените в ПУРБ 2016-2021 г. мерки ще имат положителен ефект върху природните местообитания, местообитанията и популациите на видове, предмет на опазване в зоната.

5.3.17 ЗЗ ЕМИНЕ – ИРАКЛИ (BG0001004)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

В границите на ЗЗ „Емине - Иракли” попадат 4 повърхностни водни тела (BG2SE500R1013, BG2SE500R012, BG2SE400R1107, BG2SE500R1113), 4 крайбрежни (BG2BS000C1006, BG2BS000C1008, BG2BS000C1010, BG2BS000C1108) и 1 подземно водно тяло (BG2G00000K2034). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 20 природни местообитания, 29 вида животни и

един вид растение.

Мястото се състои от странични разклонения на планинската верига Стара планина с покрайнините ѝ, които се разпростират до Черно море при Нос Емине. Нивото на фрагментация на земята е ниско и естествени и полу-естествени местообитания покриват почти цялата територия на мястото. Единствената застроена територия е малкото селце Емона, разположено близо до носа, и малък комплекс с бунгала, разположен в близост до единствения естуар на територията на мястото – на плажа Иракли. Основните типове земеползване на територията на мястото са широколистни гори, пасищни територии, обрасли с храсти, сухи ливади (код 6210), брегови местообитания и също така някои екстензивни, предимно изоставени земеделски земи (лозя, бадемове градини, малки изорани парцели). Възстановяването и поддържането на екстензивните селскостопански практики в изоставените земеделски земи е от огромно значение за опазването на основни типове местообитания на видове като *Elaphe sauromates*, *Testudo hermanni*, *Testudo graeca*. Повечето широколистни гори са термофилни дъбови гори от хабитатен тип с код 91M0 и по-малка територия е обхваната от местообитания с код 91AA, а в основната част от мястото при местата с по-висока надморска височина се срещат територии, заемани от мезофилни гори, представляващи местообитания от тип 91S0 и 91G0. През централната част на мястото тече малка рекичка и образува единствения за територията на мястото малък естуар (код 1130) на плажа Иракли. По течението на реката се срещат лонгозни гори със смесени характеристики, преминаващи между местообитания с кодове 91A0 и 91F0. Крайбрежните местообитания са стръмни скали с ендемични видове от *Limonium* spp. (код 1240), почти навсякъде са представени участъци с едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси (код 1210), а в района на плажа Иракли се срещат бели дюни (код 2120) и ембрионични дюни (код 2110). Мястото граничи с друго място, предложено като потенциална защитена зона, намиращо се във вътрешността и разположено към западния планински масив част от Източна Стара Планина. Пясъчното дъно (1110) се простира до 1300 м от брега, а пред н. Емине до 2500 м към морето. Преобладават среднозърнестите и едрозърнестите пясъци.

Морската част на зоната обхваща 45.7% от площта ѝ (7675.13 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (4846.01 ха), 1130 Естуари (0.11282 ха), 1140 Тинесто-пясъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (9.80474 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (745.39 ха), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.63183 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

2. Идентификация на въздействието

В Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. за ЗЗ „Емине-Иракли” са предложени следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ на ВС „Елените“

Мерките са предвидени за реализация извън зоната, в близост. Изграждането на дълбоководно заустване на ПСОВ се очаква да има общо положително въздействие в дългосрочен план, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води. Може да се очаква евентуално слабо временно отрицателно въздействие върху защитените местообитания и видове при извършване на строителните дейности, но тъй като те са предвидени извън територията на ЗЗ не се очаква значително въздействие. Въпреки това, следвайки принципа на предпазливостта в ДОСВ са предложени смекчаващи мерки с цел минимизиране на въздействието.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В тази зона не е представен подтип „Подводни ливади с морски треви” (Годорова и кол. 2012; Първоначална оценка по РДМС 2013). Има косвени данни за наличието на подтиповете „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*”, „Чисти пясъци с *Arenicolla marina* и *Callianassa* spp.”, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, но липсват данни за разпределението и площите им.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква евентуално увреждане на местообитанието при изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ ВС „Елените“ в резултат на затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110.

Може да се очаква и увреждане на местообитанието в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък. Въздействие е възможно и при извършване на строителните дейности в близост до границите на зоната поради процеси на пренос от локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при прилагане на предложените мерки.

В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на

замърсяването от курортните комплекси.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)

Въпреки че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове. Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове „Асоциация на *Cystoseira barbata*”, „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, „Биогенни рифове, изградени от *Ostrea edulis* (острак)”, „Меки скали с *Pholas dactylus*”.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква евентуално увреждане на местообитанието при изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ ВС „Елените“ в резултат на затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170.

Може да се очаква и унищожаване на местообитанието в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък. Въздействие е възможно и при извършване на строителните дейности в близост до границите на зоната поради процеси на пренос от локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при спазване на смекчаващите мерки.

В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от курортните комплекси.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за тези местообитания в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране при прилагането на мерките в зоната.

1130 Естуари

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Емине-Иракли“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличие на фитопланктонни цъфтежи през туристическия сезон; намален воден отток; по-висока температура на водата и силно антропогенно влияние.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради замърсяване с битови отпадъци и битови отпадъчни води на бреговете поради функционирането на комплекс от бунгала, почивни станции и засилено бивакуване в близост до местообитанието; повишена еутрофизация (фитопланктонни цъфтежи) по време на туристическия сезон; хидрологични изменения поради корекции, андигиране и обезлесяване на бреговете; строителство, съсредоточено в непосредствена близост до устието, в северната част на плажната ивица са построени комплекс с бунгала и почивна база, андигиране и изправяне на бреговете в долното течение на реката;

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Емине-Иракли“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличие на фитопланктонни цъфтежи през туристическия сезон; намален воден отток; силно замърсяване на бреговете с твърди отпадъци, изхвърлени от водата или на място; силна мътност и кафяв цвят на водата през туристическия сезон; силна миризма на разлагаща се органична материя и водорасли през туристическия сезон.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на точкови източници на замърсяване по брега, липса на пречиствателни съоръжения в района на местообитанието, незаконни сметища за строителни и битови отпадъци; пренос на битово замърсяване с морските течения от хотели, заведения, почивни бази и комплекси от бунгала в близост до местообитанието; застрояване в северната част на бреговата ивица и инвестиционни намерения за построяване на хотелски комплекси.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1210 в рамките на ЗЗ „Емине-Иракли“ е благоприятно по всички критерии.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1240 в рамките на ЗЗ „Емине-Иракли“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции – малката площ, заемана от храсталаци по отвесните скални венци; нетипична комбинация от видове и липса на посочените в методиката типични видове.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Емине-Иракли“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи - поради регистрирано слабо битово замърсяване, причиняващо се от плажуващите туристи на около 10–15% от територията на местообитанието в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Емине-Иракли“ е благоприятно по всички критерии.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustigolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*)

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

При прилагането на мерките може да се очаква известно унищожаване, увреждане

или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Може да се очаква също така въздействие чрез безпокойство (подводен шум) и промяна в хранителната база на тези видове (затрупване на местообитанията на демерсалните видове риби-трофичен ресурс на делфините) при строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Може да се очаква евентуално слабо временно безпокойство при извършване на строителните дейности, но тъй като те са предвидени извън територията на ЗЗ, то няма да бъде значително. Изграждането на дълбоководно заустване на ПСОВ ще има общо положително въздействие в дългосрочен план, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Не се очаква въздействие върху вида в резултат на прилагане на мерките от ПУРБ 2016-2021 г.

4.3. Земноводни

1171 *Triturus karelinii* (Южен гребенест тритон)

1188 *Bombina bombina* (Червенокоремна бумка)

Не се очаква въздействие върху земноводните в резултат на прилагане на мерките от ПУРБ 2016-2021 г.

4.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*) 1103 и Средиземноморска Финта (*Alosa fallax*)

В зона ЗЗ „Емине-Иракли“ няма сладководни местообитания (реки със средно и бързо течение и с дълбочина над 2 м), които да са подходящи за размножаване на видовете карагъоз. Локален, негативен ефект върху рибните популации може да окаже дейността по строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ, като ефекта ще е краткосрочен и обратим. При неправилна и неефективна експлоатация на ПСОВ (непълно пречистване, аварии), ефектът от дейността ѝ може да има дългосрочен

негативен ефект върху съобществата от хидробионти, обитаващи района на заустване на водите.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху двата вида карагьоз, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

4.5. Водни безгръбначни

1014 Вертиго *Vertigo angustior*

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. angustior* в ЗЗ „Емине-Иракли“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма открити находища и индивиди в зоната.
- критерий 3 – Структури и функции на местообитанията – недостатъчно тревно и тръстиково покритие и ниска почвена влажност на потенциалните местообитания.
- критерий 4. Бъдещи перспективи – наличие на сметища в до 10% от потенциалните местообитания.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху потенциалните местообитания на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 Г. мерки.

1016 Вертиго (*Vertigo moulinsiana*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. moulinsiana* в ЗЗ „Емине-Иракли“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:, тъй като дейностите, свързани с мерките ще се извършват извън границите на зоната.

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма открити находища и индивиди в зоната.
- критерий 3 – Структури и функции на местообитанията – недостатъчно тревно и тръстиково покритие и ниска почвена влажност на потенциалните местообитания.
- критерий 4. Бъдещи перспективи – наличие на сметища в до 10% от потенциалните местообитания.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху потенциалните

местообитания на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 г. мерки.

1032 Овална речна мида (*Unio crassus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *U. crassus* в ЗЗ „Емине-Иракли“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма открити находища и индивиди в зоната.
- критерий 2. Площ на местообитанията в зоната – няма реално заселени местообитания
- критерий 3 – Структури и функции на местообитанията – неблагоприятно състояние на потенциалните местообитания
- критерий 4. Бъдещи перспективи – замърсени или увредени потенциални местообитания; засилено антропогенно присъствие по бреговете.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху потенциалните местообитания на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 г. мерки.

5. Кумулативно въздействие

Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма в крайбрежните зони (ВС „Елените“, ВС „Свети Влас“) и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници на пречистени и непречистени битови отпадъчни води, а също и повишените количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси. Плажовете в северната част на зоната, както и горите непосредствено зад тях, се използват активно за къмпингуване през летния сезон, в резултат на което се наблюдава изхвърляне на голямо количество битови отпадъци и непречистени замърсени води, а съответно и влошаване на качеството на водите в близката крайбрежна зона. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 Г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

6. Сметчаваци мерки

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, планирането на дейностите да се извърши на базата на моделиране преноса на седименти. На базата на това моделиране дейностите да се планират така, че да се избегне въздействие върху местообитанията и видовете в зоната.

Очакван ефект: Да се минимизира въздействието върху дънни местообитания, морски бозайници и риби.

В допълнение, в т. 6 на доклада са препоръчани общи мерки.

7. Остатъчен ефект

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат от реализиране на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.. Предвидените мерки ще окажат дълготраен, косвен, положителен ефект върху местообитанията и видовете в зоната.

5.3.18 ЗЗ ЕМОНА (BG0001501)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

ЗЗ „Емона” е изцяло морска. Зоната е разположена изцяло извън 1-милната крайбрежна зона. Най-близкото крайбрежни водни тела, разположени в близост до границите на тази ЗЗ, са с код BG2BS000C1006 и BG2BS000C1008.

Предмет на опазване в зоната са 1 природно местообитание и 5 вида животни.

Зоната има изцяло морски обхват с дълбочина на дъното 30-75 м. Дънните субстрати са сивочерни, сиви и сивозелени мекопластични теригенни тини с прослойки от черупчест детрит. Районът е един от най-представителните от българското Черноморие по отношение на биотопа „Сублиторални мидени банки върху седимент”, който, в качеството си на биогенен риф, се явява подтип на местообитание 1170. Средообразуващият вид е черната мида *Mytilus galloprovincialis*, чиито индивиди се прикрепват един за друг чрез бисусни нишки и така изграждат биогенни рифове – мидени банки. Акваторията е местообитание на карагъзовите риби, като през пролетния сезон през нея се извършва размножителната миграция към реките, а след

приключване на размножителния процес представителите на рода обитават акваторията, където активно се отхранват. Акваторията е постоянно местообитание и за двата целеви вида китоподобни *Tursiops truncatus* и *Phocoena phocoena*. Зоната обхваща 13% от националното покритие на мидените банки върху седимент. Наличните мидени банки се отличават със значителна площ, висока плътност на покритието, висока биомаса и голям среден размер (56.32 мм) на индивидите – индикатори за отлична представителност и добро състояние на съхранение на местообитанието. Районът е важен за опазване и поддържане на мидените банки в добро състояние, като перспективите за това са добри предвид на това, че акваторията е отдалечена от основния трансграничен източник на еутрофикация р. Дунав. Като местообитание на карагъзовите риби и китоподобните зоната е от висок клас по отношение на обилната трофична база и запазените екосистеми с богато биоразнообразие. Зоната осигурява миграционен път към местата за размножаване, свързаност със съседните защитени зони, предлага подходящи условия за отхранване и нарастване на индивидите и е отдалечена от традиционно използваните места за улов на карагъз в крайбрежието. Значимост на акваторията за опазване на популациите на целевите видове китоподобни: за муткура – акваторията опазва около 6.6% от националната популация, а за афалата около 5% (изчислени на базата на потенциалните местообитания на видовете в продуктивната шелфовата зона).

2. Идентификация на въздействието

В Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. не е заложена структурна мярка за ЗЗ „Емона”. Положително въздействие върху местообитанието би могло да окаже структурната мярка предложена за ВТ ВГ2BS000C1008:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ на ВС „Елените”

Тъй като територията на ЗЗ попада в шелфовата зона, предвидената в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. структурна мярка се очаква да има непряко въздействие върху местообитанията и видовете – предмет на защита. Очаква се прилагането на мерките да допринесе за поддържането на ПС на местообитанията чрез общо подобряване на качеството на морската среда.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)

В зоната е представен подтип „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, на базата на точкови данни и без оценка на площите му (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Може да се очаква непряко, положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона непречистени или слабо пречистени отпадъчни води.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база.

При прилагане на мярката от ПУРБ 2016-2021 г. във ВТ BG2BS000C1008 може да се очаква индиректно, положително въздействие върху делфините в ЗЗ „Емона“, изразяващо се в подобряване на състоянието на местообитанията им в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

4.2. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), 4127 Харип (*Alosa tanaica*) и 1103 Средиземноморска финта (*Alosa fallax*)

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитание на трите вида риби, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база.

При прилагане на мярката от ПУРБ 2016-2021 г. във ВТ BG2BS000C1008 може да се очаква положително въздействие върху трите вида риби – предмет на защита в ЗЗ „Емона“, изразяващо се в подобряване на състоянието на местообитанията им в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

4.3. Растения

В ЗЗ няма водозависими и водни растения – обект на опазване.

5. Кумулативно въздействие

ЗЗ „Емона“ е разположена на достатъчно голямо разстояние от основните източници на антропогенно въздействие в крайбрежната зона. По тази причина възможното кумулативно въздействие ще е слабо и непряко, в резултат на замърсяването на по-плитките крайбрежни води от различни дифузни и точкови източници. През летните месеци интензивният морски трафик, влошеното качество на водите в зоните за къпане в резултат на туристическата активност, както и увеличеното количество отпадъци в крайбрежната зона биха могли да окажат отрицателно въздействие върху крайбрежните води. Поради отдалечеността на територията на ЗЗ от източниците на антропогенен натиск това влияние ще е по-слабо, отколкото в по-плитките райони.

6. Смекчаващи мерки

Не се предвиждат смекчаващи мерки за ЗЗ, тъй като не се очаква отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

8. Заключение

Цялостният ефект от прилагането на тази мярка от ПУРБ 2016-2021 г. върху ПС на местообитанията и видовете в ЗЗ се очаква да бъде непряк, положителен, чрез намаляване на замърсяването в крайбрежната зона и съответно подобряване на качеството на морската средата.

5.3.19 ЗЗ ЗАЛИВ ЧЕНГЕНЕ СКЕЛЕ (BG0000242)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

В границите на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ попадат 2 повърхностни водни тела (BG2IU100R003, BG2MA100L001), 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C1308) и едно подземно водно тяло (BG2G00000K2035).

Предмет на опазване в зоната са 3 природни местообитания и 18 вида животни.

Зоната обхваща малък морски залив и устието на Река Маринка, разположена на юг от село Крайморе. Пътят Бургас – Созопол пресича зоната. Устието е покрито с големи и гъсти тръстикови масиви, доминирани от *Phragmites australis*, *Typha angustifolia* и *Shoenoplectus lacustris*. Дъното на залива е покрито с кална утайка, която

образува обширни плитчини с дълбочина около 5 - 10 см (единствената брегова кална равнина в България). Брегът е пясъчна ивица с части, покрити с камъни. Околните склонове (на речната долина и залива) са покрити с гори и храсталаци от *Carpinus orientalis*, с някои средиземноморски елементи като *Colutea arborescens* и др.

Морската част на зоната обхваща 52.2% от площта ѝ (99.18 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1160 Обширни плитки заливи (102.21308 ха). В зоната липсват морски видове, предмет на опазване. Въпреки че в съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1110, за него има литературни данни (Тодорова и кол. 2012).

В района съществуват специфични хидроморфоложки особености, свързани с лошия водообмен на морските води. Заливът е свързан с езерата Вая и Мандра и в съчетание с полузатворения характер на циркулация е налице затруднен водообмен с открити води и малка възможност за самопречистване. Въпреки намаляването на антропогенния натиск и въздействие в района, все още са налице множество наземно - базирани източници на замърсяване: зауствания на непречистени отпадъчни води от канализационните системи на населени места и ваканционни селища; нерегламентирани зауствания от незаконни колектори, незаконни включвания в отводнителни колектори, дерета, вливания на множество реки в тялото, наличие на пристанищни терминали, рибарски пристанища/пристани и рибарски селища; яхтени пристанища/пристани.

2. Идентификация на въздействието

В Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. за ЗЗ „Залив Ченгене скеле” са предложени следните структурни мерки:

- по отношение на ВТ BG2MA100L001:
 - биологични методи за ограничаване на еутрофикацията; действие за изпълнение: зарибяване с растителноядни риби - езеро Мандра
- по отношение на ВТ BG2IU100R003:
 - осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение (доизграждане на канализация при съществуваща ПОСВ):
 - доизграждане на канализация с. Маринка
 - изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле", Община Бургас
- по отношение на ВТ BG2BS000C1308:
 - осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане, реконструкция и модернизация на канализационната мрежа на кв „Крайморие“, гр. Бургас - 15000 е.ж.

- изграждане на ПСОВ/КПС (в т.ч. 2 бр. тласкатели за включване в ПСОВ Бургас) - кв. „Крайморие“, гр. Бургас
- осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води; действие за изпълнение: РРМ на съществуващи приемателни съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив.

Заустването на непречистени отпадъчни води в морето е източник на биогенни елементи. Последните са основна причина за еутрофикационните процеси в крайбрежната зона, които могат до доведат до изчерпване на кислорода, до създаване зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са също така източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане.

Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на ПСОВ в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху цялостното природозащитно състояние на местообитанията, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови и производствени води. Това е особено важно за тази ЗЗ, чиято самопречиствателна способност е ограничена поради специфичните ѝ особености (полузатворена циркулация и ограничен водообмен).

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтип “Подводни ливади от морски треви”, липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове, както и за общата площ на местообитанието в зоната.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ 2016-2021 г. по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в Проекта ПУРБ 2016-2021 г. по осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и

модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

1160 Обширни плитски заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е неблагоприятно - незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради замърсяване с твърди отпадъци, изхвърлени от водата или на място.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на точкови източници на замърсяване по брега в непосредствена близост, южно и северно от местообитанието, от рибарски селища и вилни зони, пренос на битово замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието; строежи и временни постройки в северната част на местообитанието; интензивен риболов, вероятно и добив на биологични ресурси от дъното; наличие на нефтопровод; застрояване южно и северно от местообитанието.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. по осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1240 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е благоприятно по всички критерии.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

1130 Естуари

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценката по критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на замърсяване с твърди битови отпадъци в резултат на интензивен автомобилен трафик и наличие на незаконни сметища; напреднала еутрофикация и обрастване с хигрофити; хидрологични изменения; инфраструктура - старо шосе и път.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. по осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1140 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на точкови източници на замърсяване по брега в непосредствена близост, южно и северно от местообитанието, от рибарски селища и вилни зони; пренос на битово и промишлено замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието; строежи и временни постройки в северната част на местообитанието; наличие на нефтопровод; застрояване южно и северно от местообитанието.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на

крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. по осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1210 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е благоприятно по всички критерии.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи - поради наличие на битово замърсяване в резултат на изхвърлените от морето и туристите отпадъци.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

1410 Средиземноморски солени ливади

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Предложените мерки са извън границите на зоната, с изключение на мярката за изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле". Тя частично попада в границите на зоната, но ще се изпълни в рамките на селището. Не се

очаква отрицателно въздействие върху вида при прилагането на мерките в зоната. Предложените мерки ще имат положителен ефект върху местообитанията на вида.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Предложените мерки са извън границите на зоната, с изключение на мярката за изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле". Тя частично попада в границите на зоната, но ще се изпълни в рамките на селището. Не се очаква отрицателно въздействие върху вида при прилагането на мерките в зоната. Предложените мерки ще имат положителен ефект върху местообитанията на вида.

4.3. Земноводни

1171 *Triturus karelinii* (Южен гребенест тритон)

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Предложените мерки са извън границите на зоната, с изключение на мярката за изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле". Тя частично попада в границите на зоната, но ще се изпълни в рамките на селището. Не се очаква отрицателно въздействие върху двата вида при прилагането на мерките в зоната. Предложените мерки ще имат положителен ефект върху местообитанията на двата вида земноводни.

5. Кумулативно въздействие

ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е подложена на постоянно кумулативно въздействие от намиращото се в непосредствена близост пристанище на гр. Бургас, както и от съответния постоянен интензивен корабен трафик. В близост се намира и нефтопристанище „Росенец“ на Пристанище Бургас.

При картирането на ПС в зоната са отбелязани незаконни сметища, временни и постоянни постройки и инфраструктура, както и наличието на точкови източници на промишлени и битови отпадъчни води. Вливащата се в залива р. Маринка е в умерено екологично състояние. Р. Отманли, която също се влива в залива в близост до границите на ЗЗ, е в добро екологично състояние (БДЧР).

През летния туристически сезон се усилва трафика по пътя Бургас-Созопол, както и туристическия поток в с. Крайморие и вилната зона, което води до допълнително замърсяване на крайбрежната зона и водите вследствие на недостатъчно изградената канализационна система на тези селища и липсата на ПСОВ. Възможно е допълнително въздействие чрез натрупване на битови отпадъци в крайбрежната зона. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

В резултат на изпълнение на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

6. Смекчаващи мерки

Не се предвиждат смекчаващи мерки за ЗЗ, тъй като степента на отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, при прилагането на структурните мерки, заложи в ПУРБ 2016-2021 г. II, се счита за незначителна.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложи в проекта ПУРБ 2016-2021 г..

8. Заключение

Очаква се подобряване на ПС на местообитанията и видовете - предмет на опазване в ЗЗ, в резултат на подобряването на цялостното екологично състояние на водните тела в ЗЗ чрез подобряване на химическото състояние на водоемите след изграждане и модернизирани на канализации.

5.3.20 ЗЗ „ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ” (BG0000118)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Златни пясъци“ попада 1 повърхностно водно тяло - BG2D0800R002 и 1 подземно водно тяло BG2G000000N018.

Предмет на опазване са следните природни местообитания:

- 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от Chara
- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
- 62C0 Понто-Сарматски степи
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)
- 91G0 *Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus

- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Бозайници, предмет на опазване в зоната са: Пъстър пор (*V. peregusna*), Дългоух нощник (*M. bechsteinii*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*), Южен подковонос (*Rh. euryale*), Земноводни и влечуги: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Червенкоремна бумка (*B. bombina*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*); Безгръбначни в зоната са: *E. quadripunctaria*, Алпийска розалия (*R. alpina*), Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Вертиго (*V. angustior*), Вертиго (*V. moulinsiana*), Лицена (*L. dispar*), Обикновен сечко (*C. cerdo*).

Растителни видове, предмет на опазване в зоната са: Обикновена пърчовка (*H. caprinum*).

Според Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ натиск въздействащи върху повърхностните водни тела е:

- Дифузно замърсяване – селско стопанство.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в ЗЗ има въздействия, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях. Това са: замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; въздействия, които водят до фрагментация на местообитанията; морфологични и хидрологични промени на водното тяло; разпространението на инвазивни видове растения (*Robinia pseudoacacia*, *Acer negundo*); туристически натиск.

Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете и води до повишаване на еутрофикацията във водните басейни. Това оказва значително и постоянно отрицателно въздействие върху природни местообитания 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от *Chara* и 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*.

Навлизането на инвазивни видове - *Robinia pseudoacacia* и *Acer negundo*, оказва значително отрицателно въздействие върху съобществата на природно местообитание 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*), като води до промяна на техния състав и структура.

Фрагментирането на местообитанията е резултат от коригиране на речното течение и др. Това оказва въздействие върху местообитание 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от *Chara* и води до загуба на площ на местообитанието.

Морфологичните и хидрологичните изменения на водните тела причиняват загуба или силно увреждане на природните местообитания. Примери за хидрологични промени са частичното пресъхване на стоящ басейн и коригиране на речното течение съчетано с укрепващи брега бетонни съоръжения. Тези изменения водят до дългосрочно отрицателно въздействие върху природни местообитания 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от *Chara*, 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition* и 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*).

Морфологичните и хидрологичните изменения на водното тяло причиняват влошаване на местообитанията на двата вида вертиго (*V. angustior*, *V. moulinsiana*), вследствие промени във водната растителност, предизвиани от промени във водното ниво. Въздействието върху об. блатна костенурка и видовете земноводни ще е слабо.

Засиленият туристически натиск води до значително ограничаване на площите, и нарушаване на структурата и функционирането на съобществата на местообитания 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*), 3140 Твърди олиготрофни до мезотрофни води с бентосни формации от *Chara* и 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*. Натискът от туризъм влияе отрицателно върху състава и структурата на природните местообитания и води до замърсяване, отгъпкване, паленето на огън и др.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

В зоната не са предложени структурни мерки. На над 100 m от границата на зоната е предложена следната мярка:

- Изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ за агломерации с над 2 000 е.ж. – к.к. Златни пясъци.

Въздействието от прилагането на мярката ще бъде косвено, трайно и положително. Не се очаква отрицателно въздействие върху зоната в резултат на изпълнението на мерките в ПУРБ 2016-2021 г.

Планирано е провеждането на мониторинг на приоритетни вещества.

Предложените неструктурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. – „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници” ще доведат до

подобряване на контрола върху подземното водно тяло, прилагането на добри земеделски практики и др. Тези мерки ще намалят отрицателното въздействие на видовете натиск, върху водните тела, природните местообитания и видовете в ЗЗ.

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване в зоната. Очаква се косвено, трайно и положително въздействие върху зоната в резултат на изпълнението на мерките на ПУРБ 2016-2021 г.

5.3.21 ЗЗ КАМЕНИЦА (BG0000138)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Каменица“ попадат 5 повърхностни водни тела - BG2PR567R011, BG2PR900R015, BG2PR800R016, BG2PR900R017, BG2PR600R1012, и 2 подземни - BG2G000000Q003, BG2G000K1HB036 (Приложение 3). Повърхностните води са с екологична оценка лошо и много лошо състояние. Химичното състояние е отчетено като добро.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 40C0 *Понто-сарматски широколистни храстчета
- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 91G0*Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Видра (*Lutra lutra*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Ивичест смок (*Elaphe*

quatuorlineata), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалиа (*Rosalia alpina*). Предмет на опазване е и един растителен вид - Червено усойниче (*E. russicum*).

Воднозависими видове, предмет на опазване в защитената зона са: Видра (*Lutra lutra*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Според ПУРБ 2016-2021 Г. в границите на ЗЗ „Каменица” натиска върху повърхностните водни тела основно е свързан с:

- Точкови – от площадки за депониране на отпадъци;
- Точкови – от градски отпадъчни води;
- Дифузни замърсявания от селско стопанство;
- Физическа загуба на водни тела или на части от тях.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

В Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. за ЗЗ няма заложили структурни мерки с реализация в границите на зоната, но са планирани такива в близост:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места;
- Намалване на дифузното замърсяване от промишлени дейности.
- В ПУРБ 2016-2021 г. е предвидено мерките да се изпълни чрез следните дейности:
- Изпълнение на проекти за изграждане, доизграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система за агломерации с под 2000 е.ж, вкл. доизграждане на канализация когато има изградена ПСОВ или осигуряване на подходящо пречистване (чрез изграждане на ПСОВ или отвеждане към друга ПСОВ), когато има изградена канализация;
- Закриване и рекултивация на депа за производствени отпадъци.

Реализирането на мерките, като цяло ще окаже положителен ефект върху местообитанията и популациите на водозависими видове, включени в предмета и целите за опазване в ЗЗ „Каменица”. При изпълнението им не се очаква въздействие върху местообитанията, предмет на опазване в зоната.

3. Оценка на въздействието по видове

3.1. Влечуги

Не се очаква въздействие върху сухоземните влечуги. Предмет на опазване в зоната е един вид воднозависимо влечуго - Обикновена блатна костенурка (*Emys*

orbicularis). При реализиране на мярката не се очаква значително отрицателно въздействие върху вида. Мярката ще се прилага извън зоната, но ще има положително въздействие върху местообитанията и респективно състоянието на популациите на вида в зоната.

3.2. Земноводни

Предмет на опазване в зоната е вида Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Видът не е установен при теренни проучвания изпълнени по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г”.

3.3. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната не са посочени безгръбначни животни.

3.4. Риби

Предмет на опазване в защитена зона „Каменица” е Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*). Подобряване на качеството на водата, очаквано при изпълнение на структурна мярка „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места” ще постигне подобряване на състоянието на повърхостни води, което би имало положителен ефект върху популацията на горчивката - обект на опазване в ЗЗ. Риск представлява възможността от точково, акутно заустване на недопречистени води от пречиствателните съоръжения в резултат на аварии, неспазване на биотехнологичния процес на водопречистване, наводнения и други. Това може да предизвика смъртност на хидробионти. Въздействието върху рибите и останалите хидробионти ще е локално и обратимо в случаите на бързо и ефективно възстановяване на водопречистването на отпадъчните води в ПСОВ.

4. Кумулативно въздействие

В резултат на изпълнение на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия върху видовете, обект на опазване в ЗЗ показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Natura 2000.

6. Съкчаваци мерки в 33 „Каменица”

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и речната тераса и извън размножителния период на риби, предмет на опазване на 33 с цел да се избегне размтване на водата и смъртност на риби, земноводни, техните яйца и ларви.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

7. Остатъчно въздействие

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 „Каменица” в резултат от реализиране на мерките в ПУРБ 2016-2021 г. в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 „Каменица” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

5.3.22 33 КАБИЮК (BG0000602)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Кабюк“ попадат 2 повърхностни водни тела - BG2PR800R016, BG2PR900R015 и 1 подземно водно тяло - BG2G000K1NB036.

Предмет на опазване в зоната са следните типове природни местообитания:

- 40A0 *Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества
- 40C0 *Понто-сарматски широколистни храстчета.
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 91I0 *Евро-сибирски степни гори с Quercus spp.
- 91G0 *Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Бозайници: Vormela peregusna, Mesocricetus newtoni, Miniopterus schreibersii, Myotis blythii, Myotis capaccinii, Rhinolophus Euryale, Rhinolophus mehelyi. При картирането в зоната е установен и Средиземноморски подковонос (Rh. blasii); Земноводни и влечуги: Elaphe sauromates, Testudo graeca, Testudo hermanni, Triturus karelinii; Безгръбначни: Cerambyx cerdo, Lucanus cervus, Morimus funereus, Rosalia alpina.

Предмет на опазване е и един вид растение - *Echium russicum*.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

В ПУРБ 2016-2021 г. не са предложени структурни мерки по отношение на тази зона.

Предложените неструктурни мерки в актуализирания ПУРБ 2016-2021 г. са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ. Те са насочени към подобряване на контрола върху дифузните източници на замърсяване. Не са предложени допълнителни смекчаващи мерки.

Предложените неструктурни мерки в проекта на ПУРБ 2016-2021 г. по отношение на подземните водни тела ще доведат до мониторинг на водовземането от подземното водно тяло и провеждане на проучвателен мониторинг за установяване на дифузните източници на замърсяване.

Тъй като в зоната не са предложени структурни мерки, не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в ЗЗ Кабиюк.

5.3.23 ЗЗ КАМЧИЯ (BG0000116)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

В границите на ЗЗ „Камчия” попадат 5 повърхностни водни тела: BG2KA130R1002, BG2KA130R1102, BG2KA100R001, BG2SE200R1001, BGPR345R1207, 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C1006) неанализиран участък, 4 подземни водни тела (BG2G000000Q005, BG2G00000PG027, BG2G00000PG026). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 14 природни местообитания, 37 вида животни и един вид растение.

Зоната съдържа много добре развити и запазени блатни гори и блата в комбинация с крайбрежни дюни. Гората се обитава от множество бозайници. Камчия е най-голямата българска река, директно вливаща се в Черно море. Тя е доста важна от фаунистична, екологична и природозащитна гледна точка.

Морската част на зоната обхваща 5.8% от площта ѝ (749.36 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (220.93 ха), 1130 Естуари (1.39 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (4.9 ха), 1160 Обширни плитки заливи (2.66 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване. В съществуващия стандартен формуляр не е

отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района от специалисти на ИБЕИ-БАН и ИО-БАН показват наличието му в зоната (Тодорова et al., 2012).

2. Идентификация на въздействието

В Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. за ЗЗ „Камчия” са предложени следните структурни мерки:

- по отношение на ВТ ВГ2КА130R1002:
 - Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане на канализация гр. Долни Чифлик
 - изграждане на ПСОВ гр. Долни Чифлик
 - Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места; действия за изпълнение:
 - закриване и рекултивация на общинско депо гр. Долни Чифлик
- по отношение на ВТ ВГ2КА130R1102:
 - Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане на ПСОВ с. Гроздьово
 - доизграждане на канализация на с. Гроздьово
 - доизграждане на канализация на КК "Камчия". Основен ремонт на канализационен колектор от КПС "Рай" до КПС 11, включително изместване на трасето - 2 650 м. Основен ремонт на тласкател от КПС 11 до ПСОВ включително изместване на трасето - 1300 м.
 - РРМ на ПСОВ Камчия
 - изграждане на канализация на с. Дъбравино
 - изграждане на ПСОВ с. Дъбравино
 - изграждане на канализация на с. Старо Оряхово
 - изграждане на ПСОВ с. Старо Оряхово
 - изграждане на ПСОВ с. Пчелник
 - изграждане на канализация на с. Пчелник

Единствената структурна мярка, попадаща на територията е на зоната планираното изграждане на

ПСОВ с. Гроздьово. Останалите мерки са в близост до зоната, но извън границите ѝ.

Изграждането и доизграждането на канализацията на населени места и изграждането или модернизацията на пречиствателни станции за отпадъчни води цели намаляване на натискът от органични замърсители, азот и фосфор от точкови източници от градски отпадъчни води на водоемите. Прилагането на тези мерки се очаква да допринесе за подобряването на химическото състояние на водоемите, а съответно и за

подобряването на биологическото състояние. В зоната са предвидени и неструктурни мерки като „Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места, „Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност“, „Провеждане на ежегодни кампании (пролетен и есенен сезон) за почистване на устието на реките“, „Почистване и премахване на нерегламентирани сметища по крайбрежието (годишни, с честота поне 1 път годишно на крайбрежната зона до 2 км във вътрешността, извън плажните ивици“, „Осигуряване на сметосъбиращи съдове и регулярно извозване на отпадъците в районите на рибарските селища на територията на крайбрежните общини“, които също ще имат дълготраен положителен ефект. Очаква се подобряване на цялостното природозащитно състояние на местообитанията.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

Няма информация за подтиповете на местообитание 1110, налични в зоната.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Може да се очаква непряко положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)

Няма информация за подтиповете на местообитание 1170, налични в зоната.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Може да се очаква непряко положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1130 Естуари

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките

по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (сгради, път, ресторант и други туристически обекти) в непосредствена близост до местообитанието, което води до фрагментация; фитопланктонни цъфтежи през летните месеци; липса на типични зообентосни видове поради анаеробните условия в седиментите.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на промишлено замърсяване с отпадъчни води с различен произход, както и битово замърсяване с твърди отпадъци и битово-отпадъчни води; евтрофизация на местообитанието в цялата зона; наличие на строителство и инфраструктура (път) непосредствено до местообитанието; наличие на браконьерски риболовни мрежи; интензивен воден транспорт – рекреационни плавателни съдове с различни размери; следи от интензивна туристическа дейност.

Предвидените нови структурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание, като се намали количеството на твърди отпадъци, попадащи в местообитанието, както и чрез премахването на вече натрупаните през активния туристически сезон такива при кампаниите за почистване; също така и непряко, чрез намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Може да се очаква непряко положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (сгради, път, ресторант и други туристически обекти) в рамките на местообитанието, което води до фрагментация; значително замърсяване с битови отпадъци.

- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради втока на замърсени с органична материя води от течението на р. Камчия и замърсяването с битови отпадъци по бреговата ивица; наличие на строителство и инфраструктура (пътища) в рамките на местообитанието; следи от интензивна туристическа дейност, напр. каране на АТВ в рамките на местообитанието.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради значителното замърсяване с битови отпадъци в резултат на плажуването.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличието на инвазивни дървесни и храстови видове, напр. *Amorpha fruticosa*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради установеното използване на дюните за паша и утъпкването от преминаващите коли и туристи.

Предвидените нови структурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2130* в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради недостатъчното покритие на местообитанието с мъхове и лишеи; наличие на инвазивни дървесни и храстови видове, напр. *Amorpha fruticosa*, *Pinus maritima*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради установеното използване на дюните за паша.

Предвидените нови структурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2180 Облесени дюни

- Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2180 в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:
- критерий 1. Площ в границите на зоната . поради намаляване на площта, заемана от местообитанието в зоната.
- критерий 2. Структура и функции - поради фрагментация на местообитанието в резултат на прокараните пътища и пътеки до плажа от туристите; наличието на инвазивните видове *Amorpha fruticosa* и *Pinus maritima*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради прокарването на пътища и пътеки до плажа от туристите.

Предвидените нови структурни мерки в Проекта на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2190 Влажни понижения между дюните

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2190 в рамките на ЗЗ „Камчия“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличието на инвазивния вид *Amorpha fruticosa*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради утъпкването на дюните от преминаващите коли и туристи; замърсяването с битови отпадъци от туристите и къмпингуващите.

Може да се очаква непряко положително въздействие върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Дейностите по реализацията на тези мерки в ПУРБ 2016-2021 г. са свързани със сухоземната част и нямат пряка връзка с китоподобните. Поради това при прилагането на мерките не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква

фрагментирание на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Очакваното въздействие върху делфините ще е непряко, изразяващо се в намалени концентрации на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда, и подобряване състоянието на местообитанията в крайбрежната зона, както на китоподобните, така и на рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Единствената мярка, попадаща на територията на зоната е планираното изграждане на ПСОВ с. Гроздьово. То попада в слабо пригодно местообитание на вида в зоната. Поради малката част от потенциалното местообитание на вида в зоната, засегната от мярката, не се очаква значителна степен на въздействие върху популацията и местообитанията на видрата. Може да се очаква непряко положително въздействие върху местообитанието на вида чрез подобряване на условията на средата и съответно хранителната му база в резултат на намаляването на замърсяването.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Единствената мярка, попадаща на територията на зоната е планираното изграждане на ПСОВ с. Гроздьово. То попада в слабо пригодно местообитание на вида. Поради малката част от потенциалното местообитание на вида в зоната, както и поради факта, че се засяга слабо пригодно местообитание, не се очаква значителна степен на въздействие върху популацията и местообитанията на *Emys orbicularis* в зоната. Може да се очаква непряко положително въздействие върху местообитанието на вида чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването.

4.3. Земноводни

1171 *Triturus karelinii* (Южен гребенест тритон)

1188 *Bombina bombina* (Червенокоремна бумка)

Единствената мярка, попадаща на територията на зоната планираното изграждане на ПСОВ с. Гроздьово. То попада в слабо пригодно местообитание на двата вида. Поради малката част от потенциалното местообитание на двата вида в зоната, засегната от мярката, както и поради факта, че се засяга слабо пригодно местообитание, не се очаква значителна степен на въздействие върху популацията и местообитанията на земноводните в зоната. Може да се очаква непряко положително въздействие върху местообитанието на двата вида чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването.

4.4. Риби

Предмет на опазване в зоната са рибите: **карагъоз (*Alosa immaculata*), Резовски**

карагъоз (Харип) (*Alosa tanaica*), Распер (*Aspius aspius*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Уклея (Брияна, Облез) (*Chalcalburnus chalcoides*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*). Някои от тези видове, като карагъоза, използват водните тела в ЗЗ само по време на размножаване, навлизайки от устията на река Камчия нагоре по течението. Други са постоянни обитатели на реките. Всички видове, обаче са в една или друга степен чувствителни към влошаване на качеството на водата, предизвикано от заустване на непречистени битови води, главно поради предизвиканото силно намаляване на съдържанието на разтворен кислород, както и поради повишаване на количеството на токсични нива азотни съединения. Местообитанията и популациите на вида *C. taenia* в ЗЗ „Камчия“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите на зоната - видът не е регистриран в зоната по време на картирането. Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *B. plebejus* в ЗЗ „Камчия“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите на зоната - видът не е регистриран в зоната.

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *Rh. amarus* в ЗЗ „Камчия“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите на зоната - видът е с ниска численост и биомаса, под референтните за вида.

По време на изпълнение на строителни дейности може да се предизвика безпокойство. Строителната дейност в речното корито ще предизвика прогонване на риби и възможно кратковременно влошаване на някои физични и химични параметри на водата, поради замътване, попадане на строителни смеси във водата и др. Риск представлява заустването на недопречистени води от ПСОВ при аварии, или неефективен пречиствателен процес, което може да предизвика смъртност на риби, главно в зоната на заустване.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху местообитанията на тези видове чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 г. мерки. Очаква се цялостен положителен ефект от прилагането на мерките върху състоянието на местообитанията на тези видове чрез подобряване на химичното състояние на водоемите при намаляване на замърсяването от непречистени битови отпадъчни води.

4.5. Водни безгръбначни

1016 Вертиго (*Vertigo moulinsiana*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. moulinsiana* в ЗЗ „Камчия“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите

на зоната – няма намерени находища и индивиди.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху местообитанията на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 г. мерки. Очаква се цялостен положителен ефект от прилагането на мерките върху състоянието на местообитанията на този вид в резултат на подобряването на химичното състояние на водоемите при намаляване на замърсяването от непречистени битови отпадъчни води.

1032 Овална речна мида (*Unio crassus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *U. crassus* в ЗЗ „Камчия“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 3. Структури и функции на местообитанията – неблагоприятно състояние на 10-50% от потенциалните местообитания.
- критерий 4. Бъдещи перспективи – засилено антропогенно присъствие по бреговете в до 10% от местообитанията на вида.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху популациите и местообитанията на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ 2016-2021 г. мерки. Очаква се цялостен положителен ефект от прилагането на мерките върху състоянието на местообитанията на този вид в резултат на подобряването на химичното състояние на водоемите при намаляване на замърсяването от непречистени битови отпадъчни води.

5. Кумулативно въздействие

Територията на ЗЗ „Камчия“ е подложена основно на въздействие от р. Камчия, чиито водни тела се намират в умерено екологично състояние по хидробиологични, химични и физични параметри (БДЧР). Директно или чрез притоци в реката попадат битови и промишлени отпадъчни води и дъждовни води от канализационните системи на гр. Долни чифлик, с. Старо Оряхово, с. Пчелник, с. Горен чифлик, с. Гроздъво и други околни населени места. Това замърсяване попада и в крайбрежаната зона след вливането на реката в морето и оказва неблагоприятно въздействие върху качеството на морските води.

През летния сезон в резултат от интензивния туристически натиск е възможно допълнително влошаване на качеството на водите в близката крайбрежна зона, както и на интензивно въздействие чрез натрупване на битови отпадъци и утъпкване на растителността по дюните при преминаването на туристите към плажа. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината. Това влияние се очаква да има локален и краткосрочен характер.

Силен кумулативен ефект върху водозависимите видове и местообитания оказват водовземанията и хидротехническите съоръжения изградени в речните корита. Последните водят до модифициране на естествения хидрологичен режим на реките; до фрагментация на водните местообитания и до невъзможност за извършване на миграционни придвижвания и разселване на водните животни. В зоната има силен кумулативен ефект от дейности свързани с туристическа инфраструктура, транспортната инфраструктура, корекции във водните тела, много силно антропогенно присъствие. На територията на зоната има ваканционни и курортни комплекси.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

6. Съкчаваци мерки

- При планиране на съоръженията да се направи консултация със зоолог за да се минимизира влиянието на съоръженията върху местообитанията и популациите на водозависимите видове и местообитания, обект на опазване.
- Кампаниите за почистване на отпадъци да се провеждат извън активния размножителен период на видовете – обект на защита в ЗЗ (март-юни), за да се намали евентуалния ефект на безпокойство.

Очакван ефект: Редуциране на потенциалните въздействия върху видра, обикновена блатна костенурка, жълтокоремна и червенокоремна бумка, бисерна мида и риби.

Допълнителни мерки

- В актуализирания проект на ПУРБ 2016-2021 г. да се зложат мерки свързани със събиране на данни за характеристиките на водата във водните тела (съдържание на фосфор, азот, елетропроводимост) в ЗЗ.

В допълнение, в т. 6 на доклада са препоръчани общи мерки.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, зложени в проекта ПУРБ 2016-2021 г.

8. Заключение

Очаква се подобряване на цялостното екологично състояние на водните тела в ЗЗ чрез подобряване на химическото състояние на водоемите след изграждане на ПСОВ и канализации, и премахване на твърдите битови отпадъци от нерегламентирани и

неотговарящи на изискванията сметища.

Необходими са допълнителни мерки за подобряване на ПС на местообитанията и видовете – обект на защита в ЗЗ „Камчия“, особено крайбрежните такива, тъй като премахването и намаляването на твърдите битови отпадъци и намаляването на химичното замърсяване от реките адресира само частично и в много случаи непряко натиските, наблюдавани в рамките на зоната.

5.3.24 ЗЗ КАМЧИЙСКА И ЕМЕНСКА ПЛАНИНА (BG0000133)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Камчийска и Еменска планина“ попадат 12 повърхностни водни тела BG2KA130R1002, BG2KA130R1102, BG2KA200L006, BG2KA200R005, BG2KA200R007, BG2KA400L008, BG2KA400R009, BG2KA400R012, BG2KA400R1111, BG2SE200R1001, BG2SE300R1003, BG2SE400R004, BG2SE400R005, BG2SE400R1006, BG2SE400R1107, BG2SE600R1023 и 7 подземни водни тела - BG2G000000N019, BG2G000000Q005, BG2G000000Q014, BG2G000000K2033, BG2G000000K2034, BG2G000000PG027, BG2G000000PG028 . Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване са следните местообитания:

- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
- •8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите
 - *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) ..
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) .
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

При картирането са установени и следните местообитания:

- 40A0 *Субконтинентални пери-панонски храстови съобщества
- 6220 Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea

Бозайници, предмет на опазване в зоната са Вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Голям подковонос, (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*).

Земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната са: Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Пъстър смок (*Elaphe sauromates*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Рибите, предмет на опазване са: Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*, *Sabanjewia aurata*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), *Euplagia quadripunctaria*, Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Бисерна мида (*Unio crassus*), *Vertigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*.

В стандартния Natura 2000 формуляр на ЗЗ са посочени следните воднозависими видове животни, предмет на опазване: Бисерна мида (*U. crassus*), Вертиго (*V. angustior*, *V. moulinsiana*), Ценагрион (*C. ornatum*), Балкански щипок (*S. aurata*), Горчивка (*Rh. sericeus*), Маришка мряна (*B. plebejus*), Черна мряна (*B. meridionalis*), Брияна (*Ch. chalcoides*). Според проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ „Камчийска и Еменска планина” натиска върху повърхностните водни тела основно е свързан с:

- точкови и дифузни замърсявания от зауствания на отпадъчни води, които не са свързани с канализационната мрежа;
- дифузни замърсявания от селско стопанство.

Като цяло ЗЗ „Камчийска и Еменска планина” не е обект на силно антропогенно въздействие. Влияние върху хабитатите, а следователно и върху флората имат горскостопанските дейности – изсичане, отстраняване на подраства (нарушаване на структурата), изкуствено залесяване с видове извън района. Нелегалната сеч е най-големият проблем за запазване на мястото. Негативно въздействие има и браконьерството.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ 2016-2021 г.

Предложените мерки в актуализирания ПУРБ 2016-2021 г. са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на канализация на с. Добромир.

Мярката ще бъде изпълнена на територията на селото, като много малка част от границата му попада в зоната.

В близост до зоната, но извън нея са предвидени следните мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на ПСОВ с. Добромир
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Доизграждане на канализация на с. Гроздьово

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията, бозайниците и влечугите в зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е косвено положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната.

Реализирането на мерките ще доведе до поддържане и постигане на добро химично и екологично състояние и като цяло ще окаже положителен ефект върху популациите на видовете, включени в предмета и целите за опазване в ЗЗ „Камчийска и Еменска планина”. Подобрването на качеството на водата е от съществено значение за състоянието на водните местообитания. В хода на изграждане на ПСОВ са възможни ефекти на безпокойство и прогонване на животински видове. Риск представлява възможността от точково заустване на недопречистени води от пречиствателните съоръжения в резултат на аварии, неспазване на биотехнологичния процес на водопречистване, наводнения и други. Това може да предизвика смъртност на хидробионти. Въздействието върху рибните съобщества и останалите хидробионти ще е локално и обратимо в случаите на ефективно водопречистване на отпадъчните води в ПСОВ.

3. Оценка на въздействието по видове

3.1. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната са Бисерна мида (*Unio crassus*), Вертиго (*Vertigo moulinsiana*), Вертиго (*Vertigo angustior*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*). При реализиране на мярката не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори; промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, предмет на опазване, поради загуба на екземпляри; Промяна в хранителната база или безпокойство.

3.2. Риби

Предмет на опазване в зоната Камчийска и Еменска планина са Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Балкански щипок (*C. aurata*), уклей (*Ch. chalcoides*). Уклеят е новооткрит за зоната. Сравнително рядък, с изолирана популация по-малка от 1% от националната популация на вида. Реализацията на мярката ще има положителен ефект върху местообитанията и популациите на рибите, обитаващи зоната. При изпълнението на структурната мярка не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори; промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, поради загуба на екземпляри; промяна в хранителната база.

Локален, негативен ефект върху рибните популации може да окаже дейността по строителството на ПСОВ, като ефекта ще е краткосрочен и обратим. При неправилна и неефективна експлоатация на ПСОВ (непълно пречистване, аварии), ефектът от дейността ѝ може да има дългосрочен негативен ефект върху съобществата от хидробионти, обитаващи района на заустване на водите.

4. Кумулативно въздействие

В 33 има съществуващи натоварвания от баластриери и водоползвания. В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия върху видовете, обект на опазване в 33 показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г..

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

6. Сметчаващи мерки в 33 „Камчийска и Еменска планина”

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и извън размножителния период на земноводни и риби, предмет на опазване на 33 (март-юни).
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

8. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 „Камчийска и Еменска планина”.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 „Камчийска и Еменска планина” в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. в зоната.

9. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 „Камчийска и Еменска планина” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 г..

Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната.

5.3.25 33 КАРААГАЧ (BG0000143)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Караагач“ попада 1 повърхностно водно тяло и две подземни (Приложение 3). Екологичното състояние на повърхностното водно тяло и подземните е добро.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 1130 Естуари
- 1410 Средиземноморски солени ливади
- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition
- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitriche-Batrachion
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

За защитената зона не са посочени растителни видове от Приложение II на ЗБР.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Видра (*Lutra lutra*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Уклея (*Ch. chalcoides*), Лицена (*L. dispar*).

Воднозависими видове, предмет на опазване в защитената зона са: Видра (*Lutra lutra*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Уклея (*Ch. chalcoides*),

Според проекта на ПУРБ 2016-2021 г. в границите на ЗЗ „Караагач“ натиска върху повърхностните водни тела основно е свързан с:

- Дифузни - замърсявания от селско стопанство;
- Точкови - Градски отпадъчни води.

Влияние върху хабитатите в ЗЗ „Караагач“, а следователно и върху флората имат още: битови отпадъци по бреговата, транспортна инфраструктура; разпространението на инвазивния вид - *Robinia pseudacacia*. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и водовземане, които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ 2016-2021 Г. за ЗЗ не е предвидено прилагане на структурни мерки .

В проекта на ПУРБ 2016-2021 г. има заложили неструктурни мерки, при изпълнението на която се очаква положително въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Това са „ Намалване на замърсяването с нитрати от земеделски източници” ,

„Подобряване на мониторинга на количественото състояние на подземните води“, „Изпълнение на програма за собствен мониторинг на повърхностни, подземни води и отпадъчни води в района на депа за отпадъци“, Подобряване на контрола на

разрешителните за водовземане от подземни води“. Не са предложени допълнителни смекчаващи мерки.

3. Кумулативно въздействие

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ 2016-2021 г. да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

4. Заключение

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ II. Предложените неструктурни мерки ще окажат положително въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване в зоната.

5.3.26 ЗЗ КОМПЛЕКС КАЛИАКРА (BG0000573)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

В границите на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ попадат 5 повърхностни водни тела, 4 крайбрежни водни тела (BG2BS000C002, BG2BS000C1003, BG2BS000C1004, BG2BS000C1013) и 1 подземно водно тяло (BG2G000000N044). Морската част на зоната включва голям по площ участък, разположен извън едномилната крайбрежна зона. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 18 природни местообитания, 39 вида животни и 3 вида растения.

Част от крайбрежна Добруджа и прилежащата акватория от Черно море. Дължината на крайбрежната линия е около 34 км. Крайбрежието от с. Тюленово до н. Калиакра се отличава с преобладаващо клифов бряг със средна височина 40 m (максимална височина 65 m при н. Калиакра) и експозиция СИ-И. Брегът и прилежащия подводен брегови склон са стръмни, изградени от устойчивите на вълнова абразия кавернозни варовици. Пясъчното дъно е с преобладаваща дребнозърнестата пясъчна фракция, простираща се до 1000 - 1500 m от бреговата линия. Към дълбоководието следват пясъчливата тиня и тинести материали. Между н. Калиакра и Батовска долина преобладава свлачищен тип бряг със средна височина на клифа 17 m, с експозиция Ю. Скалното дъно простиращо се средно до 350 m от бреговата линия е изградено от свлечени варовици, варовити пясъчници и мергели. Тези типове скали са характерното местообитание за мидите каменопробивачи *Pholas dactylus* и *Barnea candida*. До 600 m от брега, дъното е покрито с едрозърнести, черупчести материали с мощност над 1 m. След пясъчните материали се простират пясъчливотинестите и тинести материали с

мощност >3.0 м. Зоната включва соленото езеро Тузлата, което е разделено на две части от изкуствена дига и е разделено от морето с ниска каменна стена, през която минава канал. Използва се за лечения с кал и за добив на лечебна тиня. Площта на езерото е 9 ха. Пясъчната ивица се използва като плаж през лятото. Районът на морския бряг се използва като място за риболов, както за любителски така и за професионален (в малки размери). Друго много солено езеро е Наневска тузла, което се състои от две части и е заобиколено с широколистни гори и континентални степи и скали. Районът е с най-добра представителност на степни хабитати от липа, крайбрежни клифови хабитати и крайбрежни пещерни хабитати в цялата страна. Индустриални замърсители липсват, което се отразява положително върху състоянието на екосистемите, включително и на морските. Морската част на зоната обхваща 90.5% от площта ѝ (39591.76 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (3205.89 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (0.19857 ха), 1160 Обширни плитки заливи (67.20734 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (12067.06), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (3.53026 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за ЗЗ „Комплекса Калиакра” са предложени следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - РРМ на ПСОВ КК „Русалка“, гр. Каварна
 - изграждане на нова ПСОВ кк „Златни пясъци“
 - изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ кк „Албена“
 - изграждане на нова ПСОВ гр. Шабла
 - доизграждане на канализацията на гр. Шабла

Единствено първата мярка ще се реализира на територията на зоната.

Заустването на непречистени и слабопречистени отпадъчни води в реките и морето е основен източник на биогенни елементи. Последните са основната причина за еутрофикационните процеси, които могат да доведат до изчерпване на кислорода, до създаване на зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са също така източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане.

Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на канализации и ПСОВ в проекта ПУРБ се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху

цялостното природозащитно състояние на местообитанията, като намали химическото и биологично замърсяване на повърхностните и крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови води.

Изграждането на дълбоководно заустване на ПСОВ на кк „Албена“ и новата ПСОВ „Шабла“ се очаква да има общо положително въздействие в дългосрочен план, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води. Може да се очаква евентуално слабо временно отрицателно въздействие върху защитените местообитания и видове при извършване на строителните дейности, но тъй като те са предвидени извън територията на ЗЗ, ако бъдат предвидени и спазвани смекчаващи мерки, не се очаква дълготрайно такова.

В зоната са предвидени редица неструктурни мерки, насочени към намаляване на замърсяването на водните тела в ЗЗ, които ще окажат трайно положително въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтипове „Подводни ливади от морски треви“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*“, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*“, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*“ (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква евентуално увреждане на местообитанието при изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ кк „Албена“ и ПСОВ „Шабла“ в резултат на затрупване или увреждане на дънния субстрат. Въздействието ще е незначително при спазване на предложените мерки.

В дългосрочен план след изграждането, модернизирването и ремонта на канализациите и ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от курортните комплекси и населените места.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Може да се очаква положително въздействие на предвидените мерки върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки и на премахването на точковите и дифузни източници на битови отпадъчни води от курортни комплекси и населени места.

1150 Крайбрежни лагуни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1150 в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение на местообитанието, фрагментации на местообитанието.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради силно замърсяване на басейна и около него с битови отпадъци; строителна дейност и път до новопостроените сгради; силно изплитняване на басейните и пресъхване на част от местообитанието през летните месеци; следи от интензивна туристическа дейност.

Може да се очаква положително въздействие на предвидените мерки върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването на повърхностните водоеми и на премахването на точковите и дифузни източници на битови отпадъчни води от курортни комплекси и населени места.

1160 Обширни плитски заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 1. Площ в границите на зоната - поради намаляване на площта на местообитанието с 14%.
- критерий 2. Структура и функции – поради наличие на антропогенни структури в полигоните на разпространение на местообитанието, фрагментации на местообитанието, изменение в максималната дълбочина поради изграждането вълноломни стени, способстващи за изплитняване на залива.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради точково замърсяване на природното местообитание с битови отпадъци, строителна дейност на територията, наличие на рибарски лодки зад вълноломните стени и използването им като пристан и пирс за риболовни и спортни съдове, значителни въздействия от туристическа дейност през летния сезон върху местообитанието.

Може да се очаква положително въздействие на предвидените мерки върху ПС на

местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки и на премахването на точковите и дифузни източници на битови отпадъчни води от курортни комплекси и населени места.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

В зоната има установени находища на подтип „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*“, „Асоциация на *Phyllophora crispa* в долния инфролиторал“, „Инфра- и циркулиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*“. Няма данни от картирания за присъствието и площите на отделните подтипове на това местообитание в зоната.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква евентуално увреждане на местообитанието при изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ кк „Албена“ и ПСОВ „Шабла“ в резултат на затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170 .

Въздействието ще е незначително при спазване на предложените мерки.

В дългосрочен план след изграждането, модернизирването и ремонта на канализациите и ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от курортните комплекси и населените места.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 8330 в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради регистрирането само на един вид от типичните за това местообитание видове животни.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради големия брой лодки, преминаващи през летния сезон покрай пещерите, и нарастващата тенденция за развитието на туризма в района.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху ПС на местообитанието.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1210 в рамките на 33 „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради антропогенна фрагментация и разрушаване на част от местообитанието.

Може да се очаква непряко положително въздействие на предвидените мерки върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки и на премахването на точковите и дифузни източници на битови отпадъчни води от курортни комплекси и населени места.

1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1240 в рамките на 33 „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради малко проективно покритие на ценозите от *Limonium*.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху ПС на местообитанието.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на 33 „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 1. Площ в границите на зоната – поради намаляването на площта спрямо референтната от СФ.
- критерий 2. Структура и функции - поради фрагментация от плажно оборудване, малки заведения за хранене, спасителни постове; недостатъчно присъствие на типични видове растения.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради битово замърсяване в резултат на силното туристическо присъствие.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху ПС на местообитанието.**3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* и *Hydrocharition***

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 3150 в рамките на 33 „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 1. Площ в границите на зоната – поради намаляването на площта спрямо референтната от СФ.

- критерий 2. Структура и функции - поради фрагментация от антропогенни структури – ресторант, път, преградна стена на оттока на басейна; електропроводимост, типична за еутрофни басейни.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради дифузно битово замърсяване от отпадъчните води на ресторанта, изхвърляне на битови отпадъци; еутрофизация; наличие на стради и път до тях; морфологични изменения – нарастване на площта на макрофитните обраствания и намаляване на водното огледало; следи от интензивна туристическа дейност.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху ПС на местообитанието. **1410 Средиземноморски солени ливади**

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1410 в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради фрагментация от изградена бетонна стена и широки пътеки; наличие на етаж от високи хигрофити; липса на най-типичните за местообитанието видове.
- критерий 3. Бъдещи перспективи - поради битово замърсяване с отпадъци.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху ПС на местообитанието.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

При прилагането на мерките може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Може да се очаква също така въздействие чрез безпокойство (подводен шум) и промяна в хранителната база на тези видове (затрупване на местообитанията на демерсалните видове риби-трофичен ресурс на делфините) при строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ, както и след доизграждането и модернизацията на канализационните системи на курортните комплекси и населените места, може да се очаква цялостно положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите -

трофичен ресурс за морските бозайници.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитанията и популациите на този вид в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Структури и функции - поради малък процент на бреговете, подходящи за укрития и бърлоги в зоната.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху местообитанието и популацията на вида в зоната.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитанията и популациите на този вид в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма намерени индивиди в зоната.
- критерий 2. Площ на местообитанията – поради преобладаване на неподходящи потенциални местообитания в зоната.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху местообитанието и популацията на вида в зоната.

4.3. Земноводни

1171 *Triturus karelinii* (Южен гребенест тритон)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитанията и популациите на този вид в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите на зоната – няма намерени индивиди в зоната.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху местообитанието и популацията на вида в зоната.

1188 *Bombina bombina* (Червенокоремна бумка)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитанията и популациите на този вид в рамките на ЗЗ „Комплекс Калиакра“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма намерени индивиди в зоната.

- критерий 2. Площ на местообитанията – поради преобладаване на неподходящи потенциални местообитания в зоната.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху местообитанието и популацията на вида в зоната.

4.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), 4127 Харип (*Alosa tanaica*) и 1103 Средиземноморска финта (*Alosa fallax*)

При прилагането на мерките може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на тези видове. Може да се очаква също така въздействие чрез безпокойство и промяна в хранителната им база при строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ, както и след доизграждането и модернизацията на канализационните системи на курортните комплекси и населените места, може да се очаква цялостно положително въздействие върху тези видове, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

4.5. Водни безгръбначни

1014 Вертиго *Vertigo angustior*

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. angustior* в ЗЗ „Комплекс Калиакра“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма открити находища и индивиди в зоната.
- критерий 3 – Структури и функции на местообитанията – ниска почвена влажност на потенциалните местообитания.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху местообитанието и популацията на вида в зоната. **1016 Вертиго (*Vertigo moulinsiana*)**

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *V. moulinsiana* в ЗЗ „Комплекс Калиакра“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма открити находища и индивиди в зоната.
- критерий 3 – Структури и функции на местообитанията – ниска почвена влажност на потенциалните местообитания.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки върху местообитанието и популацията на вида в зоната.

5. Кумулативно въздействие

Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма (голям брой вилни селища, курортни комплекси, населени места в и непосредствено до границите на зоната) и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници, а също и повишените количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси. В част от населените места липсват също така канализации и ПСОВ с достатъчен капацитет, за да могат да се справят с големия туристически поток през летния сезон. На територията на ЗЗ и в близост до нея има депа за битови и строителни отпадъци. Близо до северната граница на зоната се намират няколко зауствания на отпадъчни води от петролно находище Тюленово.

На територията на ЗЗ има множество зони за къпане. През летния сезон е възможно допълнително влошаване на качеството както на повърхностните води, така и на водите в близката крайбрежна зона, в резултат на засиления натиск. Може да се очаква и въздействие чрез натрупване на твърди битови отпадъци в местата, използвани активно от туристите. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

6. Смекчаваци мерки

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната.
- При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ да се предвиди създаването на цялостна мониторингова програма за наблюдението на замърсяването на водните тела, чрез залагането на постоянни площадки за наблюдение на

природните местообитания, обект на опазване и периодични пробовземания от водата, почвата и въздуха;

- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложат мерки за ограничаване на нови негативни промени в хидрологията на водното тяло.

В допълнение, в т. 6 на доклада са препоръчани общи мерки.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложиени в проекта ПУРБ, ако бъдат въведени и спазвани подходящи смекчаващи мерки.

8. Заключение

Цялостният ефект от изграждането, модернизацията и ремонта на канализации и ПСОВ на населени места и курортни комплекси върху местообитанията и видовете – предмет на опазване в ЗЗ, се очаква да бъде положителен, чрез намаляване на замърсяването на повърхностните и крайбрежни водни тела с непречистени и недостатъчно пречистени отпадъчни води, и съответното подобряване на качеството на средата.

Дългосрочно отрицателно въздействие върху морските местообитания и видове – предмет на опазване в зоната, не се очаква при въвеждане и спазване на подходящи смекчаващи мерки при изграждането на ПСОВ на курортните комплекси в близост до зоната.

5.3.27 ЗЗ КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА (BG0000117)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на зоната попадат 10 повърхностни водни тела (BG2KA900R1037, BG2KA400R1142, BG2KA900R1137, BG2KA400R1040, BG2KA400R1140, BG2KA400R1243, BG2KA400R1042, BG2KA400R1143, BG2KA900R022, BG2KA900R1039) и 1 подземно водно тяло (BG2G000000Q007). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС: 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*, 6210* Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи), 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове, 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове, 8310 Неблагоустроени пещери, 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*), 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*, 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове, 91AA * Източни

гори от космат дъб, 91BA Мизийски гори от обикновена ела, 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори, 91S0 * Западнопонтийски букови гори, 91W0 Мизийски букови гори.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Видра (*Lutra lutra*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Кафява мечка (*Ursus arctos*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), *Callimorpha quadripunctaria*, Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) и следния вид растение от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*). Посочени са 5 видове птици, които са потенциално срещащи се в района.

Воднозависими видове , предмет на опазване в защитената зона са: Бисерна мида (*U. crassus*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Горчивка (*Rh. sericeus*), Балкански щипок (*S. aurata*), Обикновен щипок (*C. taenia*), Резовски карагъз (*A. tanaica*), Главоч (*C. gobio*), Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Южен гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Обикновена блатна костенурка (*E. orbicularis*), Видра (*L. lutra*).

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ „Котленска планина” натиска върху повърхностните водни тела е свързан с:

- Дифузни замърсявания от селско стопанство;
- Язовири, бариери (баражи) и шлюзове;
- Дифузни замърсявания от зауствания, които не са свързани с канализационната мрежа;
- Точкови замърсявания от производство.

Описаните въздействия водят до влошаване на качествата на местообитанията и състоянието на видовете, главно посредством влошаване на качеството на водата. Негативен ефект имат съществуващи бариери в речните корита, възпрепятстващи свободното разселване на редица видове.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

В проекта ПУРБ в територията на ЗЗ „Котленска планина” са предвидени следните структурни мерки:

- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите;
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места.

Предвидената мярка „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места” включва изграждане на 2 ПСОВ и канализация, което ще окаже положително въздействие върху качеството на водата и респективно, върху водните местообитания. Строителната дейност ще предизвика прогонване на животинските видове, безпокойство. Заустването на недопречистени води от ПСОВ може да предизвика смъртност при хидробионти. Въздействието върху рибните съобщества и останалите хидробионти ще е локално и обратимо в случаите на ефективно водопречистване на отпадъчните води в ПСОВ. Реализирането на мярката „Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите”, посредством изграждане на рибни проходи към съществуващи фрагментационни структури в речните корита и чрез бракуване и премахване на бентово съоръжение имат потенциала да възстановят свободното придвижване на хидробионти (главно риби) в възстановят екологичната свързаност на реките. Изпълнението на мерките, като цяло ще окаже положителен ефект върху местообитанията и популациите на видовете, включени в предмета и целите за опазване в ЗЗ.

Риск представлява изпълнението на строителни дейност и по изграждане на рибни проходи и премахване на бент, поради опасност от аварийно попадане във водата на строителни материали, замътване на водата, влошаване на химикофизичните ѝ параметри. Въздействието върху рибните съобщества и останалите хидробионти ще е локално и обратимо. Препоръчва се прилагане на смекчаваща мярка.

В зоната са предвидени неструктурни мерки, насочени към намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Те ще окажат трайно, положително въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в зоната.

3. Оценка на въздействието по видове

3.1 Бозайници

Предвидените съоръжения за попадат в близост до местообитания на видрата. Външният колектор на с. Жеравна е планиран за изграждане в границите на местообитанията на пъстрия пор и степния пор.

Изграждането на външния колектор на с. Жеравна ще доведе до временна загуба на местообитания за пъстрия пор и степния пор. Площта, която ще бъде засегната от съоръжението е много малка, сравнено с цялата територия, пригодна за видовете в зоната. Поради това не се очаква значително отрицателно въздействие върху местообитанията на двата вида.

При реализиране на строителни дейности по изграждане на предвидените съоръжения може да се очаква безпокойство на видовете видра, степен и пъстр пор. И трите вида са подвижни, адаптивни животни и ще избегнат значително въздействие, като се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Въздействието е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ.

Дейностите по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите ще окажат временно отрицателно въздействие върху ихтиофауната в зоната (описано по-долу). Може да се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата, в резултат на намаляване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Поради това не се очаква значително въздействие. След изграждане на съоръженията ще има дълготраен положителен ефект върху хранителната база на вида.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популацията на видрата в ЗЗ.

3.2. Влечуги

Територията на която ще се изгражда колектора не попада в потенциално местообитание на никой от видовете влечуги, предмет на опазване.

При реализиране на строителни дейности по осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите в зоната може да се очаква безпокойство за обикновената блатна костенурка. Влечугите са относително слабо чувствителни по отношение на безпокойството. При обезпокояване се скриват под водата. Те ще избегнат значително въздействие, като се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ.

Европейската блатна костенурка е предимно хищен вид, хранещ се с насекоми, ракообразни, мекотели, червеи, риби и земноводни. Рядко яде растителна храна. Поради относително широкия хранителен спектър на вида не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база. След изграждане на съоръженията ще има дълготраен положителен ефект върху хранителната база на вида.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популацията на влечугите в ЗЗ.

3.3. Земноводни

Предмет на опазване в зоната са южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*). Тритонът населява предимно стоящи водоеми, поради което не се очаква въздействие. Възможно е бумките да бъдат повлияни от предложените мерки в ПУРБ.

Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ. Единственото потенциално въздействие е безпокойство, с нисък интензитет. Земноводните са с ниска чувствителност по отношение на безпокойство.

3.4. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната са следните водозависими безгръбначни животни: Бисерна мида (*Unio crassus*) и Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*).

При реализиране на предвидените за територията на ЗЗ мерки в ПУРБ може да се очаква пряко унищожаване на единични екземпляри бисерна мида, обитаващи зоната на строителство на съоръжения тип Рибен проход на местата, както и на места, където е предвидено отстраняване на бариерно съоръжение.

Не се очаква увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете, както и фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект и прекъсване на биокоридори. Не се очаква настъпване на промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, предмет на опазване, поради загуба на екземпляри; не могат да настъпят промени в хранителната база или безпокойство. Като цяло, изпълнението на всички предвидени мерки ще доведе до подобряване на условията за водозависимите безгръбначни в ЗЗ.

3.5. Риби

Предмет на опазване в зоната са: Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Горчивка (*Rh. sericeus*), Балкански щипок (*S. aurata*), Обикновен щипок (*C. taenia*), Главоч (*C. gobio*). В зоната е открито

ново находище на вида главоч, като популацията в река Карадере е оценена в неблагоприятно състояние.

При изпълнението на структурните мерки не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори; промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, поради загуба на екземпляри; промяна в хранителната база.

По време на изпълнение на строителни дейности за изграждане на рибни проходи и/или премахване на фрагментационни съоръжения от речното корито, може да се предизвика безпокойство. Строителната дейност ще предизвика прогонване на риби и възможно кратковременно влошаване на някои физични и химични параметри на водата, поради замътване, попадане на строителни смеси във водата и др. По-чувствителни на това въздействие ще са дребните и слабоподвижни риби от видовете главоч, щипок. Риск представлява заустването на недопречистени води от ПСОВ при аварии, което може да предизвика смъртност. В случаи на ефективно водопречистване на отпадъчните води въздействието на строителните дейности при изпълнени на мярката върху рибните съобщества ще е локално и обратимо.

4. Кумулативно въздействие

Кумулативен ефект върху водозависимите видове и местообитания оказват водовземанията и заустванията, главно директните зауствания на канализационната мрежа, както и промишлени замърсявания. В зоната са предвидени мерки, които ще окажат трайно, положително въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в зоната. Не се очаква кумулативен ефект.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия върху видовете, обект на опазване в 33 показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

6. Сметчаващи мерки в 33 „Котленска планина”

- Строителството на съоръжения тип Рибен проход да се осъществяват в периода на маловодие и след размножителния период на масовите видове т.е. след месеците май-юли (за шаранови риби). Премахването на

фрагментации да се осъществява също извън размножителния период на рибите, обект на защита в ЗЗ.

Очакван ефект: Редуциране на опасността от негативно влияние на влошени физикохимични показатели на водата (мътност, кислородно съдържание, разтворени частици и други) по време на строителство.

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и водната тераса и извън размножителния период на земноводни, предмет на опазване на ЗЗ.
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

7. Остатъчно въздействие

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ „Котленска планина” в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ „Котленска планина” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. В зоната са предвидени мерки, които ще окажат трайно, положително въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в зоната.

5.3.28 ЗЗ КРАЙМОРСКА ДОБРУДЖА (BG0000130)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Крайморска Добруджа“ попада 1 повърхностно водно тяло - BG2DO700L018. Екологичното състояние е добро. В границите на ЗЗ „Крайморска Добруджа“ попадат и 2 подземни водни тела. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 40A0*Субконтинентални перипанонски храстови съобщества
- 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosedion albi*,
- 62C0 Понто-Сарматски степи
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 6220* Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас *Therobrachypodietea*,

- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Дългопръст нощник (*Myotis caraccinii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

В защитената зона не са предмет на опазване водозависими видове животни.

Според проекта на ПУРБ II в границите на ЗЗ „Крайморска Добруджа” натиска върху повърхностните водни тела е свързан с:

- Дифузни – селско стопанство;
- Въвеждане на неместни видове и заболявания.

2. Идентификация на въздействието

В ПУРБ II не се придвижват структурни мерки и не се очаква отрицателни въздействия върху защитената зона. Неструктурните мерки „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници” и „Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води”, „Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за водоземане от подземни води с цел постигане на целите за водното тяло“, „Изпълнение на програма за собствен мониторинг на повърхностни, подземни води и отпадъчни води в района на депа за отпадъци“ (и др., Приложение 3) имат за цел запазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземни водни тела.

3. Кумулативно въздействие

Не се очаква кумулативен ефект върху видове и местообитания.

4. Заключение

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ „Крайморска Добруджа” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ II. Предвидените неструктурни мерки ще намалят замърсяването в зоната и ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.29 33 ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000139)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Луда Камчия“ попадат 3 повърхностни водни тела (BG2KA400L044, BG2KA400R1143, BG2KA400R1243) и едно подземно - BG2G000000Q007 (Приложение 3). Всички са оценени в добро екологично състояние, а за химичното няма данни.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 4090 Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета
- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 7220 Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*)
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum* .
- 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91AA Източни гори от космат дъб
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*)

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Видра (*Lutra lutra*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Обикновен

паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) и следния вид растение от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Воднозависими видове , предмет на опазване в защитената зона: Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), Горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Маришка мряна (*B. plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Южен гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Обикновена блатна костенурка (*E. orbicularis*), Видра (*L. lutra*).

Според Проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ „Луда Камчия” натиска върху повърхностните водни тела е свързан с:

- дифузни замърсявания от селскостопанска дейност;
- развитие на аквакултури.

Описаните въздействия водят до влошаване на качествата на местообитанията и състоянието на видовете, главно посредством влошаване на качеството на водата – увеличаване на органичното натоварване (натиск), постъпващо от торене на земеделски площи. Евтрофикацията води до цъфтеж на водорасли и влошаване на физикохимичните показатели на водата. Мерки, насочени срещу намаляване на постъпващите азотни и фосфорни съединения във водите, както и тези насочени към борба с последствията от евтрофикацията ще доведат до подобряване на химичното и екологичното състояние. През територията на ЗЗ протича река Луда Камчия и се намира язовир Скала 1 с изградено стопанство за отглеждане на риби.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ

В проекта на ПУРБ за ЗЗ „Луда Камчия” са предложени следните структурни мерки:

- Прилагане на биологични методи за ограничаване на евтрофикацията (посредством зарибяване с растителноядни риби в язовирите, в които е установен цъфтеж на водорасли) – яз. Скала 1 - на територията на зоната;
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на външен колектор, с. Градец – в близост до зоната, но извън нея.

Реализирането на мярка „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места” ще доведе до намаляване на замърсяването с отпадъчни води и ще има положителен ефект върху качеството на водите.

Предложените мерки няма да окажат отрицателно въздействие върху местообитанията в зоната.

В зоната са предложени и структурни мерки, които ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в нея – „Намаляване на замърсяването с

нитрати от земеделски източници“ и „Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води“.

3. Оценка на въздействието по видове

Не се очаква отрицателно въздействие върху бозайниците, земноводните, влечугите и безгръбначните в зоната.

Мярката за зарибяване на яз. Скала 1 ще окаже положително въздействие върху хранителната база на видрата.

Потенциално отрицателно въздействие при реализацията на втората мярка, е внасяне и разпространение на неместни видове риби, които могат да окажат въздействие главно върху местните видове риби и земноводни.

3.1. Риби

Предмет на опазване в зоната са следните видове риби: Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), като първите два вида не установени при изпълнение на проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", а вторите два са с ниска численост. Подобряване на качеството на водата, очаквано при изпълнение на структурната мярка „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места“ ще постигне подобряване на състоянието на повърхостни води, което би имало потенциален положителен ефект върху видовете риби обект на опазване в ЗЗ. При изпълнение на структурна мярка за прилагане на „Биологични методи за ограничаване на еутрофикацията“, чрез предвидено зарибяване с растителноядни видове риби, съществува риск от внасяне на инвазивни видове (напр. *Pseudorasbora parva*, *Lepomis gibbosus*). Тези видове се срещат масово в рибарниците за топловодни риби (каквито са и растителноядните видове) у нас. При вземане на зарибителен материал от инвазирани стопанства с него могат да попаднат и индивиди от инвазивни видове. При масово развитие на инвазивен вид може да се очаква промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, поради загуба на екземпляри; промяна в хранителната база.

При изпълнението на тази структурна мярка не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори.

3.2. Земноводни

Предмет на опазване в зоната са следните видове Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

4. Кумулативно въздействие

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия върху видовете, обект на опазване в 33 показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

6. Смекчаваци мерки в 33 „Луда Камчия”

- Зарибяванията с растителноядни риби да се осъществяват под строг контрол от органите на ИАРА за недопускане попадането на инвазивни видове риби (псевдоразбора, слънчева риба и американско сомче) в зарибителния материал и респективно във водното тяло.

Очакван ефект: Недопускане на разпространение на инвазивни видове риби.

7. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 „Луда Камчия”.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 „Луда Камчия” в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 „Луда Камчия” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. Очаква се дълготрайно положително въздействие върху видовете и местообитанията в зоната, в резултат на прилагане на предложените структурни и неструктурни мерки.

5.3.30 33 МАНДРА – ПОДА(BG0000271)

1. Описание на състоянието на 33 и видовете натиск в нея

В границите на 33 „Мандра-Пода” попадат 5 повърхностни водни тела (BG2MA100L001, BG2MA107L002, BG2IU100R003, BG2MA200R003, BG2MA400R004), 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C1308) и 3 подземни водни тела (BG2G000000Q009, BG2G000000PG029, BG2G000000K2035). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 14 природни местообитания и 27 вида животни.

Комплексът Мандра - Пода обхваща Мандренското езеро с околните му влажни зони. Мандренското езеро е разположено на черноморския бряг и е най-южното от Бургаските езера. Североизточната му част се намира непосредствено до Бургас. Езерото е било полусолено, но е превърнато в сладководен язовир. Между стената му и Черно море е запазена лагуна, обхващаща местностите Пода и Узунгерен. Към комплекса се отнасят и каскадовидно разположените рибовъдни басейни в северозападната част на езерото в долината южно от село Черни връх. Близостта до индустриалната зона на Бургас е основният фактор на влияние.

33 е с площ 6139.1738 ха, като морската част обхваща 3.4% от площта ѝ (208.73 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (166 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (3.1 ха), 1160 Обширни плитки заливи (202.09 ха). В зоната липсват морски видове, предмет на опазване.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за 33 „Мандра-Пода” са предложени следните структурни мерки:

- по отношение на ВТ BG2MA100L001:
 - биологични методи за ограничаване на еутрофикацията; действие за изпълнение: зарибяване с растителноядни риби - езеро Мандра
- по отношение на ВТ BG2IU100R003 и BG2IU100R002 (извън територията на 33, но в близост до нея):
 - осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение (при съществуваща ПОСВ):
 - доизграждане на канализация с. Маринка
 - изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле", Община Бургас
 - изграждане на канализационна система на Лесопарк „Росенец”-зона „Хижи”
 - изграждане на ПСОВ Лесопарк „Росенец”-зона „Хижи”
- по отношение на ВТ BG2BS000C1308:

- осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане, реконструкция и модернизация на канализационната мрежа на кв. „Крайморие“, гр. Бургас - 15000 е.ж.
 - изграждане на ПСОВ/КПС (в т.ч. 2 бр. тласкатели за включване в ПСОВ Бургас) - кв. „Крайморие“, гр. Бургас
- осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води; действие за изпълнение: РРМ на съществуващи приемателни съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив.

Заустването на непречистени отпадъчни води в морето е източник на биогенни елементи. Последните са основната причина за еутрофикационните процеси в крайбрежната зона, които могат до доведат до изчерпване на кислорода, до създаване зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са също така източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане.

Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на ПСОВ в проекта на ПУРБ се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху цялостното природозащитно състояние на местообитанията, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови и производствени води. Това е особено важно за тази ЗЗ, чиято самопречиствателна способност е ограничена поради специфичните ѝ особености (полузатворена циркулация и ограничен водообмен).

В зоната са предложени и редица неструктурни мерки, с положителен ефект върху местообитанията и видовете: „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници“, „Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води“, „Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води“, мониторинг и др. (Приложение 3).

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтип „Подводни ливади от морски треви“, липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на

този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ по осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1140 в рамките на ЗЗ „Мандра-Пода“ е неблагоприятно - незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради силно замърсяване с твърди отпадъци, изхвърлени от морето по бреговете; замърсяване с отпадъчни води и нефтопродукти; много висока мътност на водата; мирис на водата на разлагачи се морски тревы и водорасли.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на точкови източници на замърсяване в непосредствена близост до местообитанието (в северно направление се намира индустриалната зона на Бургас и пристанище Бургас, а на юг рибарско селище); пренос на битово и промишлено-нефтено замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието и от плавателните съдове, които преминават; наличие на интензивен воден транспорт в близост до обекта, наличие на нефтопровод и таляни в близост до местообитанието.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ по осигуряване на подходящо

пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Мандра-Пода“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради силно замърсяване с твърди отпадъци, изхвърлени от морето по бреговете; замърсяване с отпадъчни води и нефтопродукти; много висока мътност на водата; мирис на водата на разлагащи се морски треви и водорасли.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на точкови източници на замърсяване в непосредствена близост до местообитанието (в северно направление се намира индустриалната зона на Бургас и пристанище Бургас, а на юг рибарско селище); пренос на битово и промишлено-нефтено замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието и от плавателните съдове, които преминават; интензивен риболов, вероятно и добив на биологични ресурси от дъното; наличие на нефтопровод и таляни; застрояване южно и северно от местообитанието.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непрочистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ по осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

1130 Естуари

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Мандра-Пода“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради наличието на фитопланктонни цъфтежи по периферията на зоната.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на замърсяване с нефтени продукти от намиращите се в съседство басейни, свързани с нефтопреработвателната промишленост в района, замърсяване с твърди битови отпадъци по бреговете в следствие на антропогенна дейност, замърсяване чрез морска вода от Бургаския залив с нефт и нефтопродукти, замърсяване от интензивния автомобилен трафик; напреднала еутрофикация и обрастване на местообитанието с хигрофити; хидрологични изменения в резултат на разположения над местообитанието язовир Мандра и регулиран отток на вливащите се реки в местообитанието; силна урбанизация, магистрален път и диги по бреговете.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ по осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ е благоприятно по всички критерии.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

1150 Крайбрежни лагуни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Залив Ченгене скеле“ е неблагоприятно – незадоволително. Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ по осигуряване на подходящо

пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

1310 Salicornia и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени

Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

1410 Средиземноморски солени ливади

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitriche-Batrachion

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1355 Видра (Lutra lutra)

Не се очаква структурните мерки да окажат отрицателно въздействие върху видрата и нейните местообитания. Очаква се положително въздействие върху местообитанията на вида и върху хранителната му база.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Не се очаква структурните мерки да окажат отрицателно въздействие върху *Emys orbicularis* и нейните местообитания. Очаква се положително въздействие върху местообитанията на вида и върху хранителната му база.

4.3. Земноводни

1171 *Triturus karelinii* (Южен гребенест тритон)

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)

Не се очаква структурните мерки да окажат отрицателно въздействие върху земноводните и техните местообитания. Очаква се положително въздействие върху местообитанията им.

4.4. Риби

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на вида *Rh. amarus* в ЗЗ „Мандра-Пода“ се намира в незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- Критерий 1. Популация в границите на зоната - видът е установен в зоната с ниска численост и биомаса.

1141 Уклея (Брияна, Облез) (*Chalcalburnus chalcoides*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на вида *Ch. chalcoides* в ЗЗ „Мандра-Пода“ се намират в благоприятно природозащитно състояние по всички критерии.

1149 Обикновен щипок (*Cobitis taenia*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на вида *C. taenia* в ЗЗ „Мандра-Пода“ се намират в благоприятно природозащитно състояние по всички критерии.

Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ за прилагане на биологични методи за ограничаване на еутрофикацията, чрез зарибяване с растителноядни риби е широко прилаган метод за контрол върху цъфтежите на фитопланктона. Наред с ограничаването на внасянето на органика във водното тяло тази мярка има значителен положителен ефект върху редица параметри на повърхностните води. Отрицателно въздействие върху рибите може да окажат попадналите заедно със зарибителния материал инвазивни видове риби (напр. *Pseudorasbora parva*, *Lepomis gibbosus*), обитаващи повсеместно рибарниците за топловодни риби, в каквито се отглеждат и

растителноядните видове у нас. При изпълнение на смекчаващите мерки не се очаква отрицателно въздействие върху сладководните видове риби – обект на опазване в зоната, чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в ПУРБ мерки. Мерките няма да засегнат местообитанията на видовете.

5. Кумулативно въздействие

ЗЗ „Мандра –Пода ” е подложена на кумулативно въздействие от:

- 3 зони за къпане (извън зоната, но в непосредствена близост до нея)
- 1 точков източник на заустване на промишлени отпадъчни води в морето - на Бургаски корабостроителници
- 1 точков източник на заустване на пречистени отпадъчни води в езерото Мандра от канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас
- 1 депо за битови отпадъци

Близо до територията на ЗЗ се намират и две предприятия с висок рисков потенциал - „Складова база за съхранение на пропан-бутан и дизелово гориво“, гр. Бургас (в непосредствена близост до зоната) и „Склад за съхранение на взривни материали“, кв. Горно Езерово, гр. Бургас, както и зона на изливане на промишлени отпадъчни води.

Посочените източници на замърсяване са постоянни и кумулативното въздействие от тях има дълготраен и отрицателен ефект върху химичното и екологично състояние на крайбрежните води, а оттам и върху природозащитния статус на местообитанията и видовете – предмет на опазване в зоната.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

6. Смекчаващи мерки

- Зарибяванията с растителноядни риби да се извършват под строг контрол на органите на ИАРА за недопускане на инвазивни видове – псевдоразбора, слънчева риба, американско сомче в зарибителния материал, респективно в ЗЗ.

Очакван ефект: Недопускане на разпространение на инвазивни видове риби.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложиени в проекта ПУРБ.

8. Заключение

Очаква се положително, дългосрочно въздействие върху видовете и местообитания - предмет на опазване в ЗЗ, в резултат на подобряване природозащитното състояние на морската среда. Очаква се подобряване на цялостното състояние на водните тела в ЗЗ чрез подобряване на химическото състояние на водоемите в резултат от пречистването на отпадъчните води, вливащи се в морето.

Слабо отрицателно въздействие върху сладководните и водозависими видове животни – предмет на опазване в зоната, би могло да бъде свързано с краткотрайно безпокойство със сравнително нисък интензитет предвид ремонтните дейности по пречиствателните станции. Не се очаква отрицателен ефект върху местообитанията - предмет на опазване в зоната, при прилагане на мерките.

5.3.31 ЗЗ МАРИНА ДУПКА (BG0000589)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Марина дупка“ попада 1 повърхностно водно тяло (Приложение 3). Повърхностните води са с екологична оценка „умерено“ състояние. Химичното състояние е отчетено като добро.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочено едно местообитание от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС - 8310 Неблагоустроени пещери. В предмета на опазване в защитената зона са следните видове животни и растения от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Голям нощник (*Myotis myotis*), Голям подковнонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Подковнонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Средиземноморски подковнонос (*Rhinolophus blasii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Южен подковнонос (*Rhinolophus euryale*).

Няма установени водозависими местообитания и консервационно значими видове.

Според ПУРБ в границите на ЗЗ „Марина дупка“ натиска върху повърхностните водни тела основно е свързан с:

- Дифузно замърсяване от селското стопанство.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ II за ЗЗ „Марина Дупка“ няма предложени структурни мерки на територията на зоната и не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване. Като неструктурна мярка е предвидена „Намаляване

на замърсяването с нитрати от земеделски източници”, която ще е с полжителен ефект върху качеството на повърхностните води.

3. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ „Марина дупка” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. Предложената неструктурна мярка ще окаже положителен ефект върху качеството на повърхностните води.

5.3.32 ЗЗ ОСТРОВЧЕ (BG0000173)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Островче“ попада 1 повърхностно водно тяло - BG2KA800R030, и две подземни: BG2G000K1NB036, BG2G000K1NB037 (Приложение 3).

Предмет на опазване в зоната са следните природни местообитания:

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи) .
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа Galio-Carpinetum
- 9180 *Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове
- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens* .
- 91I0 *Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp*
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Видра (*L. lutra*), Вълк (*C. lupus*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregusna*), Голям подковонос (*Rh. ferrumequinum*). Предмет на опазване в зоната са следните риби: Горчивка (*Rh. sericeus*), Обикновен щипок (*C. taenia*). Предмет на опазване в зоната са следните земноводни и влечуги: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*). Безгръбначни: *Bolbelasmus unicornis*, Алпийска розалия (*R. alpina*), Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Лицена (*L. dispar*), Обикновен сечко (*C. cerdo*), Осмодерма (*O. eremita*), Полиоматус (*P. eroides*), Хидриас (*E. matterna*).

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ няма видове натиск, които оказват въздействие върху повърхностни водни тела.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в ЗЗ видовете натиск, които оказват отрицателно въздействие върху тях са разгледани по-долу в текста.

Замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица оказват слабо отрицателно въздействие. Това не води до промени в състава и структурата на съобществата им.

Инвазивните видове *Amorpha fruticosa* и *Robinia pseudoacacia* са с много ниско обилие и покритие в съобществата на местообитание 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс и оказват слабо отрицателно въздействие върху тях.

Залесяванията с насаждения на хибридни тополи са били по-широко разпространени преди 10-20 г. Това оказва значително дълготрайно отрицателно въздействие върху съобществата на местообитание 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Тяхното залесяване създава проблем за запазване на генетичния фонд от местни черни тополи, които за района са на изчезване. Местните черни тополи хибридизират лесно с тополите култивари и по този начин възобновяването с черни тополи е от неустановен произход.

В стандартния Natura 2000 формуляр на ЗЗ са посочени следните воднозависими видове животни, предмет на опазване: Горчивка (*Rh. sericeus*), Обикновен щипок (*C. taenia*), Южен гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Видра (*L. lutra*).

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

В зоната не са предложени структурни мерки, поради което не се очаква отрицателно въздействие от реализиране мерките на ПУРБ.

Предложени са неструктурни мерки, които ще окажат благоприятно въздействие върху местообитанията и видовете „Опазване на водите от замърсяване с препарати за растителна защита“, „Проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води“ и др. (Приложение 3).

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ. Предвидените неструктурни мерки окажат благоприятно въздействие върху местообитанията и видовете в тях.

5.3.33 33 ОТМАНЛИ (BG0001502)

1. Описание на състоянието на 33 и видовете натиск в нея

В границите на 33 „Отманли” попада 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C1308) и 1 неанализиран участък. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3

Предмет на опазване в 33 е 1 природно местообитание – 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (8.83 ха - територията на цялата зона), и видовете 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*.

Зоната е изцяло морска, с площ 8.83 ха. Залив Отманли се намира в южната част на Бургаски залив, в непосредствена близост до Защитена зона „Залив Ченгене скеле”, и се характеризира със смесени съобщества на морски тревы от родовете *Zostera* и *Zannichellia* върху пясъчно-черупчест субстрат. Обрастванията се простират в дълбочинния диапазон 1 - 5.5 (6) м, като на места разпространението им е петнисто. През летния сезон прозрачността на водата е 2 - 3 м, максимум 4 м, а солеността - около 15‰. Районът се характеризира с еутрофни условия на водната среда, поради близостта на град Бургас. *Zostera marina* присъства в Червената Книга на Република България като застрашен вид (EN) по IUCN категоризация, също и в листата на Бернската конвенция. Отбелязано е присъствието на *Upogebia pusilla* - застрашен вид, включен в Червената книга на Черно море. Подводните ливади са структуроопределящо местообитание за морската част на зоната и все още се намират в сравнително добро състояние. Защитената акватория обхваща припл. 30% от подводните ливади на морски тревы по Южното черноморско крайбрежие на Р. България. Съществуването им е застрашено поради близостта на силно антропогенно повлиян район.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за 33 „Отманли” са предложени следните структурни мерки:

- осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане, реконструкция и модернизация на канализационната мрежа на кв „Крайморие“, гр. Бургас - 15000 е.ж.
 - изграждане на ПСОВ/КПС (в т.ч. 2 бр. тласкатели за включване в ПСОВ Бургас) - кв. „Крайморие“, гр. Бургас
- осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води; действие за изпълнение: РРМ на съществуващи приемателни съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив.

В проекта са заложили и мерки, насочени към повърхностни водни тела, които се намират в близост до зоната, но не попадат в границите ѝ. Тъй като тези водни тела оказват пряко влияние върху състоянието на крайбрежните води обаче, смятаме, че въздействието им върху тази ЗЗ трябва да бъде разгледано. Това са следните мерки:

- осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - доизграждане на канализация с. Маринка
 - изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле", Община Бургас
 - изграждане на канализационна система на Лесопарк "Росенец" - зона "Хижи"
 - изграждане на ПСОВ Лесопарк "Росенец" - зона "Хижи"

Заустването на непречистени отпадъчни води в морето е източник на биогенни елементи. Последните са основната причина за еутрофикационните процеси в крайбрежната зона, които могат до доведат до изчерпване на кислорода, до създаване зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са също така източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане.

Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на канализационни системи и ПСОВ на населени места, както и подходящото пречистване на промишлени отпадъчни води, се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху цялостното природозащитно състояние на местообитанията, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови и производствени води.

В зоната са предвидени и неструктурни мерки, които ще окажат положително въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване – „Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места“, „Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност“.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната е представен само подтип „Подводни ливади с морски треви“ на местообитание 1110, който заема цялата площ на зоната.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето.

Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ по осигуряване на подходящо пречистване на производствени отпадъчни води чрез ремонт и модернизация на приемателните съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата на Бургаски залив се очаква да допринесе за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологичното замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството недостатъчно пречистени промишлени отпадъчни води, вливащи се в морето.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

В дългосрочен план след изграждането и модернизацията на канализационне мрежи и ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

4.2. Влечуги

В ЗЗ „Отманли” няма влечуги - предмет на опазване

4.3. Земноводни

В ЗЗ „Отманли” няма земноводни - предмет на опазване

4.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*)

В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху двата вида карагъоз, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на

концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

4.5. Водни безгръбначни

В ЗЗ „Отманли” няма водни безгръбначни - предмет на опазване

4.6. Растения

В ЗЗ „Отманли” няма водозависими и водни растения - предмет на опазване

5. Кумулативно въздействие

В непосредствена близост до територията на ЗЗ „Отманли” се намира нефтопристанище „Росенец“ на Пристанище Бургас. Зоната е под влиянието на постоянен морски трафик към и от Пристанище Бургас. В непосредствена близост до ЗЗ е разположено и рибарско селище. Вливащата се в непосредствена близост до южната граница на зоната р. Отманли се намира в добро екологично състояние (БДЧР). През летния туристически сезон се усилва туристическия поток в района, което е възможно да доведе до допълнително замърсяване на крайбрежната зона и водите вследствие на недостатъчно изградената канализационна система на вилните и рибарски селища и липсата на ПСОВ. Възможно е допълнително въздействие чрез натрупване на битови отпадъци в крайбрежната зона. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

6. Смекчаваци мерки

Не се предвиждат смекчаваци мерки за ЗЗ, тъй като степента на отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, при прилагането на структурните мерки, заложи в ПУРБ, се счита за незначителна.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

8. Заключение

Очаква се подобряване на ПС на местообитанията и видовете - предмет на опазване в ЗЗ, в резултат на подобряването на цялостното екологично състояние на водните тела в ЗЗ чрез подобряване на химическото състояние на водоемите след изграждане и модернизирание на ПСОВ и канализации, както и при подобряване на условията за пречистване на производствени отпадъчни води от корабите.

5.3.34 33 ПЛАЖ ГРАДИНА - ЗЛАТНА РИБКА (BG0000146)

1. Описание на състоянието на 33 и видовете натиск в нея

В границите на 33 „Плаж Градина - Златна рибка” попадат 1 подземно водно тяло (BG2G00000K2035) и 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C1011). В резултат на проведеното картиране в зоната е новоустановено 1 повърхностно водно тяло (без кодово обозначение), спадащо към местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition, с малка площ (1.41 ха).

Предмет на опазване в зоната са 11 природни местообитания и 12 вида животни.

Сухоземната част на зоната е комбинация от дълъг плаж с малки дюни и заливни гори. В морската част са включени островите Св. Иван и Св. Петър. На остров Св. Петър има фар с малки градини около него. Има няколко рибарски хижи на запад и една в източната част на острова. Завзет е от трънливи храсти, където се намират колонии на заека - подземник. На острова пасат крави и кози. Островът е изцяло рудерализиран. Наблюдават се многобройни заешки колонии. Само на крайбрежни скали (с наклон 30 - 90%) откъм морето може да се види крайбрежна скална растителност. Острова се използва от рибарите и за едnodневни посещения през лятото. Остров Св. Иван е изцяло рудерализиран, зает само от видове от Chenopodiaceae. Безводен остров, покрит с гуано от чайките с дебелина на слоя между 10 - 15 см. Място за размножаване. Само на крайбрежните скалисти разклонения са открити индивидуални представители на скални растения. Островът не се посещава. Зоната е под силен туристически натиск.

Морската част на зоната обхваща 82.95% от площта ѝ (1033.43 ха). Обект на опазване в морската част на 33 са следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (933.65 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (4.49 ха), 1160 Обширни плитчи заливи (258.32 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (95.92), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*. Липсват данни от подробно картиране, описание на съществуващите подтипове, и оценка на природозащитното състояние на тези местообитания.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за 33 33 „Плаж Градина - Златна рибка” е предложена една нова структурна мярка с 3 действия за изпълнение:

- Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места; действия за изпълнение:
 - закриване и рекултивация на общинско депо с. Равадиново

Депата за битови отпадъци са източник на замърсители (особено когато се намират в близост до водоеми), които с повърхностния отток или с подземните води постъпват във водоемите. Сериозен проблем се оказват и отпадъците, които се изхвърлят на нерегламентирани места, тъй като често попадат в реки и дерета и оттам в крайбрежните води. Прилагането на тази мярка има положителна тенденция и е насочена към намаляване на замърсяването от такива отпадъци, както и на запазването на ресурсите и качеството на крайбрежните води. Очаква се подобряване на цялостното природозащитно състояние на местообитанията, както и намаляване на химическото замърсяване на водоемите и крайбрежните морски води в резултат на повърхностен отток при премахване на сметището.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтип „Подводни ливади от морски треви“, липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Може да се очаква непряко положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)

В зоната има установени находища на подтип „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*“, „Инфра- и циркулиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*“.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Може да се очаква непряко положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Може да се очаква непряко положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наблюдаваното силно замърсяване на бреговете с твърди отпадъци, изхвърлени от водата или на място.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на точкови източници на замърсяване от курортни комплекси в близост до брега и липса на пречиствателни съоръжения на къмпингите; пренос на битово замърсяване с морските течения от силно урбанизираната брегова ивица (Созопол, Черноморец, хотелски комплекси и къмпинги); интензивно застрояване на бреговата ивица в южната част на залива; риболов и добив на биологични ресурси от дъното; интензивен воден транспорт, особено през летния сезон; наличие на даляни и съоръжения за развъждане на миди в рамките на зоната.

Може да се очаква непряко положително въздействие върху това местообитание чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 3150 в рамките на ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наблюдаваната фрагментация от временни пътища, депониране на земна маса от строителна дейност и

засипване; заблатяването и обрастването с тръстика на езерата; малката дълбочина на водоемите

- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с твърди битови отпадъци в резултат на интензивната туристическа дейност, незаконни сметища, автомобилен трафик в съседство, замърсяване със строителни отпадъци, депо за земни маси от строителства; напреднала еутрофикация; временни черни пътища до плажа, хотели и къмпинги в близост; хидрологични и морфологични промени; силно изплитняване и засушаване.

Може да се очаква непряко положително въздействие чрез подобряване на условията на средата - подобряване на химичното състояние чрез намаляване на замърсяването в резултат на повърхностния отток от неотговарящи на изискванията сметища.

1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1240 в рамките на ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наблюдаваната малка площ на ценозите от *Limonium* и неравномерното разпространение на индивидите.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради силното антропогенно натоварване особено на южната част на зоната и интензивните строежи на нови хотели; използването на торове и пестициди в местообитанието и прилежащите му територии, както и битовото замърсяване.

Предвидената нова структурна мярка в проекта ПУРБ не се очаква да допринесе пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наблюдаваната интензивна фрагментация по време на активния туристически сезон, по време на който растителността постоянно се унищожава от преминаващи хора, поставени шезлонги и чадъри.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради силното битово замърсяване и наблюдаваните изоставени чадъри и временни постройки след края на туристическия сезон; активното ползване за рекреационни нужди на отдадения на концесия плаж, в резултат на което територията се утъпква от почиващите и има поставени шезлонги и чадъри.

Почистването на отпадъци ще има положително въздействие за подобряване на ПС на това местообитание.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наблюдаваната интензивна фрагментация по време на активния туристически сезон, по време на който в местообитанието има временни пътеки и пътища, по които преминават моторни превозни средства, както и временни постройки и каравани, което води до утъпкване.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради активното ползване за рекреационни нужди на дюните, в резултат на което присъстват много временни постройки и съоръжения, територията на местообитанието се утъпква и фрагментира от пешеходните пътеки и преминаващите превозни средства, налице е голямо количество битови отпадъци.

Предвидената нова структурна мярка в проекта ПУРБ не се очаква да допринесе пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2130* в рамките на ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наблюдаваната интензивна фрагментация по време на активния туристически сезон, по време на който в местообитанието има временни пътеки и пътища, по които преминават моторни превозни средства, както и от наличието на временни постройки и изкуственото залесяване с черен бор; ограничено присъствие на характерните видове мъхове и лишеи; ниско разнообразие и численост на типичните за местообитанието видове; присъствие на инвазивните видове *Amorpha fruticosa* и *Coryza canadensis*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради активното ползване за рекреационни нужди на дюните, в резултат на което присъстват много временни постройки и съоръжения, територията на местообитанието се утъпква и фрагментира от пешеходните пътеки и преминаващите превозни средства, налице е голямо количество битови отпадъци, част от територията на местообитанието е унищожена при залесяването с черен бор.

Предвидената нова структурна мярка в проекта ПУРБ не се очаква да допринесе пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние на тези видове в ЗЗ.

Дейностите по реализацията на тази мярка от ПУРБ са свързани със сухоземната част и нямат пряка връзка с китоподобните. Поради това при прилагането на мярката не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Очакваното въздействие върху делфините ще е непряко, изразяващо се в намалени концентрации на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда, и подобряване състоянието на местообитанията в крайбрежната зона, както на китоподобните, така и на рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *E. orbicularis* в ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 3. Структури и функции – обща фрагментация на потенциалните местообитания на вида от линейни съоръжения.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху популациите и местообитанията на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидената в проекта ПУРБ мярка. Очаква се положителен ефект от прилагането на мярката върху състоянието на местообитанията на този вид чрез подобряване на химичното състояние на водоемите при намаляване на замърсяването от повърхностния отток от неотговарящи на изискванията сметища.

4.3. Земноводни

1171 *Triturus karelinii* (Южен гребенест тритон)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *T. karelinii* в ЗЗ „Плаж Градина – Златна рибка“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – намерени са много малко индивиди в зоната.
- критерий 3. Структури и функции – фрагментация на потенциалните местообитания на вида поради преминаването на второкласен път в зоната.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху популациите и местообитанията на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидената в проекта ПУРБ мярка. Очаква се положителен ефект от прилагането на мярката върху състоянието на местообитанията на този вид чрез подобряване на химичното състояние на водоемите при намаляване на замърсяването от повърхностния отток от неотговарящи на изискванията сметища.

4.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*)

Дейностите по реализацията на тази мярка от ПУРБ са свързани със сухоземната част и нямат пряка връзка с морските риби. При прилагането на мярката не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитание на двата вида карагъоз, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Очакваното въздействие върху двата вида карагъоз ще е непряко, изразяващо се в намалени концентрации на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители в морската среда, и подобряване състоянието на техните местообитания.

5. Кумулативно въздействие

ЗЗ „Плаж Градина - Златна рибка” е подложена на кумулативно въздействие от:

- 3 зони за къпане
- 1 точков източник на пречистени битови отпадъчни води - от канализационна система Созопол-Черноморец-Градина (в морето приблизително на 2 км от брега)
- 1 точков източник на отпадъчни води от курортно селище (к-г Градина) и депо за битови отпадъци при с. Равадиново - в непосредствена близост, но извън границите на зоната.

През летния сезон в резултат от интензивния туристически натиск е възможно влошаване на качеството на водите в близката крайбрежна зона, както и на интензивно въздействие чрез натрупване на битови отпадъци, утъпкване и изкореняване на растителността при разполагането на временни постройки и съоръжения върху дюните. Този антропогенен натиск, в комбинация с вливането на непречистените водите от канализационната система на вилното селище, е възможно да има кумулативно

въздействие. Замърсяването се очаква да има локален и краткосрочен характер. Водите от канализационната система от ПСОВ Созопол-Черноморец-Градина са пречистени и не се очаква значително отрицателно въздействие върху екологичното състояние на водите в ЗЗ.

През летния туристически сезон в зоната се наблюдава и засилен трафик на рекреационни плавателни съдове, което може да доведе до замърсяване, безпокойство на риби и морски бозайници, нарушаване на целостта на местообитанията на морски тревни при евентуално закотвяне на плавателни съдове в техните граници.

6. Смекчаваци мерки

Не се предвиждат смекчаваци мерки за ЗЗ, тъй като степента на отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, при прилагането на структурната мярка, заложена в ПУРБ, се счита за незначителна.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мярката, заложена в проекта ПУРБ.

8. Заключение

Очаква се подобряване на цялостното екологично състояние на водните тела в ЗЗ чрез подобряване на химическото състояние на водоемите при намаляване на дифузното замърсяването и повърхностния отток от неотговарящи на изискванията сметища.

Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете – предмет на опазване в зоната, при прилагане на мярката.

Предложените неструктурни мерки ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в зоната.

5.3.35 ЗЗ ПОБИТИТЕ КАМЪНИ (BG0000132)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Побитите камъни“ попадат 2 повърхностни водни тела BG2PR100L002, BG2PR100L003 и 1 подземно водно тяло - BG2G00000PG026 (Приложение 3).

Видовете натиск върху подземните водни тела са:

- замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и
- водовземане.

Предмет на опазване в зоната са 2 природни местообитания:

6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*

6240 Средиземноморски влажни тревни съобщества на високи треви от съюза *Molinio-Holoschoenion*

При картирането в зоната е установено и местообитание 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове

Предмет на опазване са следните видове: Лалугер (*Spermophilus citellus*), пъстър пор (*Vormela peregusna*), смок (*Elaphe sauromates*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Безгръбначни, предмет на опазване са: еуплагиа (*Euplagia quadripunctaria*), хидриас (*Hypodryas maturna*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*). При картирането са установени и вертиго (*Vertigo angustior* и *V. moulinsiana*).

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

В проекта на ПУРБ II е предложена една структурна мярка:

- Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности - Закриване и рекултивация на Депо за неопасни отпадъци в "Агрополихим" АД, гр. Девня

Предложената мярка в ПУРБ е съвместима с предмета и целите на опазване на 33 "Побитите камъни".

Предложени са и редица неструктурни мерки, които ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване, като „Мониторинг на морските води“, „Намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност“, „Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности“ (Приложение 3).

3. Оценка на въздействието по видове

3.1. Бозайници

Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и популацията на бозайниците *Spermophilus citellus* и *Vormela peregusna* в 33.

3.2. Влечуги

Реализирането на предвидените мерки ще се извърши в депа за отпадъци, в които не се очаква присъствие на видове и местообитания, предмет на опазване.

Може да се очаква само временно, краткотрайно безпокойство върху видовете, обитаващи съседни участъци (*Elaphe sauromates*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*). Предвид ниския интензитет на безпокойството, което може да се очаква при реализиране на дейности по мерките, както и поради факта, че животните потенциално

се срещат в близост до площадката, а не на самата нея, очакваното въздействие е с незначителна степен на въздействие.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популацията на влечугите в ЗЗ.

3.3. Земноводни

Предмет на опазване в зоната са южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ. Земноводните са с ниска чувствителност по отношение на безпокойство.

3.4. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната са следните водозависими безгръбначни животни: *Vertigo angustior* и *V. moulinsiana*.

Не се очаква увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете, както и фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект и прекъсване на биокоридори. Не се очаква настъпване на промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, предмет на опазване, поради загуба на екземпляри; не могат да настъпят промени в хранителната база или безпокойство. Като цяло, изпълнението на всички предвидени мерки ще доведе до подобряване на условията за водозависимите безгръбначни в ЗЗ.

3.5. Риби

В зоната не са установени консервационно значими видове риби, предмет на опазване.

4. Кумулативно въздействие

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и значително водовземане и оказват слабо отрицателно въздействие върху видовете в ЗЗ.

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ няма видове натиск въздействащи върху повърхностните водни тела.

В зоната е налице кумулативно въздействие, свързано с водовземане и замърсяване с битови отпадъци, което влошава съществуващите екологичните условия.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и значително водовземане.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване

в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 Побитите камъни и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Natura 2000.

6. Смекчаващи мерки

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, обект на опазване в 33. Поради това не е необходимо прилагане на смекчаващи мерки.

7. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 Побитите камъни. Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на 33 в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 Побитите камъни в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. Въздействието от реализиране на предложените мерки ще бъде положително.

5.3.36 33 ПОМОРИЕ (BG0000620)

1. Описание на състоянието на 33 и видовете натиск в нея

В границите на 33 „Поморие” попада 1 повърхностно водно тяло (BG2SE900L028), 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C1108) и 2 подземни водни тела (BG2G000000Q006, BG2G000000PG029). За част от тях в ПУРБ са предложени мерки (Приложение 3).

Предмет на опазване в зоната са 10 природни местообитания и 11 вида животни.

Защитената зона обхваща в по-голямата си част Поморийско езеро - свръхсолено езеро с естествен произход - лагуна на морския бряг, част от територията на което е превърната в солници. От морето е отделено с пясъчна коса, като единствената му връзка с него е канал с шлюз. Основната част на Поморийското езеро е открита водна

площ без растителност по бреговете. Солниците представляват множество хиперхалинни басейни със средна соленост на водата около 50 ‰. Басейните са отделени едни от друг с дървено-насипни диги, на места слабо обрасли с европейска солянка (*Salicornia europaea*). В отделни участъци около тях се среща халофитна тревна растителност главно от свит изворник (*Puccinellia convolute*), европейска солянка и др., както и плитководия с водолубива растителност по бреговете, където преобладават теснолистен папур (*Typha angustifolia*) и обикновена тръстика (*Phragmites australis*). Западно от езерото и в южната му част са разположени малки блата, обрасли изцяло с водолубива растителност, където освен теснолистния папур и обикновената тръстика се срещат широколистен папур (*Typha latifolia*) и езерен камъш (*Shoenoplectus lacustris*).

Морската част на зоната обхваща 54.1% от площта ѝ (1128.07 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (851.78377 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (8.89942 ха), 1160 Обширни плитки заливи (317.15131 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (8.96614), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.00087 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за ЗЗ „Поморие” са предложени следните структурни мерки, касаещи зоната (мярката ще се осъществи извън зоната, но ще окаже положително въздействие върху нея):

- намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места; действия за изпълнение:
 - закриване и рекултивация на общинско депо с. Каменар

Депата за битови отпадъци също са източник на замърсители (особено когато се намират в близост до водоеми), които с повърхностния отток или с подземните води постъпват във водоемите. Сериозен проблем се оказват и отпадъците, които се изхвърлят на нерегламентирани места, тъй като често попадат в реки и дерета и оттам в крайбрежните води. Прилагането на тази мярка има положителна тенденция и е насочено към намаляване на замърсяването от такива отпадъци, както и на запазването на ресурсите и качеството на водите. Очаква се подобряване на цялостното природозащитно състояние на местообитанията, както и намаляване на химическото замърсяване на водоемите и крайбрежните морски води в резултат на повърхностен отток при премахване на нерегламентираните сметища.

В зоната са предвидени и неструктурни мерки, целящи намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност, както и от населени места.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

Липсват данни за разпределението и площите на подтипове на местообитанието в зоната.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

При прилагане на мярката може да се очаква непряко положително въздействие върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

При прилагане на мярката може да се очаква непряко положително въздействие върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1150 Крайбрежни лагуни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1150 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация от асфалтово шосе с интензивен трафик.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с твърди отпадъци по бреговете, вероятно и по дъното, в съседство на пътя; еутрофикация; строителство и пътища в близост; промяна на характера на дъното.

При прилагане на мярката може да се очаква непряко положително въздействие върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради пренос на битови отпадъчни води с морските течения от Поморие, Бургас и курортите в близост до местообитанието; наличие на интензивен воден транспорт.

При прилагане на мярката може да се очаква непряко положително въздействие

върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Въпреки че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове, както и на съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

При прилагане на мярката може да се очаква непряко положително въздействие върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

При прилагане на мярката може да се очаква непряко положително въздействие върху ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е благоприятно по всички критерии.

При прилагане на мярката не се очаква пряко въздействие върху ПС на местообитанието.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради наличието на фрагментация.

При прилагане на мярката не се очаква пряко въздействие върху ПС на местообитанието.

2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

При прилагане на мярката не се очаква пряко въздействие върху ПС на местообитанието.

1310 *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1310 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е благоприятно по всички критерии.

Прилагането на мярката може да се очаква допринесе непряко за поддържане на ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1410 Средиземноморски солени ливади

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1410 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е благоприятно по всички критерии.

Прилагането на мярката може да се очаква допринесе непряко за поддържане на ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

1530* Панонски солени степи и солени блата

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1530* в рамките на ЗЗ „Поморие“ е благоприятно по всички критерии.

Прилагането на мярката може да се очаква допринесе непряко за поддържане на ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от вливащите се в крайбрежната зона реки.

92D0 Южни крайречни галерии и храсталаци (*Nerio-Tamaricetea* и *Securinegion tinctoriae*)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 92D0 в рамките на ЗЗ „Поморие“ е благоприятно по всички критерии.

Прилагането на мярката може да се очаква допринесе непряко за поддържане на ПС на местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на дифузното замърсяване на реките.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Предвидените мерки по намаляване на дифузното замърсяване от сметища се очаква да допринесат непряко за подобряване на ПС на местообитанията на тези видове, като се намали замърсяването в резултат на повърхностния отток в крайбрежната зона и така се подобри химичното състояние на крайбрежните води.

Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитанията и популациите на този вид в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – не са открити индивиди.
- критерий 2. Площ на местообитанията – поради малка площ и дължина на скалистите морски крайбрежия, подходящи за обитаване от видрата.
- критерий 3. Структури и функции – поради липса на места, подходящи за бърлоги и укрития; липса на дървесна или храстова растителност по крайбрежните зони; извършени корекции на естественото корито на реката.
- критерий 4. Бъдещи перспективи – поради ловуване в зоната; засилено присъствие на хора през летния сезон в района на плажа и солниците; бедна и недостатъчна хранителна база.

Прилагането на мярката може да се очаква допринесе за подобряване на състоянието на потенциалните местообитания на този вид в резултат на намаляването на дифузното замърсяване на реките и крайбрежните води.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитанията и популациите на този вид в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – малък брой открити индивиди.
- критерий 3. Структури и функции – поради фрагментация на местообитанията от линейни съоръжения в зоната.

Прилагането на мярката може да се очаква допринесе за подобряване на състоянието на местообитанията на този вид в резултат на намаляването на дифузното замърсяване на реките и водоемите.

4.3. Земноводни

1171 Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитанията и популациите на този вид в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – не са открити индивиди.
- критерий 3. Структури и функции – поради фрагментация на потенциалните местообитания от линейни съоръжения в зоната.

Прилагането на мярката може да се очаква допринесе за подобряване на състоянието на потенциалните местообитания на този вид в резултат на намаляването на дифузното замърсяване на реките и водоемите в зоната.

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитанията и популациите на този вид в рамките на ЗЗ „Поморие“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – не са открити индивиди.
- критерий 3. Структури и функции – поради фрагментация на потенциалните местообитания от линейни съоръжения в зоната.

Прилагането на мярката може да се очаква допринесе за подобряване на състоянието на потенциалните местообитания на този вид в резултат на намаляването на дифузното замърсяване на реките и водоемите в зоната.

4.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*)

Предвидените мерки по намаляване на дифузното замърсяване от сметища се очаква да допринесат непряко за подобряване на ПС на местообитанията на тези видове, като се намали замърсяването в резултат на повърхностния отток в крайбрежната зона и така се подобри химичното състояние на крайбрежните води.

4.5. Водни безгръбначни

В ЗЗ няма водни безгръбначни - обект на опазване.

5. Кумулативно въздействие

Основните антропогенни заплахи върху зоната са силната, продължаваща и в момента урбанизация, и туризмът, с произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници (изключително гъсто разположени на територията на ЗЗ и в непосредствена близост до нея), а също и повишените количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси. В морето, в близост до границите на зоната се намира заустването на ПСОВ Равда-Несебър-Слънчев бряг, която вероятно няма достатъчен капацитет, за да се справи с нарастващия туристическия поток през лятото; поради това въздействието чрез замърсяване върху местообитанията и видовете в крайбрежната зона вероятно се засилва значително, предвид посоката на преобладаващите течения в района. През летния сезон в резултат

от интензивния туристически натиск е възможно допълнително влошаване на качеството на водите в близката крайбрежна зона, както и на интензивно въздействие чрез натрупване на битови отпадъци. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

6. Смекчаващи мерки

Не се предвиждат смекчаващи мерки за ЗЗ, тъй като не се очаква отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, при прилагането на структурните мерки, заложена в ПУРБ.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложен в проекта ПУРБ.

8. Заключение

Предвидената нова структурна мярка в проекта ПУРБ не се очаква да допринесе пряко за промяна на ПС на местообитанията и видовете – предмет на защита в зоната, тъй като адресира само частично антропогенните натиски в зоната. Може да се очаква непряк положителен ефект чрез намаляване на дифузното замърсяване на водоемите и съответно подобряване на качеството на повърхностните и крайбрежните води. Непряк положителен ефект ще има и от предвидените неструктурни мерки.

5.3.37 ЗЗ ПЛАЗ ШКОРПИЛОВЦИ (BG0000100)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

В границите на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ попадат 4 повърхностни водни тела (BG2KA130R1102, BG2KA130R1002, BG2SE200R1001, BG2SE200R1101), 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C1006) и 3 подземни водни тела (BG2G000000Q005, BG2G000000N019, BG2G000000PG027). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 15 природни местообитания и 20 вида животни.

Това е най-дългият бряг на Черноморското крайбрежие с добре запазени дюни. Мястото е от значение за съществуването на безгръбначната фауна. Мотивация: А – защитени растения от Закона за биологичното разнообразие; В – включени Червената книга за България; С – Европейският списък; D – Балкански ендемични видове. Мястото определено е ценно и поради големия брой растения със статут на опазване и сравнително доброто състояние на тяхната популация.

Морската част на зоната обхваща 21.8% от площта ѝ (1117.39 ха). Обект на опазване в морската част на ЗЗ са следните типични морски местообитания: 1110

Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (900.0646 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (6.09952 ха), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.9995 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване. Липсват данни от подробно картиране, описание на съществуващите подтипове, и оценка на природозащитното състояние на тези местообитания.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ са предложени следните структурни мерки, отнасящи се за повърхностните ВТ (мерките ще се извършат извън зоната, но в близост, поради което може да се очаква въздействие върху предмета и целите на зоната):

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - изграждане на канализация гр. Долни Чифлик
 - изграждане на ПСОВ гр. Долни Чифлик
 - изграждане на ПСОВ с. Гроздьово
 - доизграждане на канализация на с. Гроздьово
 - доизграждане на канализация на КК "Камчия". Основен ремонт на канализационен колектор от КПС "Рай" до КПС 11, включително изместване на трасето - 2 650 м. Основен ремонт на тласкател от КПС 11 до ПСОВ включително изместване на трасето - 1300 м.
 - РРМ на ПСОВ Камчия
 - изграждане на канализация на с. Дъбравино
 - изграждане на ПСОВ с. Дъбравино
 - изграждане на канализация на с. Старо Оряхово
 - изграждане на ПСОВ с. Старо Оряхово
 - изграждане на ПСОВ с. Пчелник
 - изграждане на канализация на с. Пчелник
- изпълнение на проекти за закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания; действия по изпълнението:
 - закриване и рекултивация на общинско депо гр. Долни Чифлик

Заустването на непречистени отпадъчни води в повърхностните водоеми и в морето е източник на биогенни елементи. Последните са основната причина за еутрофикационните процеси, които могат до доведат до изчерпване на кислорода, до създаване зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са също така източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане.

Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на канализационни системи и ПСОВ на населени места се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху цялостното природозащитно състояние на местообитанията в ЗЗ, като намали химическото и биологично замърсяване на повърхностните и крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови води.

Депата за битови отпадъци са източник на замърсители (особено когато се намират в близост до водоеми), които с повърхностния отток или с подземните води постъпват във водоемите. Сериозен проблем се оказват и отпадъците, които се изхвърлят на нерегламентирани места, тъй като често попадат в реки и дерета и оттам в крайбрежните води. Прилагането на тази мярка има положителна тенденция и е насочена към намаляване на замърсяването от такива отпадъци, както и на запазването на ресурсите и качеството на крайбрежните води. Очаква се подобряване на цялостното природозащитно състояние на местообитанията, както и намаляване на химическото замърсяване на водоемите и крайбрежните морски води в резултат на повърхностен отток при премахване на сметището.

В зоната са предвидени редица неструктурни мерки, касаещи намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места, както и на замърсяването от корабна и пристанищна дейност, които ще окажат положително въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване в зоната.

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

Не са налични данни за подтиповете на местообитанието в зоната.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето. Може да се очаква и положителен ефект от намаляването на дифузното замърсяване от повърхностния отток в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето. Може да се очаква и положителен ефект от намаляването на дифузното замърсяване от повърхностния отток в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето. Може да се очаква и положителен ефект от намаляването на дифузното замърсяване от повърхностния отток в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (бунгала и къщи, научно съоръжение – естакада в северната част), което води до известна фрагментация на местообитанието.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се

очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето. Може да се очаква и положителен ефект от намаляването на дифузното замърсяване от повърхностния отток в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища.

1130 Естуари

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на 33 „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличието на антропогенни структури (бунгала и къщи) в и в непосредствена близост до местообитанието, което води до фрагментация.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на точкови източници на замърсяване с битови отпадъчни води, както и изхвърлени битови отпадъци; еутрофизация на местообитанието; намаление на водните количества и промяна на хидрологичния режим; строителство непосредствено до местообитанието; следи от интензивен туризъм.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, вливащи се в морето. Може да се очаква и положителен ефект от намаляването на дифузното замърсяване от повърхностния отток в резултат на премахването на неотговарящи на изискванията сметища.

1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1240 в рамките на 33 „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради наличието на 2 инвазивни вида - *Gleditsia triacanthos* и *Robinia pseudoacacia*.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на 33 „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на замърсяване с битови отпадъци в резултат на плажуването и концесията на голяма част

от плажа.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличието на интензивна и продължаваща фрагментация, дължаща се на строителството в района, силния туристически натиск, прокараните пътища и пътеки до плажа; наличието на инвазивния вид *Amorpha fruticosa*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради използването на дюните за рекреация по цялата им площ и прокараните пътища и пътеки до плажа.
- Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2130* в рамките на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради концесията на голяма част от плажа и утъпкването на дюните от преминаващите коли и туристи.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

2180 Облесени дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2180 в рамките на ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции - поради наличието на силна фрагментация, дължаща се на прокараните пътища и пътеки до плажа от туристите; наличието на инвазивния вид *Amorpha fruticosa*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради използването на дюните за рекреация по цялата им площ и прокараните пътища и пътеки до плажа.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

Наземни местообитания

Предмет на опазване са следните сухоземни природни местообитания: 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus*

angustifolia покрай големи реки (*Ulmion minoris*), 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*, 91H0 *Панонски гори с *Quercus rubescens*, 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори и 91S0 *Западнопонтийски букови гори. Предвидените нови структурни мерки в проекта на ПУРБ са разположени извън територията на зоната и не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на тези местообитания.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ, при прилагането на мерките в зоната, тъй като те са насочени предимно към сухоземната част на зоната и сладководните водоеми в нея. Не се очаква безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Очакваното въздействие върху делфините ще е непряко, изразяващо се в намалени концентрации на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда, и подобряване състоянието на местообитанията в крайбрежната зона, както на китоподобните, така и на рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *L. lutra* в ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ се намират в благоприятно природозащитно състояние по всички критерии.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху популациите и местообитанията на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ мерки. Очаква се положителен ефект от прилагането на мерките върху състоянието на местообитанията на този вид чрез подобряване на химичното състояние на водоемите при намаляване на замърсяването от непречистени битови отпадъчни води, както и дифузното замърсяване от неотговарящи на изискванията сметища.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *E. orbicularis* в ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – малък брой намерени индивиди в зоната.
- критерий 2. Площ на местообитанията в границите на зоната – малка площ на подходящите за обитаване стоящи водоеми в зоната.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху популациите и местообитанията на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ мерки. Очаква се положителен ефект от прилагането на мерките върху състоянието на местообитанията на този вид чрез подобряване на химичното състояние на водоемите при намаляване на замърсяването от непречистени битови отпадъчни води, както и дифузното замърсяване от неотговарящи на изискванията сметища.

4.3. Земноводни

1171 *Triturus karelinii* (Южен гребенест тритон)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популациите на вида *T. karelinii* в ЗЗ „Плаж Шкорпиловци“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната – няма намерени индивиди в зоната.
- критерий 2. Площ на местообитанията в границите на зоната – малка площ на подходящите за обитаване стоящи водоеми в зоната.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху популациите и местообитанията на този вид чрез унищожаване, фрагментиране, бариерен ефект или промяна на хранителната база при прилагане на предвидените в проекта ПУРБ мерки. Очаква се положителен ефект от прилагането на мерките върху състоянието на местообитанията на този вид чрез подобряване на химичното състояние на водоемите при намаляване на замърсяването от непречистени битови отпадъчни води, както и дифузното замърсяване от неотговарящи на изискванията сметища.

4.4. Риби

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*), 4127 Харип (*Alosa tanaica*) и 1103 Средиземноморска Финта (*Alosa fallax*)

В ЗЗ “Плаж Шкорпиловци” няма потенциални или оптимални сладководни местообитания за видовете карагъоз. Според данните от Картиране устието на реката попадаща в границите на ЗЗ обикновено е затворено с пясъчна коса и дълбочината ѝ е много малка, което не отговаря на екологичните изисквания на вида за извършване на размножителни миграция.

Прилагането на мерките в зоната, е насочено предимно към сухоземната част на зоната. Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение естествения характер на

местообитанията на трите вида риби - предмет на опазване в ЗЗ, и сладководните водоеми в нея. Не се очаква безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Очакваното въздействие върху тези видове ще е непряко, изразяващо се в намалени концентрации на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда, и подобряване състоянието на местообитанията им в крайбрежната зона.

5. Кумулативно въздействие

ЗЗ „Плаж Шкорпиловци” е подложена на кумулативно въздействие от:

- 3 зони за къпане
- 2 точкови източника на отпадъчни води от канализационни системи на курортно селище и почивна станция в границите на зоната.

През летния сезон в резултат от интензивния туристически натиск е възможно влошаване на качеството на водите в близката крайбрежна зона, както и на интензивно въздействие чрез натрупване на битови отпадъци и утъпкване на растителността по дюните при преминаването на туристите към плажа. Замърсяването се очаква да има локален и краткосрочен характер.

Водно тяло BG2SE200R1001 (р. Фандъклийска от извора до граница на преходни води) се намира в умерено екологично състояние (БДЧР). Не са предвидени структурни мерки, насочени към подобряването му.

6. Смикчаваци мерки

Не се предвиждат смикчаваци мерки за ЗЗ, тъй като степента на отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, при прилагането на структурните мерки, заложи в ПУРБ, се счита за незначителна.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, предмет на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложи в проекта ПУРБ.

8. Заключение

Очаква се подобряване на цялостното екологично състояние на водните тела в ЗЗ чрез подобряване на химическото състояние на водоемите след изграждане, модернизиране и ремонт на ПСОВ и канализации на населени места, и премахване на неотговарящи на изискванията сметища.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете – предмет на опазване в зоната.

5.3.38 33 ПРЕСЛАВСКА ПЛАНИНА (BG0000421)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Преславска планина“ попадат 8 повърхностни водни тела (BG2KA578R1003, BG2KA800L032, BG2KA800R033, BG2KA800R1031, BG2KA900L021, BG2KA900R035, BG2KA900R1019, BG2KA900R1020) и 3 подземни водни тела (BG2G000J3K1040, BG2G000K1HB037, BG2G000K1HB038). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3. Екологичното състояние е умерено и лошо. Химичното им състояние варира от добро до непостигащо добро.

Предмет на опазване в зоната са 11 природни местообитания:

- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 6510 Низинни сенокосни ливади
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 9150 Термофилни букови гори
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*
- 91Н0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*
- 91М0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
- 91Е0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*)

При картирането е установено и наличието на:

- 6240 * Субпанонски степни тревни съобщества
- 7220 Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*)
- 8210 Сипеи върху варовити терени и калциеви шисти във високите планини
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: 15 вида бозайници предмет на опазване (от които 12 вида шприлепи): Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela*

peregrina), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*) и прилепите Голям нощник (*M. myotis*), Голям подковонос (*Rh. ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Дългопръст нощник (*M. capaccinii*), Дългоух нощник (*M. bechsteinii*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*), Остроух нощник (*M. blythii*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Трицветен нощник (*M. emarginatus*), Широкоух прилеп (*B. barbastellus*), Южен подковонос (*Rh. euryale*),

Предмет на опазване са земноводните Влечугите, предмет на опазване в зоната са: Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*). В зоната предмет на опазване са и два вида риби - Обикновен щипок *Cobitis taenia*, Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), един вид безгръбначно - Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*) и един вид растение - Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Водозависими видове, предмет на опазване в защитената зона са: Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновен щипок *Cobitis taenia*, Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Според проекта на ПУРБ II в границите на ЗЗ има следните видове натиск въздействащи върху повърхностните водни тела:

- Дифузни – Селско стопанство;
- Хидроложки изменения – ВЕЦ;
- Точкови – производства, извършващи дейности, непопадащи в обхвата на приложение I на регламент № 166/2006г.
- Хидроложки изменения – селско стопанство.

Описаните въздействия водят до влошаване на качествата на местообитанията и състоянието на видовете, главно посредством влошаване на качеството на водата. Негативен ефект имат съществуващи бариери в речните корита, възпрепятстващи свободното разселване на редица видове.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в ЗЗ има въздействия, които оказват слабо отрицателно въздействие върху тях. Това са: различните видове замърсявания от отпадъчни води и съществуващите сметища; навлизането на инвазивния вид - *Robinia pseudoacacia*; туристически натиск.

Замърсяването на водните тела и крайбрежната зона не води до промени в състава и структурата на съобществата на природните местообитания. Количественото участие на инвазивния вид - *Robinia pseudoacacia* е незначително (под 1%), като е регистрирано присъствието му във фитоценозите на природни местообитания 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс и 91E0

*Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Туристическият натиск е слаб и води до замърсяване на местообитанията.

Замърсяването оказва значително отрицателно въздействие върху макрозообентосните видове животни, като променя условията на местообитанията. Замърсяването с разградими органични вещества, увеличава растежа на водорасли и влияе на кислородното съдържание.

Водозависимите видове влечуги, земноводните и рибите са под въздействие на отрицателното въздействие на замърсяването с нитрати, процесът на еутрофикация водещ до негативни промени в параметрите на водата на повърхностните водни тела. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието

В зоната не са предложени структурни мерки. Не се очаква въздействие върху природните местообитания и видове, предмет на опазване.

Планирано е провеждането на различни видове мониторинг - хидробиологичен, химичен, нитратен, контролен, мониторинг на приоритетни вещества с цел проучване за установяване на замърсяване на повърхностни и подземни води. Планирано е също намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Тези мерки ще окажат положително въздействие върху видовете и местообитанията в зоната.

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ. Предвидените неструктурни мерки ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.39 ЗЗ ПРОВАДИЙСКО - РОЯКСКО ПЛАТО (BG0000104)

В границите на ЗЗ „Провадийско - Роякско плато“ попадат 15 повърхностни водни тела - BG2KA400L008, BG2KA578R1203, BG2KA578R1303, BG2KA578R1403

BG2KA700R016, BG2PR210R1005, BG2PR345R1007, BG2PR345R1107, BG2PR345R1207, BG2PR400R1009, BG2PR500R004, BG2PR500R006, BG2PR500R008, BG2PR567R011, BG2PR800R016 и 10 подземни водни тела BG2G000000Q003, BG2G000000Q004, BG2G000000Q005, BG2G000000K2031, BG2G000000K2032, BG2G000000PG027, BG2G000J3K1040, BG2G000J3K1041, BG2G000K1HB037, BG2G000K1HB038. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са следните природни местообитания:

- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)
- 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*
- 91I0 *Евро-сибирски степни гори с *Quercus spp*
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91W0 Мизийски букови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

При картирането в зоната са установени и следните местообитания:

- 6210 *Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Видра (*Lutra lutra*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Степен пор (*Mustela eversmannii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) и следните видове растения от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Янкева кутявка (*Moehringia jankae*) и Янкева метличина (*Centaurea jankae*).

Според проекта на ПУРБ в границите на 33 видовете натиск, които въздействат върху повърхностните водни тела са от

- водоползване,
- точкови източници на замърсяване (ПСОВ, зауствания на промишлени отпадъчни води,) и бент.

Тези видове натиск се намират на голямо разстояние от полигоните на водозависимите местообитания и ще окажат слабо отрицателно въздействие върху тях. Планирано е провеждането на контролен и хидробиологични мониторинг и мониторинг на нитратни зони.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в 33 има и други видове натиск, които оказват отрицателно въздействие върху природното местообитание.

Навлизането на инвазивни видове растения (*Ailanthus altissima*, *Acer negundo*, *Amorpha fruticosa* и *Robinia pseudoacacia*) в съобществата на природните местообитания води до промяна на техния състав и структура. Това покритие е незначително, но *Amorpha fruticosa* е силно агресивен вид.

Морфологичните и хидрологичните изменения на водните тела, предизвикани от укрепване на бреговете, изграждането на бетонни диги за регулиране на водното течение, микроязовири и др., водят до загуба или силно увреждане на природните местообитания. Почистването на речните корита от храстова и дървесна растителност води до значително отрицателно въздействие върху водозависимите местообитания и загуба на площи, които заемат. Дейностите по почистване на коритата от дървесна растителност в границите на местообитанието трябва да се извършват ежегодно и да се изразяват в изнасяне на единични сухи, наклонени и стари дървета, които могат да паднат и запушат речното корито.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и водочерпене от подземните водни тела оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в 33.

1. Идентификация на въздействието

Предложените мерки в актуализарния ПУРБ са съвместими с предмета и целите на опазване на 33.

На територията на зоната е предложена една структурна мярка:

- Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности - Рекултивация на Депо за отпадъчни керамични изделия с.Каспичан.

В близост до зоната, но извън нея са предложени следните мерки:

- Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места - Закриване и рекултивация на общинско депо гр. Провадия;
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Доизграждане на канализация гр. Каспичан;
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на ПСОВ гр. Каспичан.

Не се очаква мерките, прилагани извън зоната да окажат отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване. Предвидените мерки ще имат дълготраен, косвен положителен ефект върху местообитанията и видовете, предмет на опазване.

Временно отрицателно въздействие върху видове, предмет на опазване може да се очаква в резултат безпокойство при рекултивацията на Депо за отпадъчни керамични изделия с.Каспичан.

В зоната са предвидени редица неструктурни мерки, касаещи намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, с препарати за растителна защита, провеждане на мониторинг (Приложение 3)

2. Оценка на въздействието

Реализирането на предвидената мярка ще се извърши в депо за отпадъци, където не се очаква присъствие на видове и местообитания, предмет на опазване.

Може да се очаква само временно, краткотрайно безпокойство върху видовете, обитаващи съседни участъци (*Elaphe sauromates*, *Spermophilus citellus*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*, *Vormela peregusna*).

Предвид ниския интензитет на безпокойството, което може да се очаква при реализиране на дейности по мерките, както и поради факта, че животните потенциално се срещат в близост до площадката, а не на самата нея, очакваното въздействие е с незначителна степен на въздействие. След изпълнението на мярката се очаква дълготрайно положително въздействие върху видовете, предмет на опазване и техните местообитания.

3. Кумулативно въздействие

Видовете натиск, които въздействат върху повърхностните водни тела са от водоползване, точкови източници на замърсяване (ПСОВ, зауствания на промишлени отпадъчни води,) и бент. Тези видове натиск се намират на голямо разстояние от полигоните на водозависимите местообитания и ще окажат слабо отрицателно въздействие върху тях.

Навлизането на инвазивни видове растения (*Ailanthus altissima*, *Acer negundo*, *Amorpha fruticosa* и *Robinia pseudoacacia*) в съобществата на природните местообитания води до промяна на техния състав и структура. Морфологичните и хидрологичните

изменения на водните тела, предизвикани от укрепване на бреговете, изграждането на бетонни диги за регулиране на водното течение, микроязовири и др., водят до загуба или силно увреждане на природните местообитания. Почистването на речните корита от храстова и дървесна растителност води до значително отрицателно въздействие върху водозависимите местообитания и загуба на площи, които заемат. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и водочерпене от подземните водни тела оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

4. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

5. Смекчаваци мерки

Поради липса на значителни въздействия в зоната не са предложени смекчаваци мерки.

6. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ Провадийско Роякско плато.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ Провадийско Роякско плато в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ в зоната.

7. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ Провадийско Роякско плато в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. Предвидените мерки ще имат дълготраен, косвен положителен ефект върху местообитанията и видовете, предмет на опазване.

5.3.40 33 РЕКА ГОРНА ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000136)

В границите на 33 „Река Горна Луда Камчия“ попадат 6 повърхностни водни тела - BG2KA400R1043, BG2KA400R1140, BG2KA400R1141, BG2KA400R1142, BG2KA400R1143, BG2KA400R1243 и 2 подземни водни тела - BG2G000000Q007, BG2G000000PG028. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са следните природни местообитания:

- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*
- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyssosedion albi*.
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*).
- 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91W0 Мизийски букови гори.

При картирането е установено и местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnoptamion* или *Hydrocharition*.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Видра (*Lutra lutra*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

Водните площи (вкл. стоящи и течащи води) заемат 29% от територията на защитената зона, а влажните и мезофилни ливади – 24 %. Мястото е река от Черноморския басейн, заедно с част от бреговата ѝ ивица.

Според проекта на ПУРБ в границите на 33 видове натиск, които въздействат върху повърхностните водни тела са:

- Дифузни – Селско стопанство.

Други видове натиск са бентове и водоползване. Водоползването ще окаже значително отрицателно въздействие върху полигоните на местообитание 91E0 *Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*), които се разполагат в съседство. Това в по-дългосрочен план ще доведе до промяна на състава и структурата на съобществата му, чрез създаването на по-ксеротермни условия и сукцесионни процеси на навлизане на рудерални и инвазивни видове.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в 33 има и други видове натиск, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях. Това са: замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; въздействия, които водят до фрагментация на местообитанията; морфологични и хидрологични промени на водните тела; разпространението на инвазивни видове растения (*Amorpha fruticosa*, *Spartium junceum*).

Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете и води до повишаване на еутрофикацията във водните басейни. Регистрирани са „цъфтежни“ концентрации на фитопланктонни водорасли главно от *Cyanophyta* и *Bacillariophyta*. Прозрачността на водата е ниска 20 - 80см. Това оказва значително и постоянно отрицателно въздействие върху природно местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*.

Навлизането на инвазивни видове - *Amorpha fruticosa*, *Spartium junceum*, оказва слабо отрицателно въздействие върху съобществата на природно местообитание 91E0 *Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*), като води до промяна на техния състав и структура.

Фрагментирането на местообитанията е резултат от наличие на пътища, изоставени сгради, рибовъдни обекти и др. Това оказва въздействие върху местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*, като води до загуба на площ и деградиране на местообитанието.

Морфологичните и хидрологичните изменения на водните тела водят до загуба или силно увреждане на природните местообитания. Този натиск оказва значително

отрицателно въздействие върху природни местообитания 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition* и 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*.

Видовете натиск върху подземното водно тяло в границите на ЗЗ са свързани със замърсяване от точкови и дифузни източници (селско стопанство) и ползване на подземни води, които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

На територията на зоната няма предложени структурни мерки. В близост до зоната, до с. Градец е предвидена следната мярка:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на външен колектор, с. Градец.

Мярката ще се реализира извън границата на зоната. Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване. Мярката вероятно ще окаже косвено положително въздействие върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в зоната.

Предвидени за изпълнение е неструктурна мярка свързана с намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.

3. Смекчаваци мерки

Поради липса на въздействие не са предложени смекчаваци мерки. Предложена е допълнителна мярка, която да редуцира съществуващия натиск в зоната.

- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи ограничаване на корекциите на водните течения и забрана за пресушаването на крайречни влажни зони и изсичането на крайречната растителност, с изключение при прилагането на мерки свързани със защита от вредното въздействие на водите за категорията „Човешко здраве“ по ДН и дейности за подобряване на ПС;

4. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на зоната. Предложените мерки ще окажат косвено положително въздействие върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в зоната.

5.3.41 33 РЕКА ДОЛНА ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000137)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Река Долна Луда Камчия“ попадат 6 повърхностни водни тела (BG2KA400R1043, BG2KA400R1140, BG2KA400R1141, BG2KA400R1142, BG2KA400R1143, BG2KA400R1243) и 2 подземни (BG2G000000Q007, BG2G000000PG028). Преобладават участъци от водните тела в добро екологично състояние, но има и участъци в умерено такова. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 4090 Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета,
- 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*,
- 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodieta*,
- 6240* Субпанонски степни тревни съобщества,
- 91AA* Източни гори от космат дъб, 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*),
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Видра (*Lutra lutra*), Добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*),), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Вертиго (*Vertigo moulinsiana*), Вертиго (*Vertigo angustior*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), и следния вид растение от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Воднозависими видове, предмет на опазване в защитената зона: Видра (*L. lutra*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Маришка мряна (*B. plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Голям гребенест

тритон (*T. karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*E. orbicularis*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Ценагрион (*Coenagrion ornatum*).

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ „Река Долна Луда Камчия” натиска върху повърхностните водни тела е свързан с:

- Дифузни – зауствания, които не са свързани с канализационната мрежа;
- Дифузни – селско стопанство;
- Точкови – преливания (зауствания), причинени от бури;

Описаните въздействия водят до влошаване на качествата на местообитанията и състоянието на видовете, главно посредством влошаване на качеството на водата – увеличаване на органичното натоварване, еутрофикация, цъфтежи и влошаване на физикохимичните параметри на водата.

Натиск върху подземните водни тела оказват дифузни замърсявания от селското стопанство. Чрез прилагането на неструктурни мерки, като подобряване на контрола и въвеждане на забрани и ограничения в зоната на защита на питейните води, в определените санитарно-охранителни зони се очаква да се осъществи поддържане на доброто състояние.

В ЗЗ натиск оказват също така и изграден ВЕЦ и предприятие оценено с нисък натиск на въздействие.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ

В проекта на ПУРБ за ЗЗ „Река Долна Луда Камчия” са предложени следните структурни мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места.

Реализирането на мярката „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места” следва да се осъществи чрез дейностите:

- Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа;
- Изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ – предвидени са 4 броя.

Изпълнението на мярката ще доведе намаляване на замърсяване с отпадъчни води и ще има положителен ефект върху качеството на водите.

Предвидените мерки са в близост до зоната, но извън нея. Поради това не се очаква въздействие върху природните местообитания, предмет на опазване в зоната. Не се очаква въздействие и върху бозайниците и влечугите, предмет на опазване. Мерките ще имат косвено, положително въздействие върху местообитанията и респективно популациите на видовете, предмет на опазване в зоната.

В зоната са предложени неструктурни мерки за извършване на контрол, ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.

3. Оценка на въздействието по видове

3.1. Земноводни

Предмет на опазване в зоната е Голям гребенест тритон (*T. karelinii*).

При реализиране на мярката не се очаква значително отрицателно въздействие върху вида. Мярката ще има положително въздействие върху параметрите за качеството на водата, което ще даде и положително въздействие върху местообитанията на вида. Може да се очаква подобряване на състоянието на локалните популации на вида. Риск представлява възможността от точково заустване на недопречистени води от ПСОВ в резултат на аварии, неспазване на биотехнологичния процес на водопречистване, наводнения и други. Това може да предизвика смъртност на хидробионти, главно в зоната на заустване. Въздействието ще е локално и обратимо в случаите на ефективно водопречистване на отпадъчните води в ПСОВ.

3.2. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната са: Бисерна мида (*Unio crassus*) и Ценагрион (*Coenagrion ornatum*). При реализиране на мерките не се очаква значително отрицателно въздействие върху видовете. Бисерната мида е чувствителна към замърсяване на водите, следователно, от реализиране на мярката се очаква положително въздействие върху местообитанията и респективно състоянието на популациите на вида. Риск представлява възможността от точково заустване на недопречистени води от пречиствателните съоръжения в резултат на аварии, неспазване на биотехнологичния процес на водопречистване, наводнения и други. Това може да предизвика смъртност на хидробионти. Въздействието ще е локално и обратимо в случаите на възстановяване на ефективното водопречистване на отпадъчните води в ПСОВ.

3.3. Риби

Предмет на опазване в зоната са Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*). Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*) не е установена при изпълнение на проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", в ЗЗ. При изпълнението изпълнение на мярката не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори; промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, поради загуба на екземпляри; промяна в хранителната база. Подобряване на качеството на водата, очаквано при изпълнение на

структурната мярка „Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места” ще постигне подобряване на състоянието на повърхностни води, което би имало положителен ефект върху видовете риби обект на опазване в ЗЗ. Риск представлява възможността от точково заустване на недопречистени води от пречиствателните съоръжения в резултат на аварии, неспазване на биотехнологичния процес на водопречистване, наводнения и други. Това може да предизвика смъртност на хидробионти. Въздействието върху рибните съобщества и останалите хидробионти ще е локално и обратимо в случаите на ефективно водопречистване на отпадъчните води в ПСОВ.

4. Кумулативно въздействие

В границите на ЗЗ натиска от водоползване на повърхностни води оказват въздействие върху повърхностни водни тела и полигона на природно местообитание 91E0 в съседство на него. Видовете натиск, които оказват слабо отрицателно въздействие върху водозависимото местообитание са: замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; разпространението на инвазивни видове растения (*Amorpha fruticosa*); туристически натиск.

Отрицателно въздействие оказват хидрологичните промени в река Луда Камчия, в резултат на отбиване на част от водите в язовир Камчия и за напояване. Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица и навлизането на инвазивния вид *Amorpha fruticosa*, оказва слабо отрицателно въздействие върху състава и структурата на съобществата на местообитанието.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия върху видовете, обект на опазване в ЗЗ показва, че не се очаква значително отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ.

Предвид липсата на значително отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

6. Смекчаваци мерки в ЗЗ „Река Долна Луда Камчия”

Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и извън размножителния период на земноводни и риби, предмет на опазване на ЗЗ.

Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

7. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ „Река Долна Луда Камчия”.

Не се очаква значително остатъчно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ „Река Долна Луда Камчия” в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ „Река Долна Луда Камчия” в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. Очаква се непряко, положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.42 ЗЗ РЕКА КАМЧИЯ (BG0000141)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Река Камчия“ попадат 4 повърхностни водни тела - BG2KA130R1002, BG2KA200R005, BG2KA400R1004, BG2KA578R1403 и 2 подземни водни тела - BG2G000000Q005, BG2G000000PG027. Екологичното състояние е добро и умерено. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.В стандартния формуляр на ЗЗ Река Камчия фигурира 1 тип природно местообитание, предмет на опазване, 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*).

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Водните площи (вкл. стоящи и течащи води) заемат 1 % от площта на зоната.

Водозависими видове: Видове, чиито местообитания има вероятност да бъдат значително повлияни от осъществяване на дейностите, които са предвидени в този план са: Видра (*Lutra lutra*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), 1193 Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ натиска върху повърхностните водни тела е:

- Дифузно замърсяване – селско стопанство.

Планирано е провеждането на физикохимични и хидробиологични мониторинги.

Според данните в стандартните формуляри върху водозависимото природно местообитание и съответно видове ЗЗ има, и други видове натиск, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях.

Върху местообитанието има въздействие от замърсяването от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица. Тези въздействия ще оказват слабо отрицателно влияние тъй като не водят до значими промени в структурата и състава на съобществата.

Почистването на речните корита от храстова и дървесна растителност води до значимо отрицателно въздействие върху местообитанието. Това води до загуба на площи, които заема. Поддържането на нормална проводимост на речните корита е въпрос, който изисква редовна профилактика. Дейностите по почистване на коритата от дървесна растителност в границите на местообитанието трябва да се извършват ежегодно и да се изразяват в изсичане и изнасяне на единични сухи, наклонени и стари дървета, които могат да паднат и запушат речното корито.

Навлизането на инвазивния вид - *Amorpha fruticosa*, води до промяна на екологичните условия, състава и структурата на съобществата на местообитанието.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

На територията на зоната не са предвидени структурни мерки. В близост до зоната са предвидени следните мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на ПСОВ с. Гроздьово
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места- Доизграждане на канализация на с. Гроздьово
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на ПСОВ с. Цонево

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Доизграждане на канализация с. Цонево

Мерките са извън зоната. Мерките за изграждане на канализация попадат в регулационната граница на населените места. Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Предвидените мерки ще имат дълготраен, косвен положителен ефект върху местообитанията и видовете, предмет на опазване.

Предвидено е изпълнението на неструктурни мерки, целящи намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ. Предвидените неструктурни мерки ще намалят замърсяването в зоната и ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.43 ЗЗ РЕКА МОЧУРИЦА (BG0000196)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Река Мочурица“ попадат 1 повърхностно водно тяло - BG2G00000K2034 и 1 подземно- BG2MA600R015 (приложение 3).

Предмет на опазване са следните природни местообитания:

- 1340 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода
- 1530 *Панонски солени степи и солени блата
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6220 Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 6510 Низинни сенокосни ливади, 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dilleni
- 91AA Източни гори от космат дъб
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Видра (*L. lutra*), Вълк (*C. lupus*), Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregusna*). Предмет на опазване са следните земноводни и влечуги: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*). Предмет на опазване са следните риби: Горчивка (*Rh. sericeus*), Маришка мряна (*B. plebejus*), Обикновен щипок (*C. taenia*). Предмет на опазване са следните безгръбначни: Алпийска розалия (*R. alpina*), Бисерна мида (*U. crassus*), Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Лицена (*L. dispar*), Об. паракалоптенус (*P. caloptenoides*), Обикновен сечко (*C. cerdo*), Ценагрион (*C. ornatum*).

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ няма видове натиск, които оказват въздействие върху повърхностни водни тела.

Според данните в стандартните формуляри замърсяването от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица оказват слабо отрицателно въздействие върху водозависимите местообитания. Това не води до промени в състава и структурата на съобществата им. Въздействието и върху водозависимите животни, предмет на опазване, също е слабо.

Инвазивния вид *Amorpha fruticosa* оказва значително отрицателно въздействие върху структурата и състава на съобществата на природно местообитание 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). На места участието му в храстовия етаж достига 60%.

В стандартния Natura 2000 формуляр на ЗЗ са посочени следните воднозависими видове животни, предмет на опазване: Бисерна мида (*U. crassus*), Ценагрион (*C. ornatum*), Об. паракалоптенус (*P. caloptenoides*), Горчивка (*Rh. sericeus*), Обикновен щипок (*C. taenia*), Маришка мряна (*B. plebejus*), Южен гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Червенокоремна бумка (*B. bombina*), Видра (*L. lutra*).

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство), които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

В ПУРБ не са предвидени структурни мерки в зоната. Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ.

В ПУРБ са предвидени неструктурни мерки, целящи намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води, мониторинг.

Те ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ Река Мочурица в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ. Предвидените неструктурни мерки ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.44 ЗЗ РИШКИ ПРОХОД (BG0000149)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Ришки проход“ попадат 4 повърхностни водни тела - BG2KA400L024, BG2KA400R1011, BG2KA600R018, BG2KA900L021 и 5 подземни водни тела BG2G000000Q007, BG2G00000K2033, BG2G00000PG028, BG2G000K1NB038, BG2G000K1NB039.

Предмет на опазване в зоната са следните природни местообитания:

- 4090 Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета
- 6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6220 *Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea*
- 62A0 Източни субсредиземноморски сухи тревни съобщества
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове.
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio Carpinetum*
- 9180 Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91AA *Източни гори от космат дъб.
- 91BA Мизийски гори от обикновена ела
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*.
- 91M0 Балкано-Панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западно понтийски букови гори
- 91W0 Мизийски букови гори

При картирането са установени и:

- 3260 Естествени дистрофни езера

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 7220 Извори с твърда вода с туфести формации (Cratoneurion)
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Видра (*Lutra lutra*), Дългоух ношник (*Myotis bechsteini*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Об. паракалоптенус (*P. caloptenoides*) и следния вид растение от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Посочени са 6 вида птици, които са потенциално срещащи се в района.

5 % от площта на защитената зона са водни площи във вътрешността (вкл. стоящи и течащи води) и 1 % – влажни и мезофилни ливади.

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ няма видове натиск, които да оказват въздействие върху повърхностните водни тела. В границите на ЗЗ видовете натиск върху повърхностните водни тела са:

- точкови източници на замърсяване (предприятие с висок рисков потенциал) и
- въвеждане на неместни видове и заболявания.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в ЗЗ има въздействия, които оказват слабо отрицателно въздействие върху тях. Това са: различните видове замърсявания от отпадъчни води и съществуващите сметища; навлизането на инвазивния вид - *Robinia pseudoacacia*; туристически натиск.

В ЗЗ зона има изградени МВЕЦ и натиск от други типове водоползване, което носи риска от създаването на значителен кумулативен ефект върху ЗЗ. Планирано е

провеждането на различни видове мониторинг – контролен и мониторинг на приоритетни вещества.

Видове с водозависими местообитания, които има вероятност да бъдат повлияни от осъществяване на дейностите, които са предвидени в този план са: Видра (*Lutra lutra*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*).

2. Идентификация на въздействието

В проекта на ПУРБ е посочена една структурна мярка в непосредствена близост до зоната, но извън нея:

Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места – Изграждане на канализация на с. Съединение.

Тази мярка попада в регулационната граница на населеното място, извън зоната. Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Предвидената мярка, като цяло ще окаже положителен ефект върху местообитанията и популациите на видовете, включени в предмета и целите за опазване в ЗЗ. Предвиденото изграждане на канализационна мрежа ще окаже положително въздействие върху качеството на водата и респективно, върху водните местообитания.

Предвидени са неструктурни мерки за намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници и подобряване на контрола на екологичното състояние на повърхностните води.

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ Ришки проход в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ. Предвидените мерки ще намалят замърсяването в зоната и ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.45 ЗЗ РОПОТАМО (BG0001001)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

В границите на ЗЗ „Ропотамо“ попадат 13 повърхностни водни тела, 4 крайбрежни водни тела (BG2BS000C1112, BG2BS000C1011, BG2BS000C1308, BG2BS000C1010) и 5 подземни водни тела (BG2G000000Q010, BG2G000000K2035, BG2G000000N023, BG2G000000N024, BG2G000000Q011). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3. Предмет на опазване в зоната са 33 природни местообитания и 47 вида животни.

Зоната обхваща ниските и полегати странични дялове на Странджа с нейните покрайнини, спускащи се в Черно море. Територията е слабо фрагментирана, с малко постройки. Основното антропогенно въздействие е съществуващият път, който прекъсва важни екотони. Зоната включва обширни територии, покрити с дюни, и малки площи облесени дюни между тях. Река Ропотамо образува красиво запазен естуар. Почти няма земеделски земи в зоната. Вътрешността е основно облесена. Между н. Агалина и Маслен нос клифовият бряг е със средна височина 11.1 м, изграден от магматични скали. Акумулативният бряг е разположен в централните части на неголемите заливи и е от два типа: лиманен тип - плаж Ропотамо и лагунен тип - плаж Дюни и плаж Аркутино. На морското дъно се наблюдават скални банки, изградени от вулканични скали, на разстояние от 600 м до 2200 м от бреговата линия, с относителна височина от 5 м до 12.5 м. На плажовите ивици и подводния брегови склон преобладават среднозърнести пясъци. Между Маслен нос и н. Царево брегът е изграден от метаморфозирани утаечни скали, варовити пясъчници и варовик (полуостровите Приморско и Китен). Преобладава клифовият бряг със средна височина 11 - 13 м. Акумулативният бряг е лиманен тип - обхваща плажовете Приморско, Атлиман и Китен, и лагунен тип при плаж Стомопло. Скалното дъно, изградено от варовити пясъчници и мергелно-варовит комплекс, се разкрива непосредствено пред брега за абразионния тип бряг и достига от 600 м до 2200 м от бреговата линия. Скалните банки имат височина над морското дъно от 3 м до 10 - 15 м и достигат дълбочина до -40 м. На плажа и подводния брегови склон преобладават среднозърнести пясъци.

Морската част на зоната обхваща 89.9% от площта ѝ (88191.68 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (4749.1 ха), 1130 Естуари (10.12449 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.1769 ха), 1160 Обширни плитки заливи (131.36215 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (61360.45), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.7305 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

2. Идентификация на въздействието

По отношение на крайбрежните ВТ, в проекта ПУРБ II за ЗЗ „Ропотамо” са предвидени и мерки за изграждане на пречиствателни станции и закриване на депа за боклук, насочени към ВТ BG2BS000C1308, но тъй като се отнасят за райони, отдалечени от ЗЗ (кв. Крайморие, Бургас; общинско депо за боклук, с. Равадиново; ремонт и реконструкция на съществуващите приемателни съоръжения за отпадъчни води от корабите в пристанищата в Бургаски залив), смятаме, че няма да окажат значително пряко въздействие върху местообитанията и видовете – предмет на защита в ЗЗ. Очаква се непряко положително въздействие при подобряване на качеството на морската среда чрез намаляване на замърсяването от непречистени и недостатъчно

пречистени битови води, промишлени и отпадъчни води от корабите, както и от повърхностен отток и дифузно замърсяване от сметища.

По отношение на крайбрежните ВТ, в проекта ПУРБ за ЗЗ „Ропотамо” са предвидени следните мерки:

- подобряване на естественото задържане на водата; действия за изпълнение:
 - поддържане на хидрологичния режим в ЗМ „Стамополу“, гр. Приморско
 - поддържане на водния режим в ПР „Вельов вир“, гр. Приморско
 - поддържане на хидрологичния режим в ПЗ „Алепу“, гр. Созопол
- осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - РРМ на ПСОВ Китен-Приморско
 - осигуряване на подходящо пречистване за населени места

Заустването на непречистени и слабопречистени отпадъчни води в реките, стоящите водоеми и морето е основен източник на биогенни елементи. Последните са основната причина за еутрофикационните процеси, които могат да доведат до изчерпване на кислорода, до създаване на зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са също така източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане.

Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на канализации и ПСОВ в проекта ПУРБ се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху цялостното природозащитно състояние на местообитанията, като намали химическото и биологично замърсяване на повърхностните и крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови води.

Възстановяването и поддържането на хидрологичния режим на езерата и влажните зони се очаква да допринесе за постигането и поддържането на добро екологично състояние, възстановяването на естествения характер и биоразнообразието на местообитанията, както и за повишаването на способността за самопречистване на водоемите. Очаква се също така тази мярка да допринесе за намаляване на риска от наводнения чрез подобряване на водообмена.

В зоната са предвидени голям брой неструктурни мерки, които ще окажат положително въздействие върху видовете и местообитанията в нея, като намаляване на замърсяването от корабна и пристанищна дейност, от земеделски източници, от населени места, подобряване на контрола на разрешителните за водовземане от подземни води, проучване на разпространението и осъществяване на мерки за борба срещу инвазивни видове и др. (Приложение 3)

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната се намира обширна територия, заета от подтип „Подводни морски ливади” на местообитание 1110 (Тодорова и кол. 2012). За останалите подтипове има косвени данни за наличието на „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla* и *Callianassa candida*”, „Чисти пясъци с *Arenicolla marina* и *Callianassa* spp.”, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, но липсват данни за разпределението и площите им.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1140 в рамките на ЗЗ „Ропорамо“ е благоприятно по всички критерии.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за поддържане на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради голямото количество изхвърляни от водата твърди отпадъци северно от устието на р. Ропотамо.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличие на точкови битови източници на замърсяване, наличие на хотели и почивни бази по брега, наличие на интензивен транспорт през летния сезон, наличие на курорти,

почивни бази и места за интензивен туризъм и водни спортове по бреговете и във водата в непосредствена близост до местообитанието.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)

Въпреки че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за картиране на разпределението и площите на типичните подтипове. Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *Cystoseira barbata*, *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове „Асоциация на *Cystoseira barbata*”, „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, „Биогенни рифове, изградени от *Ostrea edulis* (острак)”. Върху скалните рифове в района е открит и проучен уникален по биоразнообразие, състояние и обхват за българската акватория на Черно море биотоп на сциофилни макроводорасли подтип „Долен инфралиторал със сциофилна асоциация на *Phyllophora crispa*”. Това е рядък биотоп, срещащ се само в чисти и прозрачни води на дълбочина, по-голяма от -10 м, и поради това е с високо природозащитно значение в национален и регионален мащаб (Тодорова и кол. 2012).

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 8330 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е благоприятно по всички критерии.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за поддържане на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на

повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1130 Естуари

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличието на интензивен воден транспорт –моторни лодки, обслужващи туристи; интензивен туризъм през летния сезон.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1150 Крайбрежни лагуни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1150 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по

- критерий 1. Площ в границите на зоната – поради загуба на местообитания поради изплитняване и обрастване с хигрофитна растителност.
- критерий 2. Структура и функции – фрагментация от пътища, диги, застрояване.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с твърди отпадъци по бреговете, вероятно и по дъното във всички полигони с изключение на ез. Аркутино; замърсяване с битови отпадъчни води на Дяволското блато и ез. Стомоплу; изливане на канал с мръсна вода в периферията на ез. Аркутино; напреднала еутрофикация; пътища, диги и помпена станция, строителство в близост; изплитняване и запълване с тиня в резултат на променен хидрологичен режим; интензивен туризъм в близост и по бреговете.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1210 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно

оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с твърди отпадъци по плажната ивица и крайбрежните скали.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ не се очаква да допринесат пряко за общо подобряване на ПС на това местообитание.

1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1240 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е благоприятно по всички критерии.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ не се очаква да допринесат пряко за поддържане на ПС на това местообитание.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – фрагментация в резултат на използване от туристите за плажуване, изградени плажни заведения.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с твърди битови отпадъци, като на места има условия за почистването им; концесии на плажовете.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ не се очаква да допринесат пряко за общо подобряване на ПС на това местообитание.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – фрагментация в резултат на утъпкване от туристите, изградени плажни заведения; недостатъчно развитие на типични видове; инвазивни видове - *Amorpha fruticosa*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради концесии на плажовете и използване на дюните за свободно плажуване, утъпкване и преминаване с моторни средства.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ не се очаква да допринесат пряко за общо подобряване на ПС на това местообитание.

2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2130* в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – фрагментация; инвазивни видове - *Amorpha fruticosa*, *Robinia pseudoacacia*, *Ailanthus altissima*, както и залесявания с неместни култивари на тополата.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради използване на съседните дюни за свободно плажуване, палаткуване; утъпкване и преминаване с моторни средства; натиск с органично замърсяване поради липсата на изградени тоалетни.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ не се очаква да допринесат пряко за общо подобряване на ПС на това местообитание.

2180 Облесени дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2180 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – фрагментация.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради използване на съседните дюни за свободно плажуване, палаткуване; паркиране на автомобили; натиск с органично замърсяване поради липсата на изградени тоалетни.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ не се очаква да допринесат пряко за общо подобряване на ПС на това местообитание.

2190 Влажни понижения между дюните

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2190 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – фрагментация.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради нарушен отток от лонгозната гора и ез. Аркутино, които осигуряват заливането на влажните понижения между дюните; наличие на шосе и насипи на пътното платно в м. Дюни и Перла, диги и канал; интензивно използване на дюните за рекреация и наличие на пътеки; заустване на канал с битови отпадъчни води.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на

повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1310 *Salicornia* и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1310 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е благоприятно по всички критерии.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за поддържане на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в повърхностните водоеми и в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1410 Средиземноморски солени ливади

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1410 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е благоприятно по всички критерии.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за поддържане на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в повърхностните водоеми и в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

1530 *Панонски солени степи и солени блата

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1530 в рамките на ЗЗ „Ропотамо“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради недостатъчно присъствие на фитоценози на някои факултативни халофити-хигрофити в резултат на променена хидрология.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличие на следи от интензивно пасуване на животни в местата, заети от местообитанието, най-вече във водосбора на Дяволска река; наличие на съоръжения, променящи водния режим на водоемите (диги, канали и шлюзове при р. Дяволска, пътни насипи при блатата Стамополу и Алепу); значителна ксерофитизация.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на

повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

Мерките, свързани с възстановяването и поддържането на хидрологията на стоящите водоеми се очаква да допринесат пряко за възстановяването на естествения характер на това местообитание, както и за подобряването на неговото ПС.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* и *Hydrocharition*

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

Мерките, свързани с възстановяването и поддържането на хидрологията на стоящите водоеми се очаква да допринесат пряко за възстановяването на естествения характер на това местообитание, както и за подобряването на неговото ПС.

3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitans* и *Callitricho – Batrachion*

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на това местообитание в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията на тези видове в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и

благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим; по този начин ще се намалят концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видрата в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база. Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията на твида в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим; Подобряването на състоянието на водите ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за видрата.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

1222 Каспийска блатна костенурка (*Mauremys caspica*)

Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и популациите на двата вида в ЗЗ. Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията им в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим; Подобряването на състоянието на водите ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за блатните костенурки.

4.3. Земноводни

1171 Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и популациите на двата вида в ЗЗ. Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията им в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, и благодарение на повишената

самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим.

4.4. Риби

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *Rh. amarus* в ЗЗ „Ропотамо ” се намират в благоприятно природозащитно състояние.

1141 Уклея (Брияна, Облез) (*Chalcalburnus chalcoides*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *Ch. chalcoides* в ЗЗ „Ропотамо“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите на зоната.

1145 Виюн (*Misgurnus fossilis*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *M. fossilis* в ЗЗ „Ропотамо ” се намират в благоприятно природозащитно състояние.

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*)

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на проходните видове риби - предмет на опазване в ЗЗ. Не се очаква фрагментиране на местообитанията, безпокойство, промени в числеността и структурата на популациите на тези видове, както и промяна в хранителната им база.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията на тези видове в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим; по този начин ще се намалят концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Мярквата от проекта ПУРБ, свързана с подобряване на хидрологията на стагнантните водоеми, се очаква да окаже положително въздействие върху популациите на сладководните видове риби в резултат на подобрения условия и възстановяването на естествения характер на местообитанията им.

4.5. Водни безгръбначни

4056 *Anisus vorticulus* (Безкилна спиралина)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *A.vorticulus* в ЗЗ „Ропотамо ” се намират в благоприятно природозащитно състояние по

всички критерии.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията на този вид в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим; по този начин ще се намалят концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда и в сладководните водоеми.

1032 Овална речна мида (*Unio crassus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на речната мида в ЗЗ „Ропотамо ” се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние по:

- критерий 3. Структури и функции на местообитанията – поради неблагоприятно състояние на дъното в 10-50% от потенциалните местообитания
- критерий 4. Бъдещи перспективи - поради замърсяване; засилено антропогенно присъствие по бреговете.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места в рамките и в близост до ЗЗ се очаква да допринесат за общо подобряване на ПС на местообитанията на този вид в резултат на намалените количества непречистени отпадъчни води, постъпващи във водоемите и в крайбрежната зона, и благодарение на повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения хидрологичен режим; по този начин ще се намалят концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда и в сладководните водоеми.

5. Кумулативно въздействие

Повечето населени места в ЗЗ „Ропотамо“ нямат изградена канализация или последната се нуждае от ремонт и модернизация. В част от населените места липсват също така ПСОВ с достатъчен капацитет, за да могат да се справят с големия туристически поток през летния сезон. Част от битовите отпадъчни води се заустват директно в крайбрежната зона или индиректно, чрез вливащите се в нея реки.

Основните антропогенни заплахи върху морската част от зоната са урбанизацията и туризма и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници, а също и повишените количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси, особено през летния сезон, когато

туристическият поток се увеличава значително. На територията на ЗЗ има 7 зони за къпане. През летния сезон е възможно допълнително влошаване на качеството както на повърхностните води, така и на водите в близката крайбрежна зона. Може да се очаква и въздействие чрез натрупване на твърди битови отпадъци в местата, използвани от туристите. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

В резултат от предвидените в ПУРН почистване при необходимост на участъци от речни легла не се очаква значителен отрицателен кумулативен ефект.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

6. Смекчаващи мерки

Не се предвиждат смекчаващи мерки за ЗЗ, тъй като не се очаква отрицателно въздействие върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, при прилагането на структурните мерки, заложи в ПУРБ.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложи в проекта ПУРБ.

8. Заключение

Цялостният ефект от подобряването на хидрологичния режим на езерата и влажните зони в ЗЗ се очаква да бъде положителен, в резултат на възстановяването на естествения характер и биоразнообразието на местообитанията, повишаването на способността за самопочистване на водоемите и намаляването на риска от наводнения чрез подобряването на водообмена.

Цялостният ефект от изграждането, модернизацията и ремонта на канализации и ПСОВ на населени места върху местообитанията и видовете – предмет на опазване в ЗЗ, се очаква да бъде положителен, чрез намаляване на замърсяването на повърхностните и крайбрежни водни тела с непречистени и недостатъчно пречистени отпадъчни води, и съответното подобряване на качеството на средата. Положителен ефект ще окажат и предвидените неструктурни мерки.

5.3.46 33 СИНИТЕ КАМЪНИ (BG0000164)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Сините камъни“ попада 1 повърхностно водно тяло-BG2KA400R1043 и 1 подземно (BG2G00000PG028).

Предмет на опазване са следните типове природни местообитания:

- 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик
- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysson-Sedion albi*
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове.
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii* ..
- 8310 Неблагоустроени пещери
- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*...
- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*
- 91AA Източни гори от космат дъб
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91W0 Мизийски букови гори
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: бозайници: Видра (*L. lutra*), Вълк (*C. lupus*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregusna*), вкл. прилепите Голям подковонос (*Rh. ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Дългопръст нощник (*M. saraccinii*), Дългоух нощник (*M. bechsteinii*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*), Остроух нощник (*M. blythii*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Трицветен нощник (*M. emarginatus*), Широкоух прилеп (*B. barbastellus*), Южен подковонос (*Rh. euryale*). Предмет на опазване са следните земноводни и влечуги: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*). Предмет на опазване са следните риби: Маришка мряна (*B. plebejus*). Предмет на опазване са следните безгръбначни: *Catopta thrips*, *E. quadripunctaria*, Алпийска розалия (*R. alpina*), Бисерна мида (*U. crassus*), Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Бяло -v (*N. l-album*), Еуфидриас (*E. aurinia*), Лицена (*L. dispar*), Об. паракалоптенус (*P.*

caloptenoides), Обикновен сечко (*C. cerdo*), Осмодерма (*O. eremita*), Полиоматус (*P. eroides*), Ручеен рак (*A. torrentium*), Торбогнезница (*E. catax*).

Предмет на опазване са следните растителни видове: Калописиева дактилориза (*D. kalopissii*), Обикновена пърчовка (*H. caprinum*), Янкева кутявка (*M. jankae*).

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ няма видове натиск, които оказват въздействие върху повърхностни водни тела. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство), които оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

Според актуализирания ПУРБ няма посочени структурни мерки засягащи територията на ЗЗ.

Тъй като в зоната не са предложени структурни мерки, не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в ЗЗ Сините камъни.

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ.

5.3.47 ЗЗ СРЕДЕЦКА РЕКА (BG0000198)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Река Средецка“ попадат 5 повърхностни водни тела BG2MA700R006, BG2MA700R007, BG2MA800R019, BG2MA900R1020, BG2MA900R1120 и 6 подземни водни тела BG2G000000N022, BG2G000000Q009, BG2G000000K2034, BG2G000000K2035, BG2G000000PG029 и BG2G000000PTPZ043. Екологичното им състояние е предимно лошо и умерено. За химичното няма налични данни. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*,
- 91AA Източни гори от космат дъб и
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори.
- При картирането са установени още
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи),
- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества,

- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 6510 Низинни сенокосни ливади
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: бозайници (*Canis lupus*, *Lutra lutra*, *Mesocricetus newtoni*, *Spermophilus citellus*, *Vormela peregusna*), 7 вида земноводни и влечуги (*Elaphe sauromates*, *Emys orbicularis*, *Mauremys caspica*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*, *Bombina bombina*, *Triturus karelinii*), 4 вида риби (*Barbus plebejus*, *Chalcalburnus chalcoides*, *Cobitis taenia*, *Rhodeus sericeus amarus*) и 9 вида безгръбначни животни (*Bolbelasmus unicornis*, *Cerambyx cerdo*, *Coenagrion ornatum*, *Lucanus cervus*, *Morimus funereus*, *Osmoderma eremita*, *Paracaloptenus caloptenoides*, *Rosalia alpina*, *Unio crassus*).

Водnozависими видове, предмет на опазване в защитената зона са: Видра (*L. lutra*), Бисерна мида (*U. crassus*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Обикновен щипок (*C. taenia*), уклея (*Chalcalburnus chalcoides*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Южен гребенест тритон (*T. karelinii*), Червенкоремна бумка (*Bombina bombina*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*).

Според проекта на ПУРБ в границите на 33 натиска върху повърхностните водни тела е свързан с:

- Точкови – производства, извършващи дейности, непопадащи в обхвата на приложение I на регламент № 166/2006г.
- Физични изменения на канала/речното корито (русло) / крайбрежната (прилежащата) зона/ бряг – други;
- Дифузни – Селско стопанство.

Според проекта на ПУРБ в границите на 33 само водовземаването оказва въздействие върху повърхностните водни тела. Планирано е също така и провеждането на хидробиологичен и химичен мониторинг на водата. Водовземаването няма да има значително отрицателно въздействие върху макрозообентосните видове, в частност бисерната мида, както и видовете риби, предмет на опазване в 33. Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в 33 има и други въздействия, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях. Това са: замърсявания от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; въздействия водещи до фрагментиране

съобществата на природни местообитания; разпространението на инвазивни видове растения; промени в хидрологичния режим на водните тела; изграждане/укрепване на диги; процеси на охроставяване в тревните местообитания; засилен туристически натиск; прочистване на речните корита от храстова и горска растителност.

Замърсяванията от различен характер оказват значително отрицателно въздействие, като водят до повишена еутрофикация, която съчетано с намаляването на водното количество във водните тела, стимулира сукцесионни промени свързани с навлизането на рудерални видове. Замърсяването оказва значително отрицателно въздействие върху макрозообентосните видове животни в ЗЗ, като променят условията на местообитанията. Натискът от туризъм влияе отрицателно върху състава и структурата на природните местообитания, в резултат на събирането на дърва за огрев, замърсяване, отгъпкване, паленето на огън и др.

В резултат на изграждането на съоръжения, като помпени станции, напоителни канали, баражи, микроязовири и др. в горното и средното течение на река Средецка водното количество във водните тела е намаляло драстично, което оказва значително отрицателно въздействие върху водозависимите местообитания. Разпространението на инвазивните видове висши растения (*Amorpha fruticosa*, *Robinia pseudoacacia*, *Ailanthus altissima*) е ограничено и оказва слабо отрицателно въздействие.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и значително водоземане и оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

Прочистването на речните корита е ограничено, но води до унищожаване на храстова и дървесната растителност в състава на горските водозависими природни местообитания.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

В проекта на ПУРБ има една структурна мярка, касаеща повърхностни водни тела:

- Възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия – р. Средецка

В близост до зоната, но извън нея, са предложени следните мерки:

- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Доизграждане на канализация гр. Средец
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места - Изграждане на нова канализационна мрежа с необходимия капацитет на с. Проход

Мерките на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места са локализирани в границите на населените места, извън зоната. Не се очаква да окажат отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната.

Дейности по възстановяване и защита на речните брегове и корита от ерозия са с положителна насоченост, но при недобро планиране могат да окажат значително въздействие върху природни местообитания и местообитания на някои водозависими видове животни.

Премахването на нерегламентирани сметища, които са причина за влошаване на състоянието на водите също няма конкретна локализация (ГИС основа), което създава проблем за оценяване на нейното въздействие върху местообитанията и видовете, обект на опазване в ЗЗ. В този случай могат да се очакват различни дейности, като изкопно-насипни дейности, извозване на отпадъци, рекултивация и т.н.

Останалите неструктурни мерки ще подобрят контрола върху водоземанията, добрите земеделски практики, провеждането на проучвателен мониторинг за установяване на въздействието на дифузни източници и др.

Потенциални въздействия върху местообитанията, предмет на опазване в зоната, в резултат от укрепването на бреговете на реката са:

Пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитание, предмет на опазване;

Предложеният участък за възстановяване и защита на речните брегове и речното корито от ерозия на р. Средецка е с дължина около 520 m. От тях 160 m попадат в участък зает с местообитание 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*). В 160 m участък се намират около 0,7% от местообитанието на територията на зоната. В настоящата оценка условно е прието, че значителна степен на загуба на местообитание е налице при над 1% загуба на природно местообитание. Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие. Въпреки това, следвайки принципа на предпазливостта, с цел допълнително редуциране на загубата е предложено прилагане на смекчаващи мерки.

В резултат от прилагането на предложените мерки не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната.

3. Оценка на въздействието по видове

3.1. Бозайници

В зоната предмет на опазване е един воднозависим вид бозайник – видрата. Видът обитава сладководни водоеми и реки, предпочита трудно достъпни брегове, покрити с

гъста растителност. Възможно е изграждането на съоръжения за борба с ерозията да засегне местообитанието и популацията на вида.

По данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I” на МОСВ видрата не се среща в разглежданият участък. По тази причина не се очаква загуба на местообитание.

При реализиране на строителни дейности по изграждане на противоерозионни съоръжения в зоната може да се очаква безпокойство. Безпокойството може да засегне както видрите, които обитават речните брегове в близост, така и други видове бозайници, населяващи близки райони – вълк, черногръд хомяк, лалугер, пъстър пор.

Въздействието е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ.

Дейностите по изграждане на противоерозионните съоръжения вероятно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, като по този начин ще повлияят на хранителната база на видрата. Може да се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата, в резултат на прогонване на рибата. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Видът не се среща в разглеждания участък от реката (и в 800 m радиус). Поради това не се очаква значително въздействие върху хранителната база на вида.

Не се очаква реализирането на мерките в зоната да доведе до фрагментация и бариерен ефект. Не се очакват и промени в числеността и структурата на популацията на бозайниците, тъй като вероятността изграждането на противоерозионни съоръжения да доведе до загуба на индивиди е много малка.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популациите на бозайници, предмет на опазване в 33 Средецка река. Въпреки това, поради липсата на конкретика в предложената в ПУРБ мярка, в ДОСВ е заложена смекчаваща мярка, която да гарантира липсата на значително въздействие.

3.2. Влечуги

Предмет на опазване в зоната са два вида воднозависими влечуги - обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и каспийска блатна костенурка (*Mauremys caspica*). Обитават стоящи водни басейни от различен тип (блата, езера, язовири), както и бавно течащи реки и напоителни канали. Това са видовете влечуги, които могат да бъдат засегнати от противоерозионните съоръжения. По данни от картирането и двата вида се срещат в разглеждания участък от реката. Засегнатата площ от около 0,6 ha представлява малка част от потенциалните местообитания на двата вида в зоната – около 0,1%.

Потенциални въздействия върху видовете в зоната са:

Възможно е изграждането на технически съоръжения за борба с ерозията да доведе до унищожаване и/или увреждане на местообитанието на двата вида блатни костенурки. Поради малката засегната площ въздействието е оценено като незначително.

Влечугите са относително слабо чувствителни по отношение на безпокойството. Те ще избегнат значително въздействие, като се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ.

Смъртност на индивиди може да се очаква в резултат на инциденти. По време на зимния период, когато индивидите са неподвижни и уязвими, както и по време на размножителния сезон, при наличие на яйца и малки вероятността от настъпване на въздействието е по-голяма. Поради много малката площ не се очаква значителна загуба на индивиди и съответно не се очаква влияние върху числеността на популациите на влечугите в зоната.

Промяна в хранителната база

Укрепването на бреговете на реката може да окаже влияние върху хранителната база на блатните костенурки. Блатните костенурки са предимно хищни видове, хранещи се с насекоми, ракообразни, мекотели, червеи, риби и земноводни. Рядко се хранят с растителна храна. Поради относително широкия хранителен спектър не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база на блатните костенурки.

Не се очаква реализирането на мерките от ПУРБ в зоната да доведе до фрагментация и бариерен ефект.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популацията на влечуги в 33 Средецка река. Въпреки това, поради липсата на конкретика в предложената в ПУРБ мярка, в ДОСВ е заложена смекчаваща мярка, която редуцира въздействието.

3.3. Риби

Предмет на опазване в зоната са: Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Обикновен щипок (*C. taenia*), уклей (*Chalcalburnus chalcoides*). При реализиране на строителни дейности по изграждане на противоерозионни съоръжения в зоната може да се очаква безпокойство. Строителната дейност ще предизвика прогонване на риби и възможно кратковременно влошаване на някои физични и химични параметри на водата, поради замътване, попадане на строителни смеси във водата и др. По-чувствителни на това въздействие ще са дребните и слабоподвижни риби от видовете щипок и горчивка. При изпълнението на структурните мерки не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на

естественя характер на местообитанията на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори; промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, поради загуба на екземпляри; промяна в хранителната база.

3.4. Земноводни

Предмет на опазване в зоната са южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), червенокоремна бумка (*Bombina bombina*). Тритонът населява предимно стоящи водоеми, възможно е бумката да бъде повлияна от предложената мярка за укрепване на бреговете в ПУРБ.

При реализиране на строителни дейности по изграждане на противоерозионни съоръжения в зоната може да се очаква безпокойство. Земноводните са относително слабо чувствителни по отношение на безпокойството. При обезпокояване се скриват под водата и ще избегнат значително въздействие, като се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ.

Възможно е при изграждането на съоръженията, в резултат на инциденти, да бъдат убити индивиди, както и да бъдат унищожени яйца и ларви. Вероятността от настъпване на това въздействие е по-голяма по време на хибернация и размножаване. Изпълнението на предложените мерки ще гарантира, че няма да има значителна загуба на индивиди, и следователно не се очаква въздействие върху числеността на популациите на бумката зоната.

Поради относително широкия хранителен спектър на земноводните не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху хранителната база.

3.5. Безгръбначни

Предложените мерки нямат потенциал да засегнат местообитания и популации на сухоземни безгръбначни, предмет на опазване в зоната.

При изграждане на противоерозионни съоръжения могат да бъдат засегнати водните безгръбначни. Предмет на опазване в зоната са бисерна мида (*U. crassus*) и ценагрион (*C. ornatum*). Ценагрионът обитава стоящи водоеми, поради което мярката, предвидена в зоната от ПУРБ няма да засегне местообитанията и популациите му. *U. crassus* обитава предимно дълбоки богати на кислород чисти течащи водоеми с пясъчно дъно и може да бъде засегнат от прилагането на мярката. Потенциално въздействие е пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитание на вида, в случай, че се засегне речното дъно. Тъй като площта на подобен тип противоерозионна защита няма да бъде значителна, на фона на наличното

местообитание, не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху вида в зоната.

4. Кумулативно въздействие

Въздействие върху повърхностните води в зоната има от водоземане, замърсявания от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; въздействия водещи до фрагментиране съобществата на природни местообитания; разпространението на инвазивни видове растения; промени в хидрологичния режим на водните тела; изграждане/укрепване на диги; процеси на охроставяване в тревните местообитания; засилен туристически натиск; прочистване на речните корита от храстова и горска растителност.

Натискът от туризъм влияе отрицателно върху състава и структурата на природните местообитания, в резултат на събирането на дърва за огрев, замърсяване, отгъпкване, паленето на огън и др.

В резултат на изграждането на съоръжения, като помпени станции, напоителни канали, баражи, микроязовири и др. в горното и средното течение на река Средецка водното количество във водните тела е намаляло.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и значително водоземане и оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че при спазване на предложените смекчаващи мерки, не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

6. Смекчаващи мерки

- При планиране на съоръженията за борба с ерозията, да се направи консултация с фитоценолог и зоолог за да се минимизира влиянието на

съоръженията върху местообитанията и популациите на водозависимите видове и местообитания, обект на опазване.

Очакван ефект: Редуциране на потенциалните въздействия върху видовете блатни костенурки и местообитание 91F0.

- В случаите на биологично укрепване при прилагането на дейности по защита на речните брегове и корита от ерозия да се използват само месни видове растения – бяла топола, елша, върба и др, след консултация с фитоценолог и зоолог .

Очакван ефект: Редуциране на потенциалните въздействия върху местообитания, предмет на опазване в зоната от внасяне на неместни видове.

Допълнителни смекчаващи мерки :

- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложат мерки, благоприятстващи повишаването на водното ниво на повърхностните и подпочвените води в териториите заети от крайбрежните водозависими природни местообитания;
- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи забрана за изграждането на нови диги, водовземания, баражи, микроязовири по поречията на водните тела, които попадат на територията на ЗЗ, с изключение при прилагането на мерки свързани със защита от вредното въздействие на водите за категорията „Човешко здраве“ по ДН и дейности за подобряване на ПС;
- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи забрана за почистване на речните корита, когато това не е свързано с непосредствена опасност за населението.
- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи забрана за провеждането на сечи в полигоните на местообитания 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) и 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* в ЗЗ;

7. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ. Въпреки това, следвайки принципа на предпазливостта, за по-нататъшно минимизиране на въздействията са предложени смекчаващи мерки.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ Средецка река в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ Средецка река в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. Мерките, предложени в ПУРБ и

в настоящия доклад ще окажат трайно положително въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване в зоната.

5.3.48 33 СТРАНДЖА (BG0001007)

1. Описание на състоянието на 33 и видовете натиск в нея

В границите на 33 „Странджа” попадат 28 повърхностни водни тела (Приложение 3), 2 крайбрежни водни тела (BG2S000C1012, BG2BS000C1112) и 5 подземни водни тела (BG2G000000Q012, BG2G000000K2035, BG2G000000Q013, BG2G000000JT042, BG2G000000PTPZ043). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 33 природни местообитания и 46 вида животни.

Странджа се характеризира с голямо разнообразие на местообитанията. Растителността в 33 „Странджа” се отнася към широколистните листопадни гори на умерения климат, широко разпространена в Европа, но в Странджа едификаторите и доминантите са от евксинската и субевксинската флора или са със значимо присъствие на такива флорни елементи. Съществено място заемат съобществата от средиземноморски и субсредиземноморски тип растителност: термофилни дъбови гори с подлес от вечнозелени склерофилни храсти. Ксеротермните тревни съобщества, заемащи обширни площи по крайбрежието и в западната част на парка, се отнасят към производната растителност, тъй като са формирани на мястото на унищожени в миналото гори. Откритите пространства са представени с мезотермни ливади, пасища, горски поляни, смесени със степни растителни съобщества. Поречията са обрасли с крайбрежни храсталаци и горска растителност, главно бяла върба (*Salix alba*), тритичинкова върба (*S. triandra*) и елша (*Alnus glutinosa*) и периодично заливани участъци с хигрофитна и хидрофитна растителност. За приустийните части на реките Велека и Резовска са много характерни крайречните (лонгозни) гори с преобладаване на полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*). Сравнително малък е относителният дял на крайбрежните скали и пясъчни плажове с псамофитна растителност, както и на земеделските площи. Защитената зона се характеризира с много добре съхранени хабитати от дъбови гори, съчетани с естуари и стръмни скали, важни места за хранене и размножаване на прилепите и други дребни бозайници. Зоната включва значителни територии гори – 91M0, 91S0, 91F0, 91E0. Това е най-важната зона за опазването на типа природно местообитание 91S0. Зоната е важна по отношение на географската кохерентност за устията (1130), белите дюни (2120) и сивите дюни (2130). Дюните (кодове 2120 и 2130) са под формата на тясна ивица край плажовете – основно в близост до устията на реките. В зоната има две големи и две малки устия (1130). По-голямата част от крайбрежната ивица е заета от местообитание тип 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*. По-голямата част от вътрешността на зоната е

заета от гори. Земеделските земи са разпръснати в някои от долините и около селата. Това е най-важното място, на което се среща южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*) в Черноморския район. Важна е също така за *Emys orbicularis*, *Bombina bombina*, *Testudo hermanni*, *Testudo graeca*, *Elaphe sauromates*, *Lutra lutra* и *Vormela peregusna*. Една от двете зони в южната част на Черноморското крайбрежие (между пристанище Бургас и Турция), в които се срещат размножаващи се популации на шипобедрената и шипоопашатата костенурки на брегови местообитания. Зоната включва нефрагментирани местообитания на вълка, но понастоящем видът е само маргинално представен – зоната цели възстановяването на естествения ареал на вида. Мястото е важно и за съхранението на безгръбначната фауна.

Морската част на зоната обхваща 24.5% от площта ѝ (37617.59 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (2835.81 ха), 1130 Естуари (20.3347 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.5664 ха), 1160 Обширни плитки заливи (591.12514 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (35009.05), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (6.6206 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за ЗЗ „Странджа” са предложени следните структурни мерки:

- По отношение на крайбрежните ВТ:
 - Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - доизграждане на канализацията на гр. Ахтопол
 - изграждане на ПСОВ гр. Ахтопол
 - изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ гр. Ахтопол
 - осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчните води на с. Варвара
 - доизграждане на канализацията на с. Варвара
 - РРМ на ПСОВ с. Лозенец
- По отношение на повърхностните ВТ:
 - Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - доизграждане на канализацията на гр. Малко Търново
 - осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчните води на с. Синеморец
 - Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места; действия за изпълнение:

- закриване и рекултивация на Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Малко Търново
- Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите; действия за изпълнение:
 - изграждане на рибен проход (байпасен тип, басейнов/стъпаловиден тип, друг) на стоманобетонов яз с дължина 38.5 м и ширина 1.4 м. на река Катун
 - изграждане на рибен проход (байпасен тип, басейнов/стъпаловиден тип, друг) на бент/бараж - ширина 42м. височина 3.5м.

Заустването на непречистени и слабопречистени отпадъчни води в реките и в морето е източник на биогенни елементи. Последните са основната причина за еутрофикационните процеси, които могат да доведат до изчерпване на кислорода, до създаване на зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са също така източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане.

Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на канализации и ПСОВ в проекта ПУРБ се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху цялостното природозащитно състояние на местообитанията, като намали химическото и биологично замърсяване на повърхностните и крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови води.

Изграждането на дълбоководни зауствания на ПСОВ се очаква да има общо положително въздействие в дългосрочен план, като намали химическото и биологично замърсяване на крайбрежните води. Може да се очаква евентуално слабо временно отрицателно въздействие върху защитените местообитания и видове в крайбрежната зона при извършване на строителните дейности, но не се очаква дълготрайно такова, ако бъдат предвидени и спазвани подходящи смекчаващи мерки.

В зоната са предвидени и редица неструктурни мерки, касаещи намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, от корабна и пристанищна дейност, от отпадъци от населени места (Приложение 3).

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната отсъства подтип „Подводни морски ливади” на местообитание 1110 (Тодорова и кол. 2012). За останалите подтипове има косвени данни за наличието на „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, но липсват данни за разпределението и площите им.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква евентуално увреждане на местообитанието при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ в резултат на затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110, като въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (28.36 ха) от местообитанието.

Може да се очаква и унищожаване на местообитанието в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък. Въздействие е възможно и при извършване на строителните дейности в близост до границите на зоната поради процеси на пренос от локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от населените места по крайбрежието.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)

Има сведения за наличието на подтип „Сублиторални мидени банки върху седимент“ с площ от 8% от националната площ на този подтип. Предвид благоприятните екологични условия и много добро общо екологично състояние на екосистемите, по експертна оценка мидените банки се намират най-малко в добро състояние на съхранение. Освен мидените банки върху седимент, зоната съдържа почти пълния комплекс от подтипове на местообитание 1170 с висока природозащитна ценност като обраствания на многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*, асоциация на червени сциофилни водорасли *Phyllophora crispa*, остраци, мидени обраствания и други животински обраствания (Тодорова и кол. 2012). Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове “Асоциация на *Cystoseira barbata*”, “Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, “Биогенни рифове изградени от *Ostrea edulis* (острак)”, “Меки скали с *Pholas dactylus*”. Липсват данни за картиране на разпределението на отделните подтипове.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква евентуално увреждане на местообитанието при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ в резултат на затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110, като въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (350.09 ха) от

местообитанието.

Може да се очаква и унищожаване на местообитанието в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък. Въздействие е възможно и при извършване на строителните дейности в близост до границите на зоната поради процеси на пренос от локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

В дългосрочен план след изграждането на ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от населените места по крайбрежието.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Не се очаква унищожаване, увреждане или изменение, както и фрагментиране на този тип местообитание при прилагането на мерките в зоната.

Може да се очаква непряко положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването от зауствани в крайбрежната зона непречистени битови отпадъчни води.

1130 Естуари

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1130 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация на местообитанието заради наличието на сгради, къмпинги, път, ресторанти и други туристически съоръжения в южната част на зоната; фитопланктонни цъфтежи, които през лятото са постоянни.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради замърсяване с битово-отпадъчни води на местообитанието в централната част на зоната и замърсяване с битови отпадъци; мезотрофно състояние; наличие на съдове за риболов; наличие на воден транспорт във вид на различни по размери туристически и риболовни съдове, преминаващи редовно през местообитанието; следи от интензивен туризъм.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат

на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, изливащи се в реките и морето.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1140 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради внос на значителни количества биомаса и наноси от вливащите се в морето реки, които често променят цвета на водата в прилежащите им заливи, особено при интензивни валежи или снеготопене.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради наличие на точкови източници на замърсяване от туристи и плажуващи по брега и използване на някои от полигоните на местообитанието за пладнуване на селскостопански животни, което води до еутрофикация на крайбрежните участъци; недостатъчен капацитет на съществуващите ПСОВ; пренос на битово и промишлено замърсяване с морските течения от обекти в близост до местообитанието; строителство, което нарушава естествения характер на местообитанието; интензивен риболов и добив на биологични ресурси от дъното - тралене, улов на рапани, миди и др.; засилен трафик от риболовни съдове в крайбрежните води, също наличие на таляни; застрояване и наличие на курортни селища или туристически съсредоточия.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, изливащи се в реките и морето.

1160 Обширни плитки заливи

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1160 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация на местообитанието и на непосредствено разположените около него територии (наличие на сгради, къмпинги, заведения за хранене, ресторанти и други туристически съоръжения в северната, централна и южна части на типа местообитание в зоната); цъфтежни концентрации на фитопланктона, особено в централната част на зоната; значителни количества битови отпадъци.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради внасяне на замърсени с органична материя води от разположените в близост до полигоните на

местообитанието хотели, ресторанти и други туристически обекти; наличие на новопостроени сгради и такива, които се строят, непосредствено до местообитанието, особено в централната част в районите около с. Синеморец, плаж Бутамята и др.; организиране на паркинги за автомобили непосредствено до полигоните на местообитанието, оказващи негативен ефект върху него; застрояване с хотели на около 10-20 м от местообитанието в централната част в района на с. Синеморец.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на това местообитание в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на крайбрежните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, изливащи се в реките и морето.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1210 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 3. Бъдещи перспективи – поради точкови замърсявания от нефтопродукти (мазут) и слабо битово замърсяване от изхвърлени от морето отпадъци.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1210 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е благоприятно по всички критерии.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради активното ползване на местообитанието от туристи и фрагментирането му от изградени плажни заведения, особено в районите на плажовете Бутамята, Силистар, Косата при устие на р. Велека, Северен на Ахтопол, Варвара.

- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради слабо до умерено замърсяване с битови отпадъци, като на местата с отдадени концесии има условия за тяхното почистване; концесии на повечето плажове.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят пряко на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-лошо, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради фрагментирането на местообитанието в резултат на изграждането на временни заведения за хранене по плажната ивица и утъпкването на дюните от туристите най-вече в м. Силистар, Бутамята, Косата на Велека, Липите, плажовете край Ахтопол.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради инцидентно неправомерно ползване на дюните за паша, най-вече на Косата при устието на р. Велека; интензивното използване на дюните за рекреация – свободно плажуване и паркиране на автомобили (Косата на р. Велека), навлизане с високопроходима техника по дюните.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят пряко на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2130* в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради силната фрагментация, замърсяване с битови отпадъци и увреждане от непозволено палаткуване, увреждане от път за достъп до плажната ивица в един от полигоните на местообитанието; крайно малоплощни изяви на мозайки с мъхове и лишей; недостатъчна площ, заемана от типичните видове растения; присъствие на инвазивните видове *Amorpha fruticosa* и *Robinia pseudoacacia*, както и залесявания с неместни култивари на тополата вид *Populus nigra*, *P. deltoides*.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради непосредствената близост на участъците за активно плажуване до полигоните на местообитанието, през някои участъци прокарани пешеходни пътеки и дори „пътища”, по които е

преминавано и с моторни средства; липса на изградени тоалетни в близост до установените местообитания, което води до органично натоварване.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят пряко на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

2180 Облесени дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2180 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради силна фрагментация (пълно унищожаване в м. Бутамята в резултат на изкопни дейности, частична фрагментация от нерегламентиран път в подножието на дюните в м. Липите); липса на мозайки с мъхове и лишей; малка площ, заемана от типичната растителност.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради непосредствената близост на концесионните територии на плажовете и паркиране на автомобили на м. Бутамята, както и използване на част от дюните за палаткуване в м. Липите; липса на изградени тоалетни в близост до установените местообитания, което води до органично натоварване.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят пряко на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

2190 Влажни понижения между дюните

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2190 в рамките на ЗЗ „Странджа“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 2. Структура и функции – поради силна фрагментация заради антропогенни структури в и непосредствено до полигоните на разпространение на местообитанието (пътища, плажни обекти); малка площ, заемана от типичната растителност.
- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради интензивното използване на дюните за рекреация и свързани дейности, в резултат на което се наблюдават локални струпвания на битови отпадъци, наличие на пешеходни пътеки и движение на превозни средства в местообитанието, средни нива на битово замърсяване.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят пряко на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion и Hydrocharition

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят пряко на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

3260 Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitans и Callitricho – Batrachion

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места не се очаква да се отразят пряко на ПС на това местообитание в дългосрочен план.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

При прилагането на мерките може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Може да се очаква също така въздействие чрез безпокойство (подводен шум) и промяна в хранителната база на тези видове (затрупване на местообитанията на демерсалните видове риби - трофичен ресурс на делфините) при строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

При прилагането на мерките може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на вида, както и безпокойство, но в много малка част от потенциалните му местообитания в зоната. В дългосрочен план след изграждането на предвидените мерки въздействието върху местообитанията и хранителната база на вида е положително.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

1222 Каспийска блатна костенурка (*Mauremys caspica*)

При прилагането на мерките може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на двата вида, както и безпокойство, но в много малка част от потенциалните им местообитания в зоната. В дългосрочен план след изграждането на предвидените мерки въздействието върху местообитанията и хранителната база на двата вида е положително.

4.3. Земноводни

1171 Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

При прилагането на мерките може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на вида, както и безпокойство, но в много малка част от потенциалните му местообитания в зоната. В дългосрочен план след изграждането на предвидените мерки въздействието върху местообитанията и хранителната база на вида е положително.

4.4. Риби

1130 Распер (*Aspius aspius*)

Aspius aspius не се среща в тази ЗЗ. Расперът е разпространен в р. Дунав и долните течения на по-големите притоци – Огоста, Искър, Вит, Осъм, Янтра. В зоната няма подходящи потенциални местообитания за вида.

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *Rh. amarus* в ЗЗ „Странджа ” се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите на зоната – тъй като видът е с ниски численост и биомаса.

1141 Уклея (Брияна, Облез) *Chalcalburnus chalcoides*

1137 Маришка мряна (*Barbus plebejus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *B. plebejus* в ЗЗ „Странджа ” се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по:

- критерий 1. Популация в границите на зоната
- критерий 3. Структури и функции

Изпълнението на марката „Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите; действия за изпълнение” ще окаже положително въздействие най-вече на мигриращите видове, като мряна, като възстанови възможностите за разселване. По време на изпълнение на строителни дейности за изграждане на рибни проходи може да се предизвика безпокойство. Строителната дейност ще предизвика

прогонване на риби и възможно кратковременно влошаване на някои физични и химични параметри на водата, поради замътване, попадане на строителни смеси във водата и др. По-чувствителни на това въздействие ще са дребните и слабоподвижни риби от видовете като обикновения шипок и горчивката. Изпълнението на препоръчаните смекчаващи мерки ще осигури положително въздействие от изпълнение на мярката и ще намали рисковете от отрицателно въздействие.

Риск представлява заустването на недопречистени води от ПСОВ при аварии, което може да предизвика смъртност на хидробионти. В случаи на ефективно водопречистване на отпадъчните води въздействието на строителните дейности при изпълнение на мярката върху рибните съобщества ще е локално и обратимо.

Предвидените нови структурни мерки в проекта ПУРБ по изграждане на ПСОВ и изграждане, доизграждане и модернизация на канализациите на населени места се очаква да допринесат за подобряване на ПС на местообитанията на сладководните видове риби – предмет на защита в ЗЗ в дългосрочен план, като се намали химичното и биологично замърсяване на повърхностните води в резултат на намаляването на количеството непречистени отпадъчни води, изливащи се в тях, както и в резултат на намаляването на дифузното замърсяване от сметища и депа за отпадъци.

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип (*Alosa tanaica*)

При прилагането на мерките може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на двата вида карагъоз. Може да се очаква също така въздействие чрез безпокойство и промяна в хранителната им база при строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква цялостно положително въздействие върху двата вида карагъоз, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

5. Кумулативно въздействие

Повечето населени места в ЗЗ „Странджа“ нямат изградена канализация или последната се нуждае от ремонт и модернизация. В повечето населени места липсват също така ПСОВ с достатъчен капацитет, за да могат да се справят с големия туристически поток през летния сезон. По-голямата част от битовите отпадъчни води се заустват директно в крайбрежната зона или индиректно, чрез вливащите се в нея реки. В рамките на зоната съществуват депа за битови и строителни отпадъци.

Основните антропогенни заплахи върху морската част от зоната са урбанизацията и туризма и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от

точкови и дифузни източници, а също и повишените количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси, особено през летния сезон, когато туристическият поток се увеличава значително. През този сезон е възможно допълнително влошаване на качеството както на повърхностните води, така и на водите в близката крайбрежна зона. Може да се очаква и въздействие чрез натрупване на твърди битови отпадъци в местата, използвани от туристите. Замърсяването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

6. Смекчаваци мерки

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.
- Строителството на съоръжения тип Рибен проход да се осъществяват в периода на маловодие и извън размножителния период на масовите видове т.е. след месеците май-юли (за шаранови риби).
- Местоположението и вида на рибните да се определи с консултация с хидробиолог и хидроинженер.

Очакван ефект: Редуциране на опасността от негативно влияние на влошени физикохимични показатели на водата (мътност, кислородно съдържание, разтворени частици и други) по време на строителство върху хидробионтите.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложи в проекта ПУРБ, ако бъдат въведени и спазвани подходящи смекчаваци мерки.

8. Заключение

Дългосрочно отрицателно въздействие върху видовете – предмет на опазване в зоната, не се очаква при въвеждане и спазване на подходящи смекчаваци мерки при изграждането на ПСОВ на курортните комплекси в близост до зоната. Цялостният ефект от изграждането на ПСОВ върху местообитанията тези видове се очаква да бъде положителен, чрез намаляване на замърсяването и съответно подобряване на качеството на средата.

Дългосрочно отрицателно въздействие върху местообитанията - предмет на опазване в зоната, не се очаква при въвеждане и спазване на подходящи смекчаваци мерки при изграждането на ПСОВ на курортните комплекси в близост до зоната.

Цялостният ефект от изграждането на ПСОВ върху местообитанията се очаква да бъде положителен, чрез намаляване на замърсяването и съответно подобряване на качеството на средата.

Неструктурните мерки ще окажат дългосрочно положително въздействие.

5.3.49 33 ТАУШАН ТЕПЕ (BG0000623)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Таушан тепе“ попадат 3 повърхностни водни тела (BG2PR500R006, BG2PR500R008, BG2PR567R011) и 2 подземни водни тела (BG2G00000K2032, BG2G000J3K1041). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3. Екологичното състояние на повърхностните водни тела варира от добро до умерено. Химичното състояние е добро, а за част от водните тела (или части от тях) няма данни.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС: природно местообитание 40C0 *Понто-сарматски широколистни храстчета, природно местообитание 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи) и природно местообитание 62C0 * Понто-Сарматски степи.

За защитената зона са посочени 3 растителни вида от Приложение II на ЗБР: Обикновена пърчовка (*H. caprinum*), Червено усойниче (*E. russicum*) и Янкева метличина (*C. jankae*).

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*).

В 33 не са установени воднозависими видове животни.

Според проекта на ПУРБ в границите на 33 „Таушан тепе“ натискът върху повърхностните водни тела основно е свързан с:

- дифузни замърсявания от селско стопанство.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за водните тела на територията на 33 не са предложени структурни мерки. Не се очаква въздействие върху местообитанията и видовете, предмет на опазване в зоната. Предложени са неструктурни мерки, касаещи контрол и мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие в ЗЗ в резултат от прилагане на мерки, предвидени в ПУРБ. Неструктурните мерки, предложени в ПУРБ ще окажат трайно положително въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване в зоната.

5.3.50 ЗЗ ТИЧА (BG0000178)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Тича“ попадат 4 повърхностни водни тела- BG2KA578R1003, BG2KA900L021, BG2KA900R1019, BG2KA900R1020 и 2 подземни водни тела - BG2G000J3K1040, BG2G000K1NB037. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са следните типове природни местообитания:

- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*)
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*
- 9180 *Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове
- 91Н0 *Панонски гори с *Quercus pubescens*
- 91М0 Балкано-панонски церово-горунови гори

При картирането на местообитанията в зоната са установени и следните местообитания:

- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 7220 Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*)
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*).

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Бозайници: *Vormela peregusna*, *Lutra lutra*, *Myotis bechsteinii*, *Myotis capaccinii*, *Myotis emarginatus*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*. Земноводни и влечуги, предмет на опазване са: *Elaphe sauromates*, *Emys orbicularis*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*, *Bombina variegata*,

Triturus karelinii. Рибите, предмет на опазване в зоната са: *Barbus meridionalis*, *Barbus plebejus*, *Cobitis taenia*, *Rhodeus sericeus amarus*. Безгръбначни, предмет на опазване са: *Paracaloptenus caloptenoides* и *Unio crassus*.

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ натиска:

- Дифузни – Селско стопанство;
- Въвеждане на неместни видове и заболявания;
- Хидроложки изменения – ВЕЦ;
- Точкови – производства, извършващи дейности, непопадащи в обхвата на приложение I на регламент № 166/2006г.

Този натиск оказва слабо отрицателно въздействие върху местообитание 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в ЗЗ има и други видове натиск, които оказват отрицателно въздействие върху природните местообитания.

Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете и води до повишаване на еутрофикацията във водните басейни. Това въздействие оказва най-значимо отрицателно влияние върху местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*. Няма данни за „цъфтеж“ на водорасли, но тази опасност е потенциална.

Навлизането на инвазивни видове растения (*Amorpha fruticosa*, *Erigeron annuus*, *Robinia pseudoacacia*, *Solidago gigantea*) в съобществата на природните местообитания води до промяна на техния състав и структура. Това покритие е незначително, но *Amorpha fruticosa* е силно агресивен вид. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ

Предложените мерки в актуализирания ПУРБ са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ. За ЗЗ Има следните структурни мерки:

- В зоната е предвидена следната мярка в: Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите - Изграждане на рибен проход, р. Камчия - 2 участъка от р. Камчия

Предложената мярка ще окаже трайно положително въздействие върху ихтиофауната в зоната.

Не се очаква отрицателно въздействие върху местообитанията. Очаквано временно отрицателно въздействие върху видовете, предмет на опазване в зоната е временно безпокойство, със слаба значимост.

В ПУРБ са заложили и неструктурни мерки с положителен ефект - намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници.

2.1. Бозайници

Безпокойство

При реализиране на дейности по изграждане на противоерозионни съоръжения в зоната може да се очаква безпокойство. Безпокойството може да засегне видрите, които обитават речните местообитания в района.

Въздействието е по-силно по време на размножителния период, но не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ.

Крайречното местообитание представлява потенциален биокоридор и място за хранене на прилепите. Потенциално отрицателно въздействие е безпокойство, предизвикано от присъствие на хора в близост до местообитания за почивка/хранене. Като резултат от безпокойството би могло да се очаква преместване на индивидите, потенциално обитаващи прилежащи територии.

Потенциалното безпокойство ще бъде временно, краткотрайно, в отделни участъци от зоната и с относително нисък интензитет. Прилепите са подвижни, извършват големи миграции и често сменят местообитанията си. Поради тези причини не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху видовете прилепи, обект на опазване в зоната.

Промяна в хранителната база

Дейностите по изграждане на противоерозионните съоръжения и рибните проходи вероятно ще окажат влияние на ихтиофауната в зоната, като по този начин ще повлияят на хранителната база на видрата. Може да се очаква временно, локално намаляване на хранителната база на видрата, в резултат на прогонване на рибата по време на изграждане на съоръженията. Видрата е високо подвижен вид и ще открие хранителни ресурси в незасегнати речни участъци. Поради това не се очаква значително въздействие. От друга страна изграждането на рибни проходи, след края на дейностите вероятно ще окаже положително въздействие върху хранителната база на видрите.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популациите на бозайници, предмет на опазване в зоната.

2.2. Влечуги

Безпокойство

При реализиране на дейности по изграждане на рибни проходи в зоната може да се очаква безпокойство върху блатните костенурки. Влечугите са относително слабо чувствителни по отношение на безпокойството. Те ще избегнат значително въздействие, като се преместят в съседни участъци, където няма да бъдат обезпокоявани. Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ.

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и популацията на влечуги в ЗЗ.

2.3. Риби

Предмет на опазване в зоната са: Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Горчивка (*Rh. sericeus*), Балкански щипок (*S. aurata*), Обикновен щипок (*C. taenia*). В зоната е открито ново находище на вида главоч, като популацията в река Карадере е оценена в неблагоприятно състояние.

При изпълнението на структурните мерки не се очаква пряко унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете; фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект при различни типове миграционни предвижвания и прекъсване на биокоридори; промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, поради загуба на екземпляри; промяна в хранителната база.

По време на изпълнение на строителни дейности за изграждане на рибни проходи и/или премахване на фрагментационни съоръжения от речното корито, може да се предизвика безпокойство. Строителната дейност ще предизвика прогонване на риби и възможно кратковременно влошаване на някои физични и химични параметри на водата, поради замътване, попадане на строителни смеси във водата и др. Почувствителни на това въздействие ще са дребните и слабоподвижни риби от видовете.

2.4. Земноводни

Предмет на опазване в зоната са южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*). Тритонът населява предимно стоящи водоеми, възможно е бумките да бъдат повлияни от предложената мярка в ПУРБ е малко вероятно да се налагат в оптимални местообитания на земноводните.

Не се очаква значителна степен на въздействие – изграждането на съоръженията ще бъде относително краткосрочно, на сравнително малка площ. Земноводните са с ниска чувствителност по отношение на безпокойство.

2.5. Безгръбначни

Предмет на опазване в зоната са следните водозависими безгръбначни животни: Бисерна мида (*Unio crassus*).

При реализиране на предвидените за територията на ЗЗ мерки в ПУРБ може да се очаква пряко унищожаване на единични екземпляри бисерна мида, обитаващи зоната на строителство на съоръжения тип Рибен проход на местата, както и на места, където е предвидено отстраняване на бариерно съоръжение.

Не се очаква увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на видовете, както и фрагментиране на местообитанията; бариерен ефект и прекъсване на биокоридори. Не се очаква настъпване на промени във видовия състав на съобществата, числеността и структурата на популациите на видовете, предмет на опазване, поради загуба на екземпляри; не могат да настъпят промени в хранителната база или безпокойство. Като цяло, изпълнението на всички предвидени мерки ще доведе до подобряване на условията за водозависимите безгръбначни в ЗЗ.

Не се очаква въздействие върху *Paracaloptenus caloptenoides* в резултат от прилагане на мерките, заложи в ПУРБ.

3. Кумулативно въздействие

В границите на ЗЗ бентовете са натиска, който въздейства върху повърхностните водни тела. Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете и води до повишаване на еутрофикацията във водните басейни. Навлизането на инвазивни видове растения (*Amorpha fruticosa*, *Erigeron annuus*, *Robinia pseudoacacia*, *Solidago gigantea*) в съобществата на природните местообитания води до промяна на техния състав и структура. Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ. В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

4. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

5. Сметчаваци мерки

- Строителството на съоръжения тип Рибен проход да се осъществяват в периода на маловодие и след размножителния период на масовите видове т.е. след месеците май-юли (за шаранови риби). Премахването на фрагментации да се осъществява също извън размножителния период на рибите, обект на защита в ЗЗ.

Очакван ефект: Редуциране на опасността от негативно влияние на влошени физикохимични показатели на водата (мътност, кислородно съдържание, разтворени частици и други) по време на строителство.

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и водната тераса и извън размножителния период на земноводни (март-април), предмет на опазване на ЗЗ.
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

6. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ.

Не се очаква значителна степен на остатъчно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ Тича в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ в зоната.

7. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в ЗЗ Тича в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. Мерките, предложени в ПУРБ и в настоящия доклад ще окажат трайно положително въздействие върху видовете и местообитанията, предмет на опазване в зоната.

5.3.51 ЗЗ ТРИТЕ БРАТЯ (BG0000119)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Трите братя“ попада 1 повърхностно водно тяло - BG2SE900R1030 (р.Айтоска и р.Славеева) и 2 подземни водни тела- BG2G000000N021 и G2G00000K2034. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3. Повърхностното водно тяло е с екологично състояние „лошо“, а за химичното няма данни.

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ натиска върху повърхностното водно тяло е свързан със:

- Точкови - площадки за депониране на отпадъци;

- Точкови – производства, извършващи дейности, непопадащи в обхвата на приложение I на регламент № 166/2006г.;
- Дифузни източници (селското стопанство);
- Дифузни – Зауствания, които не са свързани с канализационната мрежа.

Предмет на опазване в зоната са следните типове природни местообитания:

- 4090 Ендемични оро-средиземноморски съобщества от ниски бодливи храстчета
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6220 *Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea
- 91AA* Източни гори от космат дъб
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi

Предмет на опазване в зоната са 4 вида бозайници – пъстър пор (*Vormela peregusna*), лалугер (*Spermophilus citellus*) и добруджански (среден) хомяк (*Mesocricetus newtoni*). При проучванията по проект Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I в зоната е установена и видра (*Lutra lutra*). Земноводните и влечугите, отбелязани в стандартния формуляр са обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), червенокоремна бумка (*Bombina bombina*) и голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*). Предмет на опазване в зоната са и следните безгръбначни: бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), бисерна мида (*Unio crassus*), буков сечко (*Morimus funereus*), алпийска розалия (*Rosalia alpina*).

Водозависими видове в ЗЗ: видра (*Lutra lutra*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), и голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), бисерна мида (*Unio crassus*).

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ

В проекта ПУРБ за ЗЗ са предложени две структурни мерки, касаещи повърхностните водни тела (р. Айтоска):

- Намалване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места – мярката касае закриване и рекултивация на общинско депо гр. Айтос
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места, чрез дейност доизграждане на канализация на гр. Айтос (мярката е локализирана в рамките на града и не се очаква да окаже

отрицателно въздействие върху местообитания и видове, предмет на опазване в зоната).

Не се очаква прилагането на мерките да окаже въздействие върху местообитанията, предмет на опазване в зоната.

Сметищата за битови отпадъци са източник на замърсители, които с повърхностния отток постъпват във водата (особено когато са в близост до водоеми). Това променя състоянието на водната среда и заедно с други фактори въздейства синергично върху организмите. Въздействието от прилагането на мярката ще бъде косвено, трайно и положително.

В зоната са предложени и неструктурни мерки с положителен ефект (намаляване на замърсяването, контрол на водовземанията).

3. Оценка на въздействието по видове

3.1. Бозайници

Предвидените съоръжения за попадат в близост до местообитания на видрата.

Не се очаква прилагането на мерките да окаже въздействие върху местообитанията, предмет на опазване в зоната.

3.2. Земноводни

Предмет на опазване в зоната са следните земноводни: червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), и Голям гребенест тритон (*T. karelinii*).

При реализиране на мярката не се очаква значително отрицателно въздействие върху видовете. Мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места, чрез дейност доизграждане на канализация на гр. Айтос ще има положително въздействие върху параметрите за качеството на водата, което ще даде и положително въздействие върху местообитанията им.

3.3. Водни безгръбначни

Предмет на опазване в зоната са: Бисерна мида (*Unio crassus*) и Ценагрион (*Coenagrion ornatum*). При реализиране на мерките не се очаква значително отрицателно въздействие върху видовете. Бисерната мида е чувствителна на замърсяване на водите, следователно, от реализиране на мярката за осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места, чрез дейност доизграждане на канализация на гр. Айтос се очаква положително въздействие върху местообитанията и респективно състоянието на популациите на вида.

Реализирането на предвидените мерки ще се извърши в депа за отпадъци, в които не се очаква присъствие на видове и местообитания, предмет на опазване. Може да се очаква само временно, краткотрайно безпокойство върху видовете, обитаващи съседни

участъци (*Spermophilus citellus*, *Emys orbicularis*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*). Предвид сравнително ниския интензитет на безпокойството, което може да се очаква при реализиране на дейности по мерките, както и поради факта, че животните потенциално се срещат в близост до площадката, а не на самата нея, очакваното въздействие е с незначителна степен на въздействие.

Отрицателно въздействие, следствие от прилагането на тази мярка би могло да бъде краткотрайно безпокойство със сравнително нисък интензитет.

Не се очаква значителна степен на безпокойство върху видове, предмет на опазване в зоната при закриване и рекултивация на сметището.

3.4. Риби

За зоната не са отбелязани консервационни значими видове, предмет на опазване.

4. Кумулативно въздействие

В зоната е налице кумулативно въздействие, свързано с водовземане и замърсяване с битови отпадъци, което влошава съществуващите екологичните условия.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и значително водовземане.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

5. Въздействие върху целостта на зоната

Оценката на потенциалните въздействия показва, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природните местообитания, популациите и местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната в резултат от реализацията на мерките, предвидени в ПУРБ.

Предвид липсата на значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитанията и видовете в 33 и върху целостта на зоната, не се очаква въздействие върху кохерентността на мрежата Натура 2000.

6. Смекчаващи мерки

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 Трите братя в резултат на изпълнението на мерките на ПУРБ. Поради това не са предложени смекчаващи мерки в зоната.

7. Остатъчно въздействие

Не се очакват въздействия със значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на 33 Трите братя в резултат от реализиране на мерките на ПУРБ в зоната.

8. Заключение:

Не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие в 33 Трите братя в резултат от прилагане на мерките, предвидени в ПУРБ. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната.

5.3.52 33 ФАКИЙСКА РЕКА (BG0000230)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на 33 „Факийска река“ попадат 7 повърхностни водни тела - BG2MA107L002, BG2MA400R004, BG2MA400R009, BG2MA400R010, BG2MA400R1008, BG2MA400R1108 и BG2MA700R007 и 5 подземни водни тела BG2G000000Q009, BG2G000000JT042, BG2G000000K2035, BG2G000000PG029, BG2G000RTPZ043. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 1150 *Крайбрежни лагуни
- 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*
- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alysson-Sedion albi*
- 6220 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик(*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 62A0 Източни субсредиземноморски сухи тревни съобщества
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dilleni*
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*

При картирането са установени и :

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6510 Низинни сенокосни ливади
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
- 9180 *Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове
- 91AA Източни гори от космат дъб
- 91F0 Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)
- 91G0 *Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС:

- Видра (*Lutra lutra*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), Европейски вълк (*Canis lupus*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*), Пъстър пор (*Vormela peregusna*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Уклея (Брияна, Облез) (*Chalcalburnus chalcoides*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), *Bolbelasmus unicornis*, Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), Осмодерма (*Osmoderma eremita*), Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) и следния вид растение от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*).

Водните площи (включително стоящи и течащи води) заемат 1 % от площта на защитената зона, 1% заемат и тресавища, блатата, растителността по крайбрежието на водоемите и мочурища. Защитената зона представлява тясна речна долина с влаголюбива растителност по поречието на реката и добре запазени крайречни гори. Наоколо преобладава хълмистият ландшафт, широколистни гори, сухи пасища и храсталаци.

Идентифицирания в ПУРБ натиск върху повърхностните водни тела се състои в:

- Дифузни – Селско стопанство.

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ натискът въздействащ върху повърхностните водни тела е значителното водоползване, което оказва значително дългосрочно отрицателно въздействие върху местообитания 3260 Равнинни или

планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* и 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, чиито полигони се намират в съседство. Това води до частично пресъхване и изплитняване на водата и до деградиране или загуба на площ на съобществата им.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в ЗЗ има и други въздействия, които оказват значително отрицателно въздействие върху тях. Това са: замърсяване от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица; въздействия, които водят до фрагментация на местообитанията; навлизането на инвазивни видове (*Ailanthus altissima*, *Amorpha fruticosa*, *Robinia pseudoacacia*) в съобществата на природните местообитания и залесяване с интродуцирани видове; промени в хидрологичния режим; морфологични изменения на речното корито; туристически натиск; изграждане/укрепването на диги; обекти на строителството и инфраструктурата.

Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху природните местообитания и видовете. Цялостното замърсяване на водните тела води до повишаване на еутрификацията на водата, но няма данни да е предизвиквало „цъфтеж на водорасли“ в тях. Замърсяването от селскостопански и индустриални отпадъчни води е най-значимо под с. Габър и Зидарово - до вливането на р. Факийска в Мандренското езеро. Това оказва значително и постоянно отрицателно въздействие върху природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*.

Фрагментирането на местообитанията е резултат от изградени бентове. В района на язовир „Раков дол“ местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* е фрагментирано поради земекопни дейности. Фрагментирането оказва отрицателно въздействие и върху природно местообитание 6510 Низинни сенокосни ливади.

Друг основен проблем е свързан със значителните колебания на водното ниво, което се дължи на изградени хидромелиоративни съоръжения. Водите се ползват за напояване, електродобив и битови нужди. Във водосбора на реката са изградени и шест малки язовира. Този тип натиск оказва отрицателно въздействие най-вече върху природни местообитания 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*, 6510 Низинни сенокосни ливади и 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Морфологичните изменения на речното корито са свързани с: изправяне и андигиране на течението на реката от с. Зидарово до устието ѝ в яз. Мандра; строителството на язовир и земеизкопни дейности в района на ЗМ „Раков дол“; обезлесяване на крайречната и брегова растителност; наличие на бентове и мрежа от помпени станции и напоителни канали; брегоукрепващи дейности; пресушаване на

крайречни влажни зони; физически изменения на коритото и бреговете, отклоняване на течението на реката, изградените тръбопроводи, които са проектирани да свързват язовира с р. Факийска в района на ЗМ „Раков дол”. Тези изменения водят до дългосрочно значимо отрицателно въздействие върху природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*. В резултат на това местообитанието има загуба на площ и значителни промени в състава и структурата на съобществата му. Морфологичните изменения водят до промени и в съобществата на местообитания 6510 Низинни сенокосни ливади и 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

Морфологичните изменения на речното корито и дъното оказват пряко въздействие върху Бисерната мида (*U. crassus*). Надлъжната фрагментация, свързана с приложение на мярката, намалява проходимостта и създават преграда за миграционните движения на рибните видове и трите вида земноводни, предмет на опазване в ЗЗ.

Навлизането на инвазивни видове - *Ailanthus altissima*, *Amorpha fruticosa*, *Robinia pseudoacacia* е значително по бреговата ивица на водните тела. Инвазивните видове водят до промяна на екологичните условия, състава и структурата на съобществата и са реална заплаха за съществуването на всички водозависими природни местообитания. Това оказва значително отрицателно въздействие върху природни местообитания 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) и 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Засиленият туристически натиск води до значително ограничаване на площите, и нарушаване на структурата и функционирането на съобществата на местообитания 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) и 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*.

Обекти на строителството и инфраструктурата (електропроводни просеки, пътна инфраструктура, мостове) пресичат съобществата на местообитание 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*), което води до засилен антропогенен натиск в тях.

Видовете натиск върху подземните водни тела са от замърсяване от дифузни източници (селското стопанство) и значително водовземане и оказват слабо отрицателно въздействие върху природните местообитания и видовете в ЗЗ.

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

Предложените мерки в актуализирания ПУРБ са съвместими с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

Предложена е една структурна мярка, която попада на територията на ЗЗ:

- Биологични методи за ограничаване на еутрофикацията - Зарибяване с растителноядни риби - езеро Мандра.

Предвидената структурна мярка в проекта ПУРБ за прилагане на биологични методи за ограничаване на еутрофикацията, чрез зарибяване с растителноядни риби е широко прилаган метод за контрол върху цъфтежите на фитопланктона. Наред с ограничаването на внасянето на органика във водното тяло тази мярка има значителен положителен ефект върху редица параметри на повърхностните води. Отрицателно въздействие върху рибите може да окажат попадналите заедно със зарибителния материал инвазивни видове риби (напр. *Pseudorasbora parva*, *Lepomis gibbosus*), обитаващи повсеместно рибарниците за топловодни риби, в каквито се отглеждат и растителноядните видове у нас.

В резултат от предложената структурна мярка не се очаква отрицателно въздействие върху природните местообитания, местообитанията и популациите на бозайници, земноводни, влечуги и безгръбначни и растенията предмет на опазване в зоната.

Очаква се положително въздействие върху хранителната база на видрата и блатна костенурка (*Emys orbicularis*).

Планирано е провеждането на физико-химичен и хидробиологичен мониторинги, като неструктурни мерки в ЗЗ.

3. Кумулативно въздействие

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

4. Смякаващи мерки

- Зарибяванията с растителноядни риби да се осъществяват под строг контрол от органите на ИАРА за недопускане попадането на инвазивни видове риби (псевдоразбора, слънчева риба и американско сомче) в зарибителния материал и респективно във водното тяло.

Очакван ефект: Недопускане на разпространение на инвазивни видове риби.

5. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложиени в проекта ПУРБ, ако бъдат въведени и спазвани подходящи смекчаващи мерки.

6. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ. Предвидените мерки ще окажат положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.3.53 ЗЗ ШАБЛА - ЕЗЕРЕЦ (BG0000621)

1. Описание на състоянието на ЗЗ и видовете натиск в нея

В границите на ЗЗ „Езеро Шабла-Езерец“ попадат 3 повърхностни водни тела, 1 крайбрежно водно тяло (BG2BS000C001) и 1 подземно водно тяло (BG2G000000N044). Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Предмет на опазване в зоната са 8 природни местообитания и 20 вида животни.

Езерото представлява солена плитка лагуна, частично обрасла (по периферията) с тръстикови масиви. Много важно място за почивка за мигриращи и зимуващи водоплаващи и водолюбиви птици, чайки, рибарки и други свързани с водата видове птици. Блатото с богатата си хириноидна фауна е подходящо за търсене на храна местообитание за прилепите. Около езерото са разпространени ограничени степни райони, подходящи за някои редки степни бозайници. Езерата Шабла - Езерец са бракични басейни, свързани помежду си с изкуствен канал. Те се намират в непосредствена близост до Черно море. Сред постоянните обитатели 6 вида риби са включени в Червената книга на България с категорията „застрашени“, 5 вида са под защитата на Бернската конвенция и 3 вида са включени в програмата Корине (МОСВ 2013).

Морската част на зоната обхваща 65.0% от площта ѝ (1705.29 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (309.31418 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (5.90294 ха), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.99388 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване. В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района г. от специалисти на ИБЕИ-БАН и ИО-БАН показват наличието му в зоната (Тодорова и кол 2012). Липсва подробно картиране, както и описание на съществуващите подтипове.

2. Идентификация на въздействието

В проекта ПУРБ за ЗЗ „Езеро Шабла - Езерец” са предложени следните структурни мерки:

- Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.); действия за изпълнение:
 - отстраняване на част от тръстиката и създаване на открити водни площи в ЗМ „Шабленско езеро“
- Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места; действия за изпълнение:
 - доизграждане канализацията на гр. Шабла
 - изграждане на нова ПСОВ Шабла

Последната мярка се отнася за съседно на ЗЗ крайбрежно водно тяло (BG2BS000C002), но смятаме, че ще окаже значително въздействие върху състоянието на крайбрежните води, а съответно и върху тази ЗЗ.

Почистването на обрастванията с макрофити и създаването на открити водни площи в езерата и влажните зони се очаква да допринесе за постигането и поддържането на добро екологично състояние, възстановяването на естествения характер и биоразнообразието на местообитанията, както и за повишаването на способността за самопречистване на водоемите. Очаква се също така тази мярка да допринесе за намаляване на риска от наводнения чрез подобряване на водообмена.

Заустването на непречистени и слабопречистени отпадъчни води в реките, стоящите водоеми и морето е основен източник на биогенни елементи. Последните са основната причина за еутрофикационните процеси, които могат да доведат до изчерпване на кислорода, до създаване на зони на хипоксия/аноксия и до масов замор на местната флора и фауна. Непречистените канализационни води са също така източник на бактериално замърсяване, което е изключително опасно за човешкото здраве, особено в случаите, когато заустванията са в близост до зоните за къпане.

Прилагането на мерките за изграждане и модернизация на канализации и ПСОВ в проекта ПУРБ се очаква да има положително и дълготрайно въздействие върху цялостното природозащитно състояние на местообитанията, като намали химическото и биологично замърсяване на повърхностните и крайбрежните води в резултат от повърхностния вток на непречистени или слабопречистени отпадъчни битови води.

Неструктурните мерки в зоната касаят намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници, подобряване на контрола на разрешителните за водоземане от подземни води, мониторинг и др. (Приложение 3).

3. Оценка на въздействието върху местообитанията, предмет на опазване в защитената зона

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини.

В зоната не е установен подтипът на местообитание 1110 „Подводни ливади на морски тревни“. За останалите подтипове липсват данни за картиране и оценка на площите.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква евентуално увреждане на местообитанието при изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ „Шабла“ в резултат на затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110, като въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (3.09 ха) от местообитанието.

Може да се очаква и унищожаване на местообитанието в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък. Въздействие е възможно и при извършване на строителните дейности в близост до границите на зоната поради процеси на пренос от локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

В дългосрочен план след изграждането, модернизирването и ремонта на канализациите и ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването с непречистени и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от населените места.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)

Площта на местообитание 1170 в границите на зоната не е определяно. Няма данни от картирания за присъствието и площите на отделните подтипове на това местообитание в зоната. Липсват данни за присъствие на подтип Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*.

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

Може да се очаква евентуално увреждане на местообитанието при изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ „Шабла“ в резултат на затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170, като въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (няма данни за площта) от местообитанието.

Може да се очаква и унищожаване на местообитанието в резултат на повишаване на мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък. Въздействие е възможно и при извършване на строителните дейности в близост до границите на зоната поради процеси на пренос от локални

течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

В дългосрочен план след изграждането, модернизирването и ремонта на канализациите и ПСОВ може да се очаква положително въздействие чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването с непречистени и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от населените места.

Повишената самопречистваща способност на свързаните с морето влажни зони в резултат на подобрения им хидрологичен режим се очаква да допринесе за общо подобряване на ПС на местообитанието чрез намаляване на замърсяването, постъпващо дифузно и с повърхностния отток в крайбрежните води.

8330 Подводни или частично подводни морски пещери

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

В дългосрочен план след изграждането, модернизирването и ремонта на канализациите и ПСОВ може да се очаква положително въздействие върху местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването с непречистени и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от населените места.

Повишената самопречистваща способност на свързаните с морето влажни зони в резултат на подобрения им хидрологичен режим се очаква да допринесе за общо подобряване на ПС на местообитанието чрез намаляване на замърсяването, постъпващо дифузно и с повърхностния отток в крайбрежните води.

1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода

Не е извършено подробно картиране на природозащитното състояние за това местообитание в зоната.

В дългосрочен план след изграждането, модернизирването и ремонта на канализациите и ПСОВ може да се очаква положително въздействие върху местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването с непречистени и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от населените места.

Повишената самопречистваща способност на свързаните с морето влажни зони в резултат на подобрения им хидрологичен режим се очаква да допринесе за общо подобряване на ПС на местообитанието чрез намаляване на замърсяването, постъпващо дифузно и с повърхностния отток в крайбрежните води.

2110 Зараждащи се подвижни дюни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Езеро Шабла – Езерец“ е благоприятно по всички критерии.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони върху ПС на местообитанието.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места не се очаква да допринесат пряко за поддържане на ПС на това местообитание.

2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни)

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2120 в рамките на ЗЗ „Езеро Шабла – Езерец“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции - поради фрагментация на местообитанието.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони върху ПС на местообитанието.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места не се очаква да допринесат пряко за подобряване на ПС на това местообитание.

1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 2110 в рамките на ЗЗ „Езеро Шабла – Езерец“ е благоприятно по всички критерии.

Не се очаква пряко въздействие на предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони върху ПС на местообитанието.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места не се очаква да допринесат пряко за поддържане на ПС на това местообитание.

1150 Крайбрежни лагуни

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 1150 в рамките на ЗЗ „Езеро Шабла – Езерец“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по:

- критерий 1. Площ в границите на зоната – поради намаляване на площта на местообитанието спрямо референтната от СФ
- критерий 2. Структура и функции – поради фрагментация на местообитанието от антропогенни структури – бунгала на два етажа в северната част; малка дълбочина и пресъхване на по-голямата част от басейна през лятото

- критерий 3. Бъдещи перспективи – поради значително количество изхвърлени в и около басейна битови отпадъци; ново строителство и път до сградите; силно изплитняване и пресъхване през лятото; следи от интензивен туризъм.

Предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони се очаква да окажат пряко положително въздействие ПС на местообитанието. Очаква се подобряване на хидрологичния режим в резултат на прочистването на обрастванията от макрофити, което вероятно ще намали степента на изплитняване и пресъхване на водоемите през лятото и ще допринесе за възстановяването на местообитанието.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места се очаква да имат положително въздействие върху местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването с непречистени и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от населените места.

3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* и *Hydrocharition*

Съгласно данните от проведеното картиране, общото състояние на местообитание 3150 в рамките на 33 „Езеро Шабла – Езерец“ е неблагоприятно-незадоволително, съгласно оценките по критерий 2. Структура и функции – поради измерена характерна за еутрофни условия електропроводимост.

Предвидените мерки за възстановяване и поддържане на водното ниво във влажни зони се очаква да окажат пряко положително въздействие ПС на местообитанието. Очаква се подобряване на хидрологичния режим в резултат на прочистването на обрастванията от макрофити, което вероятно ще намали степента на изплитняване и пресъхване на водоемите през лятото и ще допринесе за възстановяването на местообитанието.

Предвидените мерки за изграждане, ремонт и модернизация на канализации и ПСОВ на населени места се очаква да имат положително въздействие върху местообитанието чрез подобряване на условията на средата в резултат на намаляването на замърсяването с непречистени и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от населените места.

4. Оценка на въздействието върху видовете, предмет на опазване в защитената зона

4.1. Бозайници

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения им хидрологичен режим се очаква да има цялостно непряко положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда. Подобряването на състоянието на крайбрежните води ще има положително въздействие също така и върху рибите - трофичен ресурс за морските бозайници.

При прилагането на мерките по изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на китоподобните, предмет на опазване в ЗЗ. Може да се очаква също така въздействие чрез безпокойство (подводен шум) и промяна в хранителната база на тези видове (затрупване на местообитанията на демерсалните видове риби-трофичен ресурс на делфините) при строителството на дълбоководното заустване на ПСОВ.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ, както и след доизграждането и модернизацията на канализационните системи на населените места, може да се очаква цялостно положително въздействие върху делфините, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания.

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Не се очаква отрицателно въздействие върху вида. Мярката от проекта ПУРБ, свързана с подобряване на хидрологията на стагнатните водоеми, ще има положително въздействие както върху местообитанието на вида, така и върху хранителната му база (сладководните видове риби) в резултат на подобрените условия в местообитанията им.

4.2. Влечуги

1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Не се очаква отрицателно въздействие върху вида. Мярката от проекта ПУРБ, свързана с подобряване на хидрологията на стагнатните водоеми, ще има положително въздействие както върху местообитанието на вида, така и върху хранителната му база в резултат на подобрените условия в местообитанията им.

4.3. Земноводни

1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)

Не се очаква отрицателно въздействие върху двата вида. Мярката от проекта ПУРБ, свързана с подобряване на хидрологията на стагнатните водоеми, ще има положително въздействие върху местообитанията им.

4.4. Риби

1145 Виюн (*Misgurnus fossilis*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *M. fossilis* в ЗЗ „Езеро Шабла – Езерец“ се намират в неблагоприятно-незадоволително природозащитно състояние, съгласно оценките по критерий 1. Популация в границите на зоната.

1134 Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)

Съгласно данните от проведеното картиране, местообитанията и популацията на *Rh. amarus* в ЗЗ „Езеро Шабла – Езерец“ се намират в благоприятно природозащитно състояние по всички критерии.

4125 Карагъоз (дунавска скумрия) (*Alosa immaculata*) В зона BG0000621 “Езеро Шабла - Езерец” няма сладководни местообитания (реки със средно и бързо течение и с дълбочина над 2 м), които да са подходящи за размножаване на вида. По тази причина целеви вид 2491 *Alosa immaculata* не е обект на картиране в сладководните басейни на зоната.

Мярката от проекта ПУРБ, свързана с подобряване на хидрологията на стагнатните водоеми, ще има като цяло положително въздействие върху сладководните видове риби в резултат на подобрените условия в местообитанията им.

Повишената самопречиствателна способност на стоящите водоеми в резултат от подобрения им хидрологичен режим се очаква да има цялостно непряко положително въздействие върху тези видове, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания в резултат на намаляването на концентрациите на биогенни елементи (основен източник на еутрофикация) и други замърсители (вкл. бактериално замърсяване) в морската среда.

При прилагането на мерките по изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ Шабла може да се очаква известно унищожаване, увреждане или изменение на естествения характер на местообитанията на тези видове.

В дългосрочен план след изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ, както и след доизграждането и модернизацията на канализационните системи на населените места, може да се очаква цялостно положително въздействие върху виюна и горчивката, изразяващо се в подобряване на състоянието на крайбрежните им местообитания. Намаляването на макрофитните обраствания да става при изпълнение на смекчаващата мярка.

5. Кумулативно въздействие

Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма. Населените места в и непосредствено до границите на зоната са без изградена канализационна система и ПСОВ, или с неотговарящи на изискванията такива. Произтичащите от това повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и

дифузни източници, а също и повишените количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси оказват негативно влияние върху повърхностните водоеми и крайбрежните води.

Близо до южната граница на зоната се намират няколко зауствания на отпадъчни води от петролно находище Тюленово, както и заустването на канализационната система на гр. Шабла, които оказват негативно въздействие върху качеството на крайбрежните води и могат да повлияят и на местообитанията и видовете в ЗЗ в зависимост от посоката и силата на крайбрежните течения.

На територията на ЗЗ има обширна зона за къпане по цялото протежение на плажната ивица. През летния сезон е възможно допълнително влошаване на качеството както на повърхностните води, така и на водите в близката крайбрежна зона, в резултат на големия туристически поток. Може да се очаква и въздействие чрез натрупване на твърди битови отпадъци в местата, използвани активно от туристите. Замяряването на крайбрежните води може да се увеличи и в резултат на интензивния морски трафик през това време от годината.

В резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на зоната. Очакваният резултат от прилагане на мерките е положително въздействие върху предмета и целите на опазване в зоната. Поради това не се очаква реализирането на мерките на ПУРБ да доведе до кумулативно въздействие в зоната.

6. Смекчаваци мерки

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ Шабла да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.
- Дейностите по отстраняването на част от тръстиката с цел освобождаване на водни площи в ЗМ „Шабленско езеро“ да се извършва извън активния размножителен период на видовете риби и земноводни в ЗЗ.

Очакван ефект: Избягване на безпокойство на размножаващи се риби и намаляване на риска от унищожаване на хайвер и ларви.

7. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ, в резултат на прилагането на мерките, заложиени в проекта ПУРБ, ако бъдат въведени и спазвани подходящи смекчаваци мерки.

8. Заключение

Цялостният ефект от почистването на обрастванията с макрофити и подобряването на хидрологичния режим на езерата и влажните зони в ЗЗ се очаква да бъде положителен, в резултат на възстановяването на естествения характер и биоразнообразието на местообитанията, повишаването на способността за самопочистване на водоемите и намаляването на риска от наводнения чрез подобряването на водообмена.

Цялостният ефект от изграждането, модернизацията и ремонта на канализации и ПСОВ на населени места върху местообитанията и видовете – предмет на опазване в ЗЗ, се очаква да бъде положителен, чрез намаляване на замърсяването на повърхностните и крайбрежни водни тела с непречистени и недостатъчно пречистени отпадъчни води, и съответното подобряване на качеството на средата.

Дългосрочно отрицателно въздействие върху морските местообитания и видове – предмет на опазване в зоната, не се очаква при въвеждане и спазване на подходящи смекчаващи мерки при изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ в близост до зоната.

5.3.54 ЗЗ ШУМЕНСКО ПЛАТО (BG0000382)

1. Описание на състоянието и видове натиск

В границите на ЗЗ „Шуменско плато“ попадат 5 повърхностни водни тела - BG2KA578R1003, BG2KA578R1103, BG2KA700R016, BG2KA800R026, BG2PR800R018 и 2 подземни BG2G00000K2030 и BG2G000K1NB037. Мерките в ПУРБ, касаещи водни тела в зоната са дадени в Приложение 3.

Екологичното състояние на водните тела е предимно лошо и много лошо. Два участъка от водните тела са в добро. Химичното състояние при всички е добро.

В предмета и целите за опазване в защитената зона са посочени следните хабитати от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС:

- 40A0 *Субконтинентални перипанонски храстови съобщества
- 6110 *Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи)
- 6240 *Субпанонски степни тревни съобщества
- 7220 Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*)
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
- 8310 Неблагоустроени пещери.
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*).

- 9180 *Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове
- 91G0 *Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*
- 91H0 *Панонски гори с *Quercus pubescens* .
- 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа.

При картирането са установени още:

- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори
- 91S0 *Западнопонтийски букови гори
- 91W0 Мизийски букови гори .
- 91E0 *Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae)
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс

Предмет на опазване в защитената зона са следните видове животни от Приложение II към Директива 92/43/ЕЕС: 14 вида бозайници (вкл. 11 вида прилепи): Добруджански хомяк (*M. newtoni*), Лалугер (*S. citellus*), Пъстър пор (*V. peregusna*), Голям нощник (*M. myotis*), Голям подковонос (*Rh. ferrumequinum*), Дългокрил прилеп (*M. schreibersii*), Дългопръст нощник (*M. saraccinii*), Дългоух нощник (*M. bechsteini*), Малък подковонос (*Rh. hipposideros*), Остроух нощник (*M. blythii*), Подковонос на Мехели (*Rh. mehelyi*), Средиземноморски подковонос (*Rh. blasii*), Трицветен нощник (*M. emarginatus*), Южен подковонос (*Rh. euryale*).

Предмет на опазване са следните земноводни и влечуги: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*), Смок (*E. sauromates*), Шипобедрена костенурка (*T. graeca*), Шипоопашата костенурка (*T. hermanni*).

Предмет на опазване са 8 вида безгръбначни животни: *Bolbelasmus unicornis*, *E. quadripunctaria*, Алпийска розалия (*R. alpina*), Бръмбар рогач (*L. cervus*), Буков сечко (*M. funereus*), Лицена (*L. dispar*), Обикновен сечко (*C. cerdo*).

Във формуляра на зоната фигурират и 2 вида растения - *Moehringia jankae* и *Himantoglossum caprinum*.

Водозависими видове в ЗЗ са: Голям гребенест тритон (*T. karelinii*), Жълтокоремна бумка (*B. variegata*), Об. блатна костенурка (*E. orbicularis*),

Според проекта на ПУРБ в границите на ЗЗ попадат следните видове натиск въздействащи върху повърхностните водни тела:

- Дифузни – Селско стопанство;
- Точкови – производства, извършващи дейности, непопадащи в обхвата на приложение I на регламент № 166/2006г.

Според данните в стандартните формуляри на водозависимите природни местообитания в ЗЗ има въздействия, които оказват слабо отрицателно въздействие върху тях. Това е замърсяването от отпадъчни води и биогенно замърсяване в резултат на изхвърлени битови отпадъци по бреговата ивица. Замърсяването на водоемите, вкл. крайбрежната ивица, все още е основен натиск върху водозависимите природните местообитания и видовете. Не са наблюдавани обаче промени в състава и структурата на фитоценозите.

Фрагментирането на местообитанията е резултат от каптирането на водата, което променя хидрологичните условия и оказва значително отрицателно въздействие върху структурата на съобществата на местообитание 7220 *Извори с твърда вода с туфести формации (*Cratoneurion*).

2. Идентификация на въздействието на мерките предвидени в ПУРБ II

В зоната не са предложени структурни мерки. Не се очаква въздействие върху природните местообитания и видове, предмет на опазване.

Като неструктурни мерки с очакван положителен ефект са предложени „Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници” и „Изпълнение на процедурата по преразглеждане на издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води”. Планирано е провеждането на мониторинг на приоритетни вещества, хидробиологичен и контролен мониторинг.

3. Заключение

Не се очаква отрицателно въздействие върху предмета и целите на ЗЗ в резултат на изпълнение на мерките на ПУРБ. Предвидените неструктурни мерки ще намали замърсяването в зоната и ще окаже положително въздействие върху местообитанията и видовете в ЗЗ.

5.4 Описание и анализ на степента на въздействието на ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитените зони по Директива 79/409/ЕИО за опазване на дивите птици

Основният миграционен път, преминаващ през страната, е Западно-черноморският прелетен път *Via Pontica* (един от двата най-големи миграционни пътища в Европа). Той преминава покрай черноморското крайбрежие и най-интензивната му част е с ширина до 100 км навътре в сушата. По него ежегодно пролет и есен прелитат милиони водолюбиви, грабливи, дърдавцови и пойни птици. В резултат на проведените досега проучвания е установено, че по *Via Pontica* преминават над 620 000 реещи се птици (щъркели, пеликани, грабливи птици и жерави), като по протежението на миграционния път имат постоянни места за почивка и нощуване. Посочени са повече от 110 вида мигриращи по черноморието птици, сред които има

значителен брой включени в Приложение I на Директива 79/409/ЕЕС, вкл. и световно застрашени видове. Най-големите концентрации на реещи се птици по време на есенна миграция се формират в централната част на Добруджа, Приморска Добруджа (особено между Българево и курорта Албена), както и в Бургаския район (между Суходол на запад и Созопол на изток). Важно е да се отбележи, че щъркелите и пеликаните прелитат и над крайбрежната морска акватория на Черно море, като редовно пресичат Бургаския залив в Южна България и Каварненския залив (между нос Калиакра и Албена) в Северна България (**Фигура 4-1**).

От мигриращите водолюбивы птици, основно по Черноморието, с най-значима численост в международно отношение са белият щъркел (*Ciconia ciconia*), розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*) и къдроглавият пеликан (*Pelecanus crispus*). Над 80% от европейската гнездова популация на белия щъркел (*Ciconia nigra*), както и цялата европейска популация на розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*) прелитат през територията на България.

Повече информация е налична в стандартните Natura 2000 формуляри на защитените зони на сайта на Информационната система за защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000 (<http://natura2000.moew.government.bg/>).

Черноморският район е важно място за прелетните птици по прелетния път Via-Pontica. Наличните данни показват, че 30% от гнездовата популация на къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*) и на черния щъркел (*Ciconia nigra*), също прелитат страната. По време на есенна миграция е доказано че ливадният дърдавец мигрира през Добруджа и Бургаския район. През България са установени да прелитат и значителна част от европейските гнездови популации (над 1%) на грабливи птици.

Подробно описание на елементите на орнитофауната на защитените зони на територията на Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район са представени в съответните стандартни формуляри на ЗЗ от НЕМ „Натура 2000“.

5.4.1 ЗЗ АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО (SPASCIBG0000270)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 157 и са включени в **Таблица 5.4.1-2**.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 6 структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху разглежданата защитена зона във връзка с повърхностните водни тела (4 броя) и подземни водни тела (2 бр.), свързани със зоната, дадени в Приложение 3. Мерките са дадени в **Таблица 5.4.1-1, (Карта в Приложение 4)**.

Таблица 5.4.1-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ за Черноморския район

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Име на ВТ	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5359	Изграждане на канализация на кв. Рудник	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж.	І участък: р.Азмак - от извора до вливане в Атанасовско езеро; ІІ участък: р.Дермен дере - от извора до вливане в р. Азмак	Само от 2,3 км от І участък: Промяна на местообитания; Смъртност Безпокойство	СМР предимно в регулационните граници на селото 2,3 км от І участък и 5,2 км от ІІ участък: попадат в границите на ЗЗ
5360	Изграждане на канализация на кв. Черно море	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места. Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж.4. Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа за агломерации с над 2 000 е.ж.	І участък: р.Азмак - от извора до вливане в Атанасовско езеро; ІІ участък: р.Дермен дере - от извора до вливане в р. Азмак	Промяна на местообитания; Смъртност Безпокойство	СМР предимно в регулационните граници на селото; 2,3 км от І участък и 5,2 км от ІІ участък: попадат в границите на ЗЗ
5364	Доизграждане на 80 % канализация на кв. Ветрен, гр. Бургас	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	р.Курбар дере - от извора до вливане в Атанасовско езеро	Промяна на местообитания; Смъртност Безпокойство	СМР предимно в регулационните граници на селото; 7,7 км р. Курбардере попадат в границите на ЗЗ
5370	Поддържане на високо водно ниво в сладководното блато в североизточната част на ПР "Атанасовско езеро"	Подобряване на естественото задържане на водата. Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	Атанасовско езеро	Премахване на площи с тръстика Безпокойство Промяна на Хранителната база	Мярката и положително въздействие, но е свързана със СМР

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Име на ВТ	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5371	Повишаване на водното ниво в обиколния канал в ПР "Атанасовско езеро"	Подобряване на естественото задържане на водата. Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	Атанасовско езеро	Унищожаване на местообитания на целеви видове. Премахване на площи, обрасли с папур и тръстика Унищожаване на гнезда и яйца Безпокойство Промяна на Хранителната база	Мярката е положително въздействие, но е свързана със СМР, които може да окажат отрицателно въздействие
5372	Разширяване на стари и създаване на нови водни площи сред масивите от водолюбива растителност чрез прокопаване в ЗМ "Бургаски солници"	Подобряване на естественото задържане на водата. Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	Атанасовско езеро	Премахване на Площи с тръстика Безпокойство Промяна на Хранителната база	Мярката е положително въздействие, но е свързана със СМР, които може да окажат отрицателно въздействие

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.1-1**, вероятност да окажат отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея са следните 6 мерки, предвидени в ПУРБ:

5359 Изграждане на канализация на кв. Рудник. Ще бъдат извършени СМР предимно в регулационните граници на селото; Мярката обхваща два участъка, които попадат в границите на ЗЗ:

- 2,3 км от I участък р.Азмак - от извора до вливане в Атанасовско езеро. Те преминават през открити площи с тревни местообитания, където по време на есенните миграции са установени големи струпвания на бели щъркели, големи белочели гъски и отделни индивиди или малки групи от орли змияри, тръстикови, ливадни и полски блатари, белоопаша мишелови, дъждосвирцови птици и др. През зимата там се концентрират големи ята от световнозаstraшената червеногуша гъска, голямата белочела гъска, различни видове патици. Поради това терените, на които ще бъдат извършени СМР са с висока консервационна стойност.
- 5,2 км от II участък: р.Дермен дере - от извора до вливане в р. Азмак; Те преминават през открити площи с тревни местообитания, в които най-характерен растителен вид е орхидеята *Orchis laxiflora* Lam. subsp. *elegans*

(Heuffel) – вид с висока консервационна стойност. По време на есенните миграции са установени големи струпвания на бели щъркели, големи белочели гъски и отделни индивиди или малки групи от орли змияри, тръстикови, ливадни и полски блатари, белоопаша мишелови, дъждосвирцови птици и др. През зимата там се концентрират големи ята от световнозаstraшената червеногуша гъска, голямата белочела гъска, различни видове патици. Поради това терените, на които ще бъдат извършени СМР са с висока природозащитна значимост.

В резултат от реализирането на мерките и в двата участъка се очаква промяна в местообитанията и хранителната база на някои целеви видове птици, както и безпокойство и смъртност на индивиди и загуба на яйца (ако СМР се извършват през размножителния период), Те ще бъдат разгледани поотделно за всеки вид в **Таблица 5.4.1-2**.

5360 Изграждане на канализация на кв. Черно море. Тя обхваща същите два участъка от предишната мярка 5359, поради което няма да бъдат описвани повторно.

5364 Доизграждане на 80% канализация на кв. Ветрен, гр. Бургас. СМР се предвиждат предимно в регулационните граници на селото. Чрез мярката се осъществява събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на този квартал. В границите на 33 попадат 7,7 км от СМР по р. Курбардере. Те преминават през открити площи с тревни местообитания, където по време на есенните миграции са установени големи струпвания на бели щъркели, големи белочели гъски и отделни индивиди или малки групи от орли змияри, тръстикови, ливадни и полски блатари, белоопаша мишелови, дъждосвирцови птици, по-рядко сиви жерави, розови пеликани и др. През зимата там се концентрират големи ята от голямата белочела гъска, различни видове патици и дъждосвирцови птици. Поради това терените, на които ще бъдат извършени СМР са с висока консервационна стойност. В резултат от реализирането на мярката се очаква промяна в местообитанията и хранителната база на някои целеви видове птици, както и безпокойство и смъртност на индивиди и загуба на яйца (ако СМР се извършват през размножителния период), Те ще бъдат разгледани поотделно за всеки вид в **Таблица 5.4.1-2**.

5370 Поддържане на високо водно ниво в сладководното блато в североизточната част на ПР "Атанасовско езеро" (мярката е погрешно обозначена на картата, защото сладководното блато е разположено в устието на р. Азмак, а не на около 1 км западно от него). Мярката е от предишния ПУРБ. Тя фигурира и в Плана за управление на ПР „Атанасовско езеро“, както и във внесения за утвърждаване в МОСВ „Проект за актуализиран план за управление на ПР „Атанасовско езеро“. Мярката ще окаже голямо положително въздействие върху видовия състав и числеността на водолюбивите видове в резервата, тъй като предвижда създаването на обширни сладководни площи, твърде дефицитни за този обект с голяма природозащитна значимост и вече добре

познат сред международната природозащитна общност. Независимо от това осъществяването на мярката изисква СМР, които ще окажат незначително отрицателно въздействие с временен характер. Отрицателното въздействие от СМР ще бъде смекчено, ако те бъдат извършени в подходящо време и при спазването на редица предпазни мерки. Всичко това налага проектът за реализирането на мярката да бъде предмет на конкретна оценка за съвместимост. Засега може да се твърди само, че се очаква промяна в местообитанията и хранителната база на някои целеви видове птици, както и безпокойство и смъртност на индивиди и загуба на яйца (ако СМР се извършват през размножителния период), Те ще бъдат разгледани поотделно за всеки вид в **Таблица 5.4.1-2**.

5371 Повишаване на водното ниво в обиколния канал в ПР "Атанасовско езеро". Този канал е с дължина повече от 10 км и се състои от две части – морска (от шлюз на морския бряг до шлюза в евероизточната част на резервата) и сладководна (от шлюза по северния и западен бряг на резервата до неговия югозападен край). Морската част на канала служи за периодично захранване на солниците с вода от Бургаския залив и следва да бъде изключена от мярката. Тя фигурира и във внесения за утвърждаване в МОСВ „Проект за актуализиран план за управление на ПР „Атанасовско езеро“. Осъществяването на мярката изисква СМР, данни за които липсват. Въпреки това се предполага наличие на отрицателно въздействие от СМР. То може да бъде смекчено, ако те бъдат извършени в подходящо време и при спазването на редица предпазни мерки. Всичко това налага проектът за реализирането на мярката да бъде предмет на конкретна оценка за съвместимост. Засега може да се твърди само, че се очаква промяна в местообитанията и хранителната база на някои целеви видове птици, както и безпокойство и смъртност на индивиди и загуба на яйца (ако СМР се извършват през размножителния период), Те ще бъдат разгледани поотделно за всеки вид в **Таблица 5.4.1-2**.

5372 Разширяване на стари и създаване на нови водни площи сред масивите от водолюбива растителност чрез прокопаване в ЗМ "Бургаски солници". Мярката е от твърде общ характер, поради което може само да се твърди, че покрай голямото положително ще има и отрицателно въздействие от неминуемите СМР. То може да бъде смекчено, ако те бъдат извършени в подходящо време и при спазването на редица предпазни мерки. Всичко това налага проектът за реализирането на мярката да бъде предмет на конкретна оценка за съвместимост. Засега може да се твърди само, че се очаква промяна в местообитанията и хранителната база на някои целеви видове птици, както и безпокойство и смъртност на индивиди и загуба на яйца (ако СМР се извършват през размножителния период), Те ще бъдат разгледани поотделно за всеки вид в **Таблица 5.4.1-2**.

Таблица 5.4.1-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитената зона SPS/SCIBG0000270 Атанасовско езеро. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0/празна клетка - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.

№	Вид	Отрицателно въздействие					
		5359 и 5360 Първи участък	5359 и 5360 Втори участък	Мярка 5364	Мярка 5370	Мярка 5371	Мярка 5372
1	Червеногуш гмуркач (<i>Gavia stellata</i>)						Б1, Д1
2	Черногуш гмуркач (<i>Gavia arctica</i>)						Б1, Д1
3	Обикновен буревестник (<i>Puffinus yelkouan</i>)						Б1, Д1
4	Розов пеликан (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)			Б2, Д1			Б1, Д1
5	Къдроглав пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>)						Б1, Д1
6	Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)		Б2, Д1	Б2, Д1	Б1, Д1	Б2, Д2, Е1	Б1, Д1
7	Голям воден бик (<i>Botaurus stellaris</i>)				Б1, Д1		
8	Малък воден бик (<i>Ixobrychus minutus</i>)	Б2, Д1	Б2, Д1	Б2, Д1	Б1, Д1	Б2, Д2, Е1	Б1, Д1
9	Нощна чапла (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	Б2, Д1	Б2, Д1	Б2, Д1	Б1, Д1	Б1, Д1	
10	Гривеста чапла (<i>Ardeola ralloides</i>)	Б2, Д1	Б2, Д1	Б2, Д1	Б1, Д1	Б1, Д1	
11	Малка бяла чапла (<i>Egretta garzetta</i>)	Б2, Д1	Б2, Д1	Б2, Д1	Б1, Д1	Б1, Д1	
12	Голяма бяла чапла (<i>Egretta alba</i>)	Б2, Д1	Б2, Д1	Б2, Д1			
13	Червена чапла (<i>Ardea purpurea</i>)		Б2, Д1	Б2, Д1	Б1, Д1	Б1, Д1	
14	Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)						
15	Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	Д3	Д3	Д3	Б1, Д2		
16	Блестящ ибис (<i>Plegadis falcinellus</i>)	Б2, Д1, Е3	Б2, Д1, Е3		Б2, Д1, Е2	Б1, Д1	Б1, Д1
17	Лопатарка (<i>Platalea leucorodia</i>)					Б1, Д1	Б1, Д1
18	Розово фламинго (<i>Phoenicopterus ruber</i>)						Б1, Д1
19	Тундров лебед (<i>Cygnus columbianus bewickii</i>)						
20	Поен лебед (<i>Cygnus cygnus</i>)	Б1	Б1	Б1			
21	Малка белочела гъска (<i>Anser erythropus</i>)	Д1	Д1	Д1			

№	Вид	Отрицателно въздействие					
		5359 и 5360 Първи участък	5359 и 5360 Втори участък	Мярка 5364	Мярка 5370	Мярка 5371	Мярка 5372
22	Мраморна патица (<i>Marmaronetta angustirostris</i>)						
23	Белоока потапница (<i>Aythya nyroca</i>)				Б2, Д1, Е3		
24	Малък нирец (<i>Mergus albellus</i>)						Б1, Д1
25	Тръноопашата потапница (<i>Oxyura leucocephala</i>)						Б1, Д1
26	Червеногуша гъска (<i>Branta ruficollis</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2				
27	Червен ангъч (<i>Tadorna ferruginea</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2				Б1, А1
28	Орел рибар (<i>Pandion haliaetus</i>)		Б2, Д1	Б2, Д1			
29	Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)						
30	Черна каня (<i>Milvus migrans</i>)						
31	Червена каня (<i>Milvus milvus</i>)						
32	Морски орел (<i>Haliaeetus albicilla</i>)						
33	Египетски лешояд (<i>Neophron percnopterus</i>)						
34	Белоглав лешояд (<i>Gyps fulvus</i>)						
35	Орел змияр (<i>Circaetus gallicus</i>)	Б2, Д 1	Б2, Д 1	Б2, Д 1 Е1			
36	Тръстиков блатар (<i>Circus aeruginosus</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б1, Д1
37	Полски блатар (<i>Circus cyaneus</i>)	Б2, Д 2 Е1	Б2, Д 2 Е1	Б2, Д 2 Е1		Б2, Д 2 Е1	
38	Степен блатар (<i>Circus macrourus</i>)						
39	Ливаден блатар (<i>Circus pygargus</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			
40	Малък креслив орел (<i>Aquila pomarina</i>)						
41	Голям креслив орел (<i>Aquila clanga</i>)						
42	Скален орел (<i>Aquila chrysaetos</i>)						
43	Малък орел (<i>Hieraetus pennatus</i>)						
44	Късопръст ястреб (<i>Accipiter brevipes</i>)		Б2, Д1				
45	Белоопашат мишелов (<i>Buteo rufinus</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2		Б2, Д 2, Е1	
46	Царски орел (<i>Aquila heliaca</i>)						
47	Белошипа ветрушка (<i>Falco naumanni</i>)	Б2, Д 2					
48	Вечерна ветрушка (<i>Falco vespertinus</i>)						
49	Малък сокол (<i>Falco columbarius</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			

№	Вид	Отрицателно въздействие					
		5359 и 5360 Първи участък	5359 и 5360 Втори участък	Мярка 5364	Мярка 5370	Мярка 5371	Мярка 5372
50	Средиземноморски сокол (<i>Falco eleonora</i>)						
51	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2		Б2, Д 2	
52	Ловен сокол (<i>Falco cherrug</i>)		Б2, Д 2				
53	Сив жерав (<i>Grus grus</i>)		Б2, Д1	Б2, Д 2			
54	Голяма пъструшка (<i>Porzana porzana</i>)		Б2, Д1	Б2, Д 2	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2	Б1, Д1
55	Средна пъструшка (<i>Porzana parva</i>)						
56	Малка пъструшка (<i>Porzana pusilla</i>)						
57	Ливаден дърдавец (<i>Crex crex</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			
58	Кокилобегач (<i>Himantopus himantopus</i>)						Б1, Д1
59	Саблеклюн (<i>Recurvirostra avosetta</i>)						Б1, Д1
60	Турилик (<i>Burhinus oedicnemus</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			
61	Кафявокрил огърличник (<i>Glareola pratincola</i>)						Б1, Д1
62	Морски дъждосвирец (<i>Charadrius alexandrinus</i>)						Б1, Д1
63	Планински дъждосвирец (<i>Charadrius morinellus</i>)						
64	Златиста булка (<i>Pluvialis apricaria</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			
65	Шипокрила калугерица (<i>Hoplopterus spinosus</i>)						
66	Бойник (<i>Philomachus pugnax</i>)						Б1, Д1
67	Голяма бекарина (<i>Gallinago media</i>)						
68	Пъстроопашат крайбрежен бекас (<i>Limosa lapponica</i>)						
69	Тъноклюн свирец (<i>Numenius tenuirostris</i>)						
70	Малък горски водобегач (<i>Tringa glareola</i>)						
71	Пепеляв брегобегач (<i>Xenus cinereus</i>)						
72	Малка черноглава чайка (<i>Larus melanocephalus</i>)						Б1, Д1
73	Малка чайка (<i>Larus minutus</i>)						
74	Дългоклюна чайка (<i>Larus genei</i>)		Б2, Д1	Б2, Д 2			
75	Дебелоклюна рибарка (<i>Gelochelidon nilotica</i>)		Б2, Д1	Б2, Д 2			
76	Каспийска рибарка (<i>Sterna caspia</i>)						
77	Гривеста рибарка (<i>Sterna</i>)						Б1, Д1

№	Вид	Отрицателно въздействие					
		5359 и 5360 Първи участък	5359 и 5360 Втори участък	Мярка 5364	Мярка 5370	Мярка 5371	Мярка 5372
	<i>sandvicensis</i>)						
78	Речна рибарка (<i>Sterna hirundo</i>)				Б2, Д 2, Е1		Б1, Д1
79	Белочела рибарка (<i>Sterna albifrons</i>)						Б1, Д1
80	Белобуза рибарка (<i>Chlidonias hybridus</i>)				Б2, Д 2, Е1		
81	Черна рибарка (<i>Chlidonias niger</i>)						
82	Козодой (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			
83	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)		Б2, Д1	Б2, Д 2	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2	Б1, Д1
84	Синявица (<i>Coracias garrulus</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			
85	Сирийски пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)						
86	Полска бърбрица (<i>Anthus campestris</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			
87	Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2	Б2, Д 2			
88	Черночела сврачка (<i>Lanius minor</i>)						
89	Синьогушка (<i>Luscinia svecica</i>)						
90	Мустакато шаварче (<i>Acrocephalus melanopogon</i>)					Б2, Д 2	
91	Водно шаварче (<i>Acrocephalus paludicola</i>)					Б2, Д 2	
92	Голям маслинов присмехульник (<i>Hippolais olivetorum</i>)						
93	Червеногуша мухоловка (<i>Ficedula parva</i>)						
94	Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)		Б2, Д1	Б2, Д1		Б2, Д 2	
95	Голям гмурец (<i>Podiceps cristatus</i>)		Б2, Д1	Б2, Д1			Б1, Д1
96	Червеногуш гмурец (<i>Podiceps grisegena</i>)						Б1, Д1
97	Черногуш гмурец (<i>Podiceps nigricollis</i>)						Б1, Д1
98	Голям корморан (<i>Phalacrocorax carbo</i>)			Б2, Д1			Б1, Д1
99	Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)	Б2, Д 2	Б2, Д 2			Б2, Д 2	
100	Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)		Б2, Д1	Б2, Д1			Б1, Д1
101	Посевна гъска (<i>Anser fabalis</i>)	Б2, Д1					
102	Голяма белочела гъска (<i>Anser albifrons</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1				
103	Сива гъска (<i>Anser anser</i>)						
104	Бял ангъч (<i>Tadorna tadorna</i>)						Б1, Д1

№	Вид	Отрицателно въздействие					
		5359 и 5360 Първи участък	5359 и 5360 Втори участък	Мярка 5364	Мярка 5370	Мярка 5371	Мярка 5372
105	Фиш (<i>Anas penelope</i>)					Б2, Д 2	
106	Сива патица (<i>Anas strepera</i>)				Б2, Д 2, Е1		
107	Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)					Б2, Д 2	Б1, Д1
108	Шилоопашата патица (<i>Anas acuta</i>)					Б2, Д 2	
109	Лятно бърне (<i>Anas querquedula</i>)					Б2, Д 2	Б1, Д1
110	Клопач (<i>Anas clypeata</i>)					Б2, Д 2	Б1, Д1
111	Червеноклюна потапница (<i>Netta rufina</i>)						Б1, Д1
112	Кафявоглава потапница (<i>Aythya ferina</i>)					Б2, Д 2	
113	Качулата потапница (<i>Aythya fuligula</i>)						Б1, Д1
114	Ледена потапница (<i>Clangula hyemalis</i>)						
115	Кадифена потапница (<i>Melanitta fusca</i>)						
116	Звънарка (<i>Bucephala clangula</i>)						
117	Среден нирец (<i>Mergus serrator</i>)						Б1, Д1
118	Голям нирец (<i>Mergus merganser</i>)						
119	Голям ястреб (<i>Accipiter gentilis</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1			
120	Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1			
121	Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1			
122	Северен мишелов (<i>Buteo lagopus</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1			
123	Степен орел (<i>Aquila nipalensis</i>)						
124	Черношипа ветрушка (Керкenez) (<i>Falco tinnunculus</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1			
125	Сокол орко (<i>Falco subbuteo</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1		Б2, Д 2	
126	Воден дърдавец (<i>Rallus aquaticus</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1		Б2, Д 2	Б1, Д1
127	Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2	
128	Лиска (<i>Fulica atra</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1		Б2, Д 2	Б1, Д1
129	Стридояд (<i>Haematopus ostralegus</i>)						Б1, Д1
130	Чернокрил огърличник (<i>Glareola nordmanni</i>)						
131	Речен дъждосвирец (<i>Charadrius dubius</i>)						Б1, Д1

№	Вид	Отрицателно въздействие					
		5359 и 5360 Първи участък	5359 и 5360 Втори участък	Мярка 5364	Мярка 5370	Мярка 5371	Мярка 5372
132	Пясъчен дъждосвирец (<i>Charadrius hiaticula</i>)						Б1, Д1
133	Сребриста булка (<i>Pluvialis squatarola</i>)						Б1, Д1
134	Обикновена калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2	Б1, Д1
135	Трипръст брегобегач (<i>Calidris alba</i>)						
136	Малък брегобегач (<i>Calidris minuta</i>)						Б1, Д1
137	Малък, Плоскоклюн блатобрегач (<i>Limicola falcinellus</i>)						Б1, Д1
138	Малка бекачина (<i>Limnocryptes minimus</i>)						
139	Средна бекачина (<i>Gallinago gallinago</i>)						
140	Черноопашат крайбрежен бекас (<i>Limosa limosa</i>)						Б1, Д1
141	Малък свирец (<i>Numenius phaeopus</i>)						Б1, Д1
142	Голям свирец (<i>Numenius arquata</i>)						Б1, Д1
143	Голям червеноног водобегач (<i>Tringa erythropus</i>)						Б1, Д1
144	Малък червеноног водобегач (<i>Tringa totanus</i>)						Б1, Д1
145	Малък зеленоног водобегач (<i>Tringa stagnatilis</i>)						Б1, Д1
146	Голям зеленоног водобегач (<i>Tringa nebularia</i>)						Б1, Д1
147	Голям горски водобегач (<i>Tringa ochropus</i>)						
148	Късокрил кюкавец (<i>Actitis hypoleucos</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1			Б1, Д1
149	Камъкообръщач (<i>Arenaria interpres</i>)						
150	Среден морелетник (<i>Stercorarius parasiticus</i>)						Б1, Д1
151	Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1		Б2, Д 2	Б1, Д1
152	Чайка буревестница (<i>Larus canus</i>)						Б1, Д1
153	Малка черногърба чайка (<i>Larus fuscus</i>)						Б1, Д1
154	Жълтокрака чайка (<i>Larus cachinnans=michahelis</i>)	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2, Е1		Б2, Д 2	Б1, Д1
155	Пчелояд (<i>Merops apiaster</i>)					Б2, Д 2	
157	Брегова лястовица (<i>Riparia riparia</i>)				Б2, Д 2, Е1	Б2, Д 2	
Общо		43	54	50	19	34	59

Както се вижда от **Таблица 5.4.1-2**, най-много видове птици ще бъдат засегнати от Мярка 5372 и от II вариант на мерки 5359 и 5360. Най-много са отрицателните въздействия от Б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание, Д – Безпокойство и Е – Промяна в хранителната база. Степента на отрицателното въздействие ще бъде както следва:

Таблица 5.4.1-3 Степен на отрицателно въздействие от различните структурни мерки от ПУРБ в защитената зона SPS/SCIBG0000270 Атанасовско езеро

Мярка	Без въздействие	С незначително въздействие	Със средно въздействие	Със значително въздействие	Общо
Първи участък от 5359 и 5360	88 вида, 57%	27	41	1	157
Втори участък от 5359 и 5360	66 вида; 42%	38	52	1	157
5364	77; 49%	33	47	0	157
5370	123; 78,3%	20	14	0	157
5371	116; 73,8%	13	28	0	157
5372	97; 61,8%	60	0	0	157

Както може да се заключи от **Таблица 5.4.1-3**, очаква се най-засегнати да бъдат целевите видове от първи и втори участък на мерки 5359 и 5360. Като цяло обаче около половината и малко над нея ще бъдат незасегнатите видове птици. Останалите видове ще бъдат с незначително или със средно отрицателно въздействие. При един вид блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*) отрицателното въздействие ще бъде в значителна степен и ще засегне хранителната му база. Това се обяснява с голямата привързаност на вида към места със замърсени води, наличие на утайки и наслагвания.

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Първи участък от мерки 5359 и 5360

Строителните работи да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на белия щъркел и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Втори участък от мерки 5359 и 5360

Строителните работи да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на белия щъркел и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5364 Доизграждане на 80% канализация на кв. Ветрен, гр. Бургас.

Строителните работи да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на белия щъркел и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5370 Поддържане на високо водно ниво в сладководното блато в североизточната част на ПР "Атанасовско езеро" Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

*Пространствената информация за мярката трябва да се ревизира - сладководното блато е разположено в устието на р. Азмак, а не на около 1 км западно от него.

5371 Повишаване на водното ниво в обиколния канал в ПР "Атанасовско езеро". Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

5372 Разширяване на стари и създаване на нови водни площи сред масивите от водолюбива растителност чрез прокопаване в ЗМ "Бургаски солници". Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Тъй като, с прилагането на подходящи смекчаващи мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект не може да се очаква.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания при редица водолюбив видове в резултат от реализирането на предложените мерки се очаква забележимо увеличение на популациите и подобряване на природозащитното им състояние.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPS/SCIBG0000270 Атанасовско езеро, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.2 ЗЗ БАТОВА (SPABG0002082)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 92 вида птици (**Таблица 5.4.2-2**).

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 5 структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (7 броя) и подземни водни тела (1 бр.), свързани със зоната. Мерките са дадени в **Таблица 5.4.2-1**.

Таблица 5.4.2-1 Структурни мерки, които биха могли да оказат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5552	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ к.к. "Албена"	Черно море от Каварна до н. Галата	Унищожаване на местообитания; Смъртност; Безпокойство	При прокарване на тръбопровода от ПСОВ до точката на заустване
5006	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	Изграждане на рибен проход на бетонов праг с височина около 1 м с географски координати 43°20'38.69"N, 28°2'55.5"E	р. Екренска - от извора до понирането ѝ след с. Кранево	Няма	Малък мащаб на съоръжението, кратък срок на СМР, непосредствена близост до с. Кранево, засяга се бетонов праг
5003	Подобряване на естественото задържане на водата	Възстановяване и поддържане на водния режим на заливната гора в ПР "Балтата"	р. Батова от с. Батово до вливане в Черно море	Няма данни; в зависимост от характера на ИП - унищожаване, увреждане и фрагментация на местообитания, смъртност, безпокойство	Няма данни; в зависимост от характера на ИП - при наводняване местообитанията, при извършване на СМР и пр.
5126	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на канализация на с. Каменар за включване към ПСОВ Варна	Варненско езеро	Няма	СМР в регулационните граници на селото, практически извън ЗЗ
5687	Преустановяване на експлоатацията на нерегламентирани сметища	Закриване и рекултивация на нерегламентирано сметище с. Оброчище	Порови води в кватернера на р. Батова	Няма	Ще бъде закрито сметище, което не е ключово местообитание за нито един вид, предмет на опазване в зоната, и ще бъде създадено ново местообитание след рекултивацията. Не се предвиждат дейности, които биха могли да доведат до смъртност или безпокойство на видове птици.

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.2-1**, само 2 мерки, предвидени в ПУРБ, има вероятност да окажат отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

5552 *Изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ к.к. "Албена"*

При прокарване на тръбопровода от ПСОВ до точката на заустване ще се извършат СМР, които, в зависимост от избраното трасе, могат да окажат следното отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, свързани с храстовите и тревните местообитания и обработваемите площи (**Таблица 5.4.2-2**):

- Унищожаване на местообитания

Незначително въздействие, предвид ограничената площ на СМР и временния характер на въздействието (очаква се бързо възстановяване на местообитанията след засипването на тръбопровода), върху трофични и/или гнездови местообитания на видове.

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване.

5003 *Възстановяване и поддържане на водния режим на заливната гора в ПР "Балтата"*

Няма подробни данни за тази мярка. В зависимост от характера на ИП - при наводняване местообитания на видове птици, предмет на опазване в ЗЗ, при извършване на СМР и пр., са възможни следните отрицателни въздействия:

- Унищожаване, увреждане и фрагментация на местообитания

В зависимост от характера на ИП могат да бъдат наводнени, респ. унищожени или увредени, и фрагментирани, местообитания на някои видове (**Таблица 5.4.2-2**). Въздействието може да е значително, при засягане на по-голяма площ.

- Смъртност

В зависимост от характера на ИП могат да бъдат наводнени местообитания на някои видове (**Таблица 5.4.2-2**), при което да се унищожат гнезда с яйца и/или нелетящи малки. Въздействието може да е значително, при засягане на по-голяма площ.

- Безпокойство

Вероятно незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

Таблица 5.4.2-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в 33. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.

№	Вид	5552*	5003
1	<i>Accipiter brevipes</i>		Аа3, Бб3, Д1
2	<i>Accipiter gentilis</i>		Аа3, Бб3, Д1
3	<i>Accipiter nisus</i>		Аа3, Бб3, Д1
4	<i>Alcedo atthis</i>	А1, Г1, Д1	А3, Г3, Д1
5	<i>Anas acuta</i>		Д1
6	<i>Anas crecca</i>		Д1
7	<i>Anas penelope</i>		Д1
8	<i>Anas platyrhynchos</i>		Г3, Д1
9	<i>Anser albifrons</i>	а1, Д1	Д1
10	<i>Anser anser</i>	а1, Д1	Д1
11	<i>Anser erythropus</i>	а1, Д1	Д1
12	<i>Anthus campestris</i>	А1, Г1, Д1	
13	<i>Aquila chrysaetos</i>		
14	<i>Aquila heliaca</i>		
15	<i>Aquila pomarina</i>		А3, Б3, Д1
16	<i>Ardea cinerea</i>		Д1
17	<i>Ardea purpurea</i>		Д1
18	<i>Aythya ferina</i>		Д1
19	<i>Aythya fuligula</i>		Д1
20	<i>Branta ruficollis</i>	а1, Д1	Д1
21	<i>Bubo bubo</i>		
22	<i>Bucephala clangula</i>		
23	<i>Burhinus oedicnemus</i>	а1, Д1	Д1
24	<i>Buteo buteo</i>		А3, Б3, Д1
25	<i>Buteo rufinus</i>		
26	<i>Calandrella brachydactyla</i>	А1, Г1, Д1	
27	<i>Caprimulgus europaeus</i>		Аа3, Бб3, Вв3, Г3, Д1
28	<i>Charadrius dubius</i>		Г3, Д1
29	<i>Ciconia ciconia</i>		
30	<i>Ciconia nigra</i>		А3, Б3, Д1
31	<i>Circus gallicus</i>		А3, Б3, Д1
32	<i>Circus aeruginosus</i>		Г3, Д1
33	<i>Circus cyaneus</i>		
34	<i>Circus macrourus</i>		
35	<i>Circus pygargus</i>		
36	<i>Coracias garrulus</i>		
37	<i>Crex crex</i>		
38	<i>Cygnus cygnus</i>	а1, Д1	Д1
39	<i>Dendrocopos leucotos</i>		Аа3, Бб3, Д1
40	<i>Dendrocopos medius</i>		Аа3, Бб3, Д1
41	<i>Dendrocopos syriacus</i>		Аа3, Бб3
42	<i>Dryocopus martius</i>		Аа3, Бб3, Д1

№	Вид	5552*	5003
43	<i>Egretta alba</i>		Д1
44	<i>Egretta garzetta</i>		Д1
45	<i>Emberiza hortulana</i>	A1, Г1, Д1	
46	<i>Falco cherrug</i>		
47	<i>Falco naumanni</i>		
48	<i>Falco peregrinus</i>		
49	<i>Falco subbuteo</i>		A3, Б3, Д1
50	<i>Falco tinnunculus</i>		
51	<i>Falco vespertinus</i>		
52	<i>Ficedula parva</i>		а3, б3
53	<i>Ficedula semitorquata</i>		Аа3, Бб3
54	<i>Fulica atra</i>		Д1
55	<i>Gallinula chloropus</i>		Г3, Д1
56	<i>Gavia arctica</i>		
57	<i>Grus grus</i>		Д1
58	<i>Gyps fulvus</i>		
59	<i>Hieraaetus pennatus</i>		A3, Б3, Д1
60	<i>Hippolais olivetorum</i>	A1, Г1, Д1	
61	<i>Lanius collurio</i>	A1, Г1, Д1	
62	<i>Lanius minor</i>	A1, Г1, Д1	
63	<i>Larus cachinnans</i>		
64	<i>Larus camus</i>		
65	<i>Larus melanocephalus</i>		
66	<i>Larus ridibundus</i>		
67	<i>Lullula arborea</i>	A1, Г1, Д1	
68	<i>Melanocorypha calandra</i>	A1, Г1, Д1	
69	<i>Mergus albellus</i>		
70	<i>Mergus serrator</i>		
71	<i>Merops apiaster</i>	A1, Г1, Д1	
72	<i>Milvus migrans</i>		
73	<i>Milvus milvus</i>		
74	<i>Netta rufina</i>		Д1
75	<i>Nycticorax nycticorax</i>		Д1
76	<i>Oenanthe pleschanka</i>		
77	<i>Pandion haliaetus</i>		
78	<i>Pelecanus crispus</i>		Д1
79	<i>Pelecanus onocrotalus</i>		Д1
80	<i>Pernis apivorus</i>	a1	A3, Б3, Д1
81	<i>Phalacrocorax carbo</i>		Д1
82	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>		Д1
83	<i>Picus canus</i>		Аа3, Бб3, Д1
84	<i>Platalea leucorodia</i>		Д1
85	<i>Plegadis falcinellus</i>		Д1
86	<i>Podiceps cristatus</i>		Д1
87	<i>Podiceps nigricollis</i>		Д1
88	<i>Riparia riparia</i>	A1, Г1, Д1	A3, Г3, Д1
89	<i>Sylvia nisoria</i>	A1, Г1, Д1	
90	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		Д1
91	<i>Tadorna ferruginea</i>	a1, Д1	Д1
92	<i>Tringa ochropus</i>		Д1

* - код на мярката от ПУРБ

Както се вижда от **Таблица 5.4.2-1**, от прилагането на Мярка 5552 ще бъдат засегнати общо 20 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

Прилагането на Мярка 5003 има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху 24 вида птици, предмет на опазване в зоната, и незначително безпокойство върху още 30 вида.

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

5552 *Изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ к.к. "Албена"*

- Тръбопровода от ПСОВ до влизането му в плажната ивица да се прокара в обхвата на съществуващите в района пътища.

Ефект: Елиминиране на въздействията унищожаване на местообитания и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5003 *Възстановяване и поддържане на водния режим на заливната гора в ПР "Балтата"*

- Тъй като нивото на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, смекчаващите мерки следва да бъдат подробно разработени в рамките на процедурата по оценка на съвместимост при осъществяване на ИП.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС "Кумулативни въздействия" са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Тъй като, с прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект не би могъл да възникне.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху видове птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания на видове.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002082 “Батова”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.3 ЗЗ БАКЪРЛЪКА (SPABG0002077)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 86 и са включени в Таблица 5.4.3-2.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 4 структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху някои целеви видове от разглежданата защитена зона във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (9 броя) и подземни водни тела (2 бр.), свързани със зоната. Мерките са дадени в Таблица 5.4.3-1, (Карта в Приложение 4).

Таблица 5.4.3-1 Структурни мерки, които биха могли да оказат отрицателно въздействие върху SPABG0002077 Бакърлъка, предвидени в ПУРБ за Черноморския район

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Име на ВТ	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5479	Изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле", Община Бургас	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	р.Маринка - от извор до вливане в Черно море	Не се очакват	Местоположението на мярката е извън защитени зони
5622	Закриване и рекултивация на общинско депо с.Равадиново	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	от н. Масленос до н. Коракия	Не се очакват	Не терена на това старо сметище няма естествена растителност и местообитания на целеви видове птици
5480	Изграждане на канализационна система на Лесопарк "Росенец" (пристанищен терминал Росенец)	Изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна мрежа	р. Отманли - от извор до вливане в Черно море	Не се очакват	Площите за изграждане, реконструкция или модернизация на канализационната мрежа са разположени в силно деградирани терени без консервационна стойност.
5481	Изграждане на ПСОВ Лесопарк "Росенец" - зона "Хижи"	Осигуряване на подходящо пречистване на отпадъчни води от населени места с под 2000 е.ж. (изграждане на подходяща ПСОВ, включване към по-голяма ПСОВ, изграждане (създаване – ТМ) на влажна зона и др.)	р. Отманли - от извор до вливане в Черно море	Промяна на местообитания; Смъртност Безпокойство	Извършване на СМР за изграждане на ПСОВ

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.3-1**, вероятност да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея е само Мярка 5481 Изграждане на ПСОВ Лесопарк "Росенец" - зона "Хижи".

Изграждането на ПСОВ е свързано със СМР, които ще унищожат или променят местообитания и целеви видове, обитаващи горски и храстови съобщества.

При прокарване на тръбопровода от ПСОВ до точката на заустване ще се извършат СМР, които в зависимост от избраното трасе, могат да окажат следното отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, свързани с храстовите и тревните местообитания и обработваемите площи (Таблица 5.4.3-2):

- Унищожаване на местообитания

Незначително въздействие, предвид ограничената площ на СМР и временния характер на въздействието (очаква се бързо възстановяване на местообитанията), върху трофични и/или гнездови местообитания на видове.

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване.

Отрицателните въздействия ще бъдат разгледани поотделно за всеки вид в Таблица 5.4.3-2.

Таблица 5.4.3-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитената зона SPABG0002077
Бакърлъка. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0/празна клетка - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.

№	Вид	Отрицателно въздействие от Мярка 5481
1	Червеногуш гмуркач (<i>Gavia stellata</i>)	
2	Черногуш гмуркач (<i>Gavia arctica</i>)	
3	Розов пеликан (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	
4	Малък воден бик (<i>Ixobrychus minutus</i>)	
5	Малка бяла чапла (<i>Egretta garzetta</i>)	

№	Вид	Отрицателно въздействие от Мярка 5481
6	Голяма бяла чапла (<i>Egretta alba</i>)	
7	Червена чапла (<i>Ardea purpurea</i>)	
8	Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	
9	Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	
10	Поен лебед (<i>Cygnus cygnus</i>)	
11	Малък нирец (<i>Mergus albellus</i>)	
12	Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	Б1, Д1
13	Черна каня (<i>Milvus migrans</i>)	Б1, Д1
14	Червена каня (<i>Milvus milvus</i>)	
15	Тръстиков блатар (<i>Circus aeruginosus</i>)	
16	Полски блатар (<i>Circus cyaneus</i>)	
17	Степен блатар (<i>Circus macrourus</i>)	
18	Ливаден блатар (<i>Circus pygargus</i>)	
19	Малък креслив орел (<i>Aquila pomarina</i>)	Б1, Д1
20	Скален орел (<i>Aquila chrysaetos</i>)	
21	Малък орел (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	
22	Орел рибар (<i>Pandion haliaetus</i>)	
23	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	
24	Голяма пъструшка (<i>Porzana porzana</i>)	
25	Средна пъструшка (<i>Porzana parva</i>)	
26	Сив жерав (<i>Grus grus</i>)	
27	Саблеклюн (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	
28	Малка черноглава чайка (<i>Larus melanocephalus</i>)	
29	Малка чайка (<i>Larus minutus</i>)	
30	Речна рибарка (<i>Sterna hirundo</i>)	
31	Козодой (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	Б1, Д1
32	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	
33	Синявица (<i>Coracias garrulus</i>)	Б1, Д1
34	Сив кълвач (<i>Picus canus</i>)	Б1, Д1
35	Среден пъстър кълвач (<i>Dendrocopos medius</i>)	Б1, Д1
36	Късопръста чучулига (<i>Calandrella brachydactyla</i>)	
37	Горска чучулига (<i>Lullula arborea</i>)	Б1, Д1
38	Полска бърбрица (<i>Anthus campestris</i>)	Б1, Д1
39	Ястребогушо коприварче (<i>Sylvia nisoria</i>)	Б1, Д1
40	Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	Б1, Д1
41	Черночела сврачка (<i>Lanius minor</i>)	Б1, Д1
42	Градинска овесарка (<i>Emberiza hortulana</i>)	Б1, Д1
43	Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	
44	Червеногуша гъска (<i>Branta ruficollis</i>)	
45	Късопръст ястреб (<i>Accipiter brevipes</i>)	
46	Белоопашат мишелов (<i>Buteo rufinus</i>)	Б1, Д1
47	Сирийски пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	Б1, Д1
48	Голям маслинов присмехулник (<i>Hippolais olivetorum</i>)	Б1, Д1
49	Полубеловрата мухоловка (<i>Ficedula semitorquata</i>)	Б1, Д1
50	Обикновен буревестник (<i>Puffinus yelkouan</i>)	
51	Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	
52	Голям гмурец (<i>Podiceps cristatus</i>)	

№	Вид	Отрицателно въздействие от Мярка 5481
53	Черногуш гмурец (<i>Podiceps nigricollis</i>)	
54	Голям корморан (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	
55	Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)	
56	Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)	
57	Бял ангъч (<i>Tadorna tadorna</i>)	
58	Фиш (<i>Anas penelope</i>)	
59	Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)	
60	Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	
61	Клопач (<i>Anas chlypeata</i>)	
62	Червеноклюна потапница (<i>Netta rufina</i>)	
63	Кафявоглава потапница (<i>Aythya ferina</i>)	
64	Качулата потапница (<i>Aythya fuligula</i>)	
65	Планинска потапница (<i>Aythya marila</i>)	
66	Обикновена гага (<i>Somateria mollissima</i>)	
67	Среден нирец (<i>Mergus serrator</i>)	
68	Голям ястреб (<i>Accipiter gentilis</i>)	Б1, Д1
69	Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	Б1, Д1
70	Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	Б1, Д1
71	Черношипа ветрушка (Керкenez) (<i>Falco tinnunculus</i>)	Б1, Д1
72	Сокол орко (<i>Falco subbuteo</i>)	Б1, Д1
73	Воден дърдавец (<i>Rallus aquaticus</i>)	
74	Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	
75	Лиска (<i>Fulica atra</i>)	
76	Речен дъждосвирец (<i>Charadrius dubius</i>)	
77	Сребриста булка (<i>Pluvialis squatarola</i>)	
78	Обикновена калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>)	
79	Тъмногръд брегобегач (<i>Calidris alpina</i>)	
80	Голям свирец (<i>Numenius arquata</i>)	
81	Малък червеноног водобегач (<i>Tringa totanus</i>)	
82	Голям зеленоног водобегач (<i>Tringa nebularia</i>)	
83	Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>)	
84	Чайка буревестница (<i>Larus canus</i>)	
85	Жълтокрака чайка (<i>Larus cachinnans</i>)	
86	Пчелояд (<i>Merops apiaster</i>)	Б1, Д1
Общо		23

Както се вижда от **Таблица 5.4.3-2**, от мярка 5481 ще бъдат повлияни отрицателно 23 целеви вида птици, предимно горски видове. Отрицателното въздействие ще бъде свързано с промяна на местообитанията и безпокойство, ще има временен характер и ще бъде краткотрайно. Степента на отрицателното въздействие ще бъде незначителна.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

СМР да бъдат извършени извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на възможността да бъдат унищожени гнезда, яйца и малки за видовете птици, които гнездят в тръстикови и папурови масиви и са предмет на опазване в ЗЗ.

Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

5. Оценка на кумулативното въздействие

- Тъй като с прилагането на подходящи смекчаващи мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект от реализирането на ПУРБ на Черноморския район не може да се очаква.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ на Черноморския район структурни мерки се очаква незначително, временно и краткотрайно отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки **няма** да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят значителни промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания при редица водолубиви видове в резултат от реализирането на предложените мерки се очаква забележимо увеличение на популациите и подобряване на природозащитното им състояние.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPAVG0002077 Бакърлъка, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на 33.

5.4.4 33 БАЛЧИК (SPAVG0002061)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 53.

2. Идентификация на въздействието

Зоната е свързана с 2 броя повърхностни водни тела и 2 бр. подземни водни тела, описани в Приложение 3. Няма структурни мерки за тази защитена зона,.

3. Оценка на въздействието

Няма структурни мерки за тази защитена зона, поради което не се очаква отрицателно въздействие от мерките в ПУРБ-II. Може да се очаква положително въздействие върху зоната при осъществяване на предвидените в плана неструктурни мерки.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма

6. Остатъчен ефект

Няма

7. Заключение

Няма предвидени структурни мерки в ПУРБ на Черноморския район, които да попадат в границите на 33 SPAVG0002061, Балчик

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPASCIBG0002061 Балчик, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на тази защитена зона.

5.4.5 33 БЕЛИТЕ СКАЛИ (SPABG0002097)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 52.

2. Идентификация на въздействието

Зоната е свързана с 2 броя повърхностни водни тела и 1 подземно водно тяло, описани в Приложение 3. Няма структурни мерки за тази защитена зона

3. Оценка на въздействието

Няма структурни мерки за тази защитена зона, поради което не се очаква отрицателно въздействие от мерките в ПУРБ-II. Може да се очаква положително въздействие върху зоната при осъществяване на предвидените в плана неструктурни мерки

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма

6. Остатъчен ефект

Няма

7. Заключение

Няма предвидени структурни мерки в ПУРБ на Черноморския район, които да попадат в границите на 33 SPABG0002097 Белите скали

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002097 Белите скали, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на тази защитена зона.

5.4.6 33 БИЛО (SPABG0002115)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 37.

2. Идентификация на въздействието

Зоната е свързана с 1 подземно водно тяло, описано в Приложение 3. Няма структурни мерки за тази защитена зона, поради което не се очаква въздействие.

3. Оценка на въздействието

Няма структурни мерки за тази защитена зона, поради което не се очаква отрицателно въздействие от мерките в ПУРБ-II. Може да се очаква положително въздействие върху зоната при осъществяване на предвидените в плана неструктурни мерки

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма

6. Остатъчен ефект

Няма

7. Заключение

Няма предвидени структурни мерки в ПУРБ на Черноморския район, които да попадат в границите на 33 SPABG0002115 Било

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002115 Било, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на тази защитена зона.

5.4.7 33 БУРГАСКО ЕЗЕРО (ВАЯ) (SPASCIBG0000273)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 120 и са включени в Таблица 5.4.7-2.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 1 структурна мярка във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (4 броя) и подземните водни тела (2 бр.), свързани със зоната. Предвижда се 1 мярка, която би могла да окаже отрицателно въздействие върху разглежданата защитена зона дадена в Error! Reference source not found., (**Карта в Приложение 4**).

Таблица 5.4.7-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху ЗЗ SPASCIBG0000273 Бургаско езеро (Вая), предвидени в ПУРБ за Черноморския район

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Име на ВТ	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5410	Подобряване на хидрологичния режим в ЗМ "Вая"	Подобряване на естественото задържане на водата с цел 1.Недопускане по-нататъшно влошаване на екологичния потенциал. 2. Постигане на добър химичен потенциал/статус.	Бургаско езеро	Промяна на местообитания; Смъртност Безпокойство	Извършване на СМР в границите на ЗМ „Вая“ на стойност 130000 лв

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.7-1**, вероятност да окажат отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея е 1 мярка, предвидени в ПУРБ и останала неизпълнена от предишния ПУРБ на Черноморския басейн.

5410 Подобряване на хидрологичния режим в ЗМ „Вая“. Мярката ще окаже голямо положително въздействие върху видовия състав и числеността на водолюбивите видове в защитената местност, тъй като предвижда създаването на обширни сладководни площи, твърде дефицитни за този обект с голяма природозащитна значимост и вече добре познат сред международната природозащитна общност. Независимо от това осъществяването на мярката изисква СМР, които ще окажат незначително отрицателно въздействие с временен характер. То ще засегне и традиционната гнездова колония на чапли, разположена в тръстикова масив в непосредствена близост до североизточните граници на защитената местност. Отрицателното въздействие от СМР ще бъде смекчено, ако те бъдат извършени в подходящо време (извън размножителния период) и при спазването на редица предпазни мерки. Отрицателно въздействие ще има и върху големите ята от розови и къдроглави пеликани, които през лятото и по време на есенната миграция нощуват в малки водоеми сред тръстиковите масиви в устието на р. Айтоска. Всичко това налага проектът за реализирането на мярката да бъде предмет на конкретна оценка за съвместимост. Засега може да се твърди само, че се очаква промяна в местообитанията гнездовите, миграционни и зимни местообитания и хранителната база на някои целеви видове птици, както и безпокойство и смъртност на индивиди и загуба на яйца (ако СМР се извършват през размножителния период), Тези отрицателни въздействия ще засегнат не само популациите на видовете птици, населяващи ЗМ „Вая“, но и цялата

защитена зона поради мобилния характер на тази група животни. Големите ята от розови и къдроглави пеликани, клопачи, кафявоглави потапници, зеленоглавки и други мигриращи и зимуващи видове птици се движат из цялото водно огледало на Бургаското езеро в търсене на храна, подветрени места или свободни от лед площи.

Отрицателните въздействия ще бъдат разгледани поотделно за всеки вид в Таблица 5.4.7-2.

Таблица 5.4.7-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитената зона SPASCIBG0000273 Бургаско езеро (Вая). Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0/празна клетка - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.

№	Вид	Отрицателно въздействие
1	Черногуш гмуркач (<i>Gavia arctica</i>)	
2	Розов пеликан (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	Б1, Д2
3	Къдроглав пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>)	
4	Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	Б1, Д2
5	Голям воден бик (<i>Botaurus stellaris</i>)	Б1, Д2
6	Малък воден бик (<i>Ixobrychus minutus</i>)	Б1, Д2
7	Нощна чапла (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	Б1, Д2
8	ривеста чапла (<i>Ardeola ralloides</i>)	Б1, Д2
9	Малка бяла чапла (<i>Egretta garzetta</i>)	Б1, Д2
10	Голяма бяла чапла (<i>Egretta alba</i>)	Б1, Д2
11	Червена чапла (<i>Ardea purpurea</i>)	Б1, Д2
12	Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	Б1, Д2
13	Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	Б1, Д2
14	Блестящ ибис (<i>Plegadis falcinellus</i>)	
15	Лопатарка (<i>Platalea leucorodia</i>)	
16	Тундров лебед (<i>Cygnus columbianus bewickii</i>)	
17	Поен лебед (<i>Cygnus cygnus</i>)	
18	Малка белочела гъска (<i>Anser erythropus</i>)	
19	Белоока потапница (<i>Aythya nyroca</i>)	Б1, Д1
20	Малък нирец (<i>Mergus albellus</i>)	Б1, Д1
21	Тръноопашата потапница (<i>Oxyura leucocephala</i>)	Б1, Д1
22	Червеногуша гъска (<i>Branta ruficollis</i>)	Б1, Д1
23	Червен ангъч (<i>Tadorna ferruginea</i>)	Б1, Д1
24	Орел рибар (<i>Pandion haliaetus</i>)	Б1, Д1
25	Морски орел (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	Б1, Д2
26	Тръстиков блатар (<i>Circus aeruginosus</i>)	Б1, Д 2
27	Полски блатар (<i>Circus cyaneus</i>)	Б1, Д1
28	Ливаден блатар (<i>Circus pygargus</i>)	Б1, Д1
29	Малък креслив орел (<i>Aquila pomarina</i>)	
30	Голям креслив орел (<i>Aquila clanga</i>)	

№	Вид	Отрицателно въздействие
31	Малък орел (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	
32	Късопръст ястреб (<i>Accipiter brevipes</i>)	Б1, Д1
33	Белоопашат мишелов (<i>Buteo rufinus</i>)	Б1, Д2
34	Белошипа ветрушка (<i>Falco naumanni</i>)	
35	Вечерна ветрушка (<i>Falco vespertinus</i>)	
36	Малък сокол (<i>Falco columbarius</i>)	
37	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	
38	Средна пъструшка (<i>Porzana parva</i>)	
39	Ливаден дърдавец (<i>Crex crex</i>)	Б1, Д1
40	Кокилобегач (<i>Himantopus himantopus</i>)	
41	Саблеклюн (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	
42	Кафявокрил огърличник (<i>Glareola pratincola</i>)	
43	Морски дъждосвирец (<i>Charadrius alexandrinus</i>)	
44	Бойник (<i>Philomachus pugnax</i>)	Б1, Д1
45	Малък горски водобегач (<i>Tringa glareola</i>)	
46	Тъноклюн листоног (<i>Phalaropus lobatus</i>)	
47	Малка черноглава чайка (<i>Larus melanocephalus</i>)	
48	Малка чайка (<i>Larus minutus</i>)	
49	Дългоклюна чайка (<i>Larus genei</i>)	
50	Дебелоклюна рибарка (<i>Gelochelidon nilotica</i>)	
51	Каспийска рибарка (<i>Sterna caspia</i>)	
52	Гривеста рибарка (<i>Sterna sandvicensis</i>)	
53	Речна рибарка (<i>Sterna hirundo</i>)	Б1, Д1
54	Белочела рибарка (<i>Sterna albifrons</i>)	
55	Белобуза рибарка (<i>Chlidonias hybridus</i>)	Б1, Д1
56	Черна рибарка (<i>Chlidonias niger</i>)	
57	Блатна сова (<i>Asio flammeus</i>)	
58	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	Б1, Д1
59	Синявица (<i>Coracias garrulus</i>)	
60	Сирийски пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	
61	Горска чучулига (<i>Lullula arborea</i>)	
62	Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	Б1, Д1
63	Черночела сврачка (<i>Lanius minor</i>)	
64	Мустакато шаварче (<i>Acrocephalus melanopogon</i>)	
65	Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	Б1, Д1
66	Голям гмурец (<i>Podiceps cristatus</i>)	Б1, Д1
67	Червеногуш гмурец (<i>Podiceps grisegena</i>)	
68	Черногуш гмурец (<i>Podiceps nigricollis</i>)	Б1, Д1
69	Голям корморан (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	Б1, Д1
70	Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)	Б1, Д1
71	Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)	Б1, Д1
72	Голяма белочела гъска (<i>Anser albifrons</i>)	Б1, Д2
73	Сива гъска (<i>Anser anser</i>)	
74	Бял ангъч (<i>Tadorna tadorna</i>)	
75	Фиш (<i>Anas penelope</i>)	Б1, Д1
76	Сива патица (<i>Anas strepera</i>)	Б1, Д1
77	Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)	Б1, Д1
78	Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	Б1, Д1
79	Шилоопашата патица (<i>Anas acuta</i>)	Б1, Д1

№	Вид	Отрицателно въздействие
80	Лятно бърне (<i>Anas querquedula</i>)	Б1, Д1
81	Клопач (<i>Anas clypeata</i>)	Б1, Д1
82	Червеноклюна потапница (<i>Netta rufina</i>)	
83	Кафявоглава потапница (<i>Aythya ferina</i>)	Б1, Д1
84	Качулата потапница (<i>Aythya fuligula</i>)	Б1, Д1
85	Звънарка (<i>Vucephala clangula</i>)	
86	Среден нирец (<i>Mergus serrator</i>)	
87	Голям нирец (<i>Mergus merganser</i>)	
88	Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	Д1
89	Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	
90	Черношипа ветрушка (<i>Falco tinnunculus</i>)	
91	Сокол орко (<i>Falco subbuteo</i>)	
92	оден дърдавец (<i>Rallus aquaticus</i>)	Б1, Д1
93	Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	Б1, Д1
94	Лиска (<i>Fulica atra</i>)	Б1, Д1
95	Стридожд (<i>Haematopus ostralegus</i>)	
96	Речен дъждосвирец (<i>Charadrius dubius</i>)	
97	Пясъчен дъждосвирец (<i>Charadrius hiaticula</i>)	
98	Обикновена калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>)	Б1, Д1
99	Малък брегобегач (<i>Calidris minuta</i>)	
100	Кривоклюн брегобегач (<i>Calidris ferruginea</i>)	Б1, Д1
101	Тъмногръд брегобегач (<i>Calidris alpina</i>)	
102	Плоскоклюн блатобрегач (<i>Limicola falcinellus</i>)	
103	Малка бекарина (<i>Lymnocyptes minimus</i>)	
104	Средна бекарина (<i>Gallinago gallinago</i>)	
105	Чернопашат крайбрежен бекас (<i>Limosa limosa</i>)	
106	Малък свирец (<i>Numenius phaeopus</i>)	
107	Голям свирец (<i>Numenius arquata</i>)	Б1, Д1
108	Голям червеноног водобегач (<i>Tringa erythropus</i>)	
109	Малък червеноног водобегач (<i>Tringa totanus</i>)	Б1, Д1
110	Малък зеленоног водобегач (<i>Tringa stagnatilis</i>)	
111	Голям зеленоног водобегач (<i>Tringa nebularia</i>)	
112	Голям горски водобегач (<i>Tringa ochropus</i>)	
113	Късокрил кюкавец (<i>Actitis hypoleucos</i>)	Б1, Д1
114	Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>)	Б1, Д1
115	Чайка буревестница (<i>Larus canus</i>)	
116	Малка черногърба чайка (<i>Larus fuscus</i>)	
117	Белокрила рибарка (<i>Chlidonias leucopterus</i>)	
118	Жълтокрака чайка (<i>Larus cachinnans</i>)	Б1, Д1
119	Пчелояд (<i>Merops apiaster</i>)	
120	Брегова лястовица (<i>Riparia riparia</i>)	Б1, Д1
	Общо	57

Както се вижда от **Таблица 5.4.7-2**, от мярка 5410 ще бъдат повлияни отрицателно 57 целеви вида птици. Отрицателните въздействия са от Б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно

местообитание, Д – Безпокойство и Е – Промяна в хранителната база. Степента на отрицателното въздействие ще бъде както следва:

Таблица 5.4.7-3 Степен на отрицателно въздействие от различните структурни мерки от ПУРБ в защитената зона SPASCIBG0000273 Бургаско езеро (Вая)

Мярка	Без въздействие	С незначително въздействие	Със средно въздействие	Със значително въздействие	Общо
5410	63 вида, 52,5%	41	16	0	120

Както може да се заключи от **Таблица 5.4.7-3**, очаква се над половината целеви видове да останат незасегнати. Останалите видове ще бъдат с незначително или със средно отрицателно въздействие.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Строителните работи да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на розовия пеликан и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

Допълнителни мерки:

Прекратяване навлизане на сладки води от ПСОВ Бургас в езерото.

Ефект: Освобождаването на водното огледало от *Potamogeton pectinatus*, прекратяване на еутрофикацията и завръщането на бракичните видове растения и животни.

5. Оценка на кумулативното въздействие

- Тъй като, с прилагането на подходящи смекчаваци мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект от реализирането на ПУРБ за Черноморския район не може да се очаква.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки **няма** да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания при редица водолюбивии видове в резултат от реализирането на предложените мерки се очаква забележимо увеличение на популациите и подобряване на природозащитното им състояние.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPASCIBG0000273 Бургаско езеро (Вая), както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

Намираме за необходимо да насочим вниманието на МОСВ към проблем, останал невключен в ПУРБ на Черноморския район, но от съществено значение за бъдещето на Бургаското езеро.

Касае се за превръщането на Бургаското езеро от бракичен в изцяло сладководен водоем с големи отрицателни последици за видовия състав и обилието на растителни и животински видове. Процесът е започнал със затлачването на свързващия канал на езерото с морето и значително ускорен с изграждането на ПСОВ Бургас на северния бряг на езерото. Чрез тази станция в езерото понастоящем се изливат големи количества пречистени, но сладки води, които заедно със затлачения канал възпрепятстват навлизането на солени води от морето. Поради това крайно необходимо е прекратяване навлизане на сладки води от ПСОВ Бургас в езерото. Ефектът ще бъде в освобождаването на водното огледало от потамогетона (*Potamogeton pectinatus*), прекратяване на еутрофикацията и завръщането на бракичните видове растения и животни, което е свързано и с големи икономически и екосистемни ползи.

Неотдавна беше изказана хипотезата, че измирането на стотици къдроглави пеликани през пролетта на 2015 г. в България, Румъния и Украйна най-вероятно се дължи на токсични вещества, отделяни от синьо-зелени водорасли.

Поради това са необходими изследвания върху тази група в Бургаското езеро за проверка на това явление, което дава отражение и в други държави, разположени северно от България.

5.4.8 33 ВАРНЕНСКО-БЕЛОСЛАВСКО ЕЗЕРО (SPAVG0000191)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 115 вида птици.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 2 структурни мерки, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (9 броя) и 1 подземно водно тяло, свързани със зоната. Мерките, които биха могли да окажат въздействие върху 33 са дадени в **Таблица 5.4.8-1**.

Таблица 5.4.8-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху 33, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5130	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Закриване и рекултивация на Депо за отпадъци на "Терем КРЗ Флотски арсенал Варна" ЕООД, с. Константиново	Варненско езеро	Няма	Засяга се силно нарушен терен, в антропогенно натоварен район - индустриална зона (Фигура 5.4.8-1)
5131	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Закриване и рекултивация или реконструкция на Сгуроотвал на "ТЕЦ Варна" ЕАД, с. Езерово	Варненско езеро	Няма	Засяга се силно нарушен терен, в антропогенно натоварен район - индустриална зона (Фигура 5.4.8-1)

Фигура 5.4.8-1 Характер на терена в и около обхвата на предложените структурни мерки.

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.8-1**, двете структурни мерки, предвидени в ПУРБ, няма вероятност да окажат отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. Засягат се силно нарушени терени - депа за производствени отпадъци, в индустриална зона. Подобни терени не са гнездово или хранително местообитание за нито един вид птица, предмет на опазване в зоната. Въздействието от предложените мерки ще е само положително.

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. Засягат се силно нарушени терени - депа за производствени отпадъци, в индустриална зона. Подобни терени не са гнездово или хранително местообитание за нито един вид птица, предмет на опазване в зоната.

Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други

минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Тъй като ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект не би могъл да възникне.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху видове птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания на видове.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0000191 “Варненско-Белославско езеро”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.9 ЗЗ ГАЛАТА (SPABG0002060)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 87.

2. Идентификация на въздействието

Зоната е свързана с 6 повърхностни водни тела, описани в Приложение 3. Не се предвиждат структурни мерки за тази защитена зона.

3. Оценка на въздействието

Няма структурни мерки за тази защитена зона, поради което не се очаква отрицателно въздействие от мерките в ПУРБ-II. Може да се очаква положително въздействие върху зоната при осъществяване на предвидените в плана неструктурни мерки

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма

6. Остатъчен ефект

Няма

7. Заключение

Няма предвидени структурни мерки в ПУРБ на Черноморския район, които да попадат в границите на 33 SPABG0002060 Галата

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002060 Галата, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на тази защитена зона.

5.4.10 33 ДУРАНКУЛАШКО ЕЗЕРО (SPABG0002050)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 158 и са включени в Таблица 5.4.10-2.

2. Идентификация на въздействието

Зоната е свързана с 2 повърхностни водни тела и 1 подземно водно тяло, описани в Приложение 3. ПУРБ предвижда 1 структурна мярка с положително въздействие върху орнитофауната на езерото, но в същото време би могла да окаже отрицателно въздействие върху някои целеви видове от разглежданата защитена зона (**Таблица 5.4.10-1), (Карта в Приложение 4).**

Таблица 5.4.10-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху ЗЗ SPAVG0002050 Дуранкулашко езеро, предвидени в ПУРБ за Черноморския район

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Име на ВТ	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5017	Отстраняване на част от тръстиката и създаване на открити водни площи в ЗМ "Дуранкулашко езеро"	Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	Дуранкулашко езеро	Промяна на местообитания; Смъртност Безпокойство	Извършване на СМР в границите на ЗМ „Дуранкулашко езеро“ на стойност 330,000 лв

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.10-1**, вероятност да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея е 1 мярка, предвидена в ПУРБ и останала неизпълнена от предишния ПУРБ на Черноморския басейн.

5017 Отстраняване на част от тръстиката и създаване на открити водни площи в ЗМ "Дуранкулашко езеро". Мярката ще окаже положително въздействие върху видовия състав и числеността на водолюбивите видове в Дуранкулашкото езеро, тъй като предвижда създаването на открити водни площи в цялото езеро (вкл. местността Балтата, която най-много се нуждае от създаване на такива площи). Няма данни за начините за постигане на високото водно ниво, както и с какъв вид води (сладки или солени ще се извърши това). Прилагането на мярката ще обезпечи създаването на нови открити площи и ценни екотонни ивици, което ще спомогне за увеличаване популацията на големия воден бик, някои видове патици и потапници и др.

В същото време осъществяването на мярката ще окаже отрицателно въздействие с неизвестен времеви характер. Отрицателното въздействие ще бъде смекчено, ако дейностите по реализиране на мярката бъдат извършени в подходящо време (извън размножителния период) и при спазването на редица предпазни мерки. Всичко това налага проектът за реализирането на мярката да бъде предмет на конкретна оценка за съвместимост.

Отрицателните въздействия ще бъдат разгледани поотделно за всеки вид в **Таблица 5.4.10-2**.

Таблица 5.4.10-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в защитената зона SPABG0002050 Дуранкулашко езеро . Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично/ миграционно/ зимно местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично/миграционно/зимно местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0/празна клетка - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.

№	Вид	Отрицателно въздействие от Мярка 5017
1	Червеногуш гмуркач (<i>Gavia stellata</i>)	
2	Черногуш гмуркач (<i>Gavia arctica</i>)	
3	Ушат гмурец (<i>Podiceps auritus</i>)	
4	Обикновен буревестник (<i>Puffinus yelkouan</i>)	
5	Розов пеликан (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	
6	Къдроглав пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>)	
7	Среден корморан (<i>Phalacrocorax aristotelis</i>)	
8	Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	A3
9	Голям воден бик (<i>Botaurus stellaris</i>)	A3
10	Малък воден бик (<i>Ixobrychus minutus</i>)	A3
11	Нощна чапла (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	A3
12	Гривеста чапла (<i>Ardeola ralloides</i>)	A3
13	Малка бяла чапла (<i>Egretta garzetta</i>)	A3
14	Голяма бяла чапла (<i>Egretta alba</i>)	A3
15	Червена чапла (<i>Ardea purpurea</i>)	A3
16	Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	
17	Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	
18	Блестящ ибис (<i>Plegadis falcinellus</i>)	A3
19	Лопатарка (<i>Platalea leucorodia</i>)	A3
20	Тундров лебед (<i>Cygnus columbianus bewickii</i>)	
21	Поен лебед (<i>Cygnus cygnus</i>)	
22	Малка белочела гъска (<i>Anser erythropus</i>)	
23	Белоока потапница (<i>Aythya nyroca</i>)	A3
24	Малък нирец (<i>Mergus albellus</i>)	
25	Тръноопашата потапница (<i>Oxyura leuccephala</i>)	
26	Червеногуша гъска (<i>Branta ruficollis</i>)	
27	Червен ангъч (<i>Tadorna ferruginea</i>)	
28	Орел рибар (<i>Pandion haliaetus</i>)	
29	Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	
30	Морски орел (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	
31	Орел змияр (<i>Circus gallicus</i>)	
32	Тръстиков блатар (<i>Circus aeruginosus</i>)	A3
33	Полски блатар (<i>Circus cyaneus</i>)	
34	Степен блатар (<i>Circus macrourus</i>)	
35	Ливаден блатар (<i>Circus pygargus</i>)	
36	Малък креслив орел (<i>Aquila pomarina</i>)	
37	Голям креслив орел (<i>Aquila clanga</i>)	

№	Вид	Отрицателно въздействие от Мярка 5017
38	Късопръст ястреб (<i>Accipiter brevipes</i>)	
39	Белоопашат мишелов (<i>Buteo rufinus</i>)	
40	Вечерна ветрушка (<i>Falco vespertinus</i>)	
41	Малък сокол (<i>Falco columbarius</i>)	
42	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	
43	Ловен сокол (<i>Falco cherrug</i>)	
44	Сив жерав (<i>Grus grus</i>)	
45	Голяма пъструшка (<i>Porzana porzana</i>)	A3
46	Средна пъструшка (<i>Porzana parva</i>)	A3
47	Малка пъструшка (<i>Porzana pusilla</i>)	A3
48	Ливаден дърдавец (<i>Crex crex</i>)	
49	Малка дропла (<i>Tetrax tetrax</i>)	
50	Кокилобегач (<i>Himantopus himantopus</i>)	
51	Саблеклюн (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	
52	Турилик (<i>Burhinus oedicephalus</i>)	
53	Кафявокрил огърличник (<i>Glareola pratincola</i>)	
54	Морски дъждосвирец (<i>Charadrius alexandrinus</i>)	
55	Планински дъждосвирец (<i>Charadrius morinellus</i>)	
56	Златиста булка (<i>Pluvialis apricaria</i>)	
57	Бойник (<i>Philomachus pugnax</i>)	
58	Голяма бекасина (<i>Gallinago media</i>)	
59	Пъстроопашат крайбрежен бекас (<i>Limosa lapponica</i>)	
60	Малък горски водобегач (<i>Tringa glareola</i>)	
61	Пепеляв брегобегач (<i>Xenus cinereus</i>)	
62	Тъноклюн листоног (<i>Phalaropus lobatus</i>)	
63	Малка черноглава чайка (<i>Larus melanocephalus</i>)	
64	Малка чайка (<i>Larus minutus</i>)	
65	Дългоклюна чайка (<i>Larus genei</i>)	
66	Дебелоклюна рибарка (<i>Gelochelidon nilotica</i>)	
67	Каспийска рибарка (<i>Sterna caspia</i>)	
68	Гривеста рибарка (<i>Sterna sandvicensis</i>)	
69	Речна рибарка (<i>Sterna hirundo</i>)	
70	Белочела рибарка (<i>Sterna albifrons</i>)	
71	Белобуза рибарка (<i>Chlidonias hybridus</i>)	
72	Черна рибарка (<i>Chlidonias niger</i>)	
73	Блатна сова (<i>Asio flammeus</i>)	
74	Козодой (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	
75	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	
76	Синявица (<i>Coracias garrulus</i>)	
77	Черен кълвач (<i>Dryocopus martius</i>)	
78	Среден пъстър кълвач (<i>Dendrocopos medius</i>)	
79	Сирийски пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	
80	Дебелоклюна чучулига (<i>Melanocorypha calandra</i>)	
81	Горска чучулига (<i>Lullula arborea</i>)	
82	Полска бърбица (<i>Anthus campestris</i>)	
83	Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	
84	Черночела сврачка (<i>Lanius minor</i>)	

№	Вид	Отрицателно въздействие от Мярка 5017
85	Синьогушка (<i>Luscinia svecica</i>)	A3
86	Черногърбо каменарче (<i>Oenanthe pleschanka</i>)	
87	Мустакато шаварче (<i>Acrocephalus melanopogon</i>)	A3
88	Водно шаварче (<i>Acrocephalus paludicola</i>)	A3
89	Ястребогушо коприварче (<i>Sylvia nisoria</i>)	
90	Голям маслинов присмехулник (<i>Hippolais olivetorum</i>)	
91	Червеногуша мухоловка (<i>Ficedula parva</i>)	
92	Беловрата мухоловка (<i>Ficedula albicollis</i>)	
93	Градинска овесарка (<i>Emberiza hortulana</i>)	
94	Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	A3
95	Голям гмурец (<i>Podiceps cristatus</i>)	
96	Червеногуш гмурец (<i>Podiceps grisegena</i>)	A3
97	Черногуш гмурец (<i>Podiceps nigricollis</i>)	A3
98	Голям корморан (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	
99	Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)	A3
100	Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)	A3
101	Посевна гъска (<i>Anser fabalis</i>)	
102	Голяма белочела гъска (<i>Anser albifrons</i>)	
103	Сива гъска (<i>Anser anser</i>)	A3
104	Бял ангъч (<i>Tadorna tadorna</i>)	
105	Фиш (<i>Anas penelope</i>)	A3
106	Сива патица (<i>Anas strepera</i>)	A3
107	Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)	
108	Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	A3
109	Шилоопашата патица (<i>Anas acuta</i>)	
110	Лятно бърне (<i>Anas querquedula</i>)	A3
111	Клопач (<i>Anas clypeata</i>)	A3
112	Червеноклюна потапница (<i>Netta rufina</i>)	
113	Кафявоглава потапница (<i>Aythya ferina</i>)	A3
114	Качулата потапница (<i>Aythya fuligula</i>)	
115	Планинска потапница (<i>Aythya marila</i>)	
116	Обикновена гага (<i>Somateria mollissima</i>)	
117	Кадифена потапница (<i>Melanitta fusca</i>)	
118	Звънарка (<i>Bucephala clangula</i>)	
119	Среден нирец (<i>Mergus serrator</i>)	
120	Голям нирец (<i>Mergus merganser</i>)	
121	Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	
122	Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	
123	Черношипа ветрушка (<i>Falco tinnunculus</i>)	
124	Сокол орко (<i>Falco subbuteo</i>)	
125	Воден дърдавец (<i>Rallus aquaticus</i>)	A3
126	Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	A3
127	Лиска (<i>Fulica atra</i>)	A3
128	Стридояд (<i>Haematopus ostralegus</i>)	
129	Чернокрил огърличник (<i>Glareola nordmannii</i>)	
130	Речен дъждосвирец (<i>Charadrius dubius</i>)	
131	Пясъчен дъждосвирец (<i>Charadrius hiaticula</i>)	

№	Вид	Отрицателно въздействие от Мярка 5017
132	Сребриста булка (<i>Pluvialis squatarola</i>)	
133	Обикновена калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>)	
134	Трипръст бегобегач (<i>Calidris alba</i>)	
135	Малък брегобегач (<i>Calidris minuta</i>)	
136	Сив брегобегач (<i>Calidris temminckii</i>)	
137	Кривоклюн брегобегач (<i>Calidris ferruginea</i>)	
138	Тъмногръд брегобегач (<i>Calidris alpina</i>)	
139	Плоскоклюн блатобрегагач (<i>Limicola falcinellus</i>)	
140	Малка бекачина (<i>Lymnocyptes minimus</i>)	
141	Средна бекачина (<i>Gallinago gallinago</i>)	
142	Чернопашат крайбрежен бекас (<i>Limosa limosa</i>)	
143	Малък свирец (<i>Numenius phaeopus</i>)	
144	Голям свирец (<i>Numenius arquata</i>)	
145	Голям червеноног водобегач (<i>Tringa erythropus</i>)	
146	Малък червеноног водобегач (<i>Tringa totanus</i>)	
147	Малък зеленоног водобегач (<i>Tringa stagnatilis</i>)	
148	Голям зеленоног водобегач (<i>Tringa nebularia</i>)	
149	Голям горски водобегач (<i>Tringa ochropus</i>)	
150	Късокрил кюкавец (<i>Actitis hypoleucos</i>)	
151	Камъкообръщач (<i>Arenaria interpres</i>)	
152	Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>)	
153	Чайка буревестница (<i>Larus canus</i>)	
154	Малка черногърба чайка (<i>Larus fuscus</i>)	
155	Белокрила рибарка (<i>Chlidonias leucopterus</i>)	
157	Жълтокрака чайка (<i>Larus cachinnans</i>)	
158	Пчелояд (<i>Merops apiaster</i>)	
Общо		33

Както се вижда от **Таблица 5.4.10-2**, от мярка 5410 ще бъдат повлияни отрицателно 33 целеви вида птици. Това са видове, които гнездят сред тръстикови и папурови масиви: чапли, тръстикови блатари, сиви гъски. Степента на отрицателното въздействие ще бъде значителна. Следва да има предвид обаче, че в Дуранкулашкото езеро има достатъчно площи с тръстика и папур, които може да бъдат заети от целевите видове.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Дейностите по повишаване на водното ниво да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на розовия пеликан и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на възможността да бъдат унищожени гнезда, яйца и малки за видовете птици, които гнездят в тръстикови и папурови масиви и са предмет на опазване в ЗЗ.

Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Тъй като, с прилагането на подходящи смекчаващи мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект от реализирането на ПУРБ за Черноморския район не може да се очаква.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху природни местообитания и видове, обект на опазване в ЗЗ.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки **няма** да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят значителни промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания при редица водолубиви видове в резултат от реализирането на предложените мерки се очаква забележимо увеличение на популациите и подобряване на природозащитното им състояние.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPAVG0002050 Дуранкулашко езеро, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.11 ЗЗ ЕМИНЕ (SPAVG0002043)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 109 вида птици.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 3 структурни мерки във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (17 броя) и подземни водни тела (3 бр.), свързани със зоната. Мерките, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ са дадени в Таблица 5.4.11-1.

Таблица 5.4.11-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5343	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	Закриване и рекултивация на 2 бр. общински депа гр. Несебър: 1) г.к. 42°40'14,823 N; 27°42'16,88 E; 2) г.к. 42°39'53,68 N; 27°40'43,68 E	I участък: р. Хаджийска от яз. Порой до устие; II участък: р. Бяла река от след с. Гюльовца до вливане в р. Хаджийска	Няма	Едното от депата е извън границите на ЗЗ. Второто не е ключово местообитание за нито един вид, предмет на опазване в зоната; на негово място след рекултивацията ще бъде създадено ново местообитание. Не се предвиждат дейности, които биха могли да доведат до смъртност или безпокойство на видове птици.
5357	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	Закриване и рекултивация на общинско депо с. Каменар	I участък: р. Азмак от извора до вливане в Атанасовско езеро; II участък: р. Дермендере от извора до вливане в р. Азмак	Няма	Депото не е ключово местообитание за нито един вид, предмет на опазване в зоната; на негово място след рекултивацията ще бъде създадено ново местообитание. Не се предвиждат дейности, които биха могли да доведат до смъртност или безпокойство на видове птици.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5575	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ на ВС "Елените"	от н. Емине до Св. Влас	Няма	ПСОВ е разположена извън границите на 33, в непосредствена близост до морския бряг (Фигура 5.4.11-1). При прокарване на тръбопровода ще се пресече тясна ивица от ниски храсти, непосредствено до прибоа, които не са гнездово местообитание за нито един вид. Предвид очакваното бързо възстановяване на местообитанията след засипването на тръбопровода, отрицателно въздействие практически няма да има.

Фигура 5.4.11-1 Характер на терена в и около обхвата на предложената структурна мярка. Розов контур - граница на 33.

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.11-1**, трите структурни мерки, предвидени в ПУРБ, няма вероятност да окажат отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. В случая с депата се засягат силно нарушени терени, които не са ключово местообитание за нито един вид птица, предмет на опазване в зоната. Въздействието от тези мерки ще е само положително. Въздействие от третата мярка на практика няма да има, поради временния характер на СМР и пренебрежимо малката площ от неключови местообитания, която ще се засегне, както и поради бързото възстановяване на нарушената площ.

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. Засягат се силно нарушени терени - депа за отпадъци, или пренебрежимо малки площи за кратък период от време. Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Тъй като ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект не би могъл да възникне.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху видове птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания на видове.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002043 “Емине”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.12 ЗЗ ЗАЛИВ ЧЕНГЕНЕ СКЕЛЕ (SPASCIBG0000242)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 87.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 1 структурна мярка във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (3 броя) и 1 подземно водно тяло, свързани със зоната. Мярката, която би могла да окаже отрицателно въздействие върху разглежданата защитена зона в дадена в *Таблица 5.4.12-1 (Карта в Приложение 4)*.

Таблица 5.4.12-1 Структурни мерки, които биха могли да оказат отрицателно въздействие върху SPASCIBG0000242 Залив Ченгене скеле предвидени в ПУРБ на Черноморския район

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Име на ВТ	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5479	Изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле", Община Бургас	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	р. Маринка - от извор до вливане в Черно море	Не се очакват	Извършване на СМР в границите на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле", което е извън границите на ЗЗ.

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.12-1**, вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея е една мярка, предвидени в ПУРБ на Черноморския басейн. Оказва се обаче, че мярката остава източно от границите на защитената зона.

5479 Изграждане на канализационна мрежа на с.о. Рибарско селище "Ченгене скеле". Мярката остава извън границите на защитената зона, поради което отрицателно въздействие от реализирането на ПУРБ на Черноморския район не се очаква.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма

6. Остатъчен ефект

Няма

7. Заключение

Няма предвидени структурни мерки в ПУРБ на Черноморския район, които да попадат в границите на ЗЗ SPASCIBG0000242 Залив Ченгене скеле.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPASCIBG0000242 Залив Ченгене скеле, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на тази защитена зона.

5.4.13 ЗЗ ЗАПАДНА СТРАНДЖА (SPABG0002066)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 44 вида птици.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 1 структурна мярка, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (4 броя) и подземни водни тела (2 броя), свързани със зоната. Мярката, която би могла да окаже въздействие върху ЗЗ е дадена в **Таблица 5.4.13-1**.

Таблица 5.4.13-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5453	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на нова канализационна мрежа с необходимия капацитет на с. Голямо Буково	р. Факийска - от извора до вливане на р. Малката река	Няма	СМР в регулационните граници на селото

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.13-1**, структурната мярка, предвидена в ПУРБ, няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. СМР ще са в регулационните граници на селото, което е потенциално гнездово местообитание на белия щъркел (*Ciconia ciconia*), като вида е синантропен и е привикнал към човешко присъствие в гнездовите си местообитания. Отрицателно въздействие от предложената структурна мярка няма да има.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. СМР ще са в регулационните граници на населено място, като отрицателно въздействие няма да има.

Поради тази причина смекчаваци мерки не се предвиждат.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Тъй като ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект не би могъл да възникне.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху видове птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания на видове.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPAVG0002066 “Западна Странджа”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.14 ЗЗ КАЛИАКРА (SPAVG0002051)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 133 вида птици.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 1 структурна мярка, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (5 броя) и 1 подземно водно тяло, свързани със зоната. Мярката, която би могла да окаже въздействие върху ЗЗ е дадена в Таблица 5.4.14-1.

Таблица 5.4.14-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5541	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	РРМ на ПСОВ КК "Русалка"	неанализиран участък	Няма	Мярката е за РРМ на съществуващо съоръжение, в границите на КК "Русалка"

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от Таблица 5.4.14-1, структурната мярка, предвидена в ПУРБ, няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици,

предмет на опазване в нея. Мярката е за РРМ на съществуващо съоръжение, в границите на КК "Русалка" - антропогенно натоварен район. Отрицателно въздействие от предложената структурна мярка няма да има.

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. Мярката е за РРМ на съществуващо съоръжение, в границите на антропогенно натоварен район, като отрицателно въздействие няма да има.

Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС "Кумулативни въздействия" са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Тъй като ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект не би могъл да възникне.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху видове птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;

- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания на видове.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002051 “Калиакра”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.15 ЗЗ КАМЧИЙСКА ПЛАНИНА (SPABG0002044)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 91 вида птици (Таблица 5.4.15-2).

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 4 структурни мерки, във връзка с описаните в Приложение 3 15 повърхностни водни тела и 3 подземни водни тела, свързани със зоната. Мерките, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ са дадени в Таблица 5.4.15-1.

Таблица 5.4.15-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5287	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на канализация на с. Добромир	яз. Цонево	Няма	СМР в регулационните граници на селото
5309	Намаляване на дифузното замърсяване от населени места	Закриване и рекултивация на общинско депо гр. Бяла	р. Панаир дере от извора до граница на преходни води	Няма	Ще бъде закрито сметище, което не е ключово местообитание за нито един вид, предмет на опазване в зоната. Не се предвиждат дейности, които биха могли да доведат до смъртност или безпокойство на видове птици
5286	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на канализация на с. Аспарухово в пояс II на СОЗ на язовир Цонево	яз. Цонево	Няма	СМР в регулационните граници на селото, практически извън ЗЗ
5288	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на	Изграждане на ПСОВ с. Добромир	яз. Цонево	Унищожаване на местообитания; Смъртност; Безпокойство	При изграждане на ПСОВ

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
	населените места				

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.15-1**, само 1 мярка, предвидена в ПУРБ, има вероятност да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

5288 Изграждане на ПСОВ с. Добромир

При изграждане на ПСОВ ще се извършат СМР, които могат да окажат следното отрицателно въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, свързани с храстовите и тревните местообитания и обработваемите площи (**Таблица 5.4.15-2**):

- Унищожаване на местообитания

Има вероятност да се засегнат храстови групировки и синурни и/или рудерализирани тревни места, както и обработваеми площи. Незначително въздействие, предвид ограничената площ на СМР.

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване, както и непосредствената близост на пътя за с. Добромир, предполагаща известна адаптация на евентуално гнездящите в района видове.

Таблица 5.4.15-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.

Код	Вид	5288*
A001	<i>Gavia stellata</i>	
A002	<i>Gavia arctica</i>	
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	
A005	<i>Podiceps cristatus</i>	
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	
A017	<i>Phalacrocorax carbo</i>	

Код	Вид	5288*
A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	
A027	<i>Egretta alba</i>	al
A028	<i>Ardea cinerea</i>	al
A030	<i>Ciconia nigra</i>	
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	al
A036	<i>Cygnus olor</i>	
A037	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	
A038	<i>Cygnus cygnus</i>	
A041	<i>Anser albifrons</i>	
A396	<i>Branta ruficollis</i>	
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	
A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	
A050	<i>Anas penelope</i>	
A051	<i>Anas strepera</i>	
A052	<i>Anas crecca</i>	
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	
A054	<i>Anas acuta</i>	
A056	<i>Anas clypeata</i>	
A058	<i>Netta rufina</i>	
A059	<i>Aythya ferina</i>	
A060	<i>Aythya nyroca</i>	
A061	<i>Aythya fuligula</i>	
A067	<i>Bucephala clangula</i>	
A068	<i>Mergus albellus</i>	
A069	<i>Mergus serrator</i>	
A072	<i>Pernis apivorus</i>	
A073	<i>Milvus migrans</i>	
A074	<i>Milvus milvus</i>	
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	
A077	<i>Neophron percnopterus</i>	
A078	<i>Gyps fulvus</i>	
A080	<i>Circaetus gallicus</i>	
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	al
A082	<i>Circus cyaneus</i>	al
A083	<i>Circus macrourus</i>	al
A084	<i>Circus pygargus</i>	al
A086	<i>Accipiter nisus</i>	al
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	
A087	<i>Buteo buteo</i>	al
A403	<i>Buteo rufinus</i>	al
A089	<i>Aquila pomarina</i>	al
A090	<i>Aquila clanga</i>	
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>	
A404	<i>Aquila heliaca</i>	
A092	<i>Hieraaetus pennatus</i>	al
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	
A095	<i>Falco naumanni</i>	

Код	Вид	5288*
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	al
A097	<i>Falco vespertinus</i>	al
A099	<i>Falco subbuteo</i>	
A103	<i>Falco peregrinus</i>	
A511	<i>Falco cherrug</i>	
A122	<i>Crex crex</i>	
A123	<i>Gallinula chloropus</i>	
A125	<i>Fulica atra</i>	
A127	<i>Grus grus</i>	
A136	<i>Charadrius dubius</i>	
A149	<i>Calidris alpina</i>	
A165	<i>Tringa ochropus</i>	
A166	<i>Tringa glareola</i>	
A168	<i>Actitis hypoleucos</i>	
A179	<i>Larus ridibundus</i>	al
A459	<i>Larus cachinnans</i>	al
A215	<i>Bubo bubo</i>	al
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	
A229	<i>Alcedo atthis</i>	
A230	<i>Merops apiaster</i>	Aa1Г1Д1
A231	<i>Coracias garrulus</i>	al
A234	<i>Picus camus</i>	
A236	<i>Dryocopus martius</i>	
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	Aa1Г1Д1
A246	<i>Lullula arborea</i>	Aa1Г1Д1
A255	<i>Anthus campestris</i>	al
A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>	
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	Aa1Г1Д1
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>	
A338	<i>Lanius collurio</i>	Aa1Г1Д1
A339	<i>Lanius minor</i>	Aa1Г1Д1
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	Aa1Г1Д1

* - код на мярката от ПУРБ

Както се вижда от Таблица 5.4.15-1, от прилагането на Мярка 5288 има вероятност да бъдат засегнати общо 26 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

5288 Изграждане на ПСОВ с. Добромир

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие, като ще засегне предимно трофични, широко разпространени не само в границите на ЗЗ, но и извън нея, местообитания. От друга страна, с реализацията на конкретната мярка (5288 Изграждане на ПСОВ с. Добромир), ще се повиши качеството на водите в яз. Цонево, което от своя страна ще благоприятства водолюбивите видове птици, почти всички предмет на опазване в ЗЗ.

Ето защо смятаме, че кумулативното въздействие, дори такова да се наблюдава, ще е незначително.

6. Остатъчен ефект

С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие, като ще засегне предимно трофични, широко разпространени не само в границите на ЗЗ, но и извън нея, местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже значително отрицателно въздействие върху целостта и структурата на

SPABG0002044 “Камчийска планина”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.16 ЗЗ КОМПЛЕКС КАМЧИЯ (SPABG0002045)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 129.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 1 структурна мярка, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (5 броя) и подземни водни тела (2 броя), свързани със зоната. Мярката, която би могла да окаже отрицателно въздействие върху някои целеви видове от разглежданата защитена зона е дадена в *Таблица 5.4.16-1, (Карта в Приложение 4)*. Таблица 5.4.16-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат отрицателно въздействие върху SPABG0002045 Комплекс Камчия, предвидени в ПУРБ за Черноморския район

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Име на ВТ	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5239	Изграждане на ПСОВ с. Гроздьово	Осигуряване на събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	р. Камчия от вливане на р. Луда Камчия до с. Дъбравино (шосеен мост)	Не се очакват	ПСОВ е проектирана в регулацията на с. Гроздьово

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.16-1**, вероятност да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея е 1 мярка, предвидена в ПУРБ на Черноморския басейн.

5239 Изграждане на ПСОВ с. Гроздьово. Мярката предвижда събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води от това населено място. ПСОВ и тръбопровода от ПСОВ до точката на заустване са проектирани извън границите на разглежданата защитена зона, поради което не се очаква отрицателно въздействие върху целевите й видове (*Карта BDBS_BG0002045.pdf в Приложение*).

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма.

6. Остатъчен ефект

Няма.

7. Заключение

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002045 Комплекс Камчия, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.17 ЗЗ КОМПЛЕКС РОПОТАМО (SPABG0002041)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 139 вида птици.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 3 структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, дадени в Таблица 5.4.17-1.

Таблица 5.4.17-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5485	Подобряване на естественото задържане на водата	Поддържане на хидрологичния режим в ПЗ "Алепу"	ез. Алепу	Няма	Поддържането на хидрологичния режим не предполага преминаване на сухоземни местообитания във водни и обратно; в резултат не се очакват и по-големи СМР, които да окажат безпокойство за птиците.
5495	Подобряване на естественото задържане на водата	Поддържане на водния режим в ПР "Вельов вир"	р. Ропотамо от граница на преходни води до вливане в Черно море	Няма	Поддържането на водния режим не предполага преминаване на сухоземни местообитания във водни и обратно; в резултат не се очакват и по-големи СМР, които да окажат безпокойство за птиците.
5502	Подобряване на естественото задържане на водата	Поддържане на хидрологичния режим в ЗМ "Стамополу"	ез. Стамополу	Няма	Поддържането на хидрологичния режим не предполага преминаване на сухоземни местообитания във водни

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
					и обратно; в резултат не се очакват и по-големи СМР, които да окажат безпокойство за птиците.

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.17-1**, трите структурни мерки, предвидени в ПУРБ, няма вероятност да окажат отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. И трите мерки са свързани с дейности по поддържане на влажните зони, които в крайна сметка са ключови и определящи за поддържане на популациите на по-голямата част от видовете, предмет на опазване в зоната.

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. И трите мерки са свързани с дейности по поддържане на влажните зони, които в крайна сметка са ключови и определящи за поддържане на популациите на по-голямата част от видовете, предмет на опазване в зоната. Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Тъй като ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект не би могъл да възникне.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху видове птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания на видове.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002041 “Комплекс Ропотамо”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.18 33 КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА(SPABG0002029)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 93 вида птици (Таблица 5.4.18-1).

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 8 структурни мерки, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (13 броя) и 1 подземно водно тяло, свързани със зоната. Мерките, които биха могли да окажат въздействие върху 33 са дадени в **Таблица 5.4.18-1).**

Таблица 5.4.18-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху 33, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5148	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на канализация и ПСОВ с. Ябланово	р. Камчия след с. Тича до яз. Тича	Унищожаване на местообитания; Смъртност; Безпокойство	СМР по изграждането на канализацията в регулационните граници на селото; ПСОВ извън 33; Възможно въздействие от прокарването на колектор от селото до ПСОВ.
5159	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на канализация на гр. Върбица	р. Герила от преди гр. Върбица до вливане в яз. Тича	Няма	СМР в регулационните граници на града
5160	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на ПСОВ гр. Върбица	р. Герила от преди гр. Върбица до вливане в яз. Тича	Унищожаване на местообитания; Смъртност; Безпокойство	При изграждане на ПСОВ и свързващ колектор
5247	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на външен колектор на с. Жеравна	I участък: р. Котленска от вливане на р. Нейковска до вливане в р. Луда Камчия; II участък: р. Нейковска от извор до вливане в р. Котленска	Унищожаване на местообитания; Смъртност; Безпокойство	Временно, при прокарване на колектора

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5147	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	Изграждане на рибен проход	р. Голяма Камчия - от извор до след с. Тича	Няма	Нищожен мащаб на СМР, за кратък период
5170	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	Изграждане на рибен проход на бетонов праг с височина около 1.5 м	р. Елешница от извор до вливане в яз. Тича	Няма	Нищожен мащаб на СМР, за кратък период
5245	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на външен колектор гр. Котел	р. Котленска до вливане на р. Нейковска	Унищожаване на местообитания; Смъртност; Безпокойство	Временно, при прокарване на колектора
5150	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	Бракуване и премахване на бентово съоръжение	р. Камчия - след с. Тича до яз. Тича	Безпокойство	В зависимост от мащаба на дейността, от присъствие на техника и хора

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.18-1**, 5 мерки, предвидени в ПУРБ, има вероятност да окажат отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

5148 Изграждане на канализация и ПСОВ с. Ябланово

СМР по изграждането на канализацията ще са в регулационните граници на селото. ПСОВ е извън ЗЗ, като е възможно само временно, незначително безпокойство. Възможни са следните отрицателни въздействия върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, от прокарването на колектор от селото до ПСОВ (**Таблица 5.4.18-2**):

- Унищожаване на местообитания

Територията между селото и площта, предвидена за изграждане на ПСОВ, е заета предимно с обработваеми земи, които не са гнездово местообитание на нито един вид, предмет на опазване в зоната, а СМР практически няма да променят характеристиките на това местообитание като трофично за видовете, ползващи го като такова. Има вероятност да се засегнат тревисти и тревисто-храстови, синурни местообитания, както и, при пресичането на р. Камчия, дървесно-храстова растителност. Въздействието ще е незначително, предвид ограничената площ на СМР и временния характер на въздействието (очаква се бързо възстановяване на местообитанията след засипването на тръбопровода).

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване.

5160 Изграждане на ПСОВ гр. Върбица

Възможни са следните отрицателни въздействия върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, от изграждането на ПСОВ и от прокарването на колектор от града до ПСОВ (**Таблица 5.4.18-2**):

- Унищожаване на местообитания

Територията между града и площта, предвидена за изграждане на ПСОВ, е заета предимно с обработваеми земи, които не са гнездово местообитание на нито един вид, предмет на опазване в зоната, а СМР практически няма да променят характеристиките на това местообитание като трофично за видовете, ползващи го като такова. Има вероятност да се засегнат тревисти и тревисто-храстови, синурни местообитания, както и, при пресичане или преминаване в близост на р. Герила, дървесно-храстова растителност. Самата ПСОВ е предвидена в терен, зает от силно рудерализирана тревна растителност, с единични храсти и дървета. Въздействието ще е незначително, предвид ограничената площ на СМР.

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване.

5247 Изграждане на външен колектор на с. Жеравна

Възможни са следните отрицателни въздействия върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, от прокарването на колектора (**Таблица 5.4.18-2**):

- Унищожаване на местообитания

Района е в близост до селото и е зает предимно с обработваеми земи, които не са гнездово местообитание на нито един вид, предмет на опазване в зоната, а СМР практически няма да променят характеристиките на това местообитание като трофично за видовете, ползващи го като такова. Има вероятност да се засегнат тревисти и тревисто-храстови, синурни местообитания, на места с еденични дървета. Въздействието ще е незначително, предвид ограничената площ на СМР и временния

характер на въздействието (очаква се бързо възстановяване на местообитанията след засипването на тръбопровода).

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване, както и близостта да населено място, предполагаща известна адаптация на евентуално гнездящите в района видове.

5245 Изграждане на външен колектор гр. Котел

Възможни са следните отрицателни въздействия върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, от прокарването на колектора (**Таблица 5.4.18-2**):

- Унищожаване на местообитания

Района е в близост до индустриалната зона на града и Републикански път П-48, и е зает предимно с тревисти и тревисто-храстови, силно рудерализирани местообитания, на места с единични дървета. Около река Котленска се наблюдават крайречни формации от върби и тополи. Въздействието ще е незначително, предвид ограничената площ на СМР и временния характер на въздействието (очаква се бързо възстановяване на рудералните местообитанията след засипването на тръбопровода).

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване, както и близостта да населено място, предполагаща известна адаптация на евентуално гнездящите в района видове.

5150 Бракуване и премахване на бенново съоръжение

Бента на р. Камчия е разположен в район с преобладаване на обработваеми земи, и в по-малка степен пасища и дървесно храстова растителност, която, около реката, формира галерии от върби и тополи. В зависимост от възприетата технология, и от присъствието на техника и хора, е възможно незначително, поради своята краткотрайност и нисък интензитет, безпокойство, основно за евентуално гнездящи в района птици.

Таблица 5.4.18-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в 33. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие, 3 - значително въздействие.

Код	Вид	5148*	5160	5247	5245	5150
A002	<i>Gavia arctica</i>					
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>					
A005	<i>Podiceps cristatus</i>					
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>					
A017	<i>Phalacrocorax carbo</i>					
A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>					
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>					
A020	<i>Pelecanus crispus</i>					
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>					
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>					
A026	<i>Egretta garzetta</i>					
A027	<i>Egretta alba</i>					
A028	<i>Ardea cinerea</i>					
A029	<i>Ardea purpurea</i>					
A030	<i>Ciconia nigra</i>		a1Д1			
A031	<i>Ciconia ciconia</i>		a1			
A034	<i>Platalea leucorodia</i>					
A036	<i>Cygnus olor</i>		a1Д1			
A038	<i>Cygnus cygnus</i>		a1Д1			
A041	<i>Anser albifrons</i>		a1Д1			
A043	<i>Anser anser</i>		a1Д1			
A048	<i>Tadorna tadorna</i>		a1Д1			
A050	<i>Anas penelope</i>					
A051	<i>Anas strepera</i>					
A052	<i>Anas crecca</i>					
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>				Д1	Д1
A054	<i>Anas acuta</i>					
A056	<i>Anas chryseata</i>					
A058	<i>Netta rufina</i>					
A059	<i>Aythya ferina</i>					
A060	<i>Aythya nyroca</i>					
A061	<i>Aythya fuligula</i>					
A067	<i>Bucephala clangula</i>					
A068	<i>Mergus albellus</i>					
A069	<i>Mergus serrator</i>					
A070	<i>Mergus merganser</i>					
A072	<i>Pernis apivorus</i>		a1			
A073	<i>Milvus migrans</i>		a1			
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>					
A077	<i>Neophron percnopterus</i>					
A078	<i>Gyps fulvus</i>					
A079	<i>Aegyptius monachus</i>					

Код	Вид	5148*	5160	5247	5245	5150
A080	<i>Circaetus gallicus</i>		al			
A081	<i>Circus aeruginosus</i>		al			
A082	<i>Circus cyaneus</i>		al			
A083	<i>Circus macrourus</i>		al			
A084	<i>Circus pygargus</i>		al			
A086	<i>Accipiter nisus</i>		al			
A402	<i>Accipiter brevipes</i>		al		Д1	Д1
A087	<i>Buteo buteo</i>		al			Д1
A403	<i>Buteo rufinus</i>		al			
A089	<i>Aquila pomarina</i>		al			
A090	<i>Aquila clanga</i>		al			
A091	<i>Aquila chrysaetos</i>		al			
A404	<i>Aquila heliaca</i>		al			
A092	<i>Hieraetus pennatus</i>		al			
A094	<i>Pandion haliaetus</i>					
A095	<i>Falco naumanni</i>		al			
A096	<i>Falco tinnunculus</i>		al			Д1
A097	<i>Falco vespertinus</i>		al			
A099	<i>Falco subbuteo</i>		al		Д1	Д1
A103	<i>Falco peregrinus</i>		al			
A511	<i>Falco cherrug</i>		al			
A104	<i>Bonasa bonasia</i>					
A122	<i>Crex crex</i>					
A123	<i>Gallinula chloropus</i>					Д1
A125	<i>Fulica atra</i>					
A127	<i>Grus grus</i>					
A136	<i>Charadrius dubius</i>					
A142	<i>Vanellus vanellus</i>					
A155	<i>Scolopax rusticola</i>					
A179	<i>Larus ridibundus</i>					
A459	<i>Larus cachinnans</i>					
A193	<i>Sterna hirundo</i>					
A215	<i>Bubo bubo</i>		al			
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>					
A229	<i>Alcedo atthis</i>	A1Г1Д1	A1Г1Д1		A1Г1Д1	Д1
A230	<i>Merops apiaster</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1	A1Г1Д1	A1Г1Д1	Д1
A231	<i>Coracias garrulus</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1		A1Г1Д1	Д1
A234	<i>Picus canus</i>				Д1	Д1
A236	<i>Dryocopus martius</i>					
A238	<i>Dendrocopos medius</i>					
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Aa1Г1Д1	Aa1Г1Д1	Aa1Г1Д1	Aa1Г1Д1	
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1	A1Г1Д1	A1Г1Д1	
A246	<i>Lullula arborea</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1		A1Г1Д1	
A249	<i>Riparia riparia</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1	A1Г1Д1	A1Г1Д1	Д1
A255	<i>Anthus campestris</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1	A1Г1Д1	A1Г1Д1	
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1	A1Г1Д1	A1Г1Д1	
A320	<i>Ficedula parva</i>					
A442	<i>Ficedula semitorquata</i>					
A338	<i>Lanius collurio</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1	A1Г1Д1	A1Г1Д1	
A339	<i>Lanius minor</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1	A1Г1Д1	A1Г1Д1	

Код	Вид	5148*	5160	5247	5245	5150
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	A1Г1Д1	Aa1Г1Д1	A1Г1Д1	A1Г1Д1	Д1

* - код на мярката от ПУРБ

Както се вижда от **Таблица 5.4.18-1**, от прилагането на Мярка 5148 има вероятност да бъдат засегнати общо 12 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

От прилагането на Мярка 5160 има вероятност да бъдат засегнати общо 42 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

От прилагането на Мярка 5247 има вероятност да бъдат засегнати общо 9 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

От прилагането на Мярка 5245 има вероятност да бъдат засегнати общо 17 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

От прилагането на Мярка 5150 има вероятност да бъдат засегнати общо 12 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

С изключение на Мярка 5160 (Изграждане на ПСОВ гр. Върбица), всички останали въздействия ще са временни.

4. Сметчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

5148 Изграждане на канализация и ПСОВ с. Ябланово

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5160 Изграждане на ПСОВ гр. Върбица

- Тръбопровода от града до ПСОВ да се прокара в обхвата на Републикански път I-7.

Ефект: Намаляване на въздействието унищожаване на местообитания за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5247 Изграждане на външен колектор на с. Жеравна

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5245 Изграждане на външен колектор гр. Котел

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5150 Бракуване и премахване на бенново съоръжение

- Дейността да се извърши извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие, като ще засегне предимно трофични, широко разпространени не само в границите на ЗЗ, но и извън нея, местообитания. От друга страна, с реализацията на мерките, ще се повиши качеството на водите в съответните водни тела, което от своя страна ще благоприятства водолюбивите видове птици, включително такива, предмет на опазване в ЗЗ.

Ето защо смятаме, че кумулативното въздействие, дори такова да се наблюдава, ще е незначително.

6. Остатъчен ефект

С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие, като ще засегне предимно трофични, широко разпространени не само в границите на ЗЗ, но и извън нея, местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже значително отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002029 “Котленска планина”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.19 ЗЗ МАНДРА-ПОДА (SPASCIBG0000271)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 150.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 1 структурна мярка, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (6 броя) и подземни водни тела (3 броя), свързани със зоната. Мярката, която би могла да окаже отрицателно въздействие върху разглежданата защитена зона е дадена в **Таблица 5.4.19-1, (Карта в Приложение 4).**

Таблица 5.4.19-1 Структурни мерки, които биха могли да оказат отрицателно въздействие върху ЗЗ SPASCIBG0000271 Мандра-Пода, предвидени в ПУРБ на Черноморския район

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Име на ВТ	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5474	Зарибяване с растителноядни риби - езеро Мандра	Биологични методи за ограничаване на еутрофикацията	ез. Мандра / Узунгерен	Промяна на видовия състав на ихтиофауната	Извършване на зарибяване на стойност 5000 лв

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.19-1**, няма вероятност мярка 5474, предвидена в ПУРБ на Черноморския басейн, да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и целевите видове птици.

5474 Зарибяване с растителноядни риби - езеро Мандра. Мярката ще окаже положително въздействие върху видовия състав и числеността на ихтиофауната, тъй като предвижда зарибяване с растителноядни видове риби. Това означава обогатяване на хранителната база на птиците ихтиофаги и оттам заздравяване и увеличаване на техните популации. По наше мнение обаче, тази мярка е много по-необходима за ЗЗ SPASCIBG0000273 Бургаско езеро (Вая), където почти цялото водно огледало е обрасло с *Potamogeton pectinalis*.

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Не се очаква.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на ЗЗ SPASCIBG0000271 Мандра-Пода, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.20 33 ОБЧАРОВО (SPABG0002093)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 4.

2. Идентификация на въздействието

Зоната е свързана с 2 повърхностни водни тела, описани в Приложение 3. Няма структурни мерки за тази защитена зона.

3. Оценка на въздействието

Няма структурни мерки за тази защитена зона, поради което не се очаква отрицателно въздействие от мерките в ПУРБ-II. Може да се очаква положително въздействие върху зоната при осъществяване на предвидените в плана неструктурни мерки

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма

6. Остатъчен ефект

Няма

7. Заключение

Няма предвидени структурни мерки в ПУРБ на Черноморския район, които да попадат в границите на 33

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002093 Овчарово, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на тази защитена зона.

5.4.21 33 ПОМОРИЙСКО ЕЗЕРО (SPABG0000152)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 151.

2. Идентификация на въздействието

Зоната е свързана с 3 повърхностни и 3 подземни водни тела, описани в Приложение 3. Няма структурни мерки за тази защитена зона.

3. Оценка на въздействието

Няма структурни мерки за тази защитена зона, поради което не се очаква отрицателно въздействие от мерките в ПУРБ-II. Може да се очаква положително въздействие върху зоната при осъществяване на предвидените в плана неструктурни мерки

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма

6. Остатъчен ефект

Няма

7. Заключение

Няма предвидени структурни мерки в ПУРБ на Черноморския район, които да попадат в границите на 33 SPABG0000152 Поморийско езеро

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0000152 Поморийско езеро, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на тази защитена зона.

5.4.22 33 ПРОВАДИЙСКО-РОЯКСКО ПЛАТО (SPABG0002038)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 63 вида птици.

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 2 структурни мерки във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (14 броя) и подземни водни тела (4 бр.), свързани със зоната. Мерките, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ са дадени в **(Таблица 5.4.22-1)**.

Таблица 5.4.22-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху ЗЗ, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5083	Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места	Закриване и рекултивация на общинско депо гр. Провадия	р. Провадийска от гр. Провадия до вливане на р. Главница	Няма	Ще бъде закрито сметище, което не е ключово местообитание за нито един вид, предмет на опазване в зоната. Не се предвиждат дейности, които биха могли да доведат до смъртност или безпокойство на видове птици
5036	Намаляване на дифузното замърсяване от промишлени дейности	Рекултивация на Депо за отпадъчни керамични изделия с.Каспичан	р. Провадийска от гр. Каспичан до с. Невша	Няма	Засяга се силно нарушен терен, който не е ключово местообитание за нито един вид, предмет на опазване в зоната.

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.22-1**, двете структурни мерки, предвидени в ПУРБ, няма вероятност да окажат отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. Засягат се силно нарушени терени - депа за производствени и битови отпадъци. Подобни терени не са ключово местообитание за нито един вид птица, предмет на опазване в зоната. Въздействието от предложените мерки ще е само положително.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. Засягат се силно нарушени терени - депа за производствени отпадъци, в индустриална зона. Подобни терени не са гнездово или хранително местообитание за нито един вид птица, предмет на опазване в зоната.

Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Тъй като ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея, то кумулативен ефект не би могъл да възникне.

6. Остатъчен ефект

Не се очаква остатъчен отрицателен ефект върху видове птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. ПУРБ няма да окаже отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания на видове.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002038 “Провадийско-Роякско плато”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.23 33 СТРАНДЖА (SPAVG0002040)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 142 вида птици (Таблица 5.4.23-2).

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 10 структурни мерки, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (10 броя) и подземни водни тела (2 бр.) свързани със зоната. Предвижданите мерки, които биха могли да окажат въздействие върху 33 са дадени в Таблица 5.4.23-1.

Таблица 5.4.23-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху 33, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5626	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Доизграждане на канализация на гр. Ахтопол	неанализиран участък	Няма	СМР в регулационните граници на града
5631	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Доизграждане на канализация с. Варвара	неанализиран участък	Няма	СМР в регулационните граници на селото
5627	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на ПСОВ Ахтопол	неанализиран участък	Унищожаване на местообитания; Смъртност; Безпокойство	При изграждане на ПСОВ и свързващ колектор
5633	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Осигуряване на подходящо пречистване - с. Варвара	неанализиран участък	Няма данни; в зависимост от характера на ИП - унищожаване и фрагментация на местообитания; Смъртност; Безпокойство	Няма данни; в зависимост от характера на ИП - при извършване на СМР и пр.
5524	Намаляване на дифузното замърсяване от населени места	Закриване и рекултивация на Регионално депо за неопасни отпадъци гр. Малко Търново	р. Айдере от извор до вливане в р. Велека	Няма	Ще бъде закрито сметище, което не е ключово местообитание за нито един вид, предмет на опазване в зоната, и ще бъде създадено ново местообитание след рекултивацията. Не се предвиждат дейности, които биха могли да

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
					доведат до смъртност или безпокойство на видове птици.
5522	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Доизграждане канализацията на гр. Малко Търново	р. Айдере от извор до вливане в р. Велека	Няма	СМР в регулационните граници на града
5523	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	Изграждане на ПСОВ гр. Малко Търново	р. Айдере от извор до вливане в р. Велека	Няма	Терена в регулационните граници на града
5521	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	Изграждане на рибен проход (байпасен тип, басейнов/стъпаловиден тип, друг на стоманобетонен яз с дължина 38,5 м и ширина 1,4 м. на река Катун	р. Велека от граница с Р. Турция до река Чурка	Няма	Нищожен мащаб на СМР, за кратък период
5520	Осигуряване на непрекъснатостта на водните течения и движението на рибите	Изграждане на рибен проход (байпасен тип, басейнов/стъпаловиден тип, друг) на бент/бараж - ширина 42м. височина 3.5м.	р. Велека от граница с Р. Турция до река Чурка	Няма	Нищожен мащаб на СМР, за кратък период
5632	Събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места	осигуряване на подходящо пречистване - с. Синеморец	р. Бутамята - от границата на преходните води до вливане в Черно море	Няма	Терена в регулационните граници на селото

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от **Таблица 5.4.23-1**, 2 мерки, предвидени в ПУРБ, има вероятност да окажат отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

5627 Изграждане на ПСОВ Ахтопол

Района, предвиден за разполагане на ПСОВ, е обработваема площ в непосредствена близост до града. Между него и града се наблюдават разредени борови култури, на места заети от храсталаци от драка и поляни, през които минава черен път. Възможни са следните отрицателни въздействия върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, от прокарането на колектор от селото до ПСОВ (**Таблица 5.4.23-2**):

- Унищожаване на местообитания

Територията между селото и площта, предвидена за изграждане на ПСОВ, е гнездово местообитание за видове, свързани с тревисто-храстови местообитания.

Въздействието върху тях ще е незначително, предвид ограничената площ на СМР и временния характер на въздействието (очаква се бързо възстановяване на местообитанията след засипването на тръбопровода). Терена на ПСОВ е обработваема земя, която не е гнездово местообитание на нито един вид, предмет на опазване в зоната. Възможно е ползването му като трофично такова, вкл. от някои по-адаптивни към човешко присъствие грабливи птици (**вж. Таблица 5.4.23-2**). Въздействието ще е незначително и за тези видове, предвид малката площ на ПСОВ, и широкото разпространение на подобни местообитания в зоната.

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване, както и близостта да населено място, предполагаща известна адаптация на евентуално гнездящите в района видове.

5633 Осигуряване на подходящо пречистване - с. Варвара

Няма по-подробни данни за тази мярка. Района, предвиден за евентуално изграждане на някакво съоръжение, е дерето непосредствено югоизточно от селото, до пътя за гр. Ахтопол. То е обрасло гъсто с дървесна растителност, съставена от върби и тополи, и дъбова гора по склоновете, вкл. между него и селото. В зависимост от характера на ИП, при извършване на СМР и пр., са възможни следните отрицателни въздействия (**Таблица 5.4.23-2**):

- Унищожаване на местообитания

Ще бъдат засегнати гнездови и трофични местообитания на горски видове, предимно по-адаптивни и толерантни към човешко присъствие. Въздействието ще е незначително, предвид ограничената площ на СМР.

- Фрагментация на местообитания

Възможно е дървесната растителност между пътя и ПСОВ да остане откъсната от основния масив, като оставащия фрагмент ще е с недостатъчна площ, за да поддържа характеристиките си на горско местообитание, като по този начин нарушената площ от горските местообитания ще бъде много по-голяма от площта на ПСОВ.

- Смъртност

При унищожаване на гнезда с яйца и/или нелетящи малки - незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР.

- Безпокойство

Незначително въздействие, поради ограничената площ на СМР и ограничения период на извършване.

Таблица 5.4.23-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в ЗЗ. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие; 3 - значително въздействие.

№	Вид	5627*	5633
1	<i>Gavia arctica</i>		
2	<i>Podiceps auritus</i>		
3	<i>Puffinus yelkouan</i>		
4	<i>Pelecanus crispus</i>		
5	<i>Pelecanus onocrotalus</i>		
6	<i>Phalacrocorax aristotelis</i>		
7	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>		
8	<i>Ardea purpurea</i>		
9	<i>Ardeola ralloides</i>		
10	<i>Botaurus stellaris</i>		
11	<i>Egretta alba</i>	a1	
12	<i>Egretta garzetta</i>	a1	
13	<i>Ixobrychus minutus</i>		
14	<i>Nycticorax nycticorax</i>		
15	<i>Ciconia ciconia</i>	a1	
16	<i>Ciconia nigra</i>	a1	
17	<i>Platalea leucorodia</i>		
18	<i>Plegadis falcinellus</i>		
19	<i>Cygnus cygnus</i>		
20	<i>Aythya nyroca</i>		
21	<i>Aegypius monachus</i>		
22	<i>Gyps fulvus</i>		
23	<i>Neophron percnopterus</i>		
24	<i>Accipiter brevipes</i>		a1
25	<i>Aquila chrysaetos</i>		
26	<i>Aquila heliaca</i>		
27	<i>Aquila pomarina</i>	a1	
28	<i>Buteo rufinus</i>	a1	
29	<i>Circaetus gallicus</i>	a1	
30	<i>Circus aeruginosus</i>	a1	
31	<i>Circus cyaneus</i>	a1	
32	<i>Circus macrourus</i>	a1	
33	<i>Circus pygargus</i>	a1	
34	<i>Haliaeetus albicilla</i>		
35	<i>Hieraaetus pennatus</i>	a1	
36	<i>Milvus migrans</i>		
37	<i>Milvus milvus</i>		
38	<i>Pernis apivorus</i>		
39	<i>Pandion haliaetus</i>		

№	Вид	5627*	5633
40	<i>Falco cherrug</i>		
41	<i>Falco columbarius</i>	a1	
42	<i>Falco eleonora</i>		
43	<i>Falco peregrinus</i>		
44	<i>Falco vespertinus</i>	a1	
45	<i>Grus grus</i>		
46	<i>Crex crex</i>		
47	<i>Porzana parva</i>		
48	<i>Porzana porzana</i>		
49	<i>Porzana pusilla</i>		
50	<i>Burhinus oedicephalus</i>		
51	<i>Glareola pratensis</i>		
52	<i>Himantopus himantopus</i>		
53	<i>Recurvirostra avosetta</i>		
54	<i>Charadrius alexandrinus</i>		
55	<i>Pluvialis apricaria</i>		
56	<i>Gallinago media</i>		
57	<i>Limosa lapponica</i>		
58	<i>Philomachus pugnax</i>		
59	<i>Tringa glareola</i>		
60	<i>Xenus cinereus</i>		
61	<i>Larus genei</i>		
62	<i>Larus melanocephalus</i>		
63	<i>Larus minutus</i>		
64	<i>Chlidonias hybridus</i>		
65	<i>Chlidonias niger</i>		
66	<i>Sterna albifrons</i>		
67	<i>Sterna caspia</i>		
68	<i>Sterna hirundo</i>		
69	<i>Sterna sandvicensis</i>		
70	<i>Asio flammeus</i>		
71	<i>Bubo bubo</i>		
72	<i>Caprimulgus europaeus</i>		Aa1B1Г1Д1
73	<i>Alcedo atthis</i>		
74	<i>Coracias garrulus</i>	a1	A1Г1Д1
75	<i>Dendrocopos leucotos</i>		
76	<i>Dendrocopos medius</i>		Aa1B1Г1Д1
77	<i>Dendrocopos syriacus</i>		Aa1Г1
78	<i>Dryocopus martius</i>		Aa1B1Г1Д1
79	<i>Picus canus</i>		Aa1B1Г1Д1
80	<i>Lullula arborea</i>		Aa1Г1Д1
81	<i>Anthus campestris</i>		
82	<i>Lanius collurio</i>	Aa1Г1Д1	
83	<i>Lanius minor</i>	Aa1Г1Д1	
84	<i>Hippolais olivetorum</i>	Aa1Г1Д1	
85	<i>Sylvia nisoria</i>	Aa1Г1Д1	
86	<i>Ficedula parva</i>		Aa1B1Г1Д1
87	<i>Ficedula semitorquata</i>		Aa1B1Г1Д1
88	<i>Emberiza hortulana</i>	Aa1Г1Д1	Aa1Г1Д1
89	<i>Podiceps cristatus</i>		

№	Вид	5627*	5633
90	<i>Podiceps grisegena</i>		
91	<i>Podiceps nigricollis</i>		
92	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		
93	<i>Phalacrocorax carbo</i>		
94	<i>Ardea cinerea</i>	al	
95	<i>Cygnus olor</i>		
96	<i>Anser albifrons</i>		
97	<i>Anser anser</i>		
98	<i>Tadorna tadorna</i>		
99	<i>Anas clypeata</i>		
100	<i>Anas crecca</i>		
101	<i>Anas penelope</i>		
102	<i>Anas platyrhynchos</i>		
103	<i>Anas querquedula</i>		
104	<i>Anas strepera</i>		
105	<i>Aythya ferina</i>		
106	<i>Aythya fuligula</i>		
107	<i>Netta rufina</i>		
108	<i>Mergus serrator</i>		
109	<i>Somateria mollissima</i>		
110	<i>Accipiter nisus</i>	al	al
111	<i>Buteo buteo</i>	al	А1Г1Д1
112	<i>Buteo lagopus</i>	al	
113	<i>Falco subbuteo</i>	al	
114	<i>Falco tinnunculus</i>	al	
115	<i>Fulica atra</i>		
116	<i>Gallinula chloropus</i>		
117	<i>Rallus aquaticus</i>		
118	<i>Haematopus ostralegus</i>		
119	<i>Charadrius dubius</i>		
120	<i>Charadrius hiaticula</i>		
121	<i>Pluvialis squatarola</i>		
122	<i>Vanellus vanellus</i>		
123	<i>Actitis hypoleucos</i>		
124	<i>Arenaria interpres</i>		
125	<i>Calidris alba</i>		
126	<i>Calidris alpina</i>		
127	<i>Calidris ferruginea</i>		
128	<i>Calidris minuta</i>		
129	<i>Calidris temminckii</i>		
130	<i>Tringa erythropus</i>		
131	<i>Tringa nebularia</i>		
132	<i>Tringa ochropus</i>		
133	<i>Tringa totanus</i>		
134	<i>Numenius arquata</i>		
135	<i>Limicola falcinellus</i>		
136	<i>Gallinago gallinago</i>		
137	<i>Larus cachinnans</i>	al	
138	<i>Larus canus</i>		
139	<i>Larus fuscus</i>		

№	Вид	5627*	5633
140	<i>Larus ridibundus</i>		
141	<i>Chlidonias leucopterus</i>		
142	<i>Merops apiaster</i>	a1	

* - код на мярката от ПУРБ

Както се вижда от **Таблица 5.4.23-1**, от прилагането на Мярка 5627 има вероятност да бъдат засегнати общо 28 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

От прилагането на Мярка 5633 има вероятност да бъдат засегнати общо 13 вида птици, като отрицателното въздействие ще бъде незначително при всички видове.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

5627 Изграждане на ПСОВ Ахтопол

- Тръбопровода от града до ПСОВ да се прокара в обхвата на съществуващия полски път.

Ефект: Елиминиране на въздействието унищожаване на гнездови местообитания и смъртност, и намаляване въздействието унищожаване на трофични местообитания за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5633 Осигуряване на подходящо пречистване - с. Варвара

- Тъй като нивото на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка на съвместимостта, като се предвиди алтернативно разположение около дерето, преминаващо през селото, и в регулационните му граници.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове,

програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие, като ще засегне само трофични, широко разпространени в границите на ЗЗ местообитания (ниви). От друга страна, с реализацията на мерките, ще се повиши качеството на водите в съответните водни тела, което от своя страна ще благоприятства водолюбивите видове птици, включително такива, предмет на опазване в ЗЗ.

Ето защо смятаме, че кумулативното въздействие, дори такова да се наблюдава, ще е незначително.

6. Остатъчен ефект

С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие, като ще засегне само трофични, широко разпространени в границите на ЗЗ местообитания (ниви).

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже значително отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002040 “Странджа”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.24 33 ШАБЛЕНСКИ ЕЗЕРЕН КОМПЛЕКС (SPABG0000156)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Предмет на опазване в зоната са 156 вида птици (Таблица 5.4.24-2).

2. Идентификация на въздействието

ПУРБ предвижда 1 структурна мярка, във връзка с описаните в Приложение 3 повърхностни водни тела (2 броя) и 1 подземно водно тяло, свързани със зоната. Мярката, която би могла да окаже въздействие върху 33 е дадена в Таблица 5.4.24-1.

Таблица 5.4.24-1 Структурни мерки, които биха могли да окажат въздействие върху 33, предвидени в ПУРБ.

Код	Име на мярката	Описание на мярката	Водно тяло	Възможни отрицателни въздействия	Мотиви
5020	Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	Отстраняване на част от тръстиката и създаване на открити водни площи в ЗМ "Шабленско езеро"	I участък: Шабленско езеро; II участък: Езерецко езеро	Смъртност; Безпокойство	При провеждане на дейността през размножителния период, въздействието може да е значително; през останалото време - незначително безпокойство

3. Оценка на въздействието

Както се вижда от Таблица 5.4.24-1, само 1 мярка, предвидена в ПУРБ, има вероятност да окаже отрицателно въздействие върху 33 и видовете птици, предмет на опазване в нея.

5020 *Отстраняване на част от тръстиката и създаване на открити водни площи в ЗМ "Шабленско езеро"*

- Смъртност

При провеждане на дейността през размножителния период, може да бъдат унищожени гнезда с яйца или нелетящи малки на водолюбиви видове. Въздействието може да е значително. Извън размножителния период подобен риск не съществува.

- Безпокойство

При провеждане на дейността през размножителния период, присъствието на хора и евентуално техника може да доведе до безпокойство, и в резултат да бъдат изоставени гнезда с яйца или нелетящи малки на водолюбиви видове. Въздействието може да е значително. Извън размножителния период въздействието ще е незначително.

Таблица 5.4.24-2 Оценка на въздействието от прилагането на структурни мерки от ПУРБ върху видовете, предмет на опазване в 33. Обозначения: А/а - Пряко унищожаване на гнездово/трофично местообитание; Б/б - Увреждане или изменение на естествения характер на гнездово/трофично местообитание; В/в - Фрагментиране на гнездово/трофично местообитание; Г - Смъртност; Д - Безпокойство; Е - Промяна в хранителната база; 0 - без въздействие, 1 - незначително въздействие, 2 - средно въздействие, 3 - значително въздействие.

Код	Вид	5020*
A001	<i>Gavia stellata</i>	Д1
A002	<i>Gavia arctica</i>	Д1
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	ГЗДЗ**
A005	<i>Podiceps cristatus</i>	ГЗДЗ**
A006	<i>Podiceps grisegena</i>	Д1
A007	<i>Podiceps auritus</i>	Д1
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>	Д1
A464	<i>Puffinus yelkouan</i>	
A017	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Д1
A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>	
A393	<i>Phalacrocorax pygmeus</i>	ГЗДЗ
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>	Д1
A020	<i>Pelecanus crispus</i>	Д1
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	ГЗДЗ
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	ГЗДЗ
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Д1
A024	<i>Ardeola ralloides</i>	ГЗДЗ
A026	<i>Egretta garzetta</i>	ГЗДЗ
A027	<i>Egretta alba</i>	Д1
A028	<i>Ardea cinerea</i>	Д1
A029	<i>Ardea purpurea</i>	ГЗДЗ
A030	<i>Ciconia nigra</i>	
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>	Д1
A034	<i>Platalea leucorodia</i>	Д1
A036	<i>Cygnus olor</i>	ГЗДЗ**
A037	<i>Cygnus columbianus bewickii</i>	Д1
A038	<i>Cygnus cygnus</i>	Д1
A039	<i>Anser fabalis</i>	Д1
A041	<i>Anser albifrons</i>	Д1
A042	<i>Anser erythropus</i>	Д1
A043	<i>Anser anser</i>	Д1
A396	<i>Branta ruficollis</i>	Д1
A397	<i>Tadorna ferruginea</i>	Д1
A048	<i>Tadorna tadorna</i>	Д1
A050	<i>Anas penelope</i>	Д1
A051	<i>Anas strepera</i>	ГЗДЗ
A052	<i>Anas crecca</i>	Д1
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>	ГЗДЗ
A054	<i>Anas acuta</i>	Д1
A055	<i>Anas querquedula</i>	ГЗДЗ
A056	<i>Anas clypeata</i>	ГЗДЗ

Код	Вид	5020*
A058	<i>Netta rufina</i>	Д1
A059	<i>Aythya ferina</i>	Д1
A060	<i>Aythya nyroca</i>	ГЗДЗ
A061	<i>Aythya fuligula</i>	Д1
A062	<i>Aythya marila</i>	
A063	<i>Somateria mollissima</i>	
A064	<i>Clangula hyemalis</i>	
A066	<i>Melanitta fusca</i>	
A067	<i>Bucephala clangula</i>	Д1
A068	<i>Mergus albellus</i>	
A069	<i>Mergus serrator</i>	
A070	<i>Mergus merganser</i>	Д1
A071	<i>Oxyura leucocephala</i>	Д1
A072	<i>Pernis apivorus</i>	
A073	<i>Milvus migrans</i>	
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	
A080	<i>Circus gallicus</i>	
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	ГЗДЗ
A082	<i>Circus cyaneus</i>	
A083	<i>Circus macrourus</i>	
A084	<i>Circus pygargus</i>	
A086	<i>Accipiter nisus</i>	
A402	<i>Accipiter brevipes</i>	
A087	<i>Buteo buteo</i>	
A403	<i>Buteo rufinus</i>	
A089	<i>Aquila pomarina</i>	
A090	<i>Aquila clanga</i>	
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	
A096	<i>Falco tinnunculus</i>	
A097	<i>Falco vespertinus</i>	
A098	<i>Falco columbarius</i>	
A099	<i>Falco subbuteo</i>	
A511	<i>Falco cherrug</i>	
A118	<i>Rallus aquaticus</i>	ГЗДЗ
A119	<i>Porzana porzana</i>	Д1
A120	<i>Porzana parva</i>	ГЗДЗ
A121	<i>Porzana pusilla</i>	Д1
A122	<i>Crex crex</i>	
A123	<i>Gallinula chloropus</i>	ГЗДЗ
A125	<i>Fulica atra</i>	ГЗДЗ
A127	<i>Grus grus</i>	
A514	<i>Anthropoides virgo</i>	
A130	<i>Haematopus ostralegus</i>	Д1
A131	<i>Himantopus himantopus</i>	Д1
A132	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Д1
A133	<i>Burhinus oedicnemus</i>	
A135	<i>Glareola pratincola</i>	
A136	<i>Charadrius dubius</i>	
A137	<i>Charadrius hiaticula</i>	
A138	<i>Charadrius alexandrinus</i>	

Код	Вид	5020*
A140	<i>Pluvialis apricaria</i>	
A141	<i>Pluvialis squatarola</i>	
A142	<i>Vanellus vanellus</i>	
A143	<i>Calidris canutus</i>	
A144	<i>Calidris alba</i>	
A145	<i>Calidris minuta</i>	
A146	<i>Calidris temminckii</i>	
A147	<i>Calidris ferruginea</i>	
A149	<i>Calidris alpina</i>	
A150	<i>Limicola falcinellus</i>	
A151	<i>Philomachus pugnax</i>	
A152	<i>Lymnocyptes minimus</i>	
A153	<i>Gallinago gallinago</i>	
A154	<i>Gallinago media</i>	
A156	<i>Limosa limosa</i>	
A158	<i>Numenius phaeopus</i>	
A160	<i>Numenius arquata</i>	
A161	<i>Tringa erythropus</i>	
A162	<i>Tringa totanus</i>	
A163	<i>Tringa stagnatilis</i>	
A164	<i>Tringa nebularia</i>	
A165	<i>Tringa ochropus</i>	
A166	<i>Tringa glareola</i>	
A167	<i>Xenus cinereus</i>	
A168	<i>Actitis hypoleucos</i>	
A169	<i>Arenaria interpres</i>	
A170	<i>Phalaropus lobatus</i>	
A176	<i>Larus melanocephalus</i>	
A177	<i>Larus minutus</i>	
A179	<i>Larus ridibundus</i>	
A180	<i>Larus genei</i>	
A182	<i>Larus canus</i>	
A183	<i>Larus fuscus</i>	
A184	<i>Larus argentatus</i>	
A459	<i>Larus cachinnans</i>	
A189	<i>Gelochelidon nilotica</i>	
A190	<i>Sterna caspia</i>	
A191	<i>Sterna sandvicensis</i>	
A193	<i>Sterna hirundo</i>	
A195	<i>Sterna albifrons</i>	
A196	<i>Chlidonias hybridus</i>	
A197	<i>Chlidonias niger</i>	
A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>	
A222	<i>Asio flammeus</i>	
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	
A229	<i>Alcedo atthis</i>	
A230	<i>Merops apiaster</i>	
A231	<i>Coracias garrulus</i>	
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	

Код	Вид	5020*
A242	<i>Melanocorypha calandra</i>	
A243	<i>Calandrella brachydactyla</i>	
A246	<i>Lullula arborea</i>	
A249	<i>Riparia riparia</i>	
A255	<i>Anthus campestris</i>	
A272	<i>Luscinia svecica</i>	
A533	<i>Oenanthe pleschanka</i>	
A293	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	ГЗДЗ
A307	<i>Sylvia nisoria</i>	
A320	<i>Ficedula parva</i>	
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	
A338	<i>Lanius collurio</i>	
A339	<i>Lanius minor</i>	
A379	<i>Emberiza hortulana</i>	

* - код на мярката от ПУРБ; ** - установени като гнездящи при лични наблюдения.

Както се вижда от **Таблица 5.4.24-1**, от прилагането на Мярка 5020 има вероятност да бъдат засегнати общо 56 вида птици, като отрицателното въздействие може да бъде значително при 20 вида.

4. Смекчаваци мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

5020 *Отстраняване на част от тръстиката и създаване на открити водни площи в ЗМ "Шабленско езеро"*

- Отстраняването на тръстиката да се извърши извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието смъртност и намаляване безпокойството на незначително за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5. Оценка на кумулативното въздействие

Съгласно Наредбата за ОС "Кумулативни въздействия" са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

С прилагането на подходящите смекчаваци мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие вследствие безпокойство, което, поради временния си характер, не би могло да окаже кумулативно въздействие.

6. Остатъчен ефект

С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие вследствие безпокойство.

7. Заключение

В резултат от реализирането на предвидените в ПУРБ структурни мерки се очаква общо положително въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ, и техните местообитания. С прилагането на подходящите смекчаващи мерки, ПУРБ ще окаже незначително отрицателно въздействие върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея.

Предвидените структурни мерки няма да:

- Доведат до промяна на природозащитния статус на видовете – обект на опазване в зоната;
- Причинят промени във функциите на местообитанията и екосистемите;
- Редуцират популациите на целеви защитени видове;
- Доведат до фрагментация, загуба или унищожаване на местообитания на видове.

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ в Черноморски Район няма да окаже значително отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPAVG0000156 “Шабленски езерен комплекс”, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на ЗЗ.

5.4.25 ЗЗ ЯТАТА (SPAVG0002046)

1. Видове птици, предмет на опазване в зоната

Целевите видове птици от заповедта за обявяване на разглежданата защитена зона са 69.

2. Идентификация на въздействието

Зоната е свързана с 1 повърхностно водно тяло, описано в Приложение 3. Няма структурни мерки за тази защитена зона.

3. Оценка на въздействието

Няма структурни мерки за тази защитена зона, поради което не се очаква отрицателно въздействие от мерките в ПУРБ-II. Може да се очаква положително въздействие върху зоната при осъществяване на предвидените в плана неструктурни мерки

4. Смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ПУРБ върху защитените зони

Няма

5. Оценка на кумулативното въздействие

Няма

6. Остатъчен ефект

Няма

7. Заключение

Няма предвидени структурни мерки в ПУРБ на Черноморския район, които да попадат в границите на 33 SPABG0002046 Ятата

Можем да заключим, че реализацията на ПУРБ на Черноморския район няма да окаже отрицателно въздействие върху целостта и структурата на SPABG0002046 Ятата, както и върху видовете птици, предмет на опазване в нея. ПУРБ е съвместим с предмета и целите на опазване на тази защитена зона.

6 Смекчаваци мерки

Настоящата глава представлява обобщение на смекчаваци мерки, разработени в глава 5 на доклада. Мерките условно са разделени в 3 групи:

1. Общи смекчаваци мерки - разгледани само в тази глава и касаещи всички зони, в които се препоръчва съответната мярка от ПУРБ 2016-2021;
2. Специфични смекчаваци мерки - разписани за всяка защитена зона;
3. Допълнителни мерки – препоръки към актуализирания ПУРБ, с цел редуциране на съществуващ натиск.

В настоящата глава са включени само зоните, за които има предложени смекчаваци или допълнителни мерки. За останалите 33, поради липса на потенциални значителни отрицателни въздействия, не са предложени мерки.

Смекчаваци мерки (обща и специфична) са препоръчани с оглед редуциране въздействието от прилагането на мерките, предвидени в ПУРБ 2016-2021 и се базират на резултата от оценката на очакваните въздействия от тях.

В настоящата глава предложените мерки са разгледани в контекста на обща и специфична мерки по отношение на защитените зони от НЕМ Натура 2000 като допълнителните мерки са систематизирани заедно със специфичните мерки за всяка защитена зона по отделно.

6.1 Общи смекчаваци мерки

Предложени са следните обща мерки, които да бъдат прилагани са всички природните местообитания и видове на дивата флора и фауна, обект на опазване от Директива 92/43/ЕЕС в мрежата НАТУРА 2000:

Във връзка със съобразяването на режимите на ЗЗ и ЗТ и относно провеждането на изискуемите процедури по ОВОС/ЕО/ОС за дейности по реализацията на ПУРБ:

Всички инвестиционни предложения или проекти по ПУРБ, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.

Реализацията на всички дейности в рамките на ПУРБ да бъде съобразена с режимите на ЗЗ, постановени със заповедите за обявяването и планове за управлението им и с режимите на ЗТ, постановени със ЗЗТ, заповедите за обявяването и планове за управлението им.

За всички водни тела, чието екологично състояние е определено като по-ниско от добро да се въведе рестриктивен режим при издаване на нови и подновяване на стари разрешителни за водоползване, недопускащ влошаване на природозащитното състояние на видове или природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони, както следва:

- Неразрешаване на водовземане от водни тела, когато това водовземане може да влоши екологичното им състояние и/или е предпоставка за влошаване на природозащитното състояние на водозависими природни местообитания и/или местообитания на видове, предвид натиска от водовземания.
- Въвеждане на условия в разрешителните по реда на ЗВ за осигуряване на функционалната свързаност на водното тяло по отношение на фрагментиращи структури, функциониращи без съоръжения за осигуряване на непрекъснатост и проходимост на реката или с неефективни такива.
- Въвеждане на условия при издаване на разрешителни за изграждане на ВЕЦ и при преразглеждане на разрешителни за ВЕЦ да бъде осигурено техническо решение и план за регулирано и контролирано изпускане на дънни утайки в речните течения.

За постигане на целите за добро екологично и химично състояние на водите и същевременно предотвратяване влошаването на природозащитното състояние на водозависимите видове и природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони:

- Въвеждане на забрани или ограничаване на дейности, водещи до негативна промяна на количествените и качествените показатели на водите.
- Рибностопанските дейности да се разрешават след съгласуване с компетентните органи с цел недопускане влошаване на природозащитното състояние на видовете и местообитания, предмет на опазване в защитените зони.
- Забрана за зарибяване с хищни риби на водоеми, обитавани от южен гребенест тритон, освен ако зарибяването не е необходимо като консервационна мярка.
- Налагане на ограничения за прочистване на растителност във водоеми, обитавани от южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*), като не се допуска прочистване на повече от 1/2 от водоема и то само в периода, когато във водата е малко вероятно да има тритони (възрастни или ларви) - като правило месец септември.

При дейности по реконструкция и изграждане на ПСОВ

- При определяне местоположението на предстоящите за изграждане ПСОВ, да се приемат алтернативи, които избягват територии с природни

местообитания в защитени зони и с характеристики на такива, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, както и в близост до тях, извън границите на защитените зони;

- Да не се използват неместни видове при рекултивационни и озеленителни дейности в района на площадки на ПСОВ, особено на такива, локализиращи извън населените места или урбанизирани зони;
- Да се запазват в максимално възможна степен съществуващата растителност, при строителни и ремонтни дейности, и дейности по изграждане на ПСОВ;
- Да се избягва заустването на ПСОВ в зоните на обитание на хидробионти, включени в Приложение 2 на Директива 92/43/ЕЕС, както и в близост до тях;
- Да се забрани включване на нови потребители, заустващи отпадъчни води, към канализационните системи на населените места, селищните и курортните образувания в случаите, когато не може да се осигури отвеждането и/или пречистването им
- С цел недопускане на непречистени води да се предвидят ретензионни обеми, които да поема тези води в случай на аварии.

При дейности, водещи до значителни морфологични изменения

Значими корекции на речни течения в защитени зони са **несъвместими** с предмета и целите на опазване на елементите им, особено по отношение на целеви видове организми, свързани с реките, както и речни и крайречни природни местообитания. При изграждане и/или поддържането на съществуващи корекции, попадащи в защитени зони, се препоръчват следните общи условия:

Ако мероприятията засягат територии в непосредствена близост или са в границите на природните местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС (91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*, 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*, 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion* и др.), да не се допуска унищожаването на съществуващата естествена растителност по бреговете;

При неизбежно осъществяване на дейности, свързани с морфологични изменения, попадащи в защитени зони, същите да се осъществяват извън размножителния период на видовете риби и птици (април-юни);

Да се предвижда допълнителен проучвателен мониторинг на екологичното състояние на водите преди и след изпълнението на дейностите, съгласно изискванията на РДВ/ЕС (мониторинг на биологичните елементи за качество). При необходимост, да

бъдат определени допълнителни пунктове за проучвателен и оперативен мониторинг в района на проведените корекции, съгласно утвърдените методики на ИАОС.

6.2 Специфични мерки

6.2.1 ЗЗ АЛАДЖА БАНКА (BG0001500)

- При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, планирането на дейностите да се извърши на базата на моделиране преноса на седименти. На базата на това моделиране дейностите да се планират така, че да се избегне въздействие върху местообитанията и видовете в зоната.

Очакван ефект: Да се минимизира въздействието върху дънни местообитания, морски бозайници и риби.

6.2.2 ЗЗ АХЕЛОЙ - РАВДА - НЕСЕБЪР (BG0000574)

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, планирането на дейностите да се извърши на базата на моделиране преноса на седименти. На базата на това моделиране дейностите да се планират така, че да се избегне въздействие върху местообитанията и видовете в зоната. се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

Очакван ефект: Да се минимизира въздействието върху дънни местообитания, морски бозайници и риби.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ да се предвидят дейности насочени към намаляване на замърсяването на водните тела в ЗЗ;
- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложат мерки свързани със събиране на данни за характеристиките на водата във водните тела (съдържание на фосфор, азот, елетропроводимост) в ЗЗ.

6.2.3 ЗЗ ГОЛЯМА КАМЧИЯ (BG0000501)

- Строителство в зоната на речното корито и речната тераса, да се извършва извън активния период на размножаване на хидробионтите (март-юни).

Очакван ефект: Редуциране на потенциалните въздействия върху хидробионти.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи забрана за почистване на речните корита в участъците с местообитание 91E0, когато това не е свързано с непосредствена опасност за населението.

6.2.4 33 ДЕРВЕНТСКИ ВЪЗВИШЕНИЯ 2 (BG0000219)

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ да се ограничи провеждането на дейности, свързани с промяна на хидрологичния режим в ЗЗ;
- В актуализирания проект на ПУРБ да се забрани залесяването с нетипични за района видове, като за тази цел се ползват видове на естествената крайречна растителност (бяла топола, елша, върба);

6.2.5 33 ДОЛИНАТА НА РЕКА БАТОВА (BG0000102)

- Предвидените действия по мярка „Подобряване на естественото задържане на водата” да се осъществяват извън пика на размножителния период на земноводни и риби, предмет на опазване на ЗЗ. Дейностите по възможност да се осъществяват в периода на маловодие: август – септември.
- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло;
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

6.2.6 33 ЕКОКОРИДОР КАМЧИЯ - ЕМИНЕ (BG0000393)

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и водната тераса и извън размножителния период на земноводни, предмет на опазване на ЗЗ.
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи ограничаване на изсичането на крайречната растителност в природни местообитания, с изключение при прилагането на мерки свързани със защита от вредното въздействие на водите за категорията „Човешко здраве“ по ДН и дейности за подобряване на ПС;
- В актуализирания проект на ПУРБ да се забрани залесяването с нетипични за района видове, като за тази цел се ползват видове на естествената крайречна растителност (бяла топола, бяла върба, бряст, елша);

6.2.7 33 ЕМИНЕ – ИРАКЛИ (BG0001004)

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на 33, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, планирането на дейностите да се извърши на базата на моделиране преноса на седименти. На базата на това моделиране дейностите да се планират така, че да се избегне въздействие върху местообитанията и видовете в зоната.

Очакван ефект: Да се минимизира въздействието върху дънни местообитания, морски бозайници и риби.

6.2.8 33 КАМЕНИЦА (BG0000138)

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и речната тераса и извън размножителния период на риби, предмет на опазване на 33 с цел да се избегне размътване на водата и смъртност на риби, земноводни, техните яйца и ларви.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

6.2.9 33 КАМЧИЯ (BG0000116)

- При планиране на съоръженията да се направи консултация със зоолог за да се минимизира влиянието на съоръженията върху местообитанията и популациите на водозависимите видове и местообитания, обект на опазване.
- Кампаниите за почистване на отпадъци да се провеждат извън активния размножителен период на видовете – обект на защита в 33 (март-юни), за да се намали евентуалния ефект на безпокойство.

Очакван ефект: Редуциране на потенциалните въздействия върху видра, обикновена блатна костенурка, жълтокоремна и червенкоремна бумка, бисерна мида и риби.

Допълнителни мерки

- В актуализирания проект на ПУРБ да се зложат мерки свързани със събиране на данни за характеристиките на водата във водните тела (съдържание на фосфор, азот, елетропроводимост) в 33.

6.2.10 33 КАМЧИЙСКА И ЕМЕНСКА ПЛАНИНА (BG0000133)

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и извън размножителния период на земноводни и риби, предмет на опазване на 33 (март-юни).

- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

6.2.11 ЗЗ КОМПЛЕКС КАЛИАКРА (BG0000573)

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната.
- При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ да се предвиди създаването на цялостна мониторингова програма за наблюдението на замърсяването на водните тела, чрез залагането на постоянни площадки за наблюдение на природните местообитания, обект на опазване и периодични пробовземания от водата, почвата и въздуха;
- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложат мерки за ограничаване на нови негативни промени в хидрологията на водното тяло.

6.2.12 ЗЗ КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА (BG0000117)

- Строителството на съоръжения тип Рибен проход да се осъществяват в периода на маловодие и след размножителния период на масовите видове т.е. след месеците май-юли (за шаранови риби). Премахването на фрагментации да се осъществява също извън размножителния период на рибите, обект на защита в ЗЗ.

Очакван ефект: Редуциране на опасността от негативно влияние на влошени физикохимични показатели на водата (мътност, кислородно съдържание, разтворени частици и други) по време на строителство.

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и водната тераса и извън размножителния период на земноводни, предмет на опазване на ЗЗ.
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

6.2.13 ЗЗ ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000139)

- Зарибяванията с растителноядни риби да се осъществяват под строг контрол от органите на ИАРА за недопускане попадането на инвазивни видове риби (псевдоразбора, слънчева риба и американско сомче) в зарибителния материал и респективно във водното тяло.

Очакван ефект: Недопускане на разпространение на инвазивни видове риби.

6.2.14 ЗЗ МАНДРА – ПОДА(BG0000271)

- Зарибяванията с растителноядни риби да се извършват под строг контрол на органите на ИАРА за недопускане на инвазивни видове – псевдоразбора, слънчева риба, американско сомче в зарибителния материал, респективно в ЗЗ.

Очакван ефект: Недопускане на разпространение на инвазивни видове риби.

6.2.15 ЗЗ РЕКА ГОРНА ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000136)

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи ограничаване на корекциите на водните течения и забрана за пресушаването на крайречни влажни зони и изсичането на крайречната растителност, с изключение при прилагането на мерки свързани със защита от вредното въздействие на водите за категорията „Човешко здраве“ по ДН и дейности за подобряване на ПС;

6.2.16 ЗЗ РЕКА ДОЛНА ЛУДА КАМЧИЯ (BG0000137)

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и извън размножителния период на земноводни и риби, предмет на опазване на ЗЗ.
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

6.2.17 ЗЗ СРЕДЕЦКА РЕКА (BG0000198)

- При планиране на съоръженията за борба с ерозията, да се направи консултация с фитоценолог и зоолог за да се минимизира влиянието на съоръженията върху местообитанията и популациите на водозависимите видове и местообитания, обект на опазване.

Очакван ефект: Редуциране на потенциалните въздействия върху видовете блатни костенурки и местообитание 91F0.

- В случаите на биологично укрепване при прилагането на дейности по защита на речните брегове и корита от ерозия да се използват само месни

видове растения – бяла топола, елша, върба и др, след консултация с фитоценолог и зоолог .

Очакван ефект: Редуциране на потенциалните въздействия върху местообитания, предмет на опазване в зоната от внасяне на неместни видове.

Допълнителни мерки:

- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложат мерки, благоприятстващи повишаването на водното ниво на повърхностните и подпочвените води в териториите заети от крайбрежните водозависими природни местообитания;
- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи забрана за изграждането на нови диги, водовземания, баражи, микроязовири по поречията на водните тела, които попадат на територията на ЗЗ, с изключение при прилагането на мерки свързани със защита от вредното въздействие на водите за категорията „Човешко здраве“ по ДН и дейности за подобряване на ПС;
- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи забрана за почистване на речните корита, когато това не е свързано с непосредствена опасност за населението.
- В актуализирания проект на ПУРБ да се заложи забрана за провеждането на сечи в полигоните на местообитания 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) и 92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* в ЗЗ;

6.2.18 ЗЗ СТРАНДЖА (BG0001007)

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.
- Строителството на съоръжения тип Рибен проход да се осъществяват в периода на маловодие и извън размножителния период на масовите видове т.е. след месеците май-юли (за шаранови риби).
- Местоположението и вида на рибните да се определи с консултация с хидробиолог и хидроинженер.

Очакван ефект: Редуциране на опасността от негативно влияние на влошени физикохимични показатели на водата (мътност, кислородно съдържание, разтворени частици и други) по време на строителство върху хидробионтите.

6.2.19 ЗЗ ТИЧА (BG0000178)

- Строителството на съоръжения тип Рибен проход да се осъществяват в периода на маловодие и след размножителния период на масовите видове т.е. след месеците май-юли (за шаранови риби). Премахването на фрагментации да се осъществява също извън размножителния период на рибите, обект на защита в ЗЗ.

Очакван ефект: Редуциране на опасността от негативно влияние на влошени физикохимични показатели на водата (мътност, кислородно съдържание, разтворени частици и други) по време на строителство.

- Максимално кратки срокове за строителство в зоната на водното тяло и водната тераса и извън размножителния период на земноводни (март-април), предмет на опазване на ЗЗ.
- Недопускане на замътняване и замърсяване на водата в процеса на строителство.

Очакван ефект: Редуциране на негативното въздействие върху хидробионтите.

6.2.20 ЗЗ ФАКИЙСКА РЕКА (BG0000230)

- Зарибяванията с растителноядни риби да се осъществяват под строг контрол от органите на ИАРА за недопускане попадането на инвазивни видове риби (псевдоразбора, слънчева риба и американско сомче) в зарибителния материал и респективно във водното тяло.

6.2.21 ЗЗ ШАБЛА - ЕЗЕРЕЦ (BG0000621)

- Препоръчва се при планирането и изграждането на дълбоководното заустване на ПСОВ Шабла да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране, както и при изграждането на дълбоководните зауствания на ПСОВ, да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.
- Дейностите по отстраняването на част от тръстиката с цел освобождаване на водни площи в ЗМ „Шабленско езеро“ да се извършва извън активния размножителен период на видовете риби и земноводни в ЗЗ.

Очакван ефект: Избягване на безпокойство на размножаващи се риби и намаляване на риска от унищожаване на хайвер и ларви.

6.2.22 33 АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО (SPASCIBG0000270)

Първи участък от мерки **5359** и **5360**

Строителните работи да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на белия щъркел и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Втори участък от мерки **5359** и **5360**

Строителните работи да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на белия щъркел и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5364 Доизграждане на 80% канализация на кв. Ветрен, гр. Бургас.

Строителните работи да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на белия щъркел и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5370 Поддържане на високо водно ниво в сладководното блато в североизточната част на ПР "Атанасовско езеро" Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

5371 Повишаване на водното ниво в обиколния канал в ПР "Атанасовско езеро". Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

5372 Разширяване на стари и създаване на нови водни площи сред масивите от водолюбива растителност чрез прокопаване в ЗМ "Бургаски солници". Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

6.2.23 ЗЗ БАТОВА (SPABG0002082)

5552 Изграждане на дълбоководно заустване на ПСОВ к.к. "Албена"

- Тръбопровода от ПСОВ до влизането му в плажната ивица да се прокара в обхвата на съществуващите в района пътища.

Ефект: Елиминиране на въздействията унищожаване на местообитания и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5003 Възстановяване и поддържане на водния режим на заливната гора в ПР "Балтата"

- Тъй като нивото на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка на съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

6.2.24 ЗЗ БАКЪРЛЪКА (SPABG0002077)

СМР да бъдат извършени извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на възможността да бъдат унищожени гнезда, яйца и малки за видовете птици, които гнездят в тръстикови и папурови масиви и са предмет на опазване в ЗЗ.

Тъй като нивото на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, смекчаващите мерки следва да бъдат подробно разработени в рамките на процедурата по оценка на съвместимост при осъществяване на ИП.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

6.2.25 33 БУРГАСКО ЕЗЕРО (ВАЯ) (SPASCIBG0000273)

Строителните работи да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на розовия пеликан и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

Допълнителни мерки:

Прекратяване навлизане на сладки води от ПСОВ Бургас в езерото.

6.2.26 33 ВАРНЕНСКО-БЕЛОСЛАВСКО ЕЗЕРО (SPABG0000191)

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. Засягат се силно нарушени терени - депа за производствени отпадъци, в индустриална зона. Подобни терени не са гнездово или хранително местообитание за нито един вид птица, предмет на опазване в зоната.

Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

6.2.27 33 ДУРАНКУЛАШКО ЕЗЕРО (SPABG0002050)

Дейностите по повишаване на водното ниво да се извършат извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове и извън есенната миграция на розовия пеликан и други реещи се птици, т.е. след средата на септември.

Ефект: Елиминиране на възможността да бъдат унищожени гнезда, яйца и малки за видовете птици, които гнездят в тръстикови и папурови масиви и са предмет на опазване в ЗЗ.

Тъй като степента на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, то при осъществяване на ИП, свързано с мярката от ПУРБ, за същото да се извърши оценка за съвместимостта, като се предвиди недопускане на загуба на гнездови местообитания, смъртност и безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

6.2.28 ЗЗ ЗАПАДНА СТРАНДЖА (SPABG0002066)

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. СМР ще са в регулационните граници на населено място, като отрицателно въздействие няма да има.

Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

6.2.29 ЗЗ КАМЧИЙСКА ПЛАНИНА (SPABG0002044)

5288 Изграждане на ПСОВ с. Добромир

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

6.2.30 ЗЗ КОМПЛЕКС РОПОТАМО (SPABG000204)

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. И трите мерки са свързани с дейности по поддържане на влажните зони, които в крайна сметка са ключови и определящи за поддържане на популациите на по-голямата част от видовете, предмет на опазване в зоната. Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

6.2.31 ЗЗ КОТЛЕНСКА ПЛАНИНА (SPABG0002029)

5148 Изграждане на канализация и ПСОВ с. Ябланово

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5160 Изграждане на ПСОВ гр. Върбица

- Тръбопровода от града до ПСОВ да се прокара в обхвата на Републикански път I-7.

Ефект: Намалване на въздействието унищожаване на местообитания за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5247 Изграждане на външен колектор на с. Жеравна

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5245 Изграждане на външен колектор гр. Котел

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство и смъртност за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5150 Бракуване и премахване на бенново съоръжение

- Дейността да се извърши извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминиране на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

6.2.32 ЗЗ ПРОВАДИЙСКО-РОЯКСКО ПЛАТО (SPABG0002038)

ПУРБ няма вероятност да окаже отрицателни въздействия върху ЗЗ и видовете птици, предмет на опазване в нея. Засягат се силно нарушени терени - депа за производствени отпадъци, в индустриална зона. Подобни терени не са гнездово или хранително местообитание за нито един вид птица, предмет на опазване в зоната.

Поради тази причина смекчаващи мерки не се предвиждат.

6.2.33 ЗЗ СТРАНДЖА (SPABG0002040)

5627 Изграждане на ПСОВ Ахтопол

- Тръбопровода от града до ПСОВ да се прокара в обхвата на съществуващия полски път.

Ефект: Елиминирание на въздействието унищожаване на гнездови местообитания и смъртност, и намаляване въздействието унищожаване на трофични местообитания за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

- Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминирание на въздействието безпокойство за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

5633 Осигуряване на подходящо пречистване - с. Варвара

Тъй като нивото на подробност на ПУРБ не позволява точна оценка на възможните отрицателни въздействия, смекчаващите мерки следва да бъдат подробно разработени в рамките на процедурата по оценка на съвместимост при осъществяване на ИП.

Ефект: Точна оценка на възможните отрицателни въздействия и възможност за елиминирането им.

6.2.34 ЗЗ ШАБЛЕНСКИ ЕЗЕРЕН КОМПЛЕКС (SPABG0000156)

5020 Отстраняване на част от тръстиката и създаване на открити водни площи в ЗМ "Шабленско езеро"

- Отстраняването на тръстиката да се извърши извън размножителният сезон на птиците, който е от април до юни за повечето видове.

Ефект: Елиминирание на въздействието смъртност и намаляване безпокойството на незначително за видовете птици, предмет на опазване в ЗЗ.

7 Алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитените зони, включително нулева алтернатива

Настоящият актуализиран ПУРБ не предлага алтернативи по мерки и местоположение. Следователно, на обсъждане подлежи само нулева алтернатива и осъществяването изцяло на предвидените дейности. Като нулева алтернатива се приема ПУРБ-I и мерките, включени в него.

Така дефинираната нулева алтернатива, означава отказ от прилагане на актуализираните мерки на ПУРБ за следващия планов период. Такъв сценарий няма да допринесе за по-нататъшно подобряване и запазване на структурата и функциите на защитените зони от НЕМ Натура 2000 предвид предмета и целите за тяхното опазване. Липсата на актуализация на управлението на водите и на неизпълнените мерки от предишния ПУРБ ще има отрицателен ефект върху елементите на защитените зони в обхвата на управление БДЧР.

Вследствие на горепосоченото нулевата алтернатива **не се препоръчва**.

8 Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие съобразно критериите по чл. 22

На територията на Басейновата дирекция за управление на водите в Черноморски район изцяло или отчасти попадат 54 бр. защитени зони (ЗЗ) по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие, за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и 25 бр. защитени зони (ЗЗ) за опазване на дивите птици по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие.

В настоящия доклад са оценени природните местообитания и видове в ЗЗ, попадащи на територията на Басейнова дирекция Черноморски район, върху които би могло да се очаква отрицателно въздействие в резултат от реализирането на мерките на ПУРБ.

Направените анализи и оценки в настоящия доклад показват, че **„План за управление на речните басейни (ПУРБ) в Черноморски район за басейново управление на водите 2016-2021г.“** няма да окаже значителна степен на отрицателно въздействие върху предмета и целите на защитени зони от НЕМ „Натура 2000,, на територията на Басейнова дирекция „Черноморски район“.

Предвидените мерки няма да:

- доведат до промяна на природозащитния статус на зоните за видове, обект на опазване;
- нарушат баланса, разпределението и плътността на ключови видове;
- причинят промени във функциите на местообитанията или екосистемите;
- редуцират значително участъците на ключовите местообитания;
- редуцират популацията на ключови видове;
- променят баланса между ключовите за зоната видове;
- доведат до увеличаване на фрагментацията;
- доведат до загуба или намаляване на ключови характеристики на зоната.

При реализацията ПУРБ II не се очакват значими негативни въздействия върху предмета и целите на защитените зони в обхвата на Черноморски район за басейново управление на водите.

Приложението на предвидените в ПУРБ II мерки, включително и изпълнението на заложените от предишния планов период, ще имат по-скоро положително въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони и на видовете и местообитанията, свързани с водните тела.

Предложените смекчаващи мерки ще редуцират и до голяма степен ще предотвратят потенциалните отрицателни въздействия върху защитените зони от НЕМ.

Възможно е отделни дейности при реализацията на мерките да окажат отрицателно въздействие върху някои елементи на защитените зони, но те ще бъдат незначителни, локални и временни.

Не се очаква дейностите по реализацията на ПУРБ да предизвикат негативно въздействие върху биологичното разнообразие в съседни региони и в трансграничен аспект.

Заключение: Предвидените дейности и мерки на актуализирания ПУРБ за Черноморски район на басейново управление на водите са съвместими с предмета и целите на опазване на защитените зони от НЕМ „Натура 2000“.

9 Наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР

Няма наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР, ал. 1 и 2 за които компетентния орган следва да направи изключение. Планът е свързан с осигуряване на основните потребности на обществото и човешкото здраве, като се очакват благоприятни въздействия върху околната среда от управлението на водите.

10 Информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация

Оценка на степента на въздействие следва изискванията на *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*. В основата на оценката е експертното оценяване, съобразено с методологията на системния анализ, анализа на риска, екосистемния подход, критерии за устойчиво развитие и принцип на предпазливостта – оценка на най-лошия сценарий.

При оценка на степента на въздействие върху защитените зони от НЕМ Натура 2000 са използвани следните методични документи:

- Методичното ръководство на Европейската комисия за Оценка на планове и проекти, засягащи зони от „Натура 2000“;
- Ръководство за определяне и установяване на благоприятния природозащитен статус на видове и местообитания от Директива 92/43/ЕИО;
- Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО.
- Инструкция за оценка на защитени зони по чл. 7 ал. 3 във връзка с чл. 6 ал. 1 т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици;
- Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България;
- Ръководство на практикуващия за оценка на кумулативното въздействие, (Агенция по околна среда, Канада).

Трудности

Като цяло не бяха срещнати сериозни трудности по време на изготвяне на настоящия доклад.

В оценката са разгледани 79 зони от мрежата Натура 2000 и предвидените в ПУРБ мерки имат потенциал да засегнат редица местообитания и видове, предмет на опазване в тях.

За адекватна оценка на въздействията беше необходимо да бъде анализиран огромен обем специфична информация за предвидените мерки, местообитанията и видовете, предмет на опазване. Необходимо беше да се оценят както видовете, включени в стандартните формуляри, така и тези, установени при проучванията по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“.

Срещнатите трудности не се отразиха на качеството на оценката.

11 Източници на информация

Бисерков В., Панайотова М., Даскалов Г., Райков В. 2012. В: Отчет по проект "Разширяване на екологичната мрежа НАТУРА 2000 в българската черноморска акватория за преодоляване на средната недостатъчност по отношение на морските местообитания 1110 и 1170 и видовете 4125 *Alosa immaculata*, 1349 *Tursiops truncatus* и 1351 *Phocoena phocoena* и частично попълване на научни резерви за местообитание 1180 и вид 1349". Договор 7976/04.04.2011 м/у МОСВ и ИО-БАН. София. Фонд на ИО-БАН.

Бисерков, В. и др. (Ред.). 2015. Електронно издание на Червена книга на Република България. БАН & МОСВ, София

Бондев, Ив. 1991. Растителността на България. Университетско издателство "Кл. Охридски", София.

Братанова-Дончева, С., Н. Чипев. 2004. Екологичен Риск или ако оценката на риска е отговорът, какъв е въпросът? Екологично инженерство и опазване на околната среда, 2; 25-35.

Братанова-Дончева, С., Н. Чипев. 2004. Екосистемен подход и приложението му при устойчивото стопанисване на горите. Лесовъдска мисъл 2.109-118.

Братанова-Дончева. С., Н. Чипев. 2005. Екосистемен подход и биоразнообразие. Петрова, А. (Ред.), Съвременно състояние на биоразнообразието в България – проблеми и перспективи. И-во Дракон, София. 421-446.

Вълканов А., Маринов Х., Данов Х., Владев П. 1978. Черно море. Изд. „Георги Бакалов“, Варна. стр. 153-154.

География на България. 2002. Физическа и социално-икономическа география. БАН, Географски институт, София.

Големански, В. (гл. ред.). 2011. Червена книга на България, Електронно издание. Т. II - Животни. Интернет адрес: <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>.

Големански, В. (гл. ред.). 2011. Червена книга на България, Електронно издание. Т. II - Животни. Интернет адрес: <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>.

Данни и информация от Басейнова дирекция - Черноморски РБУ (<http://www.bsbd.org/>)

Данни и информация от Информационна система на НЕМ Натура 2000 (<http://natura2000.moew.government.bg/>)

Данни и информация от официалната страница на МОСВ (<http://www.moew.government.bg/>),

Делов, В., Н. Петков 2002. Национален план за действие за опазването на ливадния дърдавец (*Stex stex*) в България, 2002-2006 г. – В: Янков, П. (отг.ред.). Световно застрашени видове птици в България. Национални планове за действие за опазването им, Част 1, Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 4, С., БДЗП-МОСВ, 183-203.

Директива 92/43/ЕИО за запазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, 1991.

ЕС. 2002. Оценка на планове и проекти значително засягащи Natura 2000 места. Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. ISBN 92-828-1818-7 (превод на български език)

Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г)

Закон за защитените територии (обн. ДВ, бр.133/11.11.1998 г);

Закон за опазване на околната среда (обн. ДВ, бр.91/25.09.2002 г.).

Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (РЕД.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София: 474-499.

и *Delphinus delphis* в българската изключителна икономическа зона (ИИЗ) в Черно

Иванов, Бор., Ю. Муравеев 2002. Национален план за действие за опазването на малкия корморан (*Phalacrocorax rugosus*) в България, 2002- 2006 г. – В: Янков, П. (отг.ред.). Световно застрашени видове птици в България. Национални планове за действие за опазването им, Част 1, Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 4, С., БДЗП-МОСВ, 13-35.

Иванова Т. 2005. Концепция за опазване на прилепна фауна и местообитания в България в рамките на натура 2000. - отчет по проект “Изграждане на мрежата от защитени зони Natura 2000 в България”, СНЦ “Зелени Балкани – Стара Загора”, 36 с.

Инструкция за оценка на защитени зони по чл. 7 ал. 3 във връзка с чл. 6 ал. 1 т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие, включващи местообитания на видове птици. София.

Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К. /ред./ 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация “ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ”

Карапеткова, М., М. Живков. 2010. Рибите в България. Гей-Либрис. 216 с.

Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природни местообитания, изд. МОСВ, обн., ДВ, бр. 23 от 10.03.1995 г.; ратифицирана, ДВ, бр. 13/1991, в сила за България - 01.05.1991.

Консорциум „Черноморска Изследователска Програма НОЙ“ ДЗЗД. 2014. Доклад по Проект: „Теренни наблюдения на китоподобните *Tursiops truncatus*, *Phocoena phocoena*

Консорциум „Черноморска Изследователска Програма НОЙ“ ДЗЗД. 2014. Доклад по Проект: „Теренни наблюдения на китоподобните *Tursiops truncatus*, *Phocoena phocoena* и *Delphinus delphis* в българската изключителна икономическа зона (ИИЗ) в Черно

Костадинова, И., М. Граматиков (Ред.). Орнитологично важни места в България и Натура 2000. БДЗП, 11, София, 639 с. (на бълг. и англ. език).

Костадинова, И., М. Михайлов, (съст.). 2002. Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица. Книга 5, БДЗП, София, 80 с.

Матеева, И., П. Янков, 2013. Характер на миграцията на 42 вида птици от българската орнитофауна според нивото на съвременните познания (http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/OtherDoc/276296/276296_Birds_120.pdf).

МОСВ, 2005. Архив на защитените територии в България. База данни (непубл.)

Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, в сила от 11.09.2007 г. Приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г. Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007г,

Национален план за приоритетни действия по опазване на най-значимите влажни зони на България. 1993. Министерство на околната среда, София, 55 с.

Панайотова М., Райков В. 2013. В: Първоначална Оценка на Състоянието на Морската Околна Среда, съгласно Чл.8 от НООСМВ. Раздел II.3.2.

Ръководство в помощ на управлението на защитените зони от мрежата НАТУРА 2000. Съставители: И. Зафиров, Д. Ботева; С. Аладжем. 2008 г., 48 с.

Стефанов Т. 2009. В: Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (Ред.) Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София: 474-499.

Стоянов, Г. 2001. Птиците на Понор планина. - Лесовъдска мисъл, 25, 100-125.

Tomilin, A.G. 1957. Mammals of the USSR and Adjacent Countries. Vol. IV. Cetaceans. USSR Academy of Science Publishing House, Moscow. (in Russian).

Tomilin, A.G. 1957. Mammals of the USSR and Adjacent Countries. Vol. IV. Cetaceans. USSR Academy of Science Publishing House, Moscow. (in Russian).

Тодорова В., Карамфилов В., Бисерков В., Панайотова М., Иванова П., Дончева В., Беров Д и колектив. 2012. Отчет по проект "Разширяване на екологичната мрежа НАТУРА 2000 в българската черноморска акватория за преодоляване на средната недостатъчност по отношение на морските местообитания 1110 и 1170 и видовете 4125 *Alosa immaculata*, 1349 *Tursiops truncatus* и 1351 *Phocoena phocoena* и частично попълване на научни резерви за местообитание 1180 и вид 1349". Договор 7976/04.04.2011 м/у МОСВ и ИО-БАН. София. Фонд на ИО-БАН.

Финален отчет 2000. Проект "Картиране гнездовите находища на царския орел (*Aquila heliaca*) и мерки за тяхното опазване", 1998-2000 г., Пловдив, БДЗП, 89 с.

Христов, Хр., Е. Стойнов. 2002. Национален план за действие за опазването на черния лешояд (*Aegypius monachus*) в България, 2002-2006 г. – В: Янков, П. (отг.ред.). Световно застрашени видове птици в България. Национални планове за действие за опазването им, Част 1, Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 4, С., БДЗП-МОСВ, 106-131.

Чипев, Н. 1999. Проблемът биологично разнообразие. Акад. Близнаков, Г. (Ред.) Съвременни проблеми на екологията. Университетско издателство "Св. Кл. Охридски". 78-99.

Чипев, Н. 2003. ОВОС и концепцията за стратегическа оценка на околната среда. Екологично инженерство и опазване на околната среда, 4; 15-23.

Чипев, Н. 2011. Биологично разнообразие – концептуална рамка и теоретични основи. Екологично инженерство и опазване на околната среда 3: 5-18.

Чипев, Н., В. Димитрова, С. Братанова-Дончева. 2007. Развитие на системите за вземане на решение за устойчиво управление на горски екосистеми. Екологично инженерство и опазване на околната среда. 3/4, 86-94.

Янков, П. (отг. ред.) 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 10. София, БДЗП

Янков, П. (Отг.ред.). Световно застрашени видове птици в България. Национални планове за действие за опазването им, Част 1, Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 4, С., БДЗП-МОСВ, 132-160.

Assessment of plans and projects significantly affecting Natura 2000 sites. 2002. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.

Birkun Jr, A. 2006. Common bottlenose dolphin (*Tursiops truncatus ponticus*), Black Sea subspecies. pp. 74-83 in: R. Reeves and G. Notarbartolo di Sciara (compilers and editors).

Birkun Jr., A.A. & Frantzis, A. 2008. *Phocoena phocoena* ssp. *relicta*. The IUCN Red List of Threatened Species 2008: e.T17030A6737111. <http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2008.RLTS.T17030A6737111.en>

Birkun, A. 2012. *Tursiops truncatus* ssp. *ponticus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012: e.T133714A17771698.

Chipev, N. 2007. Ecosystem approach for sustainability – The basis. In: Sustainable management of sweet chestnut ecosystems-CAST Bul. Proceedings of the first Balkan Regional Workshop. Petekston. 7-10.

Hegmann, G., C. Cocklin, R. Creasey, S. Dupuis, A. Kennedy, L. Kingsley, W. Ross, H. Spaling, D. Stalker. 1999. Cumulative effects assessment practitioner guide. Canadian Environmental Assessment Agency. 134 pp.

Kleinenberg S.E. 1956. Mammals of the Black and Azov Seas: Research Experience for Biology and Hunting. USSR Acad. Science Publ. House, Moscow, 288 p. (in Russian).

Reeves R.R., Smith B.D., Crespo E., Notarbartolo di Sciara G. 2003. Dolphins, Whales, and Porpoises: 2000-2010 Conservation Action Plan for the World's Cetaceans. IUCN, Gland, Switzerland, 139 pp.

Walker, L., J. Johnston. 1999. Guidelines for the Assessment of Indirect and Cumulative Impacts as well as Impact Interactions. Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg. 169 pp.